

NOTICES

OF

SANSKRIT MSS.

BY

RA'JENDRALA'LA MITRA, LL. D., C. I. E.

Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland, of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences, Vienna, of the Italian Institute for the Advancement of Knowledge, of the Italian Oriental Society, and of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society; Corresponding Member of the German and of the American Oriental Societies, of the Royal Academy of Science, Hungary, and of the Ethnological Society of Berlin; Fellow of the Royal Society of Northern Antiquaries, Copenhagen, &c., &c.

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF

BENGAL.

VOLUME IX. PART I.

CALCUTTA:

PRINTED BY J. W. THOMAS, AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1887.

INDEX TO VOL. IX. PART I.

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

No. 2890. कल्पलता, (अष्टमव्याख्यानम् ।) Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 459 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, A'jimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Kalpalatá. The work professes to be an elaborate commentary on the Kalpa S'útra of the Jains, but it greatly exceeds the limit of a mere commentary, and dwells largely on historical illustrations of the text. The codex under notice is the 8th part of the work *(Ashṭama-sthána)*, and gives accounts of three Sthaviras, who bore the name of Kálikáchárya. By Samayasundara Upádhyáya; he is elsewhere described to have borne the title of Gaṇi.

The first Kálikáchárya is said to have lived in the year 376 of the era of Mahávíra. He was the 23rd in descent from Saudharma S'vāmí *alias* S'yámáchárya, the author of the Prajnápaná S'útra. The second lived in the 453rd year of that era. He was the brother of Sarasvatí, destroyer of Gardabhilla, and the introducer of the rite of Paryáshaṇá or the rainy weather fast. The third was born in the 993rd year of Mahávíra, which corresponded with the 523rd year of the era of Vikrama. This would make the era of Mahávíra to begin 470 years before Vikramáditya, or on the 527th year before Christ. The bulk of the work is devoted to the wars of the second Kálikáchárya for the overthrow of Gardabhilla.

Beginning. प्रणम्य श्रीगुरुं गद्यपद्यवार्त्ताभिरद्भुतम् ।
कालिकाचार्य्यसम्बन्धं वक्ष्येऽहं शिष्यहेतवे ॥

अथ श्रीकालिकाचार्य्योऽपि महाप्रभावकः स्थविरो बभूव । तेन तस्यापि सम्बन्धो व्याख्यायते । इत्यादि ।

End. व्याख्यानं कल्पसूत्रस्य अष्टमं सुगमं स्फुटम् ।
शिष्यार्थं पाठकाश्चक्रुः समयादिमसुन्दराः ॥

Colophon. इति श्रीसमयसुन्दरोपाध्यायविरचितायां कल्पलतायामष्टमं व्याख्यानं सम्पूर्णम्।

विषयः। प्रबन्धोऽयं कल्पसूत्रस्य कालिकाचार्य्योपाख्यानमवलम्ब्य गुम्फितः। तत्र खलु कालिकाचार्य्याभिधानास्त्रय एव स्थविराः समजायन्त। तत्रैकः महावीरनिर्व्वाणात् परं संवत् ३७६ वर्षे श्रीश्यामाचार्य्यापरनामधेयः श्रीप्रज्ञापनासूत्रकर्त्ता पूर्व्वविदां वंशे श्रीसौधर्म्मस्वामिनमारभ्य त्रयोविंशतितमः पुरुषो जातः। द्वितीयस्तु महावीरनिर्व्वाणात् संवत् ४५३ वर्षे सरस्वतीभ्राता गर्द्दभिल्लोच्छेदकः पर्य्युषणापर्व्वप्रवर्त्तक आसीत्। तृतीयः खलु श्रीवीरनिर्व्वाणात् संवत् ९९३ वर्षे श्रीविक्रमसंवत्सरात् ५२३ वर्षे समजनि। येन हि श्रीमहावीरवाक्यानुसारेण पर्य्युषणापर्व्व भाद्रशुक्लपञ्चम्यामानीतं। तत्र द्वितीयतृतीययोरेकीभूतैव कथा विख्यातिमाययौ। अत एव कालिकाचार्य्यस्य गर्द्दभिल्लोच्छेदकरणवृत्तान्तकथनपूर्व्वकं प्रसङ्गेन कालिककुमारस्य सरस्वत्याश्च विवरणकथनम्।

No. 2891. वैराग्यशतकम्। Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 148 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Paṇḍit S'yámalála Duve. Appearance, new. Verse. Correct.

Vairágya-śataka. A century of verses in praise of dispassion. By Apyaya Díkshita. This work of course is quite distinct from the works of Bhartṛihari and others, though they all bear the same name. Like the other S'atakas, the work under notice is not a single complete work, written on a systematic plan; but a mere collection of casual and unconnected stanzas. The author was a great grammarian, but not a poet of any note.

Beginning. आस्ते कश्चन भिक्षुः संग्रहणव्ययानि दश।
न ममेत्यव्यययुगलं याचामस्तं किमस्त्यन्यत् ॥ १ ॥
धीसचिवं धैर्य्यबलं संकल्पविरोधि शान्तिधनम्।
विश्वजयविषयमिदं वैराग्यं नाम साम्राज्यम् ॥ २ ॥
राज्ञो बिभेति लोको राजानः पुनरितोऽपि वैरिभ्यः।
आत्मज्ञाः कृतान्तादकुतोभयमस्तु स्वाराज्यम् ॥ ३ ॥ इत्यादि।

End. बद्धः कस्ते वक्ष्यति मुक्तो मुक्तिं विजानासि।
यास्यसि चेद्विमुक्तिं ज्ञास्यसि विश्वेश्वरस्य मुखात् ॥ १०० ॥

न गृहीतं श्रुतिहृदयं न च गृहीतं परिहृतं हृदयम्।
इच्छामि च धाम परं गच्छामि तु विश्वनाथपुरीम्॥ १०१॥

Colophon. इति श्रीमदप्पयदीक्षितविरचितं वैराग्यशतकं सम्पूर्णम्॥

विषयः। संसारस्य नश्वरत्वकथनमुखेन तत्त्वज्ञानोपदेशकीर्तनम्।

No. 2892. सुधालहरी। Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 6 on a page. Extent, 94 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, A'jimganj, Paṇdit S'yámalála Duve. Appearance, new. Verse. Correct.

Sudhálaharí. A hymn in praise of the sun, describing in detail the orb, the rays, the light, and the greatness of Súrya. By Jagannátha. The author was a great poet, remarkable for richnes of diction and wealth of rhetorical ornamentations. His hymn to the River Ganges is hold in high esteem.

Beginning. उल्लासः फुल्लपङ्केरुहपटलपतन्मत्तपुष्पन्धयानां
निस्तारः शोकदावानलविकलहृदां कोकसीमन्तिनीनाम्।
उत्पातस्तामसानामुपहतमहसां चक्षुषां पक्षपातः
सङ्घातः कोऽपि धाम्नामयमुदयगिरिप्रान्ततः प्रादुरासीत्॥
दर्पं द्रागद्रावयन्ती विदलदरविन्दोद्रेकदेदीप्यमानः
पद्मश्रेणीम्बराणां धवलितहरितामैन्दवीनां द्युतीनाम्।
दूरादेवान्धकाराश्रितधरणितलद्योतने बद्धदीक्षा-
स्ते दैन्यध्वंसदक्षा मदमुदयदिनेशेद्दुषा दिशन्तु। इत्यादि।

End. ऊर्द्धं पापावलीभ्यः स्थित इति जगदे यस्य वेदैरुदारा
निन्युः केऽप्यासनार्थं खलु सह चरतां नेत्रयोः पुण्डरीकम्।
श्रोत्राद्यक् साम यस्य द्रुतकनकनिभश्मश्रुकेशाक्षिलाङ्गः
सोऽयं सर्वान्तरात्मा तव दिशतुतरां वामदेवः शिवानि॥

Colophon. इति पण्डितराजश्रीजगन्नाथविरचिता सुधालहरी समाप्ता।

विषयः। स्तोत्रव्याजेन सूर्यस्य रश्मिमण्डलादिवर्णनं तन्माहात्म्यवर्णनञ्च।

No. 2893. मेरुत्रयोदशीव्याख्यानम् । Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 184 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Merutrayodaśí-vyákhána. Description of an optional fast called Merutrayodas'í. The proper day for it is the thirteenth of the wane in the month of Mágha. In the course of describing the merits of the fast an account is given of a pious king of the Ikshâku race of the name of Anantavírya who reigned in Ayodhyá. By Kshamákalyána.

Beginning. पार्श्वदेवजिनं नत्वा स्मृत्वा सद्गुरुभारतीं ।
मेरुत्रयोदशी + + व्याख्यानं लिख्यते मया ॥

इहाष्टमहाप्रातिहार्य्यविराजितेन जगद्गुरुणा श्रीवर्द्धमानस्वामिना श्रीगौतमादीनामग्रे यथा माघवदित्रयोदश्या माहात्म्यमुक्तं तथा परम्परायातमस्माभिरप्युच्यते । इत्यादि ।

End. भो भव्याः शुद्धभावेन विधिवदेतद्व्रतं कर्त्तव्यं येन इह परत्र सर्व्वसुखसम्पत्तिः प्रादुर्भवेदिति श्रेयः ॥

संवद्वारिमरसाष्टेन्दुमिते फाल्गुनमासके ।
असितैकादशीतिथ्यां बीकानेराख्यसत्पुरे ॥
व्याख्यानं प्राकृतं वीक्ष्य निबद्धं लोकभाषया ।
यन्नेह संस्कृतीकृत्य क्षमाकल्याणपाठकैः ॥
इंविग्नवाचनाचार्य्यपदस्थानां सुधीमतां ।
श्रीमुक्तामृतधर्म्माणां शिष्यैरामोद + + तः ॥

Colophon. इति श्रीमेरुत्रयोदशीव्याख्यानं सम्पूर्णम् ।

विषयः । माघकृष्णत्रयोदश्या मेरुत्रयोदशीत्यपरनामिकायाः माहात्म्यकथनमुखेन अयोध्याधिपतेरिक्ष्वाकुकुलप्रदीपस्य राजर्षेरनन्तवीर्य्यस्य वृत्तान्तकीर्त्तनम् ॥

No. 2894. होलिकाकथानकम् । Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 6 on a page. Extent, 70 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Holikákathánaka. A Jain version of the story of the origin of the Holi festival. (*Cf.* No. 2706, Vol. VIII, p. 159).

Beginning. ऋषभस्वामिनं वन्दे + + + + त्र्थोऽपि सन्।
सम्प्रश्नेषु यस्तन्ते भव्यानां वाञ्छितप्रदः।
देवी श्रीभारती नाम सा जगज्जितयेश्वरी।
तस्मै नत्वा कथां वच्मि चातुर्मासिकहोलिकां॥
अत्रैव भरतक्षेत्रे वसन्तपुरपत्तनं। इत्यादि।

End. धर्म्मतो मङ्गलानि स्युर्धर्म्मतः सौख्यसम्पदः।
धर्म्मतो व्याधयो यान्ति यतो धर्म्मस्ततो जयः॥

Colophon. इति होलिकाकथानकं समाप्तम्।

विषयः। होलिकाया उत्पत्त्यादिवृत्तान्तकीर्त्तनं। तत्र द्रव्यभेदात् भावभेदाच्च होलिका द्विविधा। अथ अज्ञानिन एव धूलिक्रीडनावाच्यवाचनादिकं कुर्व्वन्ति ज्ञानिनस्तु तपोरूपवह्नि-ना कर्म्मगणभस्मीकरणरूपां भावहोलिकामनुतिष्ठन्ति। तत्र लौकिकहोलिकाया उत्पत्तिकथन-प्रसङ्गेन वसन्तपुराधिपतेः जितशत्रोरुपाख्यानकथनं। देवशर्म्माभिधानस्य विप्रवर्य्यस्य होलीति नाम्ना विख्यातायाः कन्याया विवरणकथनञ्च।

No. 2895. ज्ञानपञ्चमीमाहात्म्यम्। Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 15. Lines, 6 on a page. Extent, 202 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of Deposit, A'jimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. . Verse. Incorrect.

Jnánapanchamí-máhátmya. Merits of a Jain fast called Jnánapanchamí, or Saubhágya-panchamí, which is observed on the 5th of the waxing moon in the month of Kártika. It is founded on a story of Guṇamanjarí and Varadatta and designed to extol transcendental knowledge. By Kaṇahakuśala.

Beginning. श्रीमत्पार्श्वजिनाधीशं फलवर्द्धिपुरस्थितम्।
प्रणम्य परया भक्त्या सर्व्वाभीष्टार्थसाधकम॥
श्रीकार्त्तिकपञ्चम्या माहात्म्यं वर्ण्यते तथा।
भव्यानामुपकाराय यथोक्तं पूर्व्वसूरिभिः॥
भुवने हि परं ज्ञानं ज्ञानं सर्व्वार्थसाधकम्।
अनिष्टवस्तुविस्तारवारकं ज्ञानमीरितम्॥
ज्ञानादासाद्यते लक्ष्मीर्ज्ञानात् स्वर्गोद्भवं सुखम्।
लभन्ते प्राणिनो यस्मात्तज्ज्ञानं स्वर्द्रुमोपमं॥ इत्यादि।

End. एवं विभाव्य भो भव्याः पञ्चम्याराधनोद्यमः ।
भवभीतिविभेदाय कार्य्यो भवद्भिरञ्जुतः ॥
श्रीमत्तपागणगगनाङ्गणदिनमणिविजयसेनसूरीणाम् ।
शिष्याणुना कथेयं विनिर्म्मिता कनककुशलेन ॥
बुधपद्मविजयमणिभिः प्रवरैर्भीमादिविजयगणिभिश्च ।
संशोधिता कथेयं भूतेषुरसेन्दुमिते वर्षे ॥
गणिविजयसुन्दराणामभ्यर्थनया कृता मयका ।
प्रथमादर्शे लिखिता तैरेव मेड्तानगरे ॥

Colophon इति श्रीज्ञानपञ्चमीमाहात्म्यं परिपूर्णम् ।

विषयः । सौभाग्यपञ्चमीत्यपराभिधानायाः कार्त्तिकशुक्लपञ्चम्या माहात्म्यकीर्त्तनप्रसङ्गेन गुणमञ्जरीवरदत्तयोराख्यानकथनेनास्याः ज्ञानदातृत्वकथनं ।

No. 2896. आत्मप्रबोधः। Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 312. Lines, 8 on a page Extent, 6,220 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, A'jimganj, Jain Sádhu. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

A'tmaprabodha. An elaborate treatise on the metaphysics and religious duties of Jains. By Jinalábha Súri.

Beginning. अनन्तविज्ञानविशुद्धरूपं निरस्तमोहादिपरस्वरूपम् ।
नरामरेन्द्रैः कृतचारुभक्तिं नमामि तीर्थेशमनन्तशक्तिम् ॥
अनादिसम्बद्धसमस्तकर्म्ममलीमसत्वं निजकं निरस्य ।
सम्यक्शुद्धात्मगुणाय सद्यो नमोऽस्तु देवाय्र्यमहेश्वराय ॥
— — — — — — — —।

अथ तावद्ग्रन्थादौ संक्षिप्तरुचिनापि प्रायः शिष्टसमयसमाचरणाय समाप्तिप्रतिबन्धकी-भूतप्रभूतप्रत्यूहव्यूहोपशमनाय—इत्यादि ।

End. इत्यादौ भान्त्यादिमेति शेषः ।
यावद्भूमीमण्डलमध्यदेशे विराजते शैलपतिः सुमेरुः ।
तावन्मुनीन्द्रैरभिवाच्यमानो जीयादसौ ग्रन्थवरात्मबोधः ॥

Colophon. इति श्रीमदात्मप्रबोधग्रन्थः सम्पूर्णः ।

विषयः । प्रथमे प्रकाशे,—भव्य-अभव्य-जातिभव्यभेदेन जीवानां त्रैविध्यकथनं । आत्म-

बोधस्वरूपकथनं। तत्र अतति सातत्येन गच्छति तान् तान् भावानिति आत्मा। स च त्रिविधः बहिरात्मा अन्तरात्मा-परमात्मा चेति। तत्र यो मिथ्यात्वोदयवशतः इष्टानिष्टवस्तुषु रागद्वेषबुद्धिं दधाति स प्रथमगुणस्थानवर्त्ती जीवो बाह्यदृष्टितया बहिरात्मा इत्युच्यते। अथ यः तत्त्वश्रद्धानसमन्वितः सन् कर्म्मबन्धनिबन्धनादिस्वरूपं सम्यग्जानाति तथा आवश्यकादिधर्म्मकृत्येषु विशेषत उद्यमवान् भवति, स चतुर्थादिद्वादशपर्य्यन्तगुणस्थानवर्त्ती जीवोऽन्तर्दृष्टितया अन्तरात्मा इत्युच्यते। अथ पुनर्यः शुद्धात्मस्वभावप्रतिबन्धकान् कर्मशत्रून् निहत्य निरुपमोत्तमकेवलज्ञानादिस्वसम्पदं प्राप्य करतलामलकवत् समस्तवस्तुस्तोमं निःशेषेण जानाति पश्यति च स त्रयोदशगुणस्थानवर्त्ती जीवः सिद्धात्मा च शुद्धस्वरूपत्वेन परमात्मा इत्युच्यते। अथ आत्मबोधमाहात्म्यकीर्त्तनं। सम्यक्त्वोत्पत्तिप्रकारकथनं। तदन्तर्गत एव अभव्यादेर्द्रव्यसाधुत्वादिप्राप्तिविवेक इति निरूपणं। पुञ्जत्रयसंक्रमादिविधिकथनं। एकविधादिपञ्चविधपर्य्यन्तसम्यक्त्वस्वरूपनिरूपणं। सम्यक्त्वपञ्चककालनियमकथनं। कस्मिन् गुणस्थाने कीदृक् सम्यक्त्वमितिनिरूपणं। एकस्यैव जीवस्य भवविशेषे आकर्षभेदादिकथनं। अथ दशविधसम्यक्त्वकथनं। तद्यथा,—निसर्गरुचिः, उपदेशरुचिः, आज्ञारुचिः, सूत्ररुचिः, बीजरुचिः, अभिगमरुचिः, विस्ताररुचिः, क्रियारुचिः, संक्षेपरुचिः, धर्मरुचिरिति। अथ सम्यक्त्वेन आत्मभूमिशुद्धिविधौ प्रभासचित्रकरोपनयकथनं। अथ क्रमेण सम्यक्त्वस्य सप्तषष्टिभेदकथनं। अथ भक्त्यादिदशविधविनयनिरूपणं। तत्र पञ्चविधचैत्यनिरूपणं। अथ गृहपूज्यप्रतिमास्वरूपकथनं। तत्र विविधपूजाविधिकथनं। पूजामाहात्म्यकथनेन धनसारश्रेष्ठिन उपाख्यानकथनं। नित्यानित्यजिनबिम्बस्वरूपकथनं। आभरणदानादिना जिनबिम्बपूजायां दमयन्त्या उपाख्यानकथनं। दीपदाने देवसेनजनन्या उपाख्यानकथनं। पञ्चविधभक्त्यधिकारे चैत्यद्रव्यभक्षणरक्षणयोः विधानकथनमुखेन सागरश्रेष्ठिन उपाख्यानकथनं। तीर्थयात्रामाहात्म्यकथनप्रसङ्गेन धनश्रेष्ठिनो दृष्टान्तकथनं। अथ शङ्कारागादिरूपपञ्चविधदोषनिरूपणं। कुदृष्टिसंसर्गनिन्दाकीर्त्तनं। अथ प्रभावकाष्टकनिरूपणं। आक्षेपण्यादिकथाचतुष्टयकथनं। भूषणपञ्चककथनं। लक्षणपञ्चककथनं। तत्र तत्र उपाख्यानकथनञ्च।

द्वितीये प्रकाशे,—देशविरतिप्राप्तिविवेकः। तत्र देशविरतिकालनियमकथनं। एकविंशतिसंख्यकाः श्रावकगुणा इति कथनं। देशविरतियोग्यस्वरूपकथनं। त्रिविधश्रावकस्वरूपकथनं। द्वादशव्रतकथनं। तत्र साधुश्राद्धयोर्भेदविवेकः। सामयिकोचितस्थानस्वरूपकथनं। अथ दानविधिकथनादिकं। दानविषये पञ्च दूषणानि भूषणानि चेति निरूपणं। तीर्थङ्करदानविधिकथनं। अथ समुचितद्वादशव्रताराधने दशश्रावकदृष्टान्तकथनं। एकादशोपासकप्रतिमास्वरूपादिकथनं। निशायां भोजनत्यागमाहात्म्यादिकथनं। श्राद्धनिवासयोग्यस्थानविवेचनम्। श्राद्धस्य अहोरात्रकृत्यनिरूपणं। श्राद्धस्य चत्वारो विश्रामभूमय इति निरूपणं।

तृतीये प्रकाशे,—सर्व्वविरतिप्राप्तिस्वरूपकथनं। तत्कालनियमादिकथनं। तत्प्रतिपत्तौ स्त्रीपुरुषनपुंसकानां योग्यायोग्यत्वस्वरूपकथनं। तत्र बालदीक्षायामनिमित्तकदृष्टान्तकथनं। दीक्षानर्ह्हादिनिरूपणं। अथ क्षमा-मार्द्दवादिरूपदशविधयतिधर्म्मकथनं। अथ बाह्याभ्यन्तरभेदेन द्विविधतपःकथनं। अथ आलोचन-परिक्रमणरूपदशविधप्रायश्चित्तस्वरूपकथनं। सप्तविधविनयविवेचनं। अथ वाचनादिभेदेन सप्तविधस्वाध्यायभेदनिरूपणं। तत्र द्वादशाङ्गकथनञ्च। षोडशवचनविचारः। आर्त्तरौद्रादिभेदेन चतुर्व्विधध्यानस्वरूपनिरूपणं। सप्तदशविधसंयमस्वरूपकथनं। चतुर्व्विधमृषावादस्वरूपकीर्त्तनं। जीवादत्तादिचतुर्व्विधादत्तस्वरूपकथनं। अष्टादशविधमैथुनस्वरूपकथनं। पञ्चेन्द्रियशुभाशुभविषयस्वरूपकथनं। कषायचतुष्टयस्वरूपादिकथनं। वागगुप्तिकथनं। संसारभावनादिद्वादशभावनास्वरूपकथनं। शरीरोत्पत्तिभवस्थितिकायस्थित्यादिविचारः। तत्र गर्भोत्पत्तौ स्त्रीपुरुषयोर्योग्यायोग्यत्वस्वरूपादिनिरूपणं। शरीरनिरूपणं। संसारस्थसर्व्वरोगनामकथनं। द्रव्यादिषट्कनिरूपणं। द्वादशसाधुप्रतिमास्वरूपकथनं। साधुगुणवर्णनञ्च।

चतुर्थे प्रकाशे,—भवस्थपरमात्मता सिद्धस्थपरमात्मता चेति द्विविधपरमात्मतानिरूपणं। तत्र तत्प्राप्तिस्वरूपकथनं। तत्कालकथनञ्च। सिद्धशिलास्वरूपादिकथनं। सिद्धपरमात्मस्वरूपादिकथनं। तदन्तर्गतसिद्धिस्थानगमनविवेचनं। सिद्धानां संस्थानमानविवेचनं। तेषां सुखस्वरूपकथनं। तेषामेकत्रिंशद्गुणादिकथनञ्च।

No. 2897 अष्टाह्निकाख्यानम्। Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 17. Lines, 8 on a page. Extent, 424 Ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ajimganj, Ráya Dhanapat Siñh Bahádur. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Ashṭáhikákhyána. On the duties to be observed at the Paryáshaṇá; the propriety of observing the duties illustrated by a number of stories or anecdotes. By Kshemakalyána.

Beginning. शान्तीशं शान्तिकर्त्तारं नत्वा स्मृत्वा च मानसे।
अष्टाह्निकाया व्याख्यानं लिख्यते गद्यबन्धतः॥

इह च सकलदुष्कर्म्मवारिणि विमलधर्म्मकर्म्मकारिणि इह परत्र च सत्प्रभूतशर्म्मणि श्रीपर्य्युषणादिपर्व्वणि समागते सति सकलसुरासुरेन्द्राः सम्भूय श्रीनन्दीश्वरनाम्नि अष्टमद्वीपे धर्म्ममहिमानं कर्त्तुं गच्छन्ति। इत्यादि।

End. इत्थं धर्म्मकर्म्माणि विधाय तत्पर्व्व आराधनीयं।
येन इह परत्र च सर्व्वेष्टसिद्धिः॥

संवद्द्वीमरसाद्दरा + + मिते मासे शुचौ शोभने
पक्षे शोभनतायुते सुविहिते सम्यग् द्वितीयातिथौ ।
पूज्यश्रीजिनचन्द्रसूरिगणभृद्राज्ये + दृष्टाह्निका-
व्याख्यानं सुगमं हितं सुविहितं श्रीजेसलाड्डे पुरे ॥
श्रीमन्तो गुणमालिनः समभवन् प्रीत्या + + वाचराः
तच्छिष्याश्चतधर्म्मवाचकवरा वाचम् स्वधर्म्मादराः ।
तच्छिष्यैर्ज्जिनराजराजिचरणाम्भोजप्रसक्तैः क्षमा-
कल्याणाभिधपाठकैः सुमनसां मदावतां प्रीतये ॥
मुनेवद्दयरत्नस्याभ्यर्थनाद्याख्यानमादरात् ।
इदं व्यधायि प्राचीनं पद्यबन्धं विलोक्य तत् ॥

Colophon. इति श्रीअष्टाह्निकाव्याख्यानं समाप्तम् ॥

विषयः । पर्य्युषणापर्व्वान्तर्गताष्टाह्निकपर्व्वणि सन्निरुद्धाश्रवकषायैः श्रावकैः पुष्पचन्दन-धूपदीपनैवेद्यादिभिर्जिनेन्द्रप्रतिमाः पूजनीयाः । तत्र आश्रवाः पञ्च प्राणातिपात-मृषावाद-दत्तादान मैथुन-परिग्रहभेदात् । अथ अहिंसासहगतेन अभयदानस्य माहात्म्यकथनप्रसङ्गेन वसन्तपुराधिपतेररिदमननामधेयस्य राज्ञः उपाख्यानादिकथनं । अथ क्रोध-मान-माया-लोभ-भेदेन कषायस्यापि चातुर्व्विध्यकथनं । अथास्मिन् अष्टाह्निके [illegible] श्रावकाणां जिनप्रतिमा-पूजादर्शनादिविधिकथनं । तत्प्रसङ्गेन अभयकुमारस्य उपाख्या[illegible] । आर्द्रकुमारस्य वृत्ता-न्तकथनं । अथास्मिन् पर्व्वणि तपोविधिकथनं । तत्र तपोमाहात्म्य[illegible]प्रसङ्गेन अयोध्याधिपतेः सूर्य्ययशसो नरपतेरुपाख्यानकथनं । तेन सह उर्व्वशीरम्भादीनां [illegible]दिकथनादिकञ्च ।

No. 2898. अक्षयतृतीयाव्याख्यानम् । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 6 on a page. Extent, 78 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Prose. Incorrect. Text, Mágadhí; commentary, Sanskrit.

Akshaya-tṛitíyá-vyákhyána, with a commentary named **Chintámani.** On the origin and merits of the Jain fast, called *Akshaya-tṛitíyá,* which is observed on the third of the waxing moon in the month of Vais'ákha. The day is held by the Hindus to be very auspicious for the commencing of new works and commercial enterprises. The text anonymous, commentary by Kshamákalyána.

Beginning. टीकायाः —प्रणिपत्य प्रभुं पार्श्वं श्रीचिन्तामणिसंज्ञकम् ।
अक्षयादितृतीयाया व्याख्यानं लिख्यते मया ।

मूलस्य—श्रीऋषभस्य पारणे इक्षुरसो भाभिश्रीश्रेयांसः ।
श्रेयांसं परमं अभिधरसमरिदोषमं आसी ॥

इत्यादौ श्रीऋषभस्वामी सर्व्वार्थसिद्धविमानाच्युत्वा आषाढवदि चतुर्थ्यां श्रीमरुदेवीकुक्षा-
वुत्पन्नः नवमासान् चतुर्दिनाधिकान् गर्भे स्थित्वा चैत्रवदि अष्टम्यां अर्द्धरात्रे जन्म संप्राप्तः विंशति-
पूर्व्वलक्षवर्षाणि कुमारत्वे स्थित्वा त्रिषष्टिपूर्व्वलक्षाणि महाराजपदं भुक्त्वा चैत्रवदि अष्टम्यां दीक्षां
जग्राह । तदा हस्तिनापुरे श्रीबाहुबलपुत्रस्य सोमयशोनृपस्य पुत्रः श्रेयांस आसीत् इत्यादि ।

End. टीकायाः—भो भव्या रत्नत्रयात्मके मोक्षमार्गे बलादरेण यतध्वमिति श्रेयः ।

अक्षयादितृतीयाया व्याख्यानं वीक्ष्य प्राक्तनं ।
अलेखि सुगमं कृत्वा क्षमाकल्याणपाठकैः ॥

Colophon. इत्यक्षयतृतीयाव्याख्यानम् ।

विषयः । प्रथमतीर्थङ्करस्य ऋषभनाथस्य प्रथमपारणे इक्षुरस एव सम्पूर्ण आसीत् ।
एतच्च भगवतो जिनेन्द्रस्य पारणकं श्रेयांसगृहे वैशाखशुक्लतृतीयायामभूत् । अत एव तच्चतदा-
नस्य अक्षयसुखजनकत्वेन तद्दिनस्य अक्षयतृतीयेतिसमाख्या बभूवेत्यादिवृत्तान्तकथनम् ।

No. 2899. [illegible]दशमीकथा । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, [illegible] 6 on a page. Extent, 97 ślokas. Character, Nágara. Date, [illegible] of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appear[illegible] new. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Paushadaśa[illegible]-kathá. A legend illustrative of the sanctity of the 10th of the [illegible]ane in the month of Pausha. It is a fast day with the Jains, and marks the anniversary of the birth of Párśvanátha. By Jivarája. The legend is said to have been told by Mahávíra to a king of the name of Bhambhására.

Beginning. ध्यात्वा वामेयमर्हन्तममेयमहिमास्पदम् ।
वक्ष्ये कथां पौषमासकृष्णदशमीतिथेः ॥
अत्रैव भरतक्षेत्रे राजगृहाजगत्पुरी ।
धनधान्यसमाकीर्णा बभौ स्वर्गपुरी यथा ॥
एकदा विहरन् भूमावुद्याने समवसृतः ।
भगवान् श्रीमहावीरः केवलज्ञानभास्करः । इत्यादि ।

End. मासान्मासेनतद्विधिना जना ये प्रकुर्व्वन्ति पौष + + + दशम्याः ।
सदा लभन्तेऽद्भुतसम्पदस्ते सौभाग्यसद्भाग्ययशःप्रतिष्ठाः ॥

Colophon. इति श्रीपौषदशमीकथा सम्पूर्णा ।

विषयः। महावीरेण सार्द्धं श्रेणिकनामधेयस्य नरपतेः संवादेन गौतमस्वामिसमीपात् श्रुतगौतमप्रश्नात् वाराणसीपतेरश्वसेनभूपालस्य पुत्रत्वेन समुत्पन्नस्य पार्श्वनाथजिनेन्द्रस्य जन्मादिकथनम्।

No. 2900. चैत्रपूर्णिमा मनोरमानामव्याख्यासहिता। Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 6 on a page. Extent, 108 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ajimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Prose. Incorrect. Text, Mágadhi; commentary, Sanskrit.

Chaitra-púrṇimá, with a gloss named **Manoramá**. A Mágadhí legend illustrative of the merits of the day of the full-moon in the month of Chaitra, and the religious duties to be observed on that day. Author's name not given. The gloss in Sanskrit is by Jivarája a disciple of Amarachandra Gaṇi.

टीकायाः—

Beginning. तीर्थराजं नमस्कृत्य श्रीसिद्धाचलसंज्ञितम्।
चैत्रशुक्लपूर्णिमाया व्याख्यानं क्रियते मया॥

मूलस्य—

सिद्धा विज्ञायचक्की नमिविनमि मुणी पुण्डरीओ मुणिंदो
वालीपज्जुन्नसंबो भरह सुकुमुणी सेलगोपंथगोवा।
रामोकोडीयुपंचद्रवड़नरवई नारओ पंडपुत्ता
एवं अन्ने + + + विमलगिरिमई नित्यमेवं नमामि॥

अहमेतत्तीर्थं नमामि यत्रानेके प्राणिनः सिद्धा बभूवुः। इत्यादि।

टीकायाः—

End. दुर्गे जेसलमेरौ च हताबासशुशोभिना।
गणिनामरचन्द्रेण वाचकेन सुसाधुना॥
तच्छिष्यजीवराजेन कृता व्याख्या मनोरमा।
चैत्रशुक्लपूर्णिमायाः कान्तिरत्नरसायनः॥

Colophon. इति श्रीचैत्रपूर्णिमाव्याख्यानं समाप्तम्।

विषयः। चैत्रपूर्णिमादिने उपवासं कृत्वा गत्वा च श्रीसिद्धाचलं जिनेन्द्रपूजाध्यानदानादिपरायणाः पुरुषा रामनारदपञ्चपाण्डवादिवत् नरतिर्य्यगादिविच्छेदं प्राप्य पुरुषार्थसिद्धिं सम्यक् प्राप्नुवन्तीति कथनम्।

No. 2901. पदार्थचन्द्रिका। Substance, palm-leaf, 12 × 2 inches. Folia, 28. Lines, 5 on a page. Extent, 588 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Sháhpur, Post Darbháṅgá, Zilá Darbháṅgá, Paṇḍit Mádhava Jhá. Appearance, decayed. Prose. Correct.

Padártha-chandriká. Explanations of the categories of the Nyáya and the Vais'eshika systems. By Misaru Mis'ra.

Beginning. वन्दे श्रीकण्ठवैकुण्ठावकुण्ठौ + + नम्दने।
प्रत्यूहव्यूहशमनौ गिरिजाजलजाश्रितौ॥
श्रीचन्द्रसिंहनृपतेर्दयिता लखिमा महादेवी।
रचयति पदार्थचन्द्रं मिसरुमिश्रोपदेशेन॥

अथ द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायानां साधर्म्यवैधर्म्याभ्यां तत्त्वज्ञानान्निःश्रेयसाधिगम इति पारमर्षं सूत्रं। इत्यादि।

End. लिङ्गशरीरस्य चजन्यत्वे चनादिभावत्वेन नित्यत्वापत्तौ मुक्तावपि तत्प्रसङ्ग इति निष्कर्षः इति सर्व्वमवदातं।

Colophon इति महामहोपाध्यायश्रीमिसरुमिश्रविरचिता पदार्थचन्द्रिका समाप्ता।

विषयः। वैशेषिकन्यायमतयोः समावेशेन निर्म्मितोऽयं ग्रन्थः। तत्र द्रव्यपदार्थनिरूपणं। पृथिव्यादिपदार्थानां साधर्म्यवैधर्म्यनिरूपणं। लक्षणादिविवेचनञ्च। एवं गुणादीनां प्रत्येकं लक्षणादिकथनं। अभावपदार्थनिरूपणं। प्रागभावादीनां प्रत्येकं लक्षणादिनिरूपणं। प्रत्यक्षलक्षणादिविवेचनं। एवमनुमानादीनां लक्षणादिविवेचनं। अर्थापत्त्यादीनां पृथक्प्रामाण्यखण्डनपूर्वकं अनुमानादावन्तर्भावकथनं। शब्दप्रमाणनिरूपणमुखेन संक्षेपेण शक्तिवादकथनं। ईश्वरनिरूपणं। मोक्षस्वरूपादिकथनं। एकजीववादखण्डनञ्च।

No. 2902. भक्तिरत्नम्। Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 84. Lines, 6 on a page. Extent, 1,543 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit Sháhpur, Post Darbháṅgá, Zilá Darbháṅgá, Paṇḍit Mádhava Jhá. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Bhaktiratna. On the preëminence of faith in Vishṇu, and the duties of good Vaishṇavas. By Bhánunátha, son of Chandanánanda Upádhyáya, of the clan of Bhowála.

Beginning. नत्वा मुकुन्दस्य पदारविन्दं इन्दारवृन्दार्चितमन्दकन्दं।
श्रीभानुनाथः सतचावचनं करोम्यहं सम्प्रति भक्तिरत्नं॥

दुर्ज्जनैरपि यत्नमपराधद्वयं मम ।
सज्जनानां विनोदाय यतो यत्नं करोम्यहं ॥

अथ भक्तिस्वरूपं तावद्विविच्यते, तत्र भगवान् शाण्डिल्यः । सा परानुरक्तिरीश्वरे इत्यादि ।

End. नाधीतं शब्दशास्त्रं नवरसवचिरं काव्यनाटादिकं वा
कोपो वा शब्दवृत्तिर्वा श्रुतिरपि सकला भक्तिविद्यापि नैव ।
राधाकृष्णप्रसादादविकलममला शास्त्रसारं निबद्धं
प्रश्नवशं तत्र यद्वद्यत् + + + + + विया सज्जनैः क्षम्यतां तत् ॥

Colophon. इति श्रीभारतकुलानन्दचन्द्रमानन्दोपाध्यायसुतश्रीभानुनाथविरचितं भक्तिरत्नं परिपूर्णं ॥

विषयः । भक्तिस्वरूपविवेचनं । ज्ञानापेक्षया भक्तेः श्रेष्ठत्वनिरूपणं । तत्वज्ञानस्य भक्त्यङ्गत्वकथनं । भगवद्भक्तलक्षणादिकथनं । भक्त्यङ्गानि । भगवत्पूजायां सर्ववर्णानामधिकारकथनं । विष्णुपूजाफलं । शालग्राममाहात्म्यं । पूजादिकर्मणि तिलकादीनामावश्यकतानिरूपणं । षोडशोपचारविधिकथनं । श्रवणकीर्त्तनध्यानादिलक्षणविवेचनं । जपमालाविधिः । चरितनामामाहात्म्यकीर्त्तनं । वैष्णवनियमकथनं । विष्णोरपराधाः । प्रेमभक्तिनिरूपणं । मुक्त्यपेक्षया तस्याः प्राधान्यनिरूपणञ्च ।

No. 2903. स्मृतिमञ्जरी । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 128. Lines, 6 on a page. Extent, 2,688 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Ṭabká, Post Delsiñsarái, Zilá Darbháñgá, Paṇḍit Chittradhara Miśra, Mímáñsaka. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Smṛiti-manjarí. On fasts, festivals and ritual duties to be observed by Hindu householders. By Ratnadhara Miśra.

Beginning. नत्वा सीतापतिं रामं भवाब्धितरणे तरिं ।
रत्नधरेण धीरेण क्रियते स्मृतिमञ्जरी ॥

मनुः । वेदोऽखिलो धर्ममूलं स्मृतिशीले च तद्विदां । आचारश्चैव साधूनामात्मनस्तुष्टिरेव च । इत्यादि ।

End. अपि तु तत्कार्य्यानुष्ठाने केवलरवर्णस्यैव अधिकार इति शम् ।

Colophon. इति महोपाध्यायश्रीरत्नधरमिश्रविरचिता स्मृतिमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । स्मृत्यादिप्रामाण्यकथनं । कालनिरूपणं । मासादिनिर्णयः । अधिमासादिनिरूपणं । सौरादिमासलक्षणं । संक्रान्तिनिरूपणं । मन्दामन्दाकिन्यादिसप्तविधसंक्रान्तिस्वरूपक-

थनं । तत्त्वनिरूपणादिकं । प्रतिपदादितिथिषु विहितानां कर्मणां अवश्यादिकथनं । एकाद-शीव्रतविधानं । वैशाखकृत्यनिरूपणं । तत्र स्नानविधिकथनं । तुलाघाताद्विधानं । ज्येष्ठ-कृत्यनिरूपणं । सावित्रीव्रतकथाकीर्तनं । आरण्यषष्ठीविधानं । दशहराकृत्यनिरूपणं । स्नान-यात्राविधिकथनं । आषाढकृत्यनिरूपणं । हरिशयनविधिः । चातुर्मास्यविधिः । श्रावणकृत्य-निरूपणं । अशून्यशयनव्रतविधानं । नागपञ्चमीविधिः । भाद्रकृत्यनिरूपणं । जन्माष्टमीविधानं । हरितालिकाविधिकथनं । अघोरचतुर्दशीविधिः । दूर्वाष्टमीव्रतं । तालनवमीव्रतं । अनन्तव्रतं । आश्विनकृत्यनिरूपणं । अपरपक्षविधिः । गजच्छायादिनिरूपणं । दुर्गापूजादिविधिः । खञ्जनद-र्शनविधिः । दीपिपाकश्राद्धविधिः । कोजागरकृत्यं । कार्त्तिककृत्यनिरूपणं । सुखरात्रिविधिः । द्यूतप्रतिपद्विधिः । भ्रातृद्वितीया । उत्थानविधिः । मार्गशीर्षकृत्यनिरूपणं । नवान्नश्राद्धविधानं । पौषकृत्यनिरूपणं । अष्टकाश्राद्धादिविधानं । माघकृत्यनिरूपणं । प्रातःस्नानविधिः । पञ्चम्यां श्रीपूजनविधिः । माघसप्तमीविधिः । भीष्माष्टमीविधिः । शिवरात्रिकृत्यनिरूपणं । फाल्गुन-कृत्यनिरूपणं । दोलयात्राविधिः । चैत्रकृत्यनिरूपणं । वारुण्यादिविधिकथनं । अशोककलिका-पानविधिः । अनङ्गार्चनविधिः । सामान्यसर्वतिथिकृत्यनिरूपणं । शूद्रकृत्यनिरूपणञ्च ।

No. 2904. पुरश्चर्यारसाम्बुधिः । Substance, country-made paper, 15 × 8½ inches. Folia, 68. Lines, 7 on a page. Extent, 879 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Sháhpur, Post Darbhangá, Zilá Darbhángá, Pandit Mádhava Jhá. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Puraścharyá-rasámbudhi. Rituals for S'ákta worship for the purification of the worshipper's body. Compiled from various Tantras. By S'ailajá Mantri.

Beginning. शवोपरि समासीनां त्रिनेत्रां चन्द्रशेखरां ।
महामेघप्रभां तन्वीं घोररूपां भयापहां ॥
चतुर्भुजां त्रिवयनां कठोरयुगलान्वितां ।
खड्गमुण्डधरां वामे सव्येऽभयवरप्रदां ॥
पञ्चदशारमध्यस्थां मारयुद्धपरां शिवां ।
दक्षिणां कालिकामाद्यां रक्तचर्चितविग्रहां ॥
मुण्डमालावलीकीर्णां करकाञ्चीविभूषितां ।
स्मरामि सर्वसिद्ध्यर्थं भवपाशनिकृन्तिनीं ॥

तन्त्रसारोद्भूतयोगिनीहृदये, गुरोराज्ञां समादाय शुद्धान्तःकरणो नरः । इत्यादि ।

End. अधमाः शिवयः प्रोक्ता मन्त्रिप्रथमभूमिकाः ।
शिवमन्त्रस्तु यः साक्षात् स शिवो नात्र संशयः ॥

Colophon. इति श्रीमन्महामहोपाध्यायश्रीकृष्णानन्दविरचितः पुरश्चर्यारसा-
नुधिः समाप्तः ।

विषयः । पुरश्चरणविधिः । इन्द्रादीनामावाहनविधिः । क्षेत्रपालादिबलिदानविधिः । पापनिहत्यर्थं सावित्रीजपविधिः । सामान्यपूजा । सङ्कल्पजपादिक्रमकथनं । कुल्लुकासेतुप्रभृ-तिनिरूपणं । शिखाशोधनादिविधिः । श्यामा-तारा-त्रिपुरसुन्दरी-भुवनेश्वरी-भैरवी-छिन्नम-स्ता-धूमावती-बगला-मातङ्गीप्रभृतीनां जपसंख्यादिनिरूपणं । होम-तर्पण-ब्राह्मणभोजनादि-विधिः । मन्त्राणां सम्प्रज्ञानरादिनिरूपणं । बलिदानविधिः । वैधहिंसाविवेचनं । जातिभेदेन पशूनां वर्णविशेषकथनं । बलिदानकालादिनिरूपणं । खड्गप्रमाणतन्नामादिकथनं । छेदन-क्रमादिकथनं । शोधनदानादिक्रमकथनं । चण्डिकादीनां सङ्गावधिरबलिदानविधिः । रहस्य पुरश्चरणविधिः । नारिकेलोदकं । चौरमन्त्रादिकथनं । कामिनीतन्त्रं । मन्त्रसिद्धिलक्षणतदु-पायादिकथनञ्च ।

No. 2905. कालकौमुदी । Substance, country-made paper, 16 × $4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 72. Lines, 12—13 on a page. Extent, 2,792 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Harinagara, Post Madhuvaní, Zilá Darbhángá, Pandit Halí Jhá. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Kála-kaumudí. Appropriate times for religious observances and rituals for various fasts. By Nilámbara Áchárya. This is distinct from No. 2501, (Vol. VII, p. 254).

Beginning. यस्तावदाभ्यन्तीहत्य यः कालं संप्रवर्त्तते ।
जगन्निर्माणसंहारस्थितिभ्यो भमुपास्महे ॥
कर्मणोऽपूर्वनिष्पत्तौ विभिन्नधिकारिणः ।
यः कालो गुणतामेति तस्मै कालात्मने नमः ॥
— — — — — — — अथ कालस्तावत् परमार्थेन एकोऽप्युपाधिभेदाद्भिद्यते ।
स चोपाधिभेदभिन्नश्च कर्माङ्गमतस्तावदस्यैव निरूपणं युज्यते । इत्यादि ।

End. विष्णुचभोजनवान्तैः प्रयाति नरकं यतः ।
धर्मेषपर्व्वस्वेतेषु तस्मात् संयमिभिर्नरैः ॥
— — — — — — — — — — ।

Colophon. इति श्रीनीलाम्बराचार्यविनिर्मिता कालकौमुदी परिपूर्णा ।

विषयः । कालस्वरूपविवेचनं । तिथ्यादिलक्षणं । युग्मादितिथिप्रवृत्तिनिमित्तनिरूपणं । अब्दनिरूपणादिकथनं । मासपक्षाब्दतावच्छेदकनिरूपणं । कर्मविशेषे सौरादिमासविशेषनियमनं । अधिमासोत्पत्तिबीजकथनं । नित्यव्रतविधिकथनादिकं । प्रतिपदादिषु प्राशनविधिकथनं । प्रतिपत्तिथिकृत्यनिरूपणं । एवं द्वितीयादितिथिकृत्यनिरूपणं । तत्र विशेषेण एकादशीविधिप्रपञ्चनं । पारणादिविधिप्रपञ्चनं । चातुर्मास्यव्रतविधानञ्च । जन्माष्टम्यादिविधिनिरूपणं । सूर्यादिप्रतिमाप्रतिष्ठादिविधिनिरूपणं । श्रवणद्वादशीकथनं । अनन्तव्रतकथनं । शिवचतुर्दशीव्रतविधानं । प्रेतचतुर्दशीविधिकथनं । विशेषेण शिवरात्रिविधिकथनं । महाज्यैष्ठ्यादिनिरूपणं । उत्सर्गोपाकर्मविधिनिरूपणं । तत्र ऋषिवंश्यादिनिरूपणञ्च । अपरपक्षनिरूपणं । तत्र श्राद्धादिविधिकथनञ्च । अगस्त्यार्घदानविधिः । कोजागरकृत्यनिरूपणं । सुखरात्रिविधिकथनं । नवान्नविधिनिरूपणं । अष्टकाश्राद्धनिरूपणं । अमावास्यानिरूपणं । तत्र अन्वाहार्यादिविधिकथनञ्च । चन्द्रादिग्रहणकृत्यनिरूपणं । संक्रान्तिनिरूपणादिकं । मकरसंक्रान्तिविधिकथनं । तिथिविशेषे निषिद्धानि च ।

No. 2906. तत्त्वचन्द्रिका । Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 85. Lines, 9 on a page. Extent, 2,349 ślokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1678. Place of deposit, Sháhpur, Post Darbhángá, Zilá Darbhángá, Paṇḍit Mádhava Jhá. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Tattva-chandriká. A manual of Vedánta doctrine. By Ráma Ás'rama, pupil of Nṛisiṁha Ás'rama. This is distinct from No. 2314, (Vol. VII, p. 86).

Beginning. प्रणम्य परमात्मानं सच्चिदानन्दविग्रहं ।
मुमुक्षूणां हितायैषा क्रियते तत्त्वचन्द्रिका ।

अथ आत्मा वा अरे श्रोतव्यो मन्तव्यो निदिध्यासितव्यश्चेतिश्रुत्या आत्मनः श्रवणमननादिकं विधीयते । तत्र तावदात्मनि बहवो विप्रतिपन्ना उपलभ्यन्ते,—इत्यादि ।

End. न च पुनरावर्त्तते इति श्रुतेरिति दिक् ।

Colophon. इति परमहंसपरिव्राजकाचार्यभगवन्नृसिंहाश्रमपूज्यपादशिष्यश्रीरामाश्रमविरचिता तत्त्वचन्द्रिका सम्पूर्णा । शकाब्दाः १६७८ ।

विषयः । आत्मनिरूपणं । तत्र चार्वाकमतखण्डनं । बौद्धजैनादिमतखण्डनञ्च । जीवपरात्मनोरभेदनिरूपणं अनेकजीववादखण्डनपुरःसरमेकजीववादव्यवस्थापनं । जीवस्य ब्रह्मप्रतिबिम्बत्वकथनं । मायानिरूपणं । अविद्यानिरूपणं । मायाया आवरणविक्षेपभेदेन द्विविध-

शक्तिनिरूपणं । अध्यारोपापवादस्वरूपनिरूपणं । जगतः स्वप्नोपमत्वकथनं । विवर्तवादनिरूपणं । अथ नैयायिककापिलादिमतखण्डनं । तुरीयहिरण्यगर्भादिचतुर्व्यूहनिरूपणं । तत्त्वमस्यादिमहावाक्यार्थनिरूपणं । निर्गुणत्ववादव्यवस्थापनपूर्वकं नास्तिकादिमतखण्डनं । प्रमाणप्रमेयभावस्य व्यावहारिकत्वकथनं । अद्वैतवाद एव वेदान्ततात्पर्यमितिनिरूपणं । जीवस्य उत्क्रान्त्यादिचिन्तनं । प्रतीकोपासनादिनिरूपणं । शाण्डिल्यविद्याकथनं । तत्त्वज्ञाननिरूपणं । मोक्षस्वरूपनिरूपणमुखेन विविधमतखण्डनञ्च ।

No. 2907. त्रिपुरोपनिषद्भाष्यं । Substance, country-made paper, 16 × 5 inches. Folia, 16. Lines, 9 on a page. Extent, 531 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Harinagara, Post Madhuvání, Zilá Darbhángá, Paṇḍit Halí Jhá. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Tripuropanishad-bháshya. A commentary on the Tripuropanishad. By Bháskara Ráya. The text of the Upanishad has been noticed under No. 2197, (Vol. VI, p. 259). The codex under notice includes the text.

ॐ शान्तिः ।

Beginning. भाष्यस्य,—सदसद्रूपयोस्ते मायाब्रह्मद्वये सति ।
कमले कमलोत्पत्तिर्न दृष्टेत्युक्तयः कथं ॥
श्रीशाङ्खायनकल्पसूत्रविधिभिः कर्माणि ये कुर्वते
येषां शाकल एव मन्त्रनिचयः कौषीतकब्राह्मणं ।
तैरारण्यकमध्यतन्त्रविततिर्या पठ्यते बह्वृचैः
ऋग्भिः षोडशभिर्महोपनिषदं व्याचक्ष्महे तां वयं ॥
इह खलु त्रैवर्णिकैरध्येतव्यो वेदः । इत्यादि ।

मूलस्य,—तिस्रः पुरस्त्रिपथा विश्वचर्षणी ।
यत्राकथा अक्षरा संनिविष्टा । इत्यादि ।

End. मूलस्य,—इयं महोपनिषत् त्रिपुराया यदक्षरं परमे गोभिरीड्‌े । एषा ऋग्यजुःपरमेतच्च सामैवायमथर्वेयमन्या विद्या ॐ । इत्युपनिषत्समाप्ता ।

भाष्यस्य,—तस्य ब्रह्मैकरूपत्वात् तत्र वाचामप्रवृत्तेरित्याशयेन श्रुत्या मौनमाश्रितं । इत्युपनिषत्समाप्तेत्यर्थः । इतोऽधिकस्य रहस्यस्य वक्तव्यांशस्याभावादिति भावः ॥ १९ ॥

Colophon. इति भास्कररायेणाग्निचिता त्रिपुरामहोपनिषदोऽर्थाः ।
प्रकटयितुमयोग्या अपि विदुषां तोषाय कतिपये कथिताः ॥
इति त्रिपुरोपनिषद्भाष्यं सम्पूर्णं ।

विषयः । त्रिपुराया ब्रह्मरूपत्वकथनपूर्वकं तन्माहात्म्यकथनं ।

No. 2908. वैष्णवकुतूहलम् । Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 44. Lines, 8 on a page. Extent, 979 ślokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1703. Place of deposit, Ájimganj, Paṇḍit S'yámalála Duve. Appearance, decayed. Prose and verse. Incorrect.

Vaishṇava-kutúhala. Salvation according to the Bhakti system and its pre-eminence. Anonymous.

Beginning. इन्दारकेन्द्रसंवन्द्यं फुल्लेन्दीवरसुन्दरं ।
वन्देऽहं जगदानन्दकन्दलं नन्दनन्दनम् ॥

इह खलु दुःखदुर्दिनभरोपद्रुतानां विद्रुतानामपि द्रविण + + + तरजदर्शनात् भगवत्पादपद्मचञ्चरीकाणां + + कथमपि संलब्धजीविकानां—इत्यादि ।

End. अत एव भगवच्चरणारविन्दध्यानादेव सर्व्वं + + + + + सिद्ध्यतीति ।

Colophon. इति श्रीवैष्णवकुतूहलं सम्पूर्णं । शकाब्दाः १७०३ ।

विषयः । संसारस्य दुःखमयत्वकथनमुखेन वैराग्यनिरूपणं । भगवान् नन्दनन्दन एव मुमुक्षुभिर्ध्येय इतिनिरूपणं । भगवच्छब्दार्थनिरूपणं । ब्रह्मपदार्थकथनं । भगवानेव ब्रह्मशब्दवाच्य इतिनिरूपणं । ब्रह्मणो निर्व्विशेषत्ववादनिरसनमुखेन सगुणत्वादिनिरूपणं । जीवानां ब्रह्मांशत्वमणुत्वमितिनिरूपणं । शाङ्कर-तार्किक-सांख्यादिमतनिरूपणं । भगवतः सच्चिदानन्दरूपत्वकथनं । ज्ञानाद् भगवद्भक्तेरुत्कर्षकथनं । भक्तिरूपतामापन्नं ज्ञानमेव भगवत्प्राप्तिनिदानमितिनिरूपणं । सालोक्यादिमुक्तिपञ्चकस्वरूपकथनं । उपासनादिकर्त्तव्यतानिरूपणं । तत्र ध्यानस्यैव श्रेष्ठत्वप्रतिपादनञ्च ।

No. 2909 विचारषट्त्रिंशिका, अवचूर्णिटीकासहिता । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 22. Lines, 13 on a page. Extent, 549 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Text, Mágadhí verse; commentary, Sanskrit prose. Incorrect.

Vichára-shaṭtriṅśiká. With a Sanskrit commentary called Avachúrṇi, on the classification of created objects and the redemption of living beings, from a Jain point of view. By S'rítírtha, copied by Gajasára Gaṇi, pupil of Dhavalachandra Mahopádhyáya.

Beginning. मूलम्—भुवणपईवं वीरं नमिऊण भणामि अबुहबोहत्थं ।
जीवसरूवं किंचिवि जह भणियं पुव्वसूरीहिं ॥

टीकायाः—अहं किञ्चिदपि जीवस्वरूपं भणामि कथयामीत्यन्वयविशेषः । कथं भणामि यथा पूर्व्वसूरिभिः सुधर्म्मस्वाम्यादिभिः भणितं कथितं । इत्यादि ।

End. मूलम्—सिरिजिणहंसमुणिसर रज्जे सिरिधवलचन्दसीसेण ।
गजसारेणं लिहिया एसा विन्नत्ति अप्पहिया ॥

टीकायाः—श्रीजिनहंससूरिनामानो ये जिनसमुद्रसूरिपट्टप्रतिष्ठिता मुनीश्वराः खरतरगच्छाधिपतयः तेषां राज्यमिव राज्यं गच्छाधिपत्यलक्षणं । तस्मिन् मतृ- न सैद्धान्तिकशिरोमणीनां श्रीधवलचन्द्रमहोपाध्यायपुङ्गवानां शिष्येण संविग्नपण्डित श्रीहयगणिलालितपालितेन गजसारगणिनाम्ना साधुना एषा विचारषट्त्रिंशिकारूपा श्रीतीर्थङ्करविज्ञप्तिर्लिखितेतिपदेनोक्तस्यं परिहृतं — — — इति सूत्रं व्यापितम् ।

Colophon. इति विचारषट्त्रिंशिकावचूर्णिः ।

विषयः । संसारिमुक्तभेदेन जीवानां द्वैविध्यकथनं । संसारिणोऽपि त्रसस्थावरभेदेन द्विविधा इति निरूपणं । अथ स्थावरा अपि पृथिवी-जल-ज्वलन-वायु-वनस्पतिरूपाः पञ्चविधा इति कथनं । एवं क्रमेण तत्तदवान्तरभेदकथनपूर्व्वकं सूक्ष्मभेदस्थाने अनन्ता जीवास्तिष्ठन्तीति कथनं । अथ एकेन्द्रियाः, द्वीन्द्रियाः, त्रीन्द्रियाः, चतुरिन्द्रियाः, पञ्चेन्द्रिया इति पञ्चविधजीवभेदादिकथनं । तत्र तेषां जलचरस्थलचरत्वादिभेदनिरूपणं । अथ जीवानां शरीरायुःस्थित्यादिनिरूपणं । अथ मनुष्याणां वैराग्यावलम्बनमेव श्रेयःसाधनमितिनिरूपणं । सम्यग्ज्ञानदर्शनचारित्रमाहात्म्यकीर्त्तनं । अथ जीवानां गत्यागत्यादिनिरूपणं । जीवाल्पबहुत्वादिनिरूपणं । जिनप्रतिबिम्बपुरस्तात् प्रार्थनाविधिनिरूपणञ्च ।

No. 2910. सूक्तिमुक्तावली । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 80. Lines, 16 on a page. Extent, 3,120 ślokas. Character, Nágara. Date, Sᴍ. 1894. Place of deposit, Ájimgaṇj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Súkti-muktávali. A collection of Jain moral maxims. Anonymous.

Beginning. वीरं विश्वगुरुं नत्वा ज्ञात्वा यत्नेन सद्गुरुं ।
परोपकारी सूक्तानि स्वाध्यपाठाय लिख्यते ॥
पूज्यपूजा दया दानं तीर्थयात्रा जपस्तपः ।
श्रुतं परोपकारश्च मर्त्यजन्मफलाष्टकं ॥
शिवे सङ्गः श्रुतौ रङ्गः सद्ध्याने पौरुषे मतिः ।
दाने शक्तिर्गुरौ भक्तिः षडेते सुकृताकराः ॥
देवपूजा गुरूपास्तिः स्वाध्यायः संयमस्तपः ।
दानञ्चेति गृहस्थानां षट् कर्म्माणि दिने दिने ।
जिनपूजनं विवेकः सत्यं शौचं सुपात्रदानञ्च ।
महिमक्रीडागारः शृङ्गारः श्रावकत्वस्य ॥ इत्यादि ।

End. श्वानः कुक्कुटमार्ज्जाराम् ये पोषन्ति दिने दिने ।
तेषां पापेन लिप्येऽहं यन्नृत्या + + + + ॥
वेदाः प्रमाणं स्मृतयः प्रमाणं धर्म्मार्थयुक्तं वचनं प्रमाणम् ।
नैतत् त्रयं यस्य भवेत् प्रमाणं कस्तस्य कुर्य्याद्वचनं प्रमाणम् ॥

Colophon. इति श्रीविविधोक्तसूक्तिमुक्तावली सम्पूर्णा । संवत १८९४ ।

विषयः । विविधविषयकश्लोकसङ्ग्रहः ।

No. 2911. सुबोधिनी । Substance, country-made paper, 12 × 3½ inches. Folia, 152. Lines, 13 on a page. Extent, 4,907 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Subodhiní. A commentary on Rámachandra Ásramas Siddhánta-chandriká—a treatise on grammar. By Sadánanda Gaṇi.

Beginning. पुराणपुरुषं ध्यात्वा नत्वा पार्श्वमनायकं ।
सिद्धान्तचन्द्रिकावृत्तिं चक्रेरीमितरामहं ॥
विद्यारत्नपयोनिधौ खरतराम्नाये जगत्पूज्यके
श्रीभट्टारकसम्पदो गुणगणैः स्तुत्यां धर + + + ।
पूज्यः श्रीजिनभक्तिसूरिरधिपो वर्वर्त्ति विद्यानिधिः
सोऽयं शीतकरायते च यशसा सूरायते तेजसा ॥

श्रीकीर्त्तिरत्नसूर्य्याख्यो यतीन्द्रोऽभूत्ततः ततः ।
श्रीमत्सुमतिरत्नाख्यः पाठकप्रवरस्ततः ॥
श्रीपाठकाः श्रीसुखलाभसंज्ञका अमतप्रभावा विजयत्प्रतिज्ञाः ।
तच्छिष्यवर्य्याः क्षमिराजिसूर्य्याः श्रीपाठकाः पाठकसारचेन्द्राः ॥
— — — — — — ।
तेषां चितेषां (चितैषी) विनयप्रधानोऽनवद्यविद्याभ्यसनैकतानः ।
प्राज्ञः सदानन्दगणिः सुशिष्यः सुबोधिनीं संविदधाति हर्षि ॥
तत्र ग्रन्थादौ ग्रन्थमध्ये ग्रन्थान्ते च मङ्गलमाचरणीयमिति शिष्टाचारः । इत्यादि ।

End. इति तद्धितप्रक्रिया ।
श्रीमत्पाठकवर्य्यभक्तिविनयाविख्यातकीर्त्तिप्रभा
राजेन्द्रैः परिपूजिताः सुकृतिनः पुण्यावदातदेवताः ।
मक्कारो जगतां पतिं गुणमयैर्विभ्राजमानाः समत्-
संवेगादियुतो जयन्तु सततं षट्शास्त्रविद्याविदः ॥
तेषां शिष्यः सदानन्दसदनप्रभूषितः ।
सिद्धान्तचन्द्रिकाटिप्पं पूर्व्वार्द्धेऽचकरोदिमां ॥

Colophon. इति श्रीसिद्धान्तचन्द्रिकाव्याख्यायां पण्डितप्रवरश्रीसदानन्दगणिविरचितायां सुबोधिन्यां पूर्व्वार्द्धं समाप्तं ॥

विषयः । रामचन्द्राश्रमविरचितायाः सिद्धान्तचन्द्रिकायाः पूर्व्वार्द्धस्य व्याख्यानम् ।

No. 2912. पिङ्गलसारः, टीकासहितः । Substance, country-made paper, 12 × 3 inches. Folia, 6. Lines, 10 on a page. Extent, 124 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, A'jimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Text, verse; commentary, prose. Generally correct.

Piṅgala-sára. The elements of versification. By Hariprasáda. Attached to the text is an anonymous gloss.

Beginning. टीकायाः,—गोकुलवधूमुखाम्बुजविकाशमार्त्तण्डमण्डलं किमपि ।
चमितकटिर्न मम मानसमुदयाद्रिमिव प्रकाशयतु ॥
आदौ मात्रावर्णप्रस्तारज्ञानार्थं मात्राप्रस्तारं मुत्पादयति द्वाभ्यां वह्नपक्षेति ।

मूलस्य,—षडपञ्चचतुस्त्रिद्विप्रमिताष्टकवर्णपञ्चनवमात्राः ।
विषेवसुपञ्चाग्निद्वाविति भेदाः क्रमेण विस्तारे ॥
द्व्यादिसुमात्रमेरोरथवातः सप्तमपतः पंक्त्या ।
शेषकलाः पञ्चादपि सुबमेव च वर्णविस्तारे ॥

End. मूलस्य,—प्रस्तारश्रामार्थं कौतुकहेतोश्च निखिलसुधियां ।
मेरुपताकादीनां कथनमुक्तं समासेन ॥

इति नष्टोद्दिष्टकथनम् ।
इति पिङ्गलसारः समाप्तः ।

टीकायाः,—नष्टोद्दिष्टादीनां हेतुमात्र प्रस्तारेति ।
गङ्गेशगुरुपादाब्जमकरन्दप्रसादतः ।
सारोद्धारः कृतोऽनेन प्रीयतां परमेश्वरः ॥

Colophon. इति हरिप्रसादोन्नीते पिङ्गलसारे नष्टोद्दिष्टादिकथनम् ।

विषयः । मात्रोद्दिष्टप्रकारकथनं । मात्रानष्टप्रकारकथनं । वर्णोद्दिष्टप्रकारकथनं । वर्णन-ष्टप्रकारकथनं । वर्णमेरुप्रकारकथनं । वर्णपताकाप्रकारकथनं । मात्रामेरुप्रकारकथनं । मात्रा-पताकाप्रकारकथनं । वर्णमर्कटीप्रकारकथनं । मात्रामर्कटीप्रकारकथनं । नष्टोद्दिष्टादिहेतु-कथनञ्च ।

No. 2913. न्यायप्रदीपः । Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Extent, 307 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ajimganj, Pandit S'yámalála Duve. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Nyáyapradípa. An exposition of the Nyáya categories. By Gopíkánta.

Beginning. नत्वा श्रीविश्वनाथं विरचयति सतां सम्मुदे न्यायदीपं
सतर्कालेरयुक्तं श्रुतिविमुखजनध्वान्तविध्वंसदक्षं ।
गोपीकान्तो नितान्तं विबुधगणसभाभाजने भासमानं
सत्पितृज्ञान्ताब्धदौ + + कश्चित + + विद्याकल्पावत्र्जितश्च ॥
इह निर्विघ्नपरिसमाप्तिमुद्दिश्य क्रियमाणस्य मङ्गलस्य समाप्तिं प्रति कारणत्वमिति नैया-

चिकाः, तत्र नैयायिकानामयमाशयः। यथा दण्डेन घटो जन्यते, यथा अग्निसंयोगेन रूपान्तरं जन्यते तथा मङ्गलेन समाप्तिर्जन्यते—इति। तदपरे न सहन्ते। मङ्गलस्य कारणत्वे प्रमाणाभा-वात् इत्यादि।

End. प्राचीनपन्थसन्दर्भसतानुमतयुक्तिभिः।
सम्भृते न्यायदीपे तु प्रीतिरातन्यतां बुधैः॥
नैयायिकमणिः कोऽपि गोपीकान्तपरात्मकः।
तदीयन्यायदीपोऽयं परिपूर्णो विराजते॥
विद्वद्वृन्दविवादवर्जितमना मेधाश्रयो नैष्ठिको
नीशालाश्रितनीलकण्ठकलितान्ध्रिद्वन्द्वपद्मेश्वरः।
श्रीमद्युग्मित्रवंशरत्नमुदितश्रीवेणीदत्तात्मजो
गोपीकान्त इतीरितप्रकटितः सन्न्यायदीपोऽधुना॥
बाल्यानुजप्रेमनिविष्टचेतसा कृतं मया यत्कुतुकाच्च किञ्चित्।
इदं स्वल्पयाविषयस्य गोचितं सुचेतनैश्चेतसि भावनीयं॥

Colophon. इति श्रीगोपीकान्तविरचितन्यायप्रदीपः समाप्ततामगमत्॥

विषयः। मङ्गलवादः। तत्र शिष्टाचारस्वरूपादिविवेचनम्। इतिलादिस्वरूपनिरूपणं। पदार्थलक्षणकथनं। भावाभावभेदेन तस्य द्वैविध्यनिरूपणं। तत्र द्रव्यलक्षणादिकथनं। क्षित्यादिनवलक्षणादिनिरूपणं। इन्द्रियादिलक्षणकथनं। प्रत्यभिज्ञालक्षणं। जीवेश्वरयोः लक्षणादिनिरूपणं। अन्धकारस्य द्रव्यत्ववादनिरसनं। अथ चतुर्विंशतिविधगुणपदार्थविवे-चनं। तत्र सामान्यतो गुणलक्षणादिकथनं। समवायि-असमवायि-निमित्तकारणस्वरूपादि-कथनं। अथ संयोगादिस्वरूपकथनपूर्व्वकमवान्तरभेदकथनं। स्मृत्यनुभवयोः स्वरूपादिकथनं। प्रमाणलक्षणादिकथनं। क्रमेण प्रत्यक्षानुमानोपमानशाब्दलक्षणादिनिरूपणं। धर्म्माधर्म्मादिल-क्षणकथनञ्च।

No. 2914. बलिनरेन्द्राख्यानकम्। Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 96. Lines, 7 on a page. Extent, 1,870 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose and verse. Very incorrect. Sanskrit.

Balinarendrákhyánaka. An allegorical tale on the wars between good and evil: the good is the Jain religion. Anonymous.

Beginning. अस्तीह जम्बूद्वीपे मेरोः पश्चिमायां दिशि गन्धिलावती नाम विजयः। तत्र च निवासः सर्व्वसम्पदां, निलयो निःशेषविज्ञानानां, स्थानं समस्तसद्व्यवहाराणाम्, अना

ख्यद्महीश्वपापश्वापाराणां, धाम धर्मकर्मणां, वसतिं प्रांशुप्राकारेण, दुर्गीकृतमतिगभीरपरिखया, समस्ताश्चर्य्यनिकेतनम्, अतिविस्तीर्णमवनीवनितायाश्चिह्नकभूतं विजयपुरं नाम नगरं । तत्र धाराध्यः पार्थिवसत्तमाणां, प्रथमः सत्त्ववताम्, अग्रेसरो विक्रमिणां, पार्श्वं समपथस्पदां—इत्यादि ।

End. निःशेषचारित्रधर्म्मसैन्यं सर्व्वप्रकर्षवतीमुद्गतिं नीत्वा समस्तसंसारदुःखप्रपञ्चविप्रमुक्तः सर्व्वशरीरकर्म्मसबन्धं त्रित्वा सद्भावो निष्ठति + + परमेश्वरो बलिमत्यानरेन्द्रर्षि केवली ॥

Colophon. इति बलिनरेन्द्राख्यानकं सम्पूर्णम् ।

विषयः । विजयपुराधिनायकस्य चन्द्रमौलेः भुवनभानुनाम्ना यतिवरेण सह संवादेन (रूपकतया) मोहराजस्य तथा धर्म्मसैन्यनायकस्य चारित्रधर्म्मनामधेयस्य राज्ञ उपाख्यानकथनं । तत्र तयोर्जयपराजयविवरणकथनमुखेन बलिराजाय केवलिनो भगवतो जैनधर्म्मलक्षकीर्त्तनमहात्म्यकथनं । अथ बलिनरेन्द्रस्य केवलिनः सकाशात् जैनधर्म्मदीक्षाग्रहणादिवृत्तान्तकीर्त्तनञ्च ।

No. 2915. अध्यात्मचन्द्रिका । Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 64. Lines, 8 on a page. Extent, 1,323 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Paṇdit S'yámalála Duve. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Adhyátma-chandriká. A dissertation on the Vedántic doctrine of Non-duality. By Advaitánanda Paramahaṅsa Parivrájakáchárya.

Beginning. प्रणम्य परमात्मानं सच्चिदानन्दमव्ययम् ।

सुधियां सुखबोधाय क्रियतेऽध्यात्मचन्द्रिका ॥

अथ आत्मा वारे श्रोतव्यो मन्तव्यो निदिध्यासितव्यश्चेति श्रवणात् आत्मनः श्रवणमननिदिध्यासनानि विधेयानि इत्यवगम्यते । इत्यादि ।

End. अत एव अभ्यर्हितत्वेन मोक्षसाधनतया तत्त्वज्ञानमेव समधिगम्यमिति शिवम् ।

Colophon. इति परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमदद्वैतानन्दविरचिताध्यात्मचन्द्रिका परिपूर्णा ।

विषयः। अवच्छेदवादादिविधिविवेचनं। विधिस्वरूपादिविचारः। तत्र वाचस्पति-विव-
रणकारादीनां मतभेदकथनं। प्रमाणलक्षणतद्भेदादिकथनं। प्रत्याभ्यासजन्यनिषेधप्रमाणत्व-
त्वादिनिरसनं। वाक्यार्थकथनादिकथनं। जीवस्य ब्रह्मप्रतिबिम्बत्वनिरूपणं। परिमाणवादख-
ण्डनमुखेन विवर्त्तवादसंस्थापनं। जीवस्य औपाधिक एव बन्ध इति निरूपणं। मायाविद्या-
दिस्वरूपकथनं। अध्यारोपादिनिरूपणं। ब्रह्मणो निर्विशेषत्वादिनिरूपणं। अथ सांख्य-नैया-
यिकादिमतखण्डनं। तुरीयचिरत्वमर्भादिचतुर्व्यूहनिरूपणं। अपवर्गस्वरूपादिकथनं। तत्त्व-
ज्ञानादिनिरूपणञ्च।

No. 2916 दीधितिटीप्पनी। Substance, country-made paper, 13 × 3 inches. Folia, 260. Lines, 7 on a page. Extent, 7,962 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zilá Vírabhúma, Thána Duvarája-pura, S'ríkanṭhapura, S'áradáprasáda Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Prose. Correct.

Dídhiti-ṭippaní. A gloss on Raghunátha S iromaṇí's *Dídhiti*, a commentary on the *Anumána-khaṇḍa*, of Gańgesa's Chintámaṇi. By Siddhántavágís'a Mahámahopádhyáya. (*Vide* Vol. I.)

Beginning. (१प्रथमपत्रं नास्ति।) तथैवार्थपरीक्षापूर्व्वकमेव प्रत्येकमर्पितसामा-
नाधिकरण्यविषयत्वे मूलोक्ताप्रसिद्ध्यभावात्। इत्यादि।

End. नीलविशिष्टधूमेऽपि विशेष्यत्वस्य उपाधित्वेन निरुपाधित्वसाधनव्या-
पकत्वादिति विशेष्यपर्य्यन्तस्य प्रामाणिकत्वात् तदुपेक्षितं।

Colophon. इति महामहोपाध्यायसिद्धान्तवागीशकृतदीधितिटीप्पनी समाप्ता।

विषयः। रघुनाथशिरोमणिकृतानुमानखण्डदीधितिनामकटीकाया व्याख्यानं।

No. 2917 ब्रह्मवैवर्त्तपुराणं, श्रीकृष्णजन्मखण्डः। Substance, palm-leaf, 22 × 2 inches. Folia, 368. Lines, 8 on a page. Extent, 7,570 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1654. Place of deposit, Zilá Vírabhúma, Thána Duvarájrpura, S'ríkanṭhapura, Tárakanátha Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Verse. Correct.

Brahma-vaivartta-puráṇa. The Puráṇa is divided into four parts, of which the last, entitled *Kṛishṇajanma-khaṇḍa* is comprised in the MS. under notice. The text bears date S'aka 1654, and is consequently two hundred and fifty-two years old. It is also remarkably correct. It extends to 132 chapters, and abstracts of the contents of these are given below in Sanskrit.

Beginning. श्रुतं प्रथमतो ब्रह्मन् ब्रह्मखण्डं मनोहरं ।
ब्रह्मणो वदनाम्भोजात् परमाद्भुतमेव च ॥
ततस्तद्वदनात् पूर्वं समागत्य तवाश्रिमं ।
श्रुतं प्रकृतिखण्डञ्च सुधाखण्डात् परं वरं ॥
ततो गणपतेः खण्डमखण्डभवखण्डनं ।
न मे तृप्तं मनो लोलं विशिष्टं श्रोतुमिच्छति ॥
श्रीकृष्णजन्मखण्डञ्च जन्मादिखण्डनं नृणां ।
प्रदीपं सर्व्वतत्त्वानां कर्म्मघ्नं परिभक्तिदं ॥
सद्यो वैराग्यजननं भववासनिकृन्तनं ।
कारणं मुक्तिबीजानां भवाब्धितारणं परं ॥
कर्म्मोपभोगरोगाणां खण्डने च रसायनं ।
श्रीकृष्णचरणाम्भोजप्राप्तिसोपानकारणं ॥

End. नमो देव्यै सरस्वत्यै पुराणगुरवे नमः ।
सर्व्वविघ्नविनाशिन्यै दुर्गादेव्यै नमो नमः ॥
युष्माकं पादपद्मानि दृष्ट्वा पुण्यानि शौनक ।
अद्य शिवाश्रमं यामि यत्र देवो गणेश्वरः ॥

Colophon. इति ब्रह्मवैवर्त्ते महापुराणे श्रीकृष्णजन्मखण्डे सूतशौनकसंवादे द्वात्रिंश-दधिकशततमोऽध्यायः । समाप्तमिदं । इति शकाब्दाः । १६५४ ।

विषयः । १, २, ३, ४ अध्याये,—नारायणनारदसंवादेन विष्णुवैष्णवयोः गुणप्रशंसा-कीर्त्तनं । नवधाभक्तिलक्षणनिरूपणं । भक्तलक्षणं । गोलोके श्रीदाम्ना समं राधायाः कलहवर्णनं । 'गोपिका भवेति' राधिकां प्रति श्रीदाम्नः शापदानं । विरजाजन्मकथनं । श्रीकृष्णस्य वच-नविलापेन विरजासलिलात् राधाया आविर्भावकथनं । विरजागर्भे सप्तपुत्रोत्पत्तिकथनं । तस्याः शापेन तेषां लवणेक्षुसुरादिसप्तसमुद्ररूपप्राप्तिकथनं । विरजाकृष्णयोः विलासादिकं निशम्य राधायाः क्रोधमन्दिरादिगमनविवरणं । पुनः राधाश्रीदाम्नोरन्योन्यं शापदानवृत्तान्त-कथनं ।

५, ६, ७, ८, ९, अ— पापभारपीड़िताया पृथिव्या ब्रह्मसमीपगमनादिविवरणं । शङ्ख-मङ्गलकुम्भ-शिवलिङ्ग-कुङ्कुम-मधु-चन्दन--कस्तूरी-स्फटिक-मणि-वज्राय-कुशमूल-मल्ल-तुलसी-जल-प्रदीप-नैवेद्य-यज्ञसूत्र-दर्पण-श्वेतचामर-गोरोचना-मुक्ता-वह्नि-कर्पूर-रजत-काञ्चन-गन्धादीनां भूमिकायां स्थापने दोषकथनं । गोलोकवर्णनं । शिवब्रह्मादिकृतस्तवपरितोषं । श्रीकृष्णाज्ञया गोपादीनां गोकुले जन्मग्रहणं । उग्रसेनसुतायाः कलावत्याः गर्भे राधाया जन्मग्रहणादिकथनं । श्रीकृष्णशरीरे चतुर्भुजनारायणस्य प्रवेशादिकथनं । देवानां श्रीकृष्णपरिजनरूपेण पृथिव्यां

जन्मादिकथनं। वसुदेवादीनां जन्मादिकथनं। भाद्रमासेऽष्टम्युदये श्रीकृष्णस्य जन्मादिकथनं। वसुदेवकृतश्रीकृष्णस्तोत्रं। जन्माष्टमीव्रत-पूजोपवासनिरूपणादिकं।

१०, ११, १२, १३, अ,—शूकर-वामन-कल्कि-बुद्ध-मीन-कपिलावतारादीनां श्रीकृष्णांशकलात्वकथनं। नृसिंह-रामयोः पूर्णत्वकीर्तनं। श्रीकृष्णस्य तु पूर्णतमत्वकथनं। यशोदानन्दयोस्तपस्यादिवर्णनं। नन्दोत्सववर्णनं। पूतनावधविवरणं। बलितनया रत्नमालैव पूतना बभूवेतिकथनं। तृणावर्त्तवधकथनं। दुर्वासःशापात्पाण्ड्यदेशाधिपस्य सहस्राक्षनृपतेः तृणावर्त्तरूपेण जन्मग्रहणकथनं। शकटभञ्जनकथनं। शकटभञ्जनकारणकथनं। यशोदायाः जन्मादिकथनं। श्रीकृष्णस्य अन्नप्राशनं। गर्गेण युगभेदे श्रीकृष्णस्य वर्णभेदकथनं। रामकृष्णयोः नामकरणं। राधाष्टमीकथनं। सामवेदोक्तराधामन्त्रव्युत्पत्तिः। गर्गकृतकृष्णस्तोत्रं।

१४, १५, १६, अ,—श्रीकृष्णस्य नवनीतचौर्यादिकथनं। यमलार्जुनभञ्जनविवरणं। देवलशापेन नलकूबरस्य गोकुले वृक्षभावप्राप्तिकथनं। रम्भायाः सुचन्द्रनामकनृपतेः कन्यात्वेन जन्मकथनं। तया सह जनमेजयस्य विवाहादिकीर्तनं। एकदा कुञ्जवाटिकाकुले देवे राधाकृष्णयोः परस्परं संदर्शनकथनं। ब्रह्मकृतराधिकास्तवनं। ब्रह्मसम्पादितराधाकृष्णपरिणयवर्णनं। बकासुरवधकथनं। प्रलम्बासुरवधकथनं। केशिनाशनकथनं। गन्धर्वाचलसुतानां पार्वतीवरसिद्धानां सरसिजानामपहरणेन बकप्रलम्बकेशिरूपदानवभावप्राप्तिकथनं।

१७, १८, अ,—पार्वतीकृतवैशाखिकव्रतस्य विधानादिकथनं। नन्दादीनां वृन्दावनाधिवासकथनं। कलावती-रत्नमाला-मेनकानां पितॄणां मानसकन्यात्वकथनं। रत्नमालादुहितुरयोनिजायाः सीतायाः रामपत्नीत्वकथनं। सुचन्द्रस्य तपस्यादिवर्णनं। कलावत्या सह वृषभानोः विवाहवृत्तान्तकीर्तनं। वृन्दावनशोभादिवर्णनं। वृन्दायाः तपस्यादिवर्णनं। राधाया राधेश्वरी-रासवासिनीप्रभृतिषोडशनामकथनं। एषां व्युत्पत्तिकथनञ्च। अन्नभिक्षा। द्विजपत्नीकृतस्तोत्रं। अङ्गिरसः शापेन वह्नेः सर्वभक्षकत्वकथनं। विप्रपत्नीमोक्षणं। तासां पूर्वशापवृत्तान्तकीर्तनञ्च।

१९, २०, २१, २२, २३, २४, अ,—कालियदमनकथनं। नागपत्नीकृतश्रीकृष्णस्तोत्रं। कालियकृतश्रीकृष्णस्तोत्रं। नागानां मन्त्रार्चनकथनं। गरुडं प्रति सौभरेः शापदानविवरणं। दावाग्निमोचनकथनं। ब्रह्मकृतगोवत्सहरणं तत्कृतश्रीकृष्णस्तोत्रं। इन्द्रयागनिवारणं। माल्लव-माहात्म्यं। गोवर्द्धनपूजनं। नन्दकृतशक्रस्तोत्रं। शक्रकृतकृष्णस्तोत्रं। नन्दकृतकृष्णस्तोत्रं। धेनुकवधादिकथनं। तत्कृतकृष्णस्तोत्रं। तिलोत्तमाबलिपुत्रसाहसिकयोः ब्रह्मशापकथनं। और्वचरित्रकथनं। और्वदुहित्रा कन्दल्या सह दुर्वाससो विवाहवर्णनं। तालभक्षणप्रसङ्गेन बलिपुत्रमोक्षणकथनं।

२५, २६, २७, २८, २९, ३० अ,—कन्दलीविरहकातरस्य और्वस्य दुर्वाससं प्रति शापदानकथनं। अम्बरीषोपाख्यानं। तेन सह दुर्वाससः संवादेन एकादशीव्रतपारणादिविधि-

कीर्त्तनं । सुदर्शनचक्रदर्शनेन भीतस्य दुर्व्वाससो विष्णुलोकादिगमनविवरणं । तत्कृतनारायणस्तोत्रराजकथनं । गोपकन्याकृतं सर्व्वमङ्गलस्तोत्रं । हरिवासहरविधानं । गोपकन्याकृतगौरीस्तोत्रं । गौरीव्रतविधानादिकं । गोपिकावस्त्रहरणकथनं । राधाकृतश्रीकृष्णस्तोत्रं । गौरीव्रतकथा । एकदा मधुनिशायां गोपीनां श्रीकृष्णाभिसारवर्णनं । रासलीलावर्णनं । जलक्रीडावर्णनं । तत्र कृष्णेन सह अष्टावक्रमुनेः संवादः । तत्कृतकृष्णस्तोत्रं । श्रीकृष्णसमीपे मुनेः प्राणत्यागकथनं । सनक-सनन्दादीनामुत्पत्तिकथनं । असितपुत्रस्य अष्टावक्रस्य शिवांशत्वकथनं । रम्भासमीपे देवलस्य वेदसारकथनं ।

३१, ३२, ३३, ३४, ३५ ३६ अ,—ब्रह्माणं प्रति पुंश्चल्याः शापदानकथनं । रम्भया सह मोहिन्याः संवादेन स्त्रीणां मादनभावगोपनादिकर्त्तव्यताकथनं । मोहिनीकृतकामस्तोत्रं । विधात्रा सह तस्याः संवादः । नारायणसमीपे चतुर्मुख-दशमुख-शतमुखब्रह्मादीनां आगमनकथनं । चतुर्मुखब्रह्मदर्पभङ्गकथनं । नारायणस्य पुरतः शङ्करकृतगीतश्रवणेन देवानां द्रवीभावकथनं । तेन सुरनिम्नगाया उत्पत्तिकथनं । विधातुः सरस्वतीप्रसङ्गकथनं । कामं स्रष्टा ब्रह्मणः तस्मै पञ्चबाणदानकथनं । बलपरीक्षार्थं मदनस्य ब्रह्मणि बाणत्यागकथनं । गुरुपत्न्यादीनां मातृत्वकथनं । मातृगर्भेषु कन्यायाः प्रवेशकथनं । कन्यादान-चन्द्रदानप्रभृतीनां पितृत्वकथनं । ब्रह्मणो दर्पभङ्गकारणकथनं । यस्य मूर्द्ध्नि हस्तं दास्यामि स भस्मीभविष्यतीति वरं याचमानाय वृकदानवाय शिवस्य वरदानकथनं । तद्भयात् शिवस्य पलायनादिवर्णनं । त्रिपुरासुरनाशनं । कपर्दिनो दर्पभङ्गकथनं । कथं शङ्करः विभूतिमान्; पञ्चवक्त्रः, त्रिलोचनः, दिगम्बरः, जटाधारी, वृषवाहनः, इत्यादीनां कारणकथनं ।

३७, ३८, ३९, ४०, ४१, ४२, ४३ अ,—शिवनिर्म्माल्यादिशापकथनं । विष्णोर्निवेदितान्नेन देवतापितृप्रभृतीनां यजनकर्त्तव्यतानिरूपणं । विष्णुनैवेद्यमलब्ध्वा रुष्टायाः पार्व्वत्याः कटाक्षपातेन शिवस्य नीलकण्ठत्वकथनं । शिवकृतपार्व्वतीस्तोत्रं । मदनदाहरतिविलापादिकथनं । पार्व्वत्या दर्पमोचनकथनं । अनरण्यस्य नृपतेरुपाख्यानं । तस्य पिप्पलादाय स्वकन्यापद्मादानकथनं । धर्म्मं प्रति पद्मायाः शापदानकथनं । सतीदेहत्यागकथनं । शिवविलापादिवर्णनं । चक्राघातमुग्धाक्षयवटमूलस्थितेन तेन सह विष्ण्वादीनां संवादः । शिवकृतप्रकृतिस्तोत्रं । शिवशोकापनोदनं ।

४४, ४५, ४६, ४७, ४८, ४९, ५० अ,—हिमालयकृतशिवस्तोत्रं । हिमालयनगरीवर्णनं । पार्व्वतीसम्प्रदानं । शिवेन सार्द्धं लक्ष्मीसरस्वतीप्रभृतीनां रहस्यकथनं । कामोत्पत्तिकथनं । वासरगृहशोभादिवर्णनं । कैलासे देवानां भोजनादिवर्णनं । पुनः पार्व्वतीपरमेश्वरयोः हिमालयगृहागमनकथनं । रतिकामयोः विलासादिकथनं । विलसतोः शिवाशिवयोः भारेण पीडितायाः पृथिव्याः कम्पनादिकथनं । सर्व्वमङ्गलवर्णनं । सूर्य्यस्य दर्पभङ्गकथनं । इन्द्रस्य दर्पभङ्गकथनं । अहल्याहरणवृत्तान्तादिकथनं । वृत्रवधकथनं । ब्रह्महत्याभयेन शक्रस्य मानससरोवर-

गमनकथनं। नहुषस्य शचीप्रार्थना। बृहस्पतेः इन्द्रानयनार्थं मानसप्रयाणं। राधाकवचधार-णेन इन्द्रस्य ब्रह्महत्यापापमोचनं। प्रत्येकमिन्द्रपातेन ब्रह्मवृक्षलोमैकपतनं मे भविष्यति किन्तु मया अल्पायुषया दारग्रहण-गृहनिर्म्माणादिकं न कृतमिति शक्रसमीपे लोमशमुनेः स्वात्मपरिचयदानं। वह्निदर्पनाशनं। दुर्व्वाससो दर्पनाशनं।

५१, ५२, ५३, ५४, ५५, ५६, ५७, ५८ अ,—धन्वन्तरिशिष्यस्य मन्त्रेण तक्षकं पराभूय-मश्विप्रवधकथनं। मनसया सह धन्वन्तरेः मन्त्रयुद्धकथनं। धन्वन्तरेः दर्पमोचनं। तत्कृतमन-सास्तोत्रं। राधामाधवयोः सम्भोगवर्णनं। राधाकृष्णगौरीशेत्यादौ कृष्णराधावरगौरीत्यादिकथ-नादौ दोषकथनं। पुनः रासक्रीड़ावर्णनं। कंसस्य धनुर्यज्ञे श्रीकृष्णादीनां मथुरागमनादिकथनं। तत्र कंसवध-कुब्जानुग्रह-मालाकारसंवादादिकथनं। द्वारकालीलाकथनं। पञ्चाशदुत्तरशतवत्सरं यावत् श्रीकृष्णस्य पृथिव्यामवस्थितिकथनं। श्रीकृष्णमाहात्म्यकथनं। महाविष्णोर्दर्पमोचनं। स-र्व्वेषां देवानां दर्पभङ्गकथनं। लक्ष्मीस्तोत्रं। पतिव्रताधर्म्मनिरूपणं। ब्रह्मणः वैराग्यमोचनकथनं। पृथिव्या दर्पमोचनं। गङ्गाया दर्पमोचनं। मनसाया दर्पमोचनं। राधाया दर्पमोचनं।

५९, ६०, ६१, ६२, ६३, ६४, ६५, ६६ अ,—इन्द्रस्य दर्पमोचनं। शच्या सह तत्कामुकस्य नहुषस्य संवादः। अतिथ्यादीनां ब्राह्मणोदरणे पापकथनं। एकादशीमाहात्म्यं। स्त्रीणां रजो-योगे प्रथमद्वितीयतृतीयदिनेषु गमने प्रत्येकं पापनिरूपणं। गुरुसमूहनिरूपणं। शचीकृतगौ-ष्पतिस्तोत्रं। शिविकावहनार्थं सप्तर्षीन् प्रार्थयमानस्य नहुषस्य दुर्व्वासःशापेन अजगरत्व-प्राप्तिविवरणं। पुनः विस्तरतो वासवस्य अहल्याहरणवृत्तान्तकीर्त्तनं। संक्षेपेण रामायणकथा-कीर्त्तनं। पुनः विस्तरेण कंसवधकथनं। तत्र कंसस्य अद्भुतदुःस्वप्नवर्णनं। कंसस्य धनुर्यज्ञवर्णनं। अक्रूरप्रेषणकथनं। कृष्णस्य पुरतो राधाया दुःस्वप्नवर्णनं। राधायाः शोकापनोदनकथनं। श्रीकृष्णस्य तत्पुरतः आध्यात्मिकयोगकथनं।

६७, ६८, ६९, ७०, ७१, ७२, ७३, ७४, ७५ अध्याये,—रासलीलायै राधायाः वेशविन्या-सादिकं विधाय सुप्तस्य श्रीकृष्णस्य समीपे उपस्थितानां शिवब्रह्मप्रभृतीनां देवानां तत्स्तवन-कीर्त्तनं। तत्र मघेन ब्रह्मकृतस्तोत्रं। दाम्पत्यप्रेमस्वरूपकथनं। कृष्णस्य मथुरागमनकथनं। अक्रूरकृतकृष्णस्तोत्रं। गोपीविलापकथनं। श्रीकृष्णस्य यात्रामङ्गलवर्णनं। तेन सह कुब्जायाः संवा-दः। मालाकारस्य संवादः। रजकस्य संवादः। कुब्जया सार्द्धं कृष्णस्य विलासवर्णनं। पुनः कंसस्य दुःस्वप्नवर्णनं। कंसवधवर्णनं। श्रीकृष्णस्य नन्दसमीपे तत्त्वज्ञानकारणकीर्त्तनं। नन्दादि-शोकापनोदनकीर्त्तनं।

७६, ७७, ७८, ७९, ८०, ८१, ८२, ८३, ८४, ८५, ८६, अ, चन्द्रसूर्य्ययोग्रहणकथनं। ग्रह-णकथनं। ताराहरणवृत्तान्तकीर्त्तनं। ताराया दुःखप्रदर्शनकथनं। चतुर्णां आश्रमाणां धर्म्मकथनं। यतिधर्म्मनिरूपणं। विधवाधर्म्मनिरूपणं। पतिव्रताधर्म्मनिरूपणं। गृहिणीनां धर्म्मनिरूपणं। कर्म्मविपाकनिरूपणं। केदारकन्याप्रस्तावः। श्रीकृष्णसन्निधौ मुनीनामागमन-

कथनं। शिवेन त्रिपुरासुरवधवृत्तान्तकीर्त्तनं। महादेवकृतदुर्गास्तोत्रकथनं। युगधर्म्मनिरूपणं। उद्धवस्य गोकुलगमनविवरणं। उद्धवकृतराधिकास्तोत्रं।

८७, ८८, ८९, ९०, ९१, ९२, ९३, ९४, ९५, ९६, ९७ अ,—राधिकाया विलापवर्णनं। गोपीनां आक्षेपादिवर्णनं। भारतवर्षे वाणिज्यस्य वाणिज्यकथनपूर्व्वकं अथ तद्गतिकथनं। कलावत्यादीनां पूर्व्वजन्मवृत्तान्तकीर्त्तनं। गुरुस्या सह उद्धवस्य संवादः। पुनरध्यात्मयोगेन राधायाः मूर्च्छादिबोधनकथनं। राधायाः संसारगतिवैचित्र्यकथनं। परमात्मादिस्थितिकथनं। काल-मुहूर्त्त-दिवा-रात्रि-तिथि-मास-वत्सरादिनिरूपणं। युगपरिमाणादिनिरूपणं। राधया मथुरायां उद्धवप्रेरणविवरणं। अक्रूरवने बलदेवेन सह उद्धवस्य संवादकथनं। श्रीकृष्णसमीपे उद्धवस्य वृन्दावनवृत्तान्तकथनं।

९८, ९९, १००, १०१, १०२, १०३. १०४, १०५, १०६, अ,—रामकृष्णयोरुपनयनवृत्तान्तकीर्त्तनं। तत्र पाणिन्यादीनां मुनीनां वसुदेवाश्रमागमनकथनं। वसुदेवकृतदेवगणस्तोत्रं। शिवब्रह्मादिकृतश्रीकृष्णस्तोत्रं। सान्दीपनिमुनेः गृहं गत्वा श्रीकृष्णस्य विद्याध्ययनादिकथनं। सान्दीपनिपत्नीकृतश्रीकृष्णस्तोत्रं। श्रीकृष्णेन सह विश्वकर्म्मणः संवादः। द्वारकानिर्म्माणकथनं। तत्र उद्यानादौ वृक्षादिरोपणप्रक्रियाकथनं। देव-ऋषि-गोप-यादव पाण्डवादिभिः सार्द्धं श्रीकृष्णस्य द्वारकाप्रवेशवर्णनं। उग्रसेनस्य मथुरायामवस्थितिकथनं। रुक्मिणीविवाहप्रस्तावः। रुक्मिणीहरणं। भीष्मककृतश्रीकृष्णस्तोत्रं।

१०७, १०८, १०९, ११०, १११, ११२, ११३, ११४, ११५, ११६, अ,—श्रीकृष्णाय रुक्मिणीसम्प्रदानकथनं। वासरगृहे दुर्गा-सरस्वती-शची-सावित्रीप्रभृतीनां श्रीकृष्णेन सह नर्म्मवर्णनं। श्रीकृष्णस्य मङ्गलपत्रिकावाचनञ्च। यशोदानन्दयोः श्रीकृष्णेन सह संवादकथनं। राधायशोदासंवादः। राधायाः हरिभक्तिमाहात्म्यादुपदेशकथनं। कृष्णैकादशनामकथनं। तेषां निर्व्वचनकीर्त्तनं। राधाकृतस्वनामव्युत्पत्तिकथनं। कन्दर्पस्य जन्मादिविवरणं। शम्बरेण सह तस्य युद्धादिवर्णनं। श्रीकृष्णस्य कालिन्दीसत्यभामादिपरिणयकथनं। नरकासुरवधकथनं। सर्व्वत्र कृष्णदर्शनेन विमुग्धस्य दुर्व्वाससः श्रीकृष्णस्तवनं। शिवेन सह दुर्व्वाससः संवादः। श्रीकृष्णस्य हस्तिनापुरगमनविवरणं। तत्र राजसूयशिशुपालादिवधकथनं। शिशुपालकृतश्रीकृष्णस्तोत्रं। पारिजातहरण-पुण्यकव्रतादिकथनं। दुर्व्वासाशापेन साम्बस्य कुष्ठरोगप्राप्तिकथनं। उषायाः स्वप्नदर्शनादिविवरणं। उषाहरणं। बाणयुद्धकथनं। बाणसमीपे अनिरुद्धस्य गोप-गोपी-पाण्डव-द्रौपदीप्रभृतीनां पूर्व्ववृत्तान्तवर्णनं। रावणकृतछायासीताहरणकथनादिकं। स्कन्दानिरुद्धयोः युद्धवर्णनं। प्रमथनाथगणनाथयोः संवादः। (ब्रह्मवैवर्त्तीयश्रीकृष्णजन्मखण्डस्य शेषांशविवरणं।)

११७, ११८, ११९, १२०, १२१, १२२, १२३, १२४. अ,—शिवमणिभद्रयोः संवादकथनं। शिवगणेशकार्त्तिकानां पार्वत्या सह संलापः। तत्र बलेरागमनवृत्तान्तकथनं। बलि-

जन्मीकृष्णकीर्त्तं। विष्णुज्वरशिवज्वरयोः समरादिवर्णनं। बाणस्य वनिबद्धाय उषानन्दादिकथनं। वासुदेवाभिधानसृगालप्रेरितस्य विप्रस्य श्रीकृष्णसमीपे गतप्रहस्तिवर्णनं। सृगालेन सह श्रीकृष्णस्य युद्धादिवर्णनं। वैकुण्ठद्वारपालस्य सृगालस्य मोचनकथनं। चन्द्रं प्रति तारायाः प्रापणतात्पर्यकथनं। भाद्रशुक्लचतुर्थ्यां चन्द्रदर्शनादिनिषेधकथनं। मणिहरणवृत्तान्तकीर्त्तनं। वैशाखीपूर्णिमायां गणेशपूजनविधानादिकीर्त्तनं। तत्र ध्यानस्तोत्रादिकथनञ्च। राधाकृष्णयोरभेदकथनं। शतवत्सरं विरहानुभवानन्तरं राधाकृष्णयोः पुनः चन्द्रोन्मसंयोगकथनं। गणेशमन्त्रादिकनराधिकास्तोत्रं। वसुदेवकृतराजसूययज्ञानुष्ठानकीर्त्तनं। कर्मसमाप्त्यनन्तरं दक्षिणाया बहाने उत्तरोत्तरं हैमुण्डादिकथनं।

११५, ११६, ११७, ११८, ११९, १२०, १२१, १२२, क,—नन्दादीनां सकाशगमनाय श्रीकृष्णस्य चादेशकथनं। राधाकृष्णयोः विलासवर्णनं। राधायाः श्रीकृष्णमुद्दिश्य वक्रोक्तिवर्णनं। राधासमीपे श्रीकृष्णेन तत्त्वज्ञानकथनं। तयोः निधुवनवर्णनं। राधायाः द्वारकादिदर्शनविवरणं। राधाकृष्णयोः पुनः वृन्दावनागमनकथनं। महोत्सववर्णनं। विस्तरेण कली मानवानामाचारव्यवहारादिकीर्त्तनं। राधायाः गोलोकगमनकथनं। श्रीकृष्णस्य पुरतः ब्रह्मादीनां देवानां गङ्गादीनां नदीनाञ्च चागमनवृत्तान्तकीर्त्तनं। श्रीकृष्णदेहात् निर्गतस्य चतुर्भुजपुरुषस्य लक्ष्म्या सह क्षीरोदसागरगमनकथनं। न्याय-वैशेषिक-सांख्य-पातञ्जल-मीमांसा-वेदान्तदर्शनानां प्रतिपाद्यः श्रीकृष्ण एवेति निरूपणं। पार्वत्या विष्णुमायात्वकथनं। श्रीकृष्णस्य गोलोकारोहणकथनं। नारदस्य पूर्वजन्मविवरणं। ततो ब्रह्मपुत्रत्वमधिगतेन तेन सह सर्पंद्रोण्या विवाहादिकथनं। भार्य्यापुत्रादिकं विहाय तपस्यार्थे प्रस्थितस्य नारदस्य योगेन देहं परित्यजतः श्रीकृष्णचरणे लयकथनं। ब्रह्मवैवर्त्तात् कलेरुत्पत्तिकथनं। अनन्तात् सर्वोत्पत्तिकथनं। सृष्टि-प्रकृति-गणेशजन्मखण्डानां सारसंग्रहकीर्त्तनं। महापुराणलक्षणकीर्त्तनं। उपपुराणलक्षणं। अष्टादशमहापुराणकथनं। तेषां श्लोकसंख्यादिकीर्त्तनं। वसिष्ठ-नारदादिप्रणीतोपपुराणकथनं। ब्रह्मनिरुक्तादादिपञ्चविधसंहिताकथनं। ब्रह्मवैवर्त्तपुराणश्रवणप्रकारकथनं। एतत्फलश्रुतिकीर्त्तनञ्च।

No. 2918. भक्तिरत्नाकरः। Substance, country-made paper, 11 × 2⅓ inches. Folia, 132. Lines, 8—7 on a page. Extent, 3,168 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1695. Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Gráma Mañgalaḍibi, Vishṇunáráyaṇa Ṭhákura. Appearance, very old. Prose and verse. Generally correct.

Bhakti-ratnákara. A treatise on the doctrine of faith, establishing the authority of the Bhágavatapuráṇa, and proving the pre-eminence of faith in Kṛishṇa as a means of salvation. By Gopáládasa. The work was completed in the S'aka year 158.

Beginning. (प्रथमपत्रं नास्ति ।)

— — — — ब्रह्मवैवर्त्तमेव च ।
लैङ्गमेव च वाराहं स्कान्दं वामनमेव हि ॥
कौर्म्मं मात्स्यं गारुडञ्च ब्रह्माण्डाभिधमित्यपि ।
एतान्येव पुराणानि निगदन्ति पुराविदः ॥

ततः अष्टादश उपपुराणानि च ब्रह्मवैवर्त्तमते,—

सानत्कुमारं नान्दञ्च नारसिंहं तथैव च ।
दौर्व्वाससं शैवधर्म्मं कापिलेयञ्च मानवं ॥
औशनञ्च वारुणञ्चैव वाशिष्ठं शाम्बमेव च ।
कालीपुराणं माहेशं पाराशरञ्च भार्गवं ॥
मारीचञ्च तथा सौरं ब्रह्माण्डाख्यं तथैव च ।
एतान्युपपुराणानि निगदन्ति पुराविदः ।

अपरञ्च दानसागरस्मृत्यां अनिरुद्धमहाराजविचारणे,—पुराणतत्त्वं ।

न निरोधपुराणाद्दानतो देवीपराणकं ।
तन्नीलकेतनादीनां कृतं तन्त्राविसंज्ञिनां (?) ॥ इत्यादि ।

End. भुवि सकलपुराणादीनि तिष्ठन्ति किन्तु
स्फुटमिह न लभन्ते श्रीहरेर्भक्तिबोधं ।
पुनरिह खलु तेषामेकमत्योत्थितं तं
प्रथयति जयशब्दाद्यन्तु गोपालदासः ॥
शाके वह्न्याग्रमशशधरे वेदवेदान्ततत्त्व-
व्याख्यासारः परमसुखदो + + + + + + ।
संरब्धोऽयं सुमतिजयगोपालदासेन यत्नाद्-
ग्रन्थश्चित्ते निवसतु सतां भक्तिरत्नाकराख्यः ॥

सम्पूर्णश्चायं ग्रन्थः । शकाब्दाः ; १९९५ ॥

विषयः । महापुराणोपपुराणनिरूपणं । पुराणलक्षणं । श्रीमद्भागवतस्य दशलक्षणलक्षितत्वकथनं । अन्यान्यपुराणेभ्यो भागवतस्य प्राधान्यसंस्थापनानन्तरं उपादेयत्वकीर्त्तनं । अष्टादशविद्याकथनं । पुराणपाठाधिकारिनिरूपणं । भागवतपाठे शूद्रादीनामप्यधिकारकथनं । भजनीयनिरूपणं । कृष्ण-गोविन्द-वासुदेवादिशब्दनिरुक्तिः । कृष्णस्य कश्चित् प्रियोऽप्रियो वा नास्तीतिकथनं । केवलभक्तजनप्रियत्वस्थापनं । श्रीकृष्णात् महाविष्ण्वादीनामुत्पत्त्यादिकथनं । कृष्णस्य द्वाविंशत्यवतारनिरूपणं । तद्भिन्नावतारकथनञ्च । भगवद्देहस्य मोह-तन्द्रा-भ्रम-रूक्षरसता-काम-कोपता-मद-मात्सर्य्य-हिंसा-खेद-परिश्रम-आलस्य-आकाङ्क्षा-आशङ्का-विश्वविभ्रम-

परापेक्षारूपाष्टादशमहादोषहीनत्वकथनं । अवतारणतत्त्वनिरूपणं । भगवतः सगुणत्वसंस्था-
पनं । भक्तिलक्षणनिरूपणं । मनसो नैर्म्मल्यनिरूपणं । श्रवणकीर्त्तनादिनिरूपणं । भक्तिगुणाः ।
भगवद्भक्तानां मृत्युयन्त्रणा-गर्भयन्त्रणाद्यभावकथनं । प्रेमलक्षणभक्तिप्राप्त्युपायकथनं । भक्त्यपे-
क्षया ज्ञानस्य हेयत्वनिरूपणं । साधुलक्षणं । तद्गुणकथनादिकं । मानवदेहस्य दुर्ल्लभत्वकथनं ।
भगवद्भक्तौ म्लेच्छस्याप्यधिकारकथनं । अनन्या भक्तिः । वैष्णवमाहात्म्यकथनं । गुर्व्वाश्रयणकर्त्त-
व्यता । गुरोः भगवद्रूपत्वकीर्त्तनं । गुरुभक्तिमाहात्म्यं । गुर्व्वभक्तनिन्दा । उत्पथप्रतिपन्नस्य
गुरोः त्यज्यताकथनं । अवैष्णवात् मन्त्रग्रहणनिषेधः । आदौ गुरुं नमस्कृत्य पश्चाद्भगवद्विग्रह-
समीपे प्रणामकर्त्तव्यतानिरूपणं । गुरोः पुरतः आसनादिग्रहणनिषेधः । दीक्षाविधानं । तत्र
मन्त्रगुणादिनिरूपणं । भावभेदेन भगवद्भक्तानां त्रैविध्यनिरूपणं । वैष्णवलक्षणं । कामनाभेदे
भिन्नदेवतामन्त्रग्रहणकथनं । हरिं परित्यज्य अन्यदेवसेवने हेयतादिनिरूपणं । प्राकृतब्रह्मरूप-
कथनं । प्रवृत्तिनिवृत्तिमार्गभेदनिरूपणादिकं । प्रकृतितत्त्वविवेचनं । विद्यातत्त्वनिरूपणप्रसङ्गेन
शक्तितत्त्वनिरूपणं । भक्तिप्राप्त्युपायनिरूपणं । श्रुतिरहस्यकीर्त्तनं । भगवद्भजनस्य प्रकृतिगुणाती-
तत्वकथनं । "अहं हि ललिता देवी पुंरूपा कृष्णविग्रहा । वेणुवादननिनादेन करोमि विवशं
जगत्"॥ इत्यादिपार्व्वतीवचनानामसङ्गतिप्रदर्शनं । भृग्वादीनां शापेन शिवभक्तादीनां पाषण्ड-
त्वकथनं । पद्मपुराणोक्तशिवाशिवसंवादेन शैव-पाशुपत- मायावादादीनां मोहशास्त्रत्वकीर्त्तनं ।
प्रार्थनादिभिर्भक्तिर्न जायते — इति निरूपणं । भक्तस्य चतुर्व्वर्गसाधनपरित्यागकथनं । सर्व्वध-
र्म्मपरित्यागानन्तरं हरिभजनकर्त्तव्यतानिरूपणं । विशेषेण भक्तिगुणनिरूपणं । वैष्णवानां गति-
निरूपणं । वर्णाश्रमधर्म्मविचारः । विप्राणां द्वादशगुणकथनं । ते च धर्म-सत्य-दम-तपः-अमत्स-
रता-लज्जा-तितिक्षा-अनसूया-यज्ञ-दान-धैर्य्य-श्रुतरूपाः । गुणभेदेन जातिवर्णप्रकृतिनिरूपणं ।
ब्राह्मणक्षत्रियादीनां प्रकृतिनिरूपणं । तेषां देवतानिरूपणं । गुणभेदेन भोजनद्रव्यव्यवस्था ।
देव-मुनि-द्विज-राज-वैश्य-शूद्र-विड़ाल-पशु-म्लेच्छ-चण्डालरूपदशविधविप्रभेदकथनं । गुण-
भेदेन लोकस्वभावनिरूपणं । साधनभक्तिः । साध्यभक्तिः । हिंसापरित्यागावश्यकता । जीवस्य
चातुर्व्विध्यकथनपूर्व्वकं पुनः प्राणिनां चतुर्व्विधत्वकथनं । पाप-पातकयोः भेदकथनं । पातकस्य
पुनः उपपातक-पातक-गुरुपातक-गुरुतरपातक-महापातक-अतिमहापातकेतिषड्विधभेदकथनं ।
श्रीरामचन्द्रादीनामनुकरणेन मृगयादिकरणे दोषकथनं । आततायिवधविचारः । तत्र गोब्रा-
ह्मणौ परित्यज्य वधे न दोष इति कथनं । यज्ञादौ प्राणिहिंसायाः अवैधत्वकीर्त्तनं । तत्र नर्म्म-
दातीरस्थितमाहिष्मतीनगरीमधिवसतो माधवद्विजस्य उपाख्यानकीर्त्तनं । महाप्रसादलक्षणं ।
तद्गुणनिरूपणं । भक्तस्वभावनिरूपणं । सदाचारकथनञ्च । दैव-ब्रह्मवादि-श्री-तत्त्ववादि-
अवतारपरायणभेदेन वैष्णवानां पञ्चविधत्वकथनं । तेषामवान्तरभेदनिरूपणञ्च । हिंसायुक्त-
यज्ञान्नभोजनादौ वैष्णवानां दोषकथनं । वैष्णवानां भक्ष्याभक्ष्यद्रव्यादिनिरूपणं । भजनाधिका-
रिनिरूपणं । प्रकृतितत्त्वनिरूपणं । भजनपरिपाके भक्तस्य बालकादिवदवस्थाकथनं । स्वभा-

मतो दोषनिरूपणं। हरिभक्तिविहीनस्य संसर्गादिकरणे दोषकथनं। अभक्तलक्षणं। तत्-स्वभावदोषादिनिरूपणं। तेषां गत्यादिनिरूपणं। ज्ञानयोगिकर्म्मयोगिनोरभक्तत्वकीर्त्तनं। मरणोत्तरं यमलोकगमनादियन्त्रणास्वरूपवर्णनं। पुण्यकर्म्मसंख्यानिरूपणादिकं। स्त्रीशूद्रयोः भगवत्प्रतिमादिस्पर्शनिषेधः। तद्वर्जितविप्रदाराणां प्रणामनिषेधः। नरकवर्णनं। पापकर्म्मसंख्यादिनिरूपणं। गर्भमध्ये जीवोत्पत्तिप्रकारादिकथनं। मायाधर्म्मिणो लक्षणकथनं। प्रायश्चित्तानुष्ठानेन पापानां वासनाभिः स्यात् न तु सम्यक् शुद्धिः, हरिनामस्मरणादिना तु संशुद्धिर्भवत्येवेतिकथनं। अत एव प्रायश्चित्तान्तरं हरिनामस्मरणादिकं कर्त्तव्यमेवेतिकीर्त्तनञ्च। वैष्णवैस्तु प्रायश्चित्तं न कार्य्यमितिनिरूपणं। भक्तानां काम्यकर्म्मपरित्यागकर्त्तव्यता। हरिनामबलेन पापाद्यनुष्ठाने दोषकथनं। सोपाधिभक्तानां वर्णाश्रमविहितनित्यनैमित्तिककर्म्मानुष्ठानकर्त्तव्यता। निरुपाधिभक्तानामाचारभेदनिरूपणं। सोपाधिभक्तिनिरूपणं। उत्तमादिभक्तिभेदनिरूपणं। सोपाधिभक्तेरूनविंशद्विधत्वकीर्त्तनं। निरुपाधिभक्तिलक्षणं। तस्याः त्रयोदशविधत्वकथनं। श्रवणकीर्त्तनादीनां फलनिरूपणं। भगवत्प्रतिमानिर्णयः। भगवद्गृहमार्ज्जनादिफलकथनं। अर्च्चनादीनां प्रक्रियाकीर्त्तनं। भगवद्धामयोग्यगन्धपुष्पधूपदीपनैवेद्यादिनिरूपणं। द्वात्रिंशदपराधकथनं। द्वादशयात्रानिरूपणं। पुरुषोत्तममाहात्म्यं। मथुरामाहात्म्यं। तुलसीमाहात्म्यं। अश्वत्थमाहात्म्यं। धात्रीवृक्षमाहात्म्यं। गङ्गामाहात्म्यं। गङ्गायां गात्रसंवाहन-क्रीडा-प्रतिग्रहादि-चतुर्द्दशविधक्रियावर्ज्जनावश्यकताकीर्त्तनं। यान-पादुकादिव्यवहारपूर्व्वकं गङ्गागमनादौ दोषकथनं। एकादशीमाहात्म्यं। भक्त्यधिकारिभेदनिरूपणं।

No. 2919. सिद्धान्तचन्द्रिका, पूर्व्वार्द्धं। Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 50. Lines, 10 on a page. Extent, 2,500 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Gopálapúra, Vámanadása Kavirája. Appearance, old. Prose. Correct.

Siddhánta-chandriká. A grammar of the Sanskrit language illustrating each rule with a large number of examples. By Rámás'rama. The codex under notice contains only the first part, and in it examples are given of all the Taddhita affixes.

Beginning. नमस्कृत्य महेशानं मतं बुद्ध्वा पतञ्जलेः।
वाणीप्रणीतसूत्राणां कुर्व्वे सिद्धान्तचन्द्रिकां॥

अ, इ, उ, ऋ, लृ समानाः। अनेन क्रमेणैते वर्णास्ते च समानसंज्ञाः स्युः।

End. दारिकः, शांशपः, दात्यौहं, दाधिसक्थ, आयसः॥

Colophon. इति श्रीरामाश्रमविरचितायां सिद्धान्तचन्द्रिकायां पूर्व्वार्द्धं समाप्तं।

विषयः। सिद्धान्तचन्द्रिकेत्यभिधानं व्याकरणमिदम् अत्र तद्धितान्तं यावत् व्याकरण-प्रक्रिया अस्ति।

No. 2920. तत्त्वदीपिका, वा सिद्धान्तचन्द्रिकाव्याख्या। Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 50. Lines, 5—6 on a page. Extent, 1,950 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Gopálapura, Vámanadása Kavirája. Appearance, old. Prose. Correct.

Tattva-dvípiká. A commentary on the work noticed under the next preceding No. By Lokes'vara.

Beginning. प्रणम्य जगतां नाथं महेशं साम्बमव्ययं।

सिद्धान्तचन्द्रिकाव्याख्या क्रियते तत्त्वदीपिका॥

प्रारिप्सितनिरन्तरायपरिसमाप्तये विहितमङ्गलं शिष्यशिक्षायै निबध्नन् चिकीर्षितं प्रति-जानीते,—नमस्कृत्येत्यादिना।

End. आदिस्वरस्य आत्वं निपात्यते, आयस इति श्रेयसि भव इति विग्रहः। अत्रापि आदिस्वरस्य आत्वं निपात्यते॥

सिद्धान्तचन्द्रिकाव्याख्या या लिखं तत्त्वदीपिका।

तत्पूर्व्वार्द्धमभूत् पूर्णं तेन तुष्यतु पार्व्वती॥

Colophon. इति श्रीलोकेशकरविरचितायां सिद्धान्तचन्द्रिकाव्याख्यायां पूर्व्वार्द्धं समाप्तं।

विषयः। सिद्धान्तचन्द्रिकाव्याकरणस्य व्याख्यानं।

No. 2921. वसुधातुकारिका। Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 42 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Gopálapura, Vámandása Kavirája. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Vasudhátu-káriká. Memorial verses on the classification of roots and their indicatory letters. Anonymous.

Beginning. इष्वार्थसिवचियुतां श्विसिष्टतोर्थेर्थ्येतिमन्वयो

र्भ्वामामरक्षां तथाश्विमभवक्षीनां द्विकारे परे।

आम्ना ईमिद्दीप्तधिधिति च ये माम्नासया भारका-

स्तेषां मश्रिमलोः कद्रिकद्रिकक्षां नीचः स्वरे लुप्यते॥

End. दर्शनबाझ्कनं चापि विषयो यस्य भाषितः ।
चालोचने तु सर्वैश्चैरात्मनेपदमिष्यते ॥ १० ॥

Colophon. इति वसुधातुकारिका समाप्ता ।

विषयः । धातूनामनुबन्धादिना चदादिदिवाद्यादिगणेषु चात्मनेपदादिनिरूपणं ।

No 2922. वसुधातुकारिकाटीका । Substance, country-made yellow paper, 15 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 6 on a page. Extent, 68 ślokas. Character, Bengali. Date, Sn. 1278. Place of deposit, Zillá Vírabhuma, Gopálapura, Post Khayaráśúla, S'itikaṇṭha Kavirája. Appearance, new. Prose. Correct.

Vasudhátukáriká-ṭíká. A commentary on the work noticed under the next preceding No. Anonymous.

Beginning. इध्वाशंसि—इत्यादि । अस्यायमर्थः । एषां नीचस्वरो लुप्यते, नीचोऽनुदात्तः । एतेऽनुदात्तलोपिन इत्यर्थः । एषामनुदात्तेत्त्वादात्मनेपदं कथितं । तद् यथा,—इध इद्धो वर्द्धते इत्यादि ।

End. लक्ष दर्शनाङ्कयोः समलक्ष्य आलोचने आत्मनेपदीत्यर्थः ।

Colophon इति वसुधातुगणकारिकाटीका समाप्ता । सन १२७८ । १९ फाल्गुन ।

विषयः । वसुधातुकारिकाया व्याख्यानं ।

No. 2923. कर्म्मप्रकाशः । Substance, country-made paper, 12 × 2 inches. Folia, 31. Lines, 6 on a page. Extent, 755 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Thána Duvarájapura, Post Kharyaráśúla Gráma, Gopálapura, Káśínátha Kavirája. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Karma-prakáśa. A treatise on astrology. By S'ríınátha S'armá. A commentary on this work has been noticed under No. 1524, (IV, p. 111.)

Beginning. नत्वा दिनेशं शिवमादिदेवं संदृश्य च ज्यातिषपुस्तकानि ।
श्रीनाथशर्म्मा विदधाति यत्नात् कर्मप्रकाशं बहुदोषनाशं ॥

End. आत्मानुरूपगुणशीलकुलान्विताय
कन्यां प्रदातुमुदकं विसृजेच्च भूमौ ।
विवाहवचने — — — — — — —

अतः परं लिप्यभावात् परिशेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः ! पुनर्गुर्व्वादित्यशुक्रास्तादौ व्रताद्यारम्भनिषेधः । तेषां बाल्यत्वादौ निषेधकथनं । गर्गमते देशभेदे व्यवस्थानिरूपणं । देवादीनामारम्भे सिंहमकरस्थबृहस्पतिवर्ज्जनं । मकरस्थगुरोरपवादः । विवाहादौ सिंहस्थगुरोरपवादः। तुलादावतिचरितस्य गुरोरपवादादिनिरूपणं । मलमासे चूडाधानादिवर्ज्जनं । लुप्तसंवत्सरस्य सर्व्वकर्मगर्हितत्वकथनं । तदपवादः । गुरुवक्रादौ प्रतिष्ठानिषेधः । हरिशयनादौ चौरादिनिषेधः । इष्टौ सत्यां यात्रादौ पौषादिदिनवर्ज्जनकथनं । तदपवादः । सप्तरात्रापवादः । जन्ममासे चौरादिवर्ज्जनं । मार्गज्येष्ठयोः ज्येष्ठपुत्रदुहित्रोः चौरादिवर्ज्जनं । ज्येष्ठे अपवादः । सर्व्वकर्मसु दिग्दाहादौ दिनवर्ज्जनं । दग्धापापादियोगे शुभकर्मनिषेधकथनं । दग्धतिथिकथनं । पापयोगकथनं । यमघण्टयोगः । उत्पातादियोगः । पापयोगापवादः । मतान्तरेण अमृतयोगकथनं । सर्व्वकर्मसु निरंशादियोगवर्ज्जनं । रविसंक्रान्तिकथनं । जन्मनक्षत्रादिषु संक्रान्तौ निन्दा । विष्ट्यादिकथनं । तदङ्गेषु फलकथनं । चयाहादिनिरूपणं । अवमदिनादिनिरूपणं । पापादिप्रहरकथनं । वारवेलाकालवेलादिनिरूपणं । तदधिपकथनं कर्णवेधादौ विष्कम्भवर्ज्जनं । ग्रहाणां मित्रकथनं । लग्ने गण्डे जननादौ निन्दा । नक्षत्रगण्डे विवाहादौ निन्दनं । चन्द्रशुद्धिकथनं । मेषादीनां नक्षत्रसंख्याकथनं । स्वरोदयोक्तताराकथनं । प्रत्यरेरपवादादिकथनं । नाडीनक्षत्रादिकथनं । रव्यादिशुद्धौ गृहकरणादिकथनं । रविशुद्धिकथनं । शुभाशुभकर्मादौ शुक्लकृष्णपक्षयोः प्राशस्त्यादिकथनं । मासकथनं । तेषां परिमाण-दिवाहृद्धिवृद्धिकथनं । नन्दादीनां रव्यादिवारयोगेषु निन्दा । नक्षत्राधिपादिकथनं । ऊर्द्धमुख-पार्श्वमुख-अधोमुखनक्षत्रकथनं । उग्रादिगणकथनं । करणकथनं । शुभकर्मसु परिघादीनां वर्ज्जनं । वारादिषूत्तरोत्तरप्राशस्त्यकथनं । राशिलग्ननामादिकथनं । मेषादिलग्नमानकथनं । क्षणनामादिकथनं । दिवारात्रिमुहूर्त्तनामकथनं । षडष्टकादिफलकथनं । एकाधिपत्यराशिकथनं । अमित्रराशिकथनं । समसप्तादिकथनं । दशचतुर्थकथनं । द्विर्द्वादशादिकथनं । एकराशौ एकनक्षत्रप्राशस्त्यकथनं । दम्पत्योर्गणसाजात्यादौ फलकथनं । देवादिगणकथनं । कन्याविवाहवर्षादिनिरूपणं । हस्तोदककथनं ।

No. 2924. द्वादशगोपालनिर्णयः | Substance, country-made paper, $9\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 3. Lines, 10 on a page. Extent, 62 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Thána Duvarájapura, Gráma, Maṅgalaḍihi, Vishṇunáráyaṇa Ṭhákura. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Dvádaśagopála-nirṇaya. The twelve fellow cowherds of Kṛishṇa during his sojourn in Vṛindávana and the rituals for worshipping them. Anonymous. A modern work, apparently localising the twelve apostles of Jesus Christ.

Beginning. अथ द्वादशगोपालनिर्णयः ।
आद्य+रसवर्षाभं इन्दावनरसार्थे ।
संप्रच + यथा यस्य चिन्तरेखा तथा सखी ॥

End. संग्रामे चपलं सम्मुखचलं श्रीकामपालं भजे ॥

Colophon. इति द्वादशगोपालनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । सुदामवसुदामादिद्वादशगोपालानां व्याख्यानादिनिरूपणं ।

No. 2925. गोपालसहस्रनामस्तोत्रम् । Substance, country-made paper, 9½ × 5 inches. Folia, 13. Lines, 8 on a page. Extent, 257 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Tháná Duvarájapura, Gráma Maṅgalaḍihi, Vishṇunáráyaṇa Ṭhákura. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Gopála-sahasranáma-stotra. A hymn in which a thousand epithets are strung together in praise of Gopála. From its introductory lines it is evident that it is an extract from a Tantra.

Beginning कैलासशिखरे रम्ये गौरी पृच्छति शङ्करं ।
ब्रह्माण्डाखिलनाथस्त्वं सृष्टिसंहारकारकः ॥
त्वमेव पूज्यसे लोकै ब्रह्मविष्णुसुरादिभिः ।
नित्यं पठसि देवेश कस्य स्तोत्रं महेश्वर ॥

End. श्रीगोपालो महादेवि वसेत्तस्य गृहे सदा ।

Colophon. इति श्रीशिवकृतं गोपालसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तं ।

विषयः । बालगोपालस्य स्तवनं ।

No. 2926. शब्दरत्नावली । Substance, country-made paper, 12½ × 4 inches. Folia, 28. Lines, 16 on a page. Extent, 1,568 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1780. Place of deposit, Zillá Vírabhuma, Tháná Duvarájapur, Post Kharáśúla, Gráma Gopálapura. Káśinátha Kaviràja. Appearance, new. Verse. Correct.

Beginning. यो विश्वहेतुर्भवदुःखसिन्धौ यस्मात्प्रियम्नावमेकसिन्धुः ।
धर्मार्थकामामृतसिन्धुदो यः पायाद्विशेषं भुवनं महेशः ॥

S'abda-ratnávalí. A vocabulary of Hindu Materia Medica. Anonymous.

नमामि धन्वन्तरिमादिदेवं सुरासुरैः संस्तुतपादपद्मं ।
लोके जरारुग्भयमृत्युनाशं धातारमीशं विविधौषधानां ॥
नमामि पार्व्वतीनाथं चक्रोपाणिमाद्दियं ।
शब्दरत्नावली कण्ठे धार्य्या वैद्यैः सदोज्ज्वला ॥
किं करोतु नरः शूरः समरे शस्त्रवर्ज्जितः ।
यथा पर्य्यायरहितचिकित्सायां चिकित्सकः ॥
तेन नामानि वक्ष्यामि शब्देश प्रतिसंस्कृतैः ।
हिताय वैद्यजातीनां प्रयत्नेन समासतः ॥

End. नख्कूलीयो मेघनादः कान्वेयस्त्वण्डुलायकः ।
विषघ्ना सुन्दरी ज्ञेय + + + + + + ॥
कालशाक इतिख्यातः कालिकः शोफजित्तथा ।
कालीयकः स विज्ञेयो मरत्वा परिकीर्त्तितः ॥
कालशाकः । इति श्रीहरिर्जयति ।
यादृशं पुस्तकं दृष्टं तादृशं लिखितं मया ।
यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न दीयतां ॥

Colophon शकाब्दाः १७८० । श्रावण ।

विषयः । औषधीनां पर्य्यायकथनपूर्व्वकं यत्नेन प्रसिद्धनामकथनं ।

No. 2927. द्रव्यगुणः । Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 53. Lines, 7 on a page. Extent, 1,310 ślokas. Character, Bengali. Date, Sn. 1274 Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Thánâ Duvarájapura, Post Khayaráśúla, Gráma Gopálapura, Káśínátha Kavirája. Appearance, new. Verse. Correct.

Dravyaguṇa. A Hindu Materia Medica and dietetics. By Gopála. A modern compilation. Several other works of this class have been noticed in previous volumes.

Beginning. यद्धामे भूमिपुत्री विलसति सततं निश्चला चञ्चलेव
यस्यासव्ये धनुष्मान् सुकनकसुषमो लक्ष्मणः श्रीहनूमान् ।
अग्रमाग्रे वदद्वस्तलिद्मपमितधनुःखण्डवद्भाति चापो
देवेन्द्रैः स्तूयमानं जलधरवचिरं तं भजे रामचन्द्रं ॥
उक्तावक्रेण ये द्रव्यगुणा नारायणेन वै ।

मयान्यैश्च विलिख्यन्ते गोपालेनाच यत्नतः ॥
क्वचित् टीकाक्वतो व्याख्या विशेषमधिगत्य + ।
पद्येन लिख्यते व्यक्तव्याख्यानं वचनस्य च ॥

End. विशेषगुणबोधार्थं क्वचिद्वार्त्तार्थमीरितं ।
पुनर्यत् तन्न दोषाय यतः संशयिनो वयं ॥
शाके वाणभूजङ्गमर्त्तुशशिभिः संख्ये गते चायने
नत्वा श्रीरघुनाथपादकमलं मासे शुभे श्रावणे ।
एषा वैद्यकुलोद्भवस्य क्वतिनो गोपालनाम्नः क्वतिः
सन्तोषाय मनीषिणां सितधियां ज्ञानाय भूयादपि ॥

Colophon. समाप्तश्चातं ग्रन्थः । सन १२७४ । १७ कार्त्तिक ।

विषयः । पञ्चभूतानां मिश्रणभेदेन षड्रसानामुत्पत्तिकथनं । रसानां गुणनिरूपणं । द्रव्यलक्षणं । गुणलक्षणं । वीर्य्यलक्षणं । तस्य अष्टविधत्वकथनं । भुक्तान्नादिपरिपाकप्रक्रिया । रसविशेषेण धातूपचयादिकथनं । प्रभातकृत्यं । तत्र सलिलपानविधिः । दन्तधावनादिविधिः । केशप्रसाधनादिगुणाः । उष्णीषधारणादिगुणाः । केशश्मश्रुलोमादिच्छेदनगुणाः । वह्नि-धूम-हिम-कुज्झटिकागुणाः । पूर्व्वाह्णकृत्यं । तत्र व्यायामविधिः । तद्गुणाः । दक्षिणादिवायुसेवनादिगुणाः । तालवृन्तवातादीनां गुणाः । तैलवर्गगुणाः । अभ्यङ्गविधिः । तद्गुणाः । उद्वर्त्तनगुणाः । जलगुणाः । पार्व्वतभेदेन तद्गुणाः । तालनारिकेलोदकादिगुणाः । स्नानगुणाः । क्वचित् तन्निषेधः । वस्त्रगुणाः । उशीराद्यनुलेपनगुणाः । मध्याह्नकृत्यं । धान्यवर्गगुणाः । यवगोधूमशश्यामाकादिगुणाः । पत्र-पुष्प-फल-नाल-कन्द-संस्वेदजभेदेन शाकस्य षड्विधत्वकथनपूर्व्वकं तद्वर्गगुणकथनं । पत्रशाकगुणाः । पुष्पशाकगुणा । फलशाकगुणाः । नालशाकगुणाः । मूलशाकगुणाः । संस्वेदजशाकगुणाः । फलवर्गगुणाः । वर्ज्जनीयफलनिरूपणं । मत्स्यभेदकथनपूर्व्वकं तद्वर्गगुणकथनं । दग्धमत्स्यगुणाः । मांसभेदनिरूपणपूर्वकं तद्वर्गगुणकीर्त्तनं । पैत्तिक-भ्रामर-क्षौद्र-माक्षिक-च्छात्र-आर्घ्य-औद्दालक-दानभेदेन मधुनः षड्विधत्वकथनं । तेषां गुणकथनं । मद्यभेदकथनपूर्वकं तद्वर्गगुणकथनं । शुक्तिगुणाः । काञ्जिकसाधनं । तद्गुणाः । क्षीरवर्गगुणाः । दधिवर्गगुणाः । तक्रवर्गगुणाः । नवनीतवर्गगुणाः । घृतवर्गगुणाः । इक्षुभेदकथनपूर्वकं तद्रसगुणादिकथनं । पुरातनगुड़शर्करादिगुणाः । वसाभेदकथनपूर्वकं तद्वर्गगुणकथनं । मज्जाभेदकथनपूर्वकं तद्वर्गगुणकथनं । मूत्रवर्गगुणाः । मलवर्गगुणाः । मण्डवर्गगुणाः । अन्नवर्गगुणाः । शक्तुगुणाः । यवागूवादिगुणाः । पृथुकगुणाः । पिष्टकगुणाः । घृतपूरकगुणाः । संयावगुणाः । मधूमस्तगुणाः । पारदगुणाः । पर्प्पटीगुणाः । तिललड्डुकादिगुणाः । यूषवर्गगुणाः । सक्षारलवणवर्गगुणाः । हिङ्ग्वादिवर्गगुणाः । मरिच-पलाण्डु-हरिद्राणां गुणाः । कुलकादिभिः मांससाधनगुणाः । मत्स्यपुटकगुणाः । मांसपुटकगुणाः । दुग्धान्नगुणाः । पञ्चामृतरसालादिगुणाः । मधुसूदनरसालक-

थनं । संयोगगुणविवेककथनं । भोजनोपयोगिन्यः । भोजनाङ्गविधिः । ताम्बूलगुणाः । स्निग्धा-स्निग्धभोजनविधिगुणाः । अपराह्नकृत्यं । वसन्तादृतुगुणाः । रात्रिकृत्यनिरूपणं । वाक्षातस्या-दिसंसर्गगुणाः । शय्यादन्तरं निधुवनव्यवस्थाकथनं । शयनविशेषगुणाः । पुष्पवर्गगुणाः । ज्योत्-स्नागुणाः । व्यवायगुणदोषौ । निद्रागुणाः । नानाविधौषधिगुणाः ।

No. 2928. ज्योतिषाङ्कुरः । Substance, country-made paper, 12 × 2½ inches. Folia, 42. Lines, 5 on a page. Extent, 774 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Thánú Duvarájapura, Post Khayaráśúla, Gráma Gopálapura, Káśinátha Kavirája. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Jyotishánkura. An astrological treatise. By Bhavánídása Chakravartí.

Beginning. पीतं संसारसिन्धौ हरिपदकमलं चाव नत्वा भवानी-
दासो वासो गुणानां मधुनिचयसमस्त्रिग्धमन्दाकिनीकः ।
भव्यो नव्यातिवोधं विरचयति सुधीरङ्कुरं ज्योतिषोऽसम्
जातो विद्याभिरामादवनिसुरवरो लब्धविद्याय्यनज्ञः ॥
ज्योतिषां सारभूतानां वचनानां समच्चयः ।
सम्यैरवश्यमभ्यस्यो राजते ज्योतिषाङ्कुरः ॥

End. पुनर्व्वसूत्तराषाढ़ाकृत्तिकोत्तरफल्गुनी पूर्व्वभाद्रपदविशाखा च षडेते भग्नपादकाः । इति प्रकीर्णकर्म नवमः परिच्छेदः ।

Colophon. इति भवानीदासचक्रवर्त्तिविरचितः ज्योतिषाङ्कुरः समाप्तः ।

विषयः । नक्षत्रनिरूपणं । राशिनिरूपणं । तेषां संज्ञान्तरकथनं । ग्रहाणां सौम्यादिविवेकः । राशीनां परिमाणादिकथनं । नवांशविचारः । भावविवेकः । उपचयग्रहकथनं । केन्द्रादिविवेकः । ग्रहाणां संज्ञान्तरकथनं । दिक्पतिविवेकः । वेदाधिपकथनं । ग्रहदृष्टिनिरूपणं । शुभाशुभकालकथनं । ग्रहस्थितिकथनं । ग्रहाणां त्रिविधस्थानकथनं । ग्रहकाष्ठिकाकथनं । तेषां शान्तये देयद्रव्याणि । चन्द्रताराशुद्धिः । तत्र दोषे देयद्रव्याणि । ग्रहदर्शननिषेधकथनं । संक्रान्तिचक्रं । सर्व्वौषधिनिरूपणं । जन्मदिनव्यवस्था । वारादिनिरूपणं । वारवेला-कालवेला-कालरात्र्यादिनिरूपणं । नन्दा-भद्रा-जयादिनिरूपणं । नक्षत्राधिपनिरूपणं । भुवनगणादिनिरूपणं । योगनिरूपणं । नित्यानुनव्यतीपातादिनिरूपणं । पञ्चिकाश्रवणफलकीर्त्तनं । कालाशुद्धिनिरूपणं । ग्रहाणामतीचारादिनिरूपणं । विवाहकथनं । राक्षसगणादिनिरूपणं । विप्रक्षत्रियवर्णादिनिरूपणं । गौरी-रोहिणी-कन्या-रजस्वलानां लक्षणकथनं । आद्यगर्भे जातस्य पुत्र-

स्य जामातायाः कन्याया वा जन्ममासे जन्मनक्षत्रे जन्मदिवसे वा विवाहे दोषकथनं। विवाहे मासनक्षत्रनियमादिकथनं। वैवाहिकलग्नादिनिरूपणं। वास्तुप्रकरणं। तत्र भूमिलक्षणादिनिरूपणं। नामशुद्ध्यादिकथनं। ध्वजशुद्ध्यादिकथनं। गृहाणामायव्ययव्यवस्था। द्वारव्यवस्था। नववध्वागमननिरूपणं। ऋतुनिरूपणं। तत्र मासनक्षत्रवारादिफलकथनं। निषेकनिरूपणं। दोहददानविधिः। जातकप्रकरणं। गर्भे स्त्रीपुंज्ञाननिरूपणं। जारयोगादिनिरूपणं। गण्ड-दोषः। तत्प्रतीकारकथनं। मातृपितृरिष्टिभङ्गः। राजयोगः। लग्नप्रकरणं। भावफलकथनं। राशिशीलादिनिरूपणं। मनुष्यादीनामायुःपरिमाणं। नामकरणं। राश्याश्रयनामनिरूपणं। अन्नप्राशनं। चूडाकरणं। नित्यक्षौरनिरूपणं। कर्णवेधः। विद्यारम्भः। उपनयनं। क्षुरार-म्भप्रकरणं। क्रयविक्रयनक्षत्राणि। ऋणदानं। यात्राप्रकरणं। लग्नादिशुद्धिः। शय्यायात्रा-निरूपणं। उषायात्रा। द्रव्याणां यात्राकथनं। यात्राकरणानन्तरं गेहाद्गेहान्तरावस्थितौ नानाविधमतकथनं। यात्रायां मङ्गलद्रव्यकथनं। शकुनफलनिरूपणं। अलङ्कारधारणकालनि-रूपणं। पुष्करिण्याद्यारम्भः। वृक्षाद्यारोपणं। पादच्छायादिना वेलापरिमाणनिरूपणं। दिन-परिमाणकथनं। ज्येष्ठादिचरित्रकथनं। व्याधिजननशुभाशुभनिरूपणं। औषधकरणं। सन्ना-नकालः। आरोग्यस्नानं। मृत्युकारणेन उत्तमाधमगतिनिरूपणं। त्रिपुष्करादिनिरूपणञ्च।

No. 2929. बालबोधिनी। Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 116 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Gráma Gopálapura, Káśinátha Kaviràja. Appearance, new. Prose. Correct.

Bála-bodhiní. The philosophy and use of the six Sanskrit cases. By Dámodara Kavibhúshaṇa.

Beginning. हिमचन्दनकुन्देन्दुकुमुदाम्भोजसन्निभां।
सरस्वतीं नमस्कृत्य क्रियते बालबोधिनी॥
षट्कारकाणि लिख्यन्ते बालानां बोधहेतवे।
येषां विज्ञानमात्रेण प्रयोगो ज्ञायते ध्रुवं॥

End. ओदनस्य पाकः गवां दोग्धः गवोर्हन्ता भवतः शारिका—इत्यादि।

Colophon. इति दामोदरकविभूषणकृता बालबोधिनी समाप्ता।

विषयः। षट्कारकविवेचनं।

No. 2930. सज्जनरञ्जिनी। Substance, country-made yellow paper, 11½ × 4 inches. Folia, 12. Lines, 10 on a page. Extent, 570 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1718. Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Gráma Gopálapura, Káśinátha Kaviràja. Appearance, old. Prose. Correct.

Sajjana-ranjiní. A commentary on the *Shaṭchakra-prakaraṇa* of Púrṇánanda,—a treatise on Tántric diagrams. By Rámavallabha S'armá.

Beginning. मोहान्धकारविध्वंसि भावातीतमयापरं ।
भवानीचरणद्वन्द्वं भज भाग्यवशात्मनः ॥
पूर्णानन्दोदितानन्दनिर्व्याजाङ्कुरकारिकां ।
विशदीकुरुते तूर्णं द्विजः श्रीरामवल्लभः ॥
अथेत्यादि । अस्यार्थः ।

End. योगी कीदृशः यताक्षमेनाः वशीकृतचित्त इत्यर्थः ॥ ५५ ॥

Colophon. इति श्रीरामवल्लभशर्म्मणा कृता सज्जनरञ्जिनी समाप्ता । शकाब्दाः ॥ १७१८ ॥

विषयः । पूर्णानन्दकृतषट्चक्राभिधानप्रकरणस्य व्याख्यानं ।

No. 2931. द्रव्यगुणसंग्रहः । Substance, country-made paper, 14¼ × 4½ inches. Folia, 22. Lines, 8 on a page. Extent, 792 ślokas. Character, Bengali, Date ? Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Gráma Gopálapura, Káśínátha Kavirája. Appearance, old. Verse. Correct.

Dravya-guṇa-saṅgraha. Sanitary effects of various articles of food and of water, air, seasons, tooth-brushes, &c. By Chakrapáṇi. A compilation from various Tantras, &c.

Beginning. प्रायः पृच्छन्ति यत्नेनासद्द्रव्यगुणसंग्रहः ।
धारणं स्मरणं सौख्यं यथा स्याच्छ्रियतेऽधुना ॥
मधुरो धातुविवर्द्धन आयुर्बलवर्णवृद्धिकृत् कण्ठ्यः ।
सन्धानकृन्मुखाह्लादकरः स्निग्धगुरुशीतः ॥

End. तन्त्राणां सारमाकृष्य द्रव्याणां गुणसंग्रहः ।
भिषजामुपकाराय रचितश्चक्रपाणिना ॥ इति ।

विषयः । षड्विधरसगुणाः । धान्यवर्गगुणाः । मांसवर्गगुणाः । पक्षिवर्गमांसगुणाः । मत्स्यवर्गगुणाः । वर्ज्जनीयमांसादिनिरूपणं । शाकवर्गगुणाः । फलवर्गगुणाः । जीरकपिप्पल्यादिवर्गगुण । लवणादिवर्गगुणाः । अपाकेऽपि भोजनयोग्यस्य फलवर्गस्य गुणाः । जलवर्गगुणाः । क्षीरवर्गगुणाः । सन्तप्तक्षीरादिवर्ज्जनीयता । दधिवर्गगुणाः । नवनीतवर्गगुणः । घृतवर्गगुणाः । तैलवर्गगुणाः । इक्ष्वादिमधुरवर्गगुणाः । मद्यवर्गगुणाः । काञ्जिकादिगुणाः । मूत्रवर्गगुणाः ।

कृतान्नवर्गगुणाः । सामान्यभक्ष्यवर्गगुणाः । आहारविधिः । परिपाकप्रक्रिया । अनुपानविधिः । गुणकर्म्मनिरूपणं । दन्तकाष्ठादिनिरूपणं । तद्गुणाः । धूमस्निग्धकुज्झटिकादिगुणाः । ऋतुगुणाः । स्त्रीमांसादिगुणकथनञ्च ।

No. 2932 द्रव्यगुणसङ्ग्रहटीका। Substance, country-made paper, 14½ × 4½ inches. Folia, 20. Lines, 8 on a page. Extent, 960 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Gráma Gopálapura, Káśinátha Kavirája. Appearence, old. Prose. Correct.

Dravya-guṇa-sańgraha-ṭíká. A commentary on Chakrapáṇi Datta's 'Dravya-guṇa-sańgraha' or Materia Medica. By S'ivadása.

Beginning. यज्ञानमादितिमिरपरिभूतमिदं जगत् ।
प्रसादाद् यतस्तस्मै कस्मैचिन्महसे नमः ॥
कणादसांख्यायुर्व्वेदतन्त्राणां पारदृश्वनः ।
तातस्यानन्तसेनस्य वन्दे चरणपङ्कजं ॥
महदादिनिकायोऽयं यस्याः प्रादुरभूत् किल ।
सतीं गुणमयीं भक्त्या भैरवीं जननीं भजे ॥
रचितश्चक्रदत्तेन यो द्रव्यगुणसङ्ग्रहः ।
श्रीमता शिवदासेन तस्य व्याख्या विधीयते ॥
नोक्ताश्चक्रेण ये द्रव्यगुणा विस्तरभीरुणा ।
तेऽपि प्रसङ्गतो लेख्याः शिष्यव्युत्पत्तये मया ॥
अविघ्नस्यापीष्टदेवतानमस्कारस्य ।

End. योऽन्तरङ्गपदवीं दुरवापां यवनमप्यतुलकीर्त्तिमवाप ।
गौडभूमिपतिर + + + + तत्सुतस्य कृतिनः कृतिरेषा ॥
कृतिर्म्मैषा विस्तृततन्त्रचिकित्सकानोपकरोतु यद्यपि ।
तथापि नव्यान् भिषजोऽल्पदृश्वनः परःसहस्राननुकूलयिष्यति ॥

Colophon. इति शिवदासकृता द्रव्यगुणसङ्ग्रहटीका समाप्ता ।

विषयः । चक्रदत्तकृतद्रव्यगुणसङ्ग्रहस्य व्याख्यानं । तदन्तर्गतानां द्रव्याणां गुणादिनिरूपणञ्च ।

No. 2933. शरीरनिश्चयाधिकारः । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 12. Lines, 9 on a page. Extent, 310 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Gráma Gopálpura, Káśínátha Kavirája. Appearance, old. Verse. Correct.

S'aríra-nischayádhikára. Management of females during pregnancy. By Gańgaráma Dása, disciple of Bhavánídása Kavirája.

Beginning. द्वादशवर्षात्तीते वनितायोनौ स्रवन्ति रुधिराणि ।
ऋतुरेव प्रतिमासं याति पक्षात्समाप्तेन ।

End. नित्यगव्याज्यभुज पर्य्यायैर्वा युवत्यते ॥

Colophon. इति निखिलायुर्व्वेदतन्त्राध्यापकश्रीयुक्तभवानीदासकविराजशिष्यश्री-गङ्गारामदासेन विरचितः शरीरविनिश्चयाधिकारः ॥

विषयः । स्त्रीणां ऋतुकालनिरूपणादिकं । तत्र नियमः । गर्भसञ्चारप्रकारः । मासक्रमेण शरीरोपचयादिनिरूपणं । गर्भस्थित्युपायकथनं । मज्जरक्तरसादीनां पृथिव्यादिभूतेभ्य उत्पत्तिकथनं । रसादीनां कर्म्मनिरूपणं । गर्भदोषादिनिरूपणं । नाभकूर्म्मादिवायुनिरूपणं । वायु-पित्त-कफादीनां क्रमनिरूपणं । फुस्फुस-पक्वाशयादिनिरूपणं । नाडीनिरूपणं । शिरानिरूपणादिकञ्च ।

No. 2934. स्पन्दनचरित्रं सटीकं । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 3. Lines, 10 on a page. Extent, 99 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Gráma Gopálapura, Káśínátha Kavirája. Appearance, old. Text, verse, Commentary, prose. Correct.

Spandana-charita with commentary. Explanations of the occult prognosticatory twitchings of the body. Anonymous.

Beginning. मू—अथ स्पन्दनचरित्रं ।
मूर्द्ध्नि स्फुरत्याशु पृथिव्याप्तिः स्थानप्रवृद्धिश्च ललाटदेशे ।
घ्राणदेशे प्रियसङ्गमः स्यान्नासाक्षिदेशे च महायशोलाभः ॥

टी,—मूर्द्ध्नि-इति यत् स्पन्दनचरित्रे स्फुरणस्य गुणदोषाविष्कारा वर्ण्यन्ते ।

End. मू—अज्ञानात्तद्वं वदते जनं हि नृपः प्रयत्नेन च दण्डनीयं ॥

Colophon. इति स्पन्दनचरित्रं सम्पूर्णं ।

टी,—आवयन्त्यर्थलोभेन विनेयास्ते प्रयत्नतः । विनेयाः दण्डनीया इत्यर्थः ।

इति स्पन्दनचरित्रटीका समाप्ता ।

विषयः । मानवानां अङ्गस्पन्दनस्य विशेषेण शुभाशुभफलनिरूपणं ।

No. 2935. परिभाषा । Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 318 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zillá Vírebhúma, Gráma Gopálapura, Káśinátha Kavirája. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Paribhásá. Medical technical terms and doses and modes of administration of medicines. By S'yámadása. This is quite distinct from works of this name noticed under Nos. 210 and 570. (*ante*, I, p. 112 and II, p. 30).

Beginning. अथ्यक्तानुक्तलेशोक्तसन्दिग्धार्थप्रकाशिकाः ।
परिभाषाः प्रकाश्यन्ते दीपीभूताः सुनिश्चिताः ॥
मात्राहीनञ्च यद्द्रव्यं विकारं न निवर्त्तयेत् ।
द्रव्याणामपि बाहुल्यादापत्स्वायते भृशं ॥

End. क्षीरेषु गव्यदुग्धञ्च मृद्वीकासु (मृद्वीका च) फलेषु च ।
तिल-तैलं स्थावरेषु लेहेषु च हितं मतत् ॥

Colophon. इति श्यामदासकृतः परिभाषासंग्रहः समाप्तः ।

विषयः । मानपरिभाषाकथनं । दोषवलावलदर्शनपूर्व्वकं औषधमात्रादिविधानकर्त्तव्यता । पाचनपरिमाणादिकथनं । अनुपानविधिः । तुरवकष्टलक्षणं । मज्जमस्थाननिरूपणं । आर्द्रद्रव्यमात्राकथनं । शुष्कद्रव्यमात्राकीर्त्तनं । क्वाथजलव्यवस्था । क्वाथातो रसग्रहणविधिः । स्नेहपाकव्यवस्था । पारदशोधननिधिः । स्नेहमात्राकथनं । कल्कमात्राकथनं । तोयक्षीरादीनां अनिर्द्देशे मानकथनं । स्नेहादिपाकज्ञाननिरूपणं । गुड़पाकज्ञानकथनं । घृततैलादिवीर्य्यकालनिरूपणं । बालकानां भैषज्यव्यवस्था । पञ्चकर्म्माणि । कवल-गण्डूषाञ्जननिरूपणं । अग्न्यादिसाधनं । अजीर्णकालादिनिरूपणं । ऋतो विशेषकथनं । यवागूरसयूषादीनां परिभाषा । क्षीरपाकः । द्रव्येषु श्रेष्ठकथनं । वर्षाशरद्ग्रीष्मेषु अपथ्यकथनं । मूत्रपुरीषादिग्रहणं । गुड़लवणादिपरिभाषा । वल्कलफलादिपरिभाषा । अनुकल्पप्रकरणं । भावनाविधिः । लेपव्यवस्था । अञ्जनग्रहणविधिः । अष्टविधमधुनिरूपणं । इक्ष्वादिरसग्रहणविधिः । मधुमस्तुलक्षणं । वेशवारलक्षणं । रागषाडवलक्षणं । काम्बलिकलक्षणं । धूमपानव्यवस्था । इति ।

No. 2936. गौरवदीपनी । Substance, country-made yellow paper, 16 × 5 inches. Folia, 84. Lines, 10 on a page. Extent, 4,662 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Gráma Gopálapura, Káśinátha Kavirája. Appearance, new. Prose. Correct.

Gaurava-dípaní. A commentary on the Kirátárjuníya of Bháravi. By Dámodara Miśra, of Magadha, a court paṇḍit of Mahárája Hemanta Siñha, of Karṇapura.

Beginning. माधवोमाधवौ कायवाङ्मनोभिः सदा नमन्।
अनन्यशरणो भूत्वा गरीयसोऽपि कर्म्मसु ॥
उच्चैःचौरविकारमोदकयुगं किं गोप्यते स्वाञ्चले
राधे भक्तिविवर्ज्जिताय चतुरे कान्तारवासाय मे।
सायं व्याघ्रविभीषिकाकुलगवे दुग्धार्थितायास्तु हे
राधे देहि युगं तयोरिति वदंस्तन्नो हरिः पातु वः ॥
विहतं मल्लिनाथेन भारवेः काव्यगोचरं।
दुर्बोधं मन्दबुद्धीनां तत्कृते किञ्चनोच्यते ॥
अथ भारविनामा कविः काव्यं विधित्सुः सन् इत्यादि।

End. विमर्द्दात् तन्नाशयोगे सति इत्यर्थः।

Colophon. इति श्रीकर्णपूर्णमहीमण्डलाखण्डलमहाराजश्रीहेमन्तसिंहद्वारपण्डितमगधभूदेवमिश्रश्रीदामोदरकृतायां भारविकाव्यगौरवदीपन्यां टीकायां नवमः सर्गः।

विषयः। भारविकृतकिरातार्ज्जुनीयाभिधानकाव्यस्य नवमसर्गान्तं व्याख्यानं।

No. 2837. नीतिशतकटीका | Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 337 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Gráma, Gopálapura, Káśínátha Kaviràja. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Níti-śataka-ṭíká. A commentary on Bhartṛihari's Níti-śataka. By Maheśvara. The text has been noticed under No. 1423 (*ante*, IV, p. 40,) and a different commentary under No. 2734 (*ante*, VIII, p. 182.)

Beginning. विघ्नेशं विघ्नहर्तारं गणराजं नमाम्यहं।
शारदां वरदां नौमि जायापतये नमः ॥
श्रीगोपालं नमस्कृत्य नत्वा गुरुपरम्परां।
भर्तृहरिकृतग्रन्थस्य व्याख्यां करोम्यहं ॥
दिगिति। दशदिशासु। इत्यादि।

End. अतः तेजस्विनः सुखमसून् प्राणानपि त्यजन्ति।

Colophon. इति महेश्वरकृता नीतिशतकटीका समाप्ता।

विषयः। भर्तृहरिकृतनीतिशतकस्य व्याख्यानं।

No. 2938. कारकाद्यर्थनिर्णयरौद्री । Substance, country-made paper, 15 × $3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 18. Lines, 4 on a page. Extent, 423 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zilla Vírabhúma, Gráma Gopálapura, Káśinátha Kavirája. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Kárakádyartha-nírṇaya-raudrí. A commentary on the Kárakachakra of Bhavánanda Siddhántavágíśa—a treatise on Sanskrit cases. By Rudra Tarkavágíśa, a grandson of the author. This is probably the same work, a fragment of which has been noticed under No. 1175 (Vol. III p. 129.) The text is noticed under No. 1112, (III, p. 73).

Beginning. प्रणम्य परमानन्दं गोविन्दं गोपरूपिणं ।
रुद्रेण तन्यते रौद्री कारकाद्यर्थनिर्णये ॥
क्रियेति क्रिया धात्वर्थः ।

End. नन्वेवं फले भाष्यादिव्याख्याविरोधादाह यद्वेति-इदमपि व्याख्यानाय-कमिति ।

Colophon. इति रुद्रतर्कवागीशभट्टाचार्य्यकृता पितामहकृतकारकाद्यर्थनिर्णयरौद्री सम्पूर्णा ।

विषयः । भवानन्दसिद्धान्तवागीशकृतकारकचक्रस्य व्याख्यानं ।

No. 2939. पथ्यापथ्यविनिश्चयः । Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 21. Lines, 10 on a page. Extent, 700 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Gráma, Gopálapura, Káśinátha Kaviràja. Appearence, old. Verse. Correct.

Pathyápathya-viniśchaya. On diet and regimen. By Viśvanátha Sena, of the court of Mahárája Pratáparudra Gajapati, of Orissa. Several works on Pathya or Dietary have been noticed in previous volumes.

Beginning त्रिधा रजःसत्त्वतमांसि विश्वं निर्म्माति पाति क्षिपति स्वयं यः ।
अशेषदुःखारकदुःखबन्धुः पायादपायान्मुकुन्दान् गिरीशः ।
आलोक्य वैद्यमन्यानपि यत्नादेव निबध्यते ।
व्याधितानां चिकित्सायां पथ्यापथ्यविनिश्चयः ॥
भिषक् सर्व्वेषु रोगेषु निर्दिष्टानि यथायथं ।
निदानापथ्यपथ्यानि औषधं यत्नाद्विचिन्तयेत् ॥

End. विद्वद्वर्गुणमापतेः परिरक्षसत्कीर्त्तेः प्रपौत्रस्ततः
पौत्रः श्रीतपनस्य सत्कविमणेः सद्वैद्यचूडामणेः ।
श्रीमौरीमरसिंहसेनतनयो निःशेषतन्त्रोद्धृतं
पथ्यापथ्यविनिश्चयं व्यतनुत श्रीविश्वनाथः सुधीः ॥
जानन् सर्व्वनिदानमप्यनुसरन् प्रायूपमालोकयन्
रूपञ्चोपशमं भजन्नपि परां संप्राप्तिमत्कौशयन्।
साध्यासाध्यतया गदञ्च गणयन् कुर्व्वंश्चिकित्सां स्फुटां
पथ्यापथ्यविनिश्चयेन रहितो वैद्यो भ्रमत्यश्ववत् ॥
रोगान् नाशयितुं यशः प्रथयितुं प्राप्तुं प्रतिष्ठां परां
लब्धुञ्चापि धनानि यस्य भिषजश्चेतः समुत्कण्ठते ।
मुक्ताहारमिव प्रकाममसमं हृत्तोज्ज्वलं सद्गुणं
पथ्यापथ्यविनिश्चयं स्फुटममुं कण्ठे सम धारय ॥

Colophon. इति सूर्य्यवंशावतंसेन गजपतिप्रतापरुद्रेण प्रतिपादितः तपनमहापात्रे
तिद्विजपितामहनामपद्वीकस्य श्रीविश्वनाथसेनस्य कृतौ पथ्यापथ्यविनिश्चयः समाप्तः ।

विषयः । ज्वरादिव्याधिसङ्कुरान्तं सर्व्वेषु रोगेषु तथा ग्रीष्मादिषु च ऋतुषु पथ्यापथ्य-
निरूपणं ।

No. 2940 रत्नसारचिन्तामणिः । Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 77. Lines, 14 on a page. Extent, 4,446 ślokas. Character, Bengali. Date, SM. 1221. Place of deposit, Zillá Vírabhúma, Gráma Gopálapura, Káśínátha Kaviràja. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Ratnasára-chintámaṇi. An elaborate treatise on Practice of Medicine. Apparently on abstract of a Tantra.

Beginning. (नमस्ते पार्व्वतीनाथ महायोगेश्वर शिव।
कल्याणं मङ्गलं शान्तं चतुर्व्वर्गवरप्रद ॥)
दुर्गेति भद्रकालीति योगमाया महेश्वरी ।
धर्म्मार्थकाममोक्षञ्च वरदाय नमोऽस्तु ते ॥
अश्विनीकुमार उवाच ।
धन्वन्तरे महाभाग सर्व्वशास्त्रविशारद ।
आयुर्व्वेदे रोगनाम्ना महारोगस्तथा मतः ॥

विधानञ्च तथा मोक्षः कथमेव कृपानिधे।
संक्षिप्तं कथयास्माकं पुरातनवचोद्भवं॥

चन्द्रशेखर उवाच।

चतुःषष्टिविधा रोगा भेदास्तेषामनेकधा।
त्रिलोकानां हितार्थं च पार्व्वत्युक्तिर्महेश्वरे।

पार्व्वत्युवाच।

देवदेव महादेव संसारत्राणकारक।
रोगमात्रा रोगनाशः कथमेव महाप्रभो॥

End. भक्षयेद्दिनसप्तञ्च जीवेद्वर्षशतद्वयं।

अमृतार्णवमोदकः।

Colophon इति उमामहेश्वरसंवादे रत्नसारचिन्तामणिनामौषधिप्रक्रिया। सन १२२१। मास फाल्गुन।

विषयः। पार्व्वतीपरमेश्वरसंवादेन रोगाणामुद्देशकथनं। आयुर्व्वेदागमविवरणं। वातपित्तादिज्वराधिकारे,—नारायणीपाचनं। पटोलादिपाचनं। कट्फलादिपाचनं। पञ्चकोलपाचनं। नवाङ्गपाचनं। कण्टकार्य्यादिपाचनं। अष्टाङ्गावलेहः। चतुर्दशाङ्गपाचनं। बिल्वादिपाचनं। गुडूच्यादिपाचनं। मुस्तकादिपाचनं। भार्ग्यादिपाचनं। अष्टादशाङ्गपाचनं। शीतारिरसः। इच्छाभेदिरसः। कफकेतुरसः। त्रिपुरेश्वररसः। पञ्चाननरसः। मृत्युञ्जयरसः। ज्वरकेशरिरसः। शीतभञ्जिरसः। प्रचण्डेश्वररसः। ज्वरमुरारिरसः। प्रतापेश्वररसः। वेतालरसः। भुवनेश्वररसः। आनन्दभैरवरसः। भास्करेश्वररसः। ज्वराङ्कुशरसः। मार्कण्डेयरसः। अर्द्धनारीश्वररसः। बृहदर्द्धनारीश्वररसः। चिन्तामणिरसः। कल्पतरुरसः। बृहत्कल्पतरुरसः। बृहद्दिवाकररसः। वाञ्छाकल्पतरुरसः। चन्द्रनाथलौहः। सर्व्वज्वरलौहः। बृहज्जीवकादिमोदकः। अङ्गारकतैलं। बृहत्शम्भुकेश्वरतैलं। महावज्रतैलं। सुदर्शनचूर्णं। सर्व्वौषधिः। लक्ष्मीविलासरसः। बृहल्लक्ष्मीविलासरसः। महाभ्ररसः। रसवज्रयोगः। बृहत्पुटाभ्रकरसः। बृहद्राजवल्लभरसः।

अतीसाराधिकारे,—पञ्चमूल्यादिपाचनं। बृहत्पञ्चमूल्यादिपाचनं। धान्यादिपाचनं। बृहज्जातीफलादिचूर्णं। नारिकेलचूर्णं।

ग्रहण्यधिकारे,—बृहत्कुटजावलेहः। बिल्वादिमोदकं। जातिफलादिवटिका। त्रिपुरारिरसः। कनकसुन्दररसः। वीरभद्ररसः। बृहन्मदनमोदकं। बिल्वादिवटिका। आनातकयोगः। पञ्चवेश्वरयोगः। वाट्यासवं। मृत्युञ्जयरसः। बृहद्ग्रहणीगजेन्द्ररसः। लवङ्गादिचूर्णं। सिद्धेश्वरवटिका। बृहल्लवङ्गादिचूर्णं। मदनमोदकं।

अर्शोऽधिकारे,—चकुवीजयोगः । चित्रकपत्रयोगः । तालमूलीयोगः । अर्शोऽरिमोदकः । वृहत्प्राणदमोदकः । मेघवर्णवटिका । भद्रेश्वरमोदकः । द्राक्षादिघृतं ।

भगन्दराधिकारे,—गुग्गुलेश्वररसः । फलादिप्रलेपः । अमृतमञ्जरीरसः । फणीन्द्रतैलं । जम्बीरेश्वररसः ।

अग्निमान्द्याधिकारे,—पञ्चमुञ्जचूर्णं । मल्लवटिरसः । चिञ्चवटिका । वृहदग्निकुमारः । चतुर्मुखरसः । अग्निकुमाररसः ।

अजीर्णाधिकारे,—पञ्चमुखरसः । दावानलरसः । योगराजमोदकं । अजीर्णकण्टकरसः । वृहत्क्रव्यादिरसः । लवङ्गादिमोदकं ।

विसूचिकाधिकारे,—अञ्जनयोगः । मूलकशर्करादियोगः । कज्जलीयोगः । त्रिफलादियोगः । शालमलियोगः ।

अपस्माराधिकारे,—जयन्तीयोगः । किंशुकयोगः । रससुन्दरनस्यं । चन्द्रेश्वरचूर्णयोगः । अमृतायोगनस्यं । नानायोगाः ।

शिरोरोगाधिकारे,—लेपनविधिः । चूर्णयोगः । स्वेदयोगः । मर्दनविधिः । शिवयोगः । वचाङ्कुरतैलं । मयूरेश्वरघृतं । मूलवचाङ्कुरतैलं ।

कर्णरोगाधिकारे,—नागवल्लीसत्वयोगः । जम्बूपत्रसत्वयोगः । तैलकाञ्जियोगः । धुस्तूरादितैलं । शम्बूकादितैलं । वृहत्शम्बूकादितैलं । चतुर्थचूर्णलेपनं । नानाविधप्रलेपाः । घृतसिद्धभोजनं ।

नेत्ररोगाधिकारे,—वटिकाञ्जनं । आमलकीतैलाञ्जनं । चन्द्रप्रभावटिका । चन्द्रहासवटिका । चन्द्रोदयवटिका । वृहच्चन्द्रोदयवटिका । लवङ्गेश्वरवटिका । दध्यञ्जनं । देवाञ्जनं । दार्व्याद्यञ्जनं । सिन्दूरेश्वरवटिका । शिंशपादियोगः । हरीतक्यादिवटिका । देवदारुवटिका । भीमसेनकर्पूराञ्जनं । रङ्गराजघृतं । कामराजघृतं ।

नासारोगाधिकारे,—बदरेन्द्रयोगः । मण्डफलादिप्रलेपः । नस्यविधानं । रसामृतवटिका । अमृतेश्वररसः । घृतयोगः ।

मुखरोगाधिकारे,—ग्रास्यलेपनादिकं । सौमन्त्रिवटिका । घृतयोगः । रसकवटिका । कर्पूरेश्वरवटिका । चन्द्रभागिकं । मूकदोषप्रक्रिया । बधिरदोषप्रक्रिया । गण्डमालारोगप्रक्रिया ।

अङ्गुलिरोगाधिकारे,—मदनकण्टकप्रलेपः । दूर्वाप्रलेपः ।

स्वरभङ्गाधिकारे,—मधुरस्वरमोदकं । चित्रकूटरसः ।

शोथोदराधिकारे,—वास्तुयोगः । वृहत्योगेश्वररसः । वृहद्वीरभद्ररसः । वज्रमृत्युञ्जयरसः । पञ्चेश्वररसः । शोथशार्दूलतैलं । महाभैरवेश्वररस । महाशोथशार्दूलतैलं ।

कासरोगाधिकारे,—क्षीरसामृतसिन्धुः । वृहत्कनकसिन्दूरं । पञ्चेश्वरचूर्णं । दाडिम्ब-

ज्वरचूर्णं । चन्द्रामृतरसः । सिद्धबीजचूर्णं । त्रिफलादिमोदकं । अपामार्गचूर्णयोगः । तालिशादिमोदकं । कटुत्रयवटिका ।

यक्ष्मश्वासाधिकारयोः,—श्वासान्तकरसः । शृङ्गेश्वरवटिका । वृहद्वासावलेहः । रससागरः । वृहत्तालिशादिमोदकं । चन्दनेश्वरमोदकं । वासकेश्वरघृतं । कण्टकार्य्यादिघृतं । रसकल्पवटिका । चन्दनादितैलं । वृहच्चन्दनादितैलं । वृहत्तालिशादिचूर्णं । वृहल्लोकेश्वररसः । वृहदर्केश्वररसः । वृहद्दालिम्बेश्वरघृतं । वृहच्चन्दनेश्वरतैलं । रत्नामृतयोगः ।

वातरोगाधिकारे, वातान्तकरसः । वातारिरसः । सैन्धवेश्वररसः । कोटेश्वररसः । मरिच्यादिचूर्णं । रङ्गराजरसः । योगराजघृतं । केशराजघृतं । रसेश्वरघृतं । सिंहेश्वरघृतं । पञ्चरत्नघृतं । अमृतार्णवघृतं । सर्व्वेश्वरघृतं । विष्णुतैलं । वृहद्विष्णुतैलं । कुब्जप्रसारणीतैलं । वृहन्माषतैलं । निरामिषमांसतैलं । वृहद्बीजतैलं । पारिजाततैलं । योगराजगुग्गुलुः । रससुन्दरं । रसकज्जली । नानायोगाः । चिन्तामणिरसः । वदरीरावियोगः । प्रसारणियोगः । पुष्परसतैलं । वृहदेरण्डतैलं । सैन्धवादितैलं । वृहत्सैन्धवादितैलं ।

उन्मादरोगे,—शिवाघृतं । नारायणघृत । लाङ्गलादिघृतं । वृहत्कल्याणमोदकं । वृहत्शिवाघृतं । वृहच्छीरघृतं । उडुम्बरघृतं । मध्यमनारायणतैलं । वृहत्हिमसागरतैलं । वृहत्पुष्पमलपारिजाततैलं । वाट्यालादिमोदकं । मेघेश्वरमोदकं । वृहत्शतमूल्यादिमोदकं ।

मूत्रकृच्छ्राधिकारे,—मूत्रकृच्छ्रान्तकमोदकं । कौमुदेश्वररसः । वृहत्कल्याणसिन्धुः । इन्द्रेश्वरमोदकं । वृहत्पाणिभद्रमोदकं । वृहद्वङ्गेश्वरघृतं ।

प्रमेहाधिकारे,—रससारचूर्णं । कैशोरेश्वरतैलं । वृहत्लवणेश्वरतैलं । वृहत्कदल्यादिघृतं । वृहद्धात्रीघृतं । वृहत्हरीतकीश्वरः । वृहत्लवणेश्वरः । कल्पतरुमोदकः । वदरेश्वरयोगः । कर्पूरमोदकं । मेरुमन्दरमोदकं । सुरेश्वरीयोगः । कैशोरचूर्णं । ईशावलेहः । इन्द्रेश्वरघृतं । वृहन्मकरध्वजः । लक्ष्मीनारायणतैलं । वङ्गेश्वरघृतं ।

प्रदराधिकारे,—हरीतकीयोगः । माधवेन्द्रयोगः । रामदन्तिमूलयोगः । वकपुष्पकल्कयोगः । कुमुदयोगः । रक्तपङ्कजबीजयोगः । श्वेतपङ्कजबीजयोगः । वृहत्कमलाद्यतैलं ।

सूतिकारोगाधिकारे,—द्राक्षादियोगः । शिवाधात्रीघृतपिष्टं । शतावरीप्रलेपः । धन्यादिपाचनं । सूतिकाभरणवटिका । शुण्ठीखण्डः । तालमूल्यादिमोदकं । वृहत्पुनर्नवादितैलं । दूर्वादियोगः । पिङ्गल्यादियोगः । पिप्पल्यादिपाचनं ।

गर्भस्रावाधिकारे,—गर्भस्रावनोपायकथनं । मेथियोगः । पुरातनपत्रयोगः । वन्ध्यादोषप्रतीकारकथनं । बाधकचिकित्सा । लक्ष्मणादिकं । तुलस्यादियोगः । मेथिकादियोगः । कार्पासादियोगः । योगेश्वरमोदकं ।

मृतवत्साद्विचिकित्सा,—कर्षामृतयोगः । जीवितयोगधारणं । गन्धपुष्पकं । कुमारेश्वरमोदकं ।

स्तनरोगे—वाजिगन्धादिप्रलेपः।

रक्तपित्ताधिकारे,—हरीतकीयोगत्रयं। नागरादियोगः। वासादिक्वाथः। कुष्माण्डखण्डः। दशहासादितैलं। योगेन्द्रमोदकं। हरीतक्यवलेहः।

भगन्दराधिकारे,—गुग्गुलेश्वररसः। प्रलेपयोगः। फणिफेनतैलं। जम्बीरेश्वररसः।

दाहरोगाधिकारे,—ताम्बूलेश्वररसः। मुस्तकादिक्वाथः। अमृताक्वाथः। धान्यादिमोदकं। प्राणवल्लभमोदकं। वृहत्प्राणेश्वरमोदकं। धन्यादिघृतं। वृहद्गुडूचीतैलं।

अम्लवाताधिकारे,—अम्लपित्ताधिकारे च—पटोलादिचूर्णं। अजमोदादिमोदकं। शङ्खेश्वरवटिका।

हृद्रोगाधिकारे,—दाडिमपत्रादियोगः। तुलस्यादियोगः।

गुल्मरोगाधिकारे,—लौहगुल्मान्तकरसः। वृहन्नागेश्वररसः। वृहत्रसकुमारीरसः। निर्गुण्डियोगः। वृहच्चतुर्मुखरसः। वृहत्हिङ्गुलेश्वररसः। अलम्बुषामूलयोगः। अपामार्गेश्वरचूर्णं। स्फटिकेश्वरवटिका। अमृतार्णवरसः। द्रावकः। योगरत्नचूर्णं। सर्व्वजयचूर्णं। राजेश्वरवटिका।

कामलाहलीमकाधिकारे,—कामलारिरसः। लौहेश्वररसः। वृहद्रसमण्डूर्य्यं। वृहत्त्रिकट्वादिलौहः। हरीतकीरसः। वृहद्भूनिम्बादिरसः। मत्स्ययोगाः। मूलककर्कयोगः। पुरन्दरतैलं।

पाण्डुरोगाधिकारे,—पाण्डवान्तकरसः। अङ्कुरत्वग्योगः। सौभद्रवटिका। पञ्चसाररसः। रसहिङ्गुलवटिका। मण्डूकेश्वररसः।

तृष्णाधिकारे,—सैन्धवादिवटिका। नानायोगाः।

विस्फोटाधिकारे,—खदिरादियोगः। सोमराजादिक्वाथः। दधिगुडाम्लतयोगः। विडङ्गादिमोदकं। भार्ग्यादियोगः।

विषाधिकारे,—यष्ट्याह्वयोगः। कैपालयोगः। समर्थ्यादिमूलयोगः। गुड़मूलादियोगः। कुमुदयोगः। शौक्ष्यादियोगः। चिन्तामणिवटिका। महामूलयोगः। अपामार्गपत्रयोगः। कर्णमलायोगः। लौहजङ्घादियोगः।

हिक्काधिकारे,—होमदामादिक्रिया। विभीतकावलेहः। पञ्चरत्नघृतं।

मुखरोगाधिकारे,—पिप्पल्यादिप्रलेपः। मरिचादिचूर्णं। वृहद्रसाम्लतवटिका। पुष्करादिवटिका।

दद्रुरोगाधिकारे, गलकण्टकादिघृतं। दधिसत्त्वयोगः। विविधलेपनानि। चक्रदधिकर्द्दमादियोगाः। वत्सकुटजवटिका। शिंसपामोदकं। अपामार्गवटिका।

गात्रगन्धचिकित्सायां,— विल्वादिप्रलेपः। पुष्पयोगः। यमानीयोगः। आर्द्रकयोगः। उशीरादियोगः। हरीतक्यादियोगः।

विषमज्वरचिकित्सायां,—पानभक्षणादियोगः। चौरादियोगः। पुनर्नवायोगः। त्रिदि-ग्धिकायोगः। अयस्कौयोगः।

राजयक्ष्मचिकित्सायां,—विभीतकफलादियोगः। रोगाणामुत्पत्तिहेतुत्वकीर्त्तनं। कलिकाल-माहात्म्यकथनं।

वाजीकरणाधिकारे, - श्वेतार्कादियोगः। शतमूल्यादियोगः। पारिभद्रयोगः। कैशोरेश्वर-वटिका। माषमलयोगः। अर्कैश्वरमवायोगः। लक्ष्मिन्धुयोगः। हहद्गन्धौजमोदकं। हहत्सर्व-गुटिका। दरिद्रदोषापायचिकित्सा।

पुष्टाधिकारे,—हहत्कामेश्वरः। हहदिन्द्रेश्वरः। हहत्‌श्रीरेश्वरमोदकं। हहद्भूवनेश्वर-मोदकं। हैमवतीमोदकं। त्रिफलामोदकं। पारिभद्रमोदकं। कुष्माण्डमोदकं। श्रीफलादिमो-दकं। धात्रीमोदकं। हहत्कमलेश्वरतैलं। कामरूपेश्वरतैलं। हहन्नारायणतैलं। हहच्चन्द्रप्रभा-तैलं। त्रैलोक्यमोहनतैलं। वहत्पुष्पेश्वरतैलं। वहत्श्रीगोपालतैलं। श्रीमन्नारायणतैलं। अमृतार्णवमोदकं। ग्रन्थेऽस्मिन् सर्व्वेषु रोगाणां कर्म्मविपाकादिकथनपूर्व्वकमुत्पत्तिप्रकारादि-कीर्त्तनञ्च।

No. 2941. मानससेवासंक्षेपः। Substance, country-made yellow paper, 12 × 6 inches. Folia, 2. Lines, 16 on a page. Extent, 72 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Zillá Vírbhúma, Gráma Poḍo, Vinoda-vihárí Kavirája. Appearance, new. Prose. Correct.

Mánasasevá-saṅkshepa. Intellectual worship of Rádhá and Kṛishṇa, by imagining oneself as a serving-maid to them, no ritual or offering of any kind being resorted to. Anonymous.

अथ मानससेवा।

Beginning. आत्मानं प्राचमश्रीसमनुगां तत्परिचारिकां सखीं मत्वा प्रातः मङ्गलं तदाज्ञया वासन्तीकुञ्जमध्यकेलिशय्यास्थितौ श्रीराधाकृष्णौ प्राक्‌स्थितशुकसारिकावाक्येन विनिद्रौ कृत्वा—इत्यादि।

End. तदनन्तरं वहिर्निर्गत्य कुञ्जद्वारि स्थित्वा तयोः गुणलीलाप्रेमकथनं कुतव-तीति।

Colophon. इति मानससेवासंक्षेपः।

विषयः। वाह्यपूजोपकरणादिकं विना मनोराज्यविजृम्भणमात्रेण सखीभावमवलम्ब्य राधाकृष्णयोः सेवनादिप्रकारकीर्त्तनं।

No. 2842. साधनपद्धतिः। Substance, country-made yellow paper, 12 × 6 inches. Folia, 2. Lines, 16 on a page. Extent, 100 ślokas, Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zillá Vírbhúma, Gráma Poḍo, Vinodavihárí Kavirája. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Sádhana-paddhati. Directions for the worship and service of Rádhá and Kṛishṇa—a Vaishnavite manual, as ordained by Rúpa Gosvámí.

Beginning. ध्यायेत् श्रीगुरुमेवमनुगं श्रीमच्छचीनन्दनं
प्रेष्ठं द्वासमथ प्रकाशमपि तद्यामैकदेशस्थितं।
संसेवीतदनुश्रया परपरादींस्ताहशान् भावयन्
श्रीचैतन्यकृपानुकल्पिपद्मपीनाम्ना ग्रन्थं प्रग्रथेत्॥

End. धमराशिस्तुकूलधारिणी मुदिता मेऽस्तु विलासमञ्जरी॥

Colophon. इति श्रीरूपगोस्वाम्युक्तसाधनपद्धतिः।

विषयः। राधाकृष्णयोः साधनप्रकारकथनं।

No. 2943. स्तवमालाभूषणम्। Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 97. Lines, 16 on a page. Extent, 4,341 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Zillá Vírbhúma, Gopalpura, Rámamohana Kavirája. Appearance, old. Prose. Correct.

Stava-mábá-bhúshaṇa. A gloss on certain hymns composed by Rúpa Gos'vámí, and compiled by Jíva Gosvámí. By Vanamálí Vidyábhushaṇa.

Beginning. विभिविरक्तिश्रीहरिकथानुकीर्त्तमहत्तात्साम्यात्।
प्रकमूरुयं सम्नः तं स्तवमालार्थेश्रिकं वन्दे॥
पुश्रमिति। उद्दारं साभुद्रिकोक्तिः।

End. श्रीरूपदेवः कथमेकसिन्धुस्तवालिमेतां यदि नाकरिष्यत्।
भक्ता यथावद्व्रजराजसूनोर्नामा नमिष्यन् गुणरूपलीलाः॥
विद्याभूषणरचिते स्तवमालाभूषणे भाष्ये।
परितुष्यतु वनमाली वरवनमाली-रते तस्मिन्॥

Colophon. इति स्तवमालाव्याख्या समाप्ता।

विषयः। रूपगोस्वामिकृतताया जीवगोस्वामिसंग्रहीताया स्तवमालाया व्याख्यानं।

No 2944. पदामृतसमुद्रटीका । Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 95. Lines, 4 on a page. Extent, 4,370 ślokas. Character, Bengali Date, Sk. 1704. Place of deposit, Zillá Vírbhúma, Gopálapura, Rámmohana Kaviràja. Appearance, old. Prose. Correct.

Padámṛita-samudra. An anthology of Vaishṇavite hymns, some in Sanskrit, others in Bengali, together with glossorial and explanatory notes in Sanskrit. Anonymous.

श्रीश्रीराधाकृष्णः ।

Beginning. ग्रन्थारम्भे निजेष्टदैवतानिष्टाभीष्टसिद्धाकाङ्क्षी कोऽपि श्रीयुक्तमित्यादिना प्रणमति ।

End. अत्र 'तोमार' इति यदस्ति तदभेदेनेति बोध्यं । विषयविशेषस्य भोगकाले स्वादुविशेषात् परकाले महापीड़ादायकत्वात् । स्वीकारपूर्व्वकं प्रेमयाच्ञा स्फुटास्ति ।

Colophon. समाप्तोऽयं ग्रन्थः । शकाब्दाः १७०४ ।

विषयः । जयदेव सनातन-चण्डिदास-विद्यापतिप्रभृतीनां संस्कृतवाङ्गलोभयविधपद्यानि संगृह्य गुम्फितस्य पदामृतसमुद्रस्य संस्कृतभाषया रागादिलक्षणप्रदर्शनपूर्व्वकं व्याख्यानं ।

No. 2945. युगलकिशोरसहस्रनामस्तोत्रम् । Substance, country-made yellow paper, 16 × 5½ inches. Folia, 13. Lines, 6 on a page. Extent, 146 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Jayadeva, Zilá Vírbhúma, Brajavásír Matha. Appearance, old. Verse. Correct.

Yugalakiśora-sahasranáma stotra. A hymn in which a thousand epithets in praise of Rádhá and Kṛishṇa are strung together. Each epithet is accepted as a name. The hymn is attributed to the saint Nárada.

श्रीराधाकृष्णाभ्यां नमः ।

Beginning. अस्य श्रीयुगलकिशोरसहस्रनामस्तोत्रस्य श्रीनारद ऋषिः श्रीराधावल्लभो देवता श्रीराधावल्लभचरणकमलप्राप्तये जपे विनियोगः । इत्यादि ।

End. तस्माद्वृन्दावने गोप्यो गोविन्दनिकटे स्थिताः ।
यथापूर्व्वं विकौतुक्यो ज्ञातपूर्व्वा मया मुने ॥

Colophon. इति श्रीयुगलकिशोरसहस्रनाम समाप्तं ।

विषयः । श्रीराधाकृष्णयोर्युगलनामस्तोत्रं ।

No. 2946. संक्षिप्तसारपरिशिष्टम् । Substance, palm-leaf, 16 × 2 inches. Folia, 46. Lines, 4 on a page. Extent, 1,219 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Yayadeva Gráma, Zillá Vírabhúma, Brajavásís' Matha. Appearance, old. Prose. Correct.

Sańkshiptasára-pariśishta. A supplement to the *Sańkshiptasára* grammar. It supplies such rules as are not given in the original text. By Goyichandra, revised by Jumaranandi.

Beginning. जुमरनन्दिपरिशोधितभागात् परिशिष्टमस्ति यत्किञ्चित् ।
तत् सम्पूर्णं कुरुते गोयीचन्द्रः प्रकीर्णया दृष्ट्या ॥
ओं पुं । तद्वन्द्वादयो यावन्त एवार्थाः प्रागुक्ता इत्यादि ।

End. आकारस्य स्थाने इति क्वते विकल्पः स्यात् नित्यमघटिकेति ॥

Colophon. इत्यौत्थानिकश्रीगोयीचन्द्रविरचितं जुमरनन्दिपरिशोधितं परिशिष्टं समाप्तं ।

विषयः । संक्षिप्तसारव्याकरणमूलानुक्तानां प्रक्रियाणां प्रदर्शनं ।

No. 2947. हंसदूतटीका । Substance, country-made paper, 15 × 2½ inches. Folia, 30. Lines, 5 on a page. Extent, 787 ślokas. Character Bengali. Date, ? Place of deposit, Jayadeva Gráma, Zillá Vírabhúma, Brajavásís' Matha. Appearance, old. Prose. Correct.

Hańsadúta-ṭiká. A commentary on a poem called *Hańsadúta* or "messenger drake," an imitation of the *Meghadúta* of Kalidása. Its subject is a message from Nala, king of *Vidarbha*, to his long-separated wife, Damayantí. By Viśvanátha Chakravartí.

Beginning वन्दे गौरं कृपासिन्धुं स्वगुणैर्गोपितं स्वयं ।
नामचिन्तामणेर्द्वारं योऽभिपरचदिदं जगत् ॥
वन्दे श्रीराधिकापादान् श्रीकृष्णप्रेमदर्शकान् ।
भवसिन्धुमिमं मन्ये गोष्पदं यत्समाश्रयः ॥
अथ नानाप्रकारश्रीभगवल्लीलावर्णनं प्रारिप्सुः श्रीरूपगोस्वामी हंसदूताख्यं कृष्णाणो विचिताचारपरम्पराप्राप्तं मङ्गलं स्वइष्टदेवतास्मरणरूपमित्यादि ।

End. सान्द्रां घनीभूतां प्रमदलहरीमानन्दधारां प्रथयतु जनयत्वित्यर्थः । एतेनास्याश्चिन्त्यमस्तिमत्त्वं सूचितं ।

Colophon. इति श्रीविश्वनाथचक्रवर्त्तिविरचिता हंसदूतटीका समाप्ता ।

विषयः । रूपगोस्वामिकृतहंसदूतस्य व्याख्यानं ।

No. 2948. अभिसाराद्यष्टरसः । Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 21. Lines, 8 on a page. Extent, 400 ślokas. Character Bengali. Date, ? Place of deposit, Jayadeva Gráma, Zillá Vírabhúma, Brajavásís' Maṭha. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Abhisárádyashṭarasa. An amatory poem describing the eight conditions of women in love. By Gopáladása.

अथाभिसारिका ।

Beginning. कान्तार्थिनी तु या याति सङ्केतं साभिसारिका ।
इयं द्वादशविधा । तथाहि,—
स्मारिकुञ्जभटिहेमन्तरजनीध्वान्तसञ्चयाः ।
ग्रीष्ममध्याह्नवातालीकोलाहलविधूदयाः ॥ इत्यादि ।

End. यदुनाथ भवन्तमागतं कथयिष्यन्ति कदा मदालये ।
युगपत्परितः प्रधाविता विकसद्भिर्वदनेन्दुमण्डलैः ॥

Colophon. इति श्रीगोपालदासकृतोऽभिसाराद्यष्टरसः सम्पूर्णः ।

विषयः । अभिसारिकाद्यष्टविधनायिकानिरूपणं ।

No. 2949. प्रायश्चित्तसारकौमुदी । Substance, palm-leaf, 16 × 2½ inches. Folia, 82. Lines, 4 on a page. Extent, 558 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Jayadeva Gráma, Zillá Vírabhúma, Yádavachandra Gosvámí. Appearance, old. Prose. Correct.

Práyaśchittasára-kaumudí. A summary of the rules and rituals regarding expiations. Anonymous.

Beginning. चान्द्रानन्दमयं रामं प्रणम्य वनमालिना ।
वितन्यते प्रायश्चित्तसारकौमुदी सुन्दरी ॥
अथ प्रायश्चित्तनिबन्धं ।

तत्र मान्याः । पापक्षयमात्रसाधनं कर्म्म प्रायश्चित्तमिति । तच्चिन्त्यं चान्द्रायणादीनां पापक्षयातिरिक्तस्वर्गादीनामपि जनकत्वासम्भवात् । इत्यादि ।

End. श्राद्धदिने स्त्रीगमने अहोरात्रमभोजनं दिवामैथुने दिनमेकं व्रती भवेदिति ॥

Colophon. इति प्रायश्चित्तसारकौमुदी सम्पूर्णा ॥

विषयः। नानाविधवचनानां मीमांसापूर्व्वकं कृतोऽयं ग्रन्थः। प्रायश्चित्तलक्षणनिरूपणं। परिभाषाकथनं। प्रायश्चित्तपूर्व्वाङ्गकृत्यकीर्त्तनं। प्रायश्चित्तापदेशः। गोवधप्रायश्चित्तनिरूपणं। गोवधापवादः। अज्ञानकृतरोधादिनिमित्तगोवधप्रायश्चित्तकथनं। अपालनवधप्रायश्चित्तं। प्रायश्चित्ताभावनिरूपणं। प्रतिलोमजातिवधप्रायश्चित्तकथनं। स्त्रीवधप्रायश्चित्तं। व्यभिचारिणी-स्त्रीवधप्रायश्चित्तं। गर्भवधप्रायश्चित्तं। धेनुसङ्कलनादिनिरूपणं। भोजनलक्षणं। चाण्डालाद्यन्न-भोजनप्रायश्चित्तं। मत्स्पृष्टान्नभोजनप्रायश्चित्तं। अन्त्यजस्त्रीगमनप्रतिग्रहादिप्रायश्चित्त। शूद्रान्न-भोजनप्रायश्चित्तं। कापालिकान्नभोजनप्रायश्चित्तं। केशकीटोपहतान्नादिभोजनप्रायश्चित्तं। गो-मांसभक्षणप्रायश्चित्तं। तदन्ते पुनरुपनयनविधानं। लशुनादिभक्षणे प्रायश्चित्तं। रेतोमूत्रपुरी-षादिभक्षणप्रायश्चित्तं। तद्दूषितफलादिभक्षणप्रायश्चित्तं। मत्स्योष्ट्रभक्षणप्रायश्चित्तं। पर्य्युषित-शुष्कद्रव्यभक्षणप्रायश्चित्तं। शूद्रभाजन-भग्नपात्रकांस्यपात्रे भोजनप्रायश्चित्तं। सूतकमृतकान्नभो-जनप्रायश्चित्तं। हस्तदत्तशूद्रादत्तघृतादिभक्षणप्रायश्चित्तं। अकृताचमनस्य पानभोजनादिप्राय-श्चित्तं। देवतातिथिभृत्यादिवर्ज्जनभोजनप्रायश्चित्तं। भोजनकाले पुरीषाद्युत्सर्गप्रायश्चित्तं। तैला-भ्यङ्गादिपूर्व्वक भोजनप्रायश्चित्तं। स्त्रीयोच्छिष्टभोजनप्रायश्चित्तं। ब्राह्मणोच्छिष्टभोजनप्रायश्चित्तं। विड़ालकाकाद्युच्छिष्टभोजनप्रायश्चित्तं। कुत्सितपङ्क्तिशूद्रपङ्क्त्यादिभोजनप्रायश्चित्तं। पीत-शेषजलदुग्धादिपानप्रायश्चित्तं। महापातकनिरूपणं। अतिपातकादिनिरूपणं। ब्राह्मणवधप्रा-यश्चित्तं। गोब्राह्मणवर्ज्जमाततायिवधे प्रायश्चित्ताभावकथनं। सुरापानादिप्रायश्चित्तकथनं। गुरु-लघुसंसर्गकालनिरूपणं। शत्रुस्त्रीणामप्यवध्यत्वकथनं। संसर्गप्रायश्चित्तं। व्रात्यप्रायश्चित्तं। सन्ध्या-वन्दनादिनित्यकर्म्माकरणप्रायश्चित्तं। शूद्रप्रतिग्रहप्रायश्चित्तं। असत्यभाषणप्रायश्चित्तं। स्वभार्य्या-यां मातृ-भगिन्यादिवचनप्रायश्चित्तं। उच्छिष्टस्य चाण्डालादिदर्शनप्रायश्चित्तं। एवं सूर्य्यादिदर्श-नस्य प्रायश्चित्तं। विप्रादिमध्यगमनप्रायश्चित्तं। अग्नौ पादप्रतापनस्य कुशे पादमार्ज्जनस्य च प्राय-श्चित्तं। गुरु-ब्राह्मणतिरस्कारे प्रायश्चित्तं। मिथ्याशपनादिप्रायश्चित्तं। जलादिभ्रष्टप्रायश्चित्तं। जलाग्न्यादावशुचिप्रक्षेपप्रायश्चित्तं। शक्रधनुः-पलाशाग्न्यादर्शनप्रायश्चित्तं। देवागारादिकृतेष्टका-दिना स्वगृहकरणप्रायश्चित्तं। ष्ठीवनादिप्रायश्चित्तं। व्रतभङ्गप्रायश्चित्तं। चाण्डालादिस्पर्शनप्रा-यश्चित्तं। उच्छिष्टविप्रेण सह विप्रादि-स्पर्शनप्रायश्चित्तं। उच्छिष्टस्य मानुषादिपुरीषस्पर्शप्रायश्चित्तं। रजःस्वलास्पर्शप्रायश्चित्तं। रजस्वलायाः शूद्रीकुक्कुरशूकरादिस्पर्शनप्रायश्चित्तं। सामान्यतः स्पर्शप्रायश्चित्तापवादः। सर्व्वेषां प्रायश्चित्तानां संक्षेपतो व्यवस्थाकथनञ्च।

No. 2950. यमुनाष्टकम्। Substance, country-made paper, 14¼ × 4½ inches. Folium, 1. Lines, 10. Extent, 17 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Jayadeva Gráma, Zillá Vírabhúma, Jádavachandra Gośvámí; another copy at S'onapura-grám, Post Boyáliyá, Zillá Rájasáhí, Sáhá Bábu. Appearance, very old. Verse. Correct.

Yamunáshṭaka. A hymn in eight stanzas in praise of the river Yamuná. By Rúpa Gośvámí.

Beginning. भ्रातुरन्तकस्य पत्तने विपत्तिहारिणी

प्रेक्षयातिपापिनोऽपि तापशिञ्जुहारिणी।

गौरमाधुरीभिरप्यशेषचित्तवल्लिनी

मां पुनातु सर्व्वदारविन्दबन्धुनन्दिनी॥

End. तुष्टबुद्धिरष्टकेन निर्म्मलोर्म्मिचेष्टितां

त्वामनेन भानुपुत्रि सर्व्वदेववेष्टितां।

यः स्तवीति वर्द्धयस्व सर्व्वतापमोचने

भक्तिपूरमस्य देवि पुण्डरीकलोचने॥

Colophon. इति श्रीरूपगोस्वामिना विरचितं श्रीयमुनाष्टकं समाप्तं।

विषयः। यमुनायाः स्तवनं।

No. 2951. कृष्णाह्निककौमुदी। Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 52 Lines, 9 on a page. Extent, 1,104 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Jayadeva Gráma, Zillá Vírabhúma, Jádavachandra Gośvámí. Appearance, very old. Verse. Correct.

Krishṇáhnika-kaumudí. Poetical descriptions of Krishṇa's amatory career in Vrindávana By Vilvamaṅgala Ṭhákura.

Beginning. रजनिचरमयामे स्तोकताराभिरामे

किमपि किमपि वृन्दादेवजाताभिनन्दा।

वितनितरुतलं राधाकृष्णयोः स्वापबाधा-

मतिमृदुवचनानां शारिकाणां शुकानां॥

प्रथनमनुरोधा बोधयामास राधा-

मप्यन्दसमकल्पैः शारिकाभिः सुजल्पैः।

अथ हतसुखदोषः कृष्णमद्भुतमोषः

किमपि शुकसमूहः प्रेमदृप्तापगूहः॥ इत्यादि।

End. तन्द्राश्लिष्टे सति मधुमदे किञ्चिदर्द्धावशिष्टे
प्रत्यासन्नः समदनमदो यः समस्तः परीष्टे।
तत्तत्सन्धौ समजनि जनीमण्डले माधुरीया
सा वाग्देवी + + + + + + + + + ॥

Colophon. इति श्रीविल्वमङ्गलविरचितायां श्रीकृष्णाह्निककौमुद्यां षष्ठः प्रकाशः।

विषयः। १ प्रथमप्रकाशे,—शारिकाशुकाभ्यां राधाकृष्णयोर्निकुञ्जमधितिष्ठतोः प्रबोधादिवर्णनं। प्रबोधितयोस्तयोश्चेष्टादिवर्णनं। २य प्रकाशे,—स्वगृहमागतयोः कपटनिद्रयोस्तयोः पुनः प्रबोधनादिवर्णनं। बाल्यभोगभोजनादिवर्णनं। गोचारणवर्णनं। जलविहारवर्णनं। वनविहारवर्णनं। अभिषेकादिवर्णनं। ३ये,—नन्दगृहे पाकक्रियापारिपाट्यकथनं। तत्र व्यञ्जनलड्डुकादीनां नामादिकथनं। भोजनादिवर्णनं। निकुञ्जवर्णनं। तत्र षड्ऋतुवर्णनं। कृष्णस्य तत्र गोपीभिः सह साक्षात्कारादिवर्णनं। ४ र्थे,—श्रीकृष्णस्य रूपभूषादिवर्णनं। मुरलीनिनादेन आकृष्टाया सवयस्याया राधायाः कुसुमचयनव्याजेन निकुञ्जप्रवेशादिवर्णनं। राधाया वेशविन्यासादिवर्णनं। राधाकृष्णयोर्विलासादिवर्णनं। तत्र अक्षक्रीड़ादिकथनं। ५ मे,—६ष्ठे च,—श्रीकृष्णस्य वृन्दावनप्रवेशवर्णनं। गृहप्रत्यागमनपूर्व्वकं वेशभूषापरिवर्त्तनादिवर्णनं। गोदोहनवर्णनं। गोष्ठशोभावर्णनं। शयनवर्णनं। राधाया अभिसारादिवर्णनं। मधुपानादिवर्णनं। रासलीलादिवर्णनञ्च।

No. 2952. गौरचन्द्राष्टकम्। Substance, country-made paper, 10 × 3½ inches. Folium, 1. Lines, 16. Extent, 25 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Jayadeva Gráma, Zillá Vírabhúma, Vinodavihári Chaṭṭarája. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Gaurachandráshṭaka. A hymn in eight stanzas in praise of Gaurachandra *alias* Chaitanya. Anonymous.

Beginning. स्वर्धुन्याश्चारुतीरे स्फुरितमतिबृहत्कूर्म्मपृष्ठाभगात्रं रम्यं रामावृतं सन्मणिकनकमहासद्मसंघैः परीतं।

नित्यं प्रत्यालयोद्यत्प्रणयभरलसत्कृष्णसंकीर्त्तनाढ्यं श्रीवृन्दाटव्यभिन्नं त्रिजगदनपश्रीनवद्वीपमीड़े॥ इत्यादि।

End. श्रीमत्स्वीयाङ्गभासोज्ज्वलितदशदिशः स्फीतसद्भक्तवीतान्, श्रीमत्कण्ठीसुमालास्तुतिलकभगवन्नाममुद्राङ्किताङ्गान्।

प्रेम्णा सखेदवाष्पोत्पुलककम्पननून्नकोणैमामम्दमणाम्, मीवासादौम् स्मरामि प्रभवरमणिमः संस्थितान् सर्व्वभक्तान् ॥

Colophon. इति गौरचन्द्राष्टकं सम्पूर्णं ।

विषयः । गौराङ्गमहिम्न तत्परिकरादिवर्णनरूपं स्तोत्रं ।

No. 2953 अष्टकालसेवानिरूपणम् । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 5 on a page. Extent, 56 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Jayadeva Gráma, Zillá Vírabhúma, Vinodavihári Chaṭṭarája. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Ashṭakála-sevá-nirúpaṇa. The service due to Kṛishṇa from his female associates at the eight watches of the day and night. Anonymous.

Beginning. अथ सेवापरायणसखीनां क्रिया ।

वस्त्रालङ्कारपानादिर्नीरताम्बूलसंस्क्रिया ॥ इत्यादि ।

End. कृष्णपक्षे नीलमणिचूड़ा-नीलपट्टवस्त्रकस्तूरीचर्चा-नीलमणिहारेत्यादि स॰ यानुरूपवेशकरणेन सेवापरायणा सखीति ।

Colophon, इति अष्टकालसेवानिरूपणं ॥

विषयः । सामान्यतः-सखीकृत्यकथनपूर्व्वकं प्रातः-मध्याह्न-सन्ध्याद्याष्टसमयेषु श्रीकृष्णसेवन-रूपसखीकार्य्यनिरूपणं ।

No. 2954. विलापकुसुमाञ्जलिः । Substance, country-made paper, 10 × 3½ inches. Folia, 12. Lines, 8 on a page. Extent, 216 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Jayadeva Gráma, Zillá Vírabhúma, Brahmacháris' Maṭha. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Vilápa-kusumáñjali. A poem describing the laments of a devotee for his not being able to offer his services to Kṛishṇa personally. By Rúpa Gosvámí.

Beginning. त्वं रूपमञ्जरि सखि प्रथिता पुरेऽस्मिन्

पुंसः परस्य वदनं न हि पश्यसीति ।

बिम्बाधरे क्षतमनागतभर्तृकाया

यत्ते व्यधायि किमु तत् शुकपुङ्गवेन ॥ इत्यादि ।

End. अयि प्रणयशालिनि प्रणयपुष्टदास्यार्थिनी
प्रकाममतिरोदनैः प्र + र दुःखदग्धात्मना ।
विलापकुसुमाञ्जलिर्हृदि निधाय पादाम्बुजे
मया तव समर्पितस्तव तनोतु तुष्टिं मनाक् ॥

Colophon. इति श्रीमद्रूपगोस्वामिना विरचितो विलापकुसुमाञ्जलिः सम्पूर्णः ।

विषयः । साक्षात् श्रीकृष्णसेवनार्थं सया कस्यचिद् भक्तस्य मनोराज्यविजृम्भनमिदं ।

No. 2955. कृष्णकर्णामृतव्याख्या । Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 26. Lines, 9 on a page. Extent, 1,228 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Jayadeva Gráma, Zillá Vírabhúma, Brahmacháris' Maṭha. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Kṛishṇakarṇámṛita-vyákhyá. A gloss on Lilásuka's poem entitled *Kṛishṇakarṇámṛita*. By Vṛindabanadása.

Beginning. यद्भवे भावितधियः प्रणयोऽथ वाचां
मृग्यापि दुर्गमतमा मुनिपुङ्गवानां ।
रासोत्सुकं मदनमोहनमच्युतं तं
राधासमेधितरसोल्लसितं नतोस्मि ॥
कृपासुधासरिद्यस्य विश्वमाप्लावयत्यपि ।
नीचगेव सदा भाति तं श्रीचैतन्यमाश्रये ॥
यस्मिन् कृष्णमाधुर्य्यकेलिसौन्दर्य्यसम्पदं ।
केचिद्न भावज्ञा सम्यग्ज्ञेया लीला शुकस्य गीः ॥
मन्दोऽपि कश्चित् श्रीरूपपदाम्भोजमधुव्रतः ।
कृष्णकर्णामृतव्याख्यां विदधाति यथामति ॥ इत्यादि ।

End. अतस्त्रिभुवनकमनीयं तदिदं यन्नेत्रगोचरमित्यहो भाग्यमिति भाव इति ।

Colophon. इति श्रीवृन्दावनदासकृता कृष्णकर्णामृतव्याख्या ।

विषयः । लीलाशुककृतकृष्णकर्णामृताभिधानकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No. 2956. कालीतत्त्वसुधासिन्धुः । Substance, country-made yellow paper, 21 × 5 inches. Folia, 230. Lines, 12 on a page. Extent, 13,972 ślokas. Character, Bengali. Date, Śk. 1774. Place of deposit, Siuḍi, Zillá Vírabhúma, Kuladánanda Mukhopádhyáya. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Kálítattva-sudhásindhu. An elaborate work on the worship of Kálí, compiled from the Tantras. By Kálíprasáda Kávyachanchu.

Beginning. गुरुकृष्णभवानीशगणेशाश्वभास्करान् ।
अभेदरूपान् वन्देऽहं धर्म्मकामार्थमोक्षदान् ॥
या वृन्दारकवृन्दवन्द्यजननी काली करालानना ।
भक्ताभीष्टविधायिनी चरहृदम्भोजे सदाह्लादिनी ॥
भक्तानां भवभीमभीतिहरणी दैत्येन्द्रसंहारिणी ।
तत्पादाब्जयुगामृतं पिबतु मच्चेतश्चकोरः सदा ॥
नत्वा कालीपदं कालीप्रसादेन द्विजन्मना ।
कालीतत्त्वसुधासिन्धुस्तन्यते ज्ञानहेतवे ॥
कालीतत्त्वसुधाम्बुधाविह सदा योगीन्द्रवृन्दारकैः ।
सान्द्रानन्दसुधारसः स्वहृदयैरास्वाद्य सम्पीयतां ॥
ये केचित् पिशुना विदूषणपराः कश्मापवुद्ध्यापि चेत् ।
गृह्णन्तीममहो तथापि सुखदास्तेषां स्वगम्भीरसौ ॥ इत्यादि ।

End. व्योमस्थं तालजङ्घास्थं विन्दुनादविभूषितं । क्रूं० ।
ॐ तत्सत् ॐ अन्नपूर्णायै नमः ।

Colophon. इति स्फूर्त्तीयमुख्यकुलोद्भवविरचिताचिन्त्यश्रीचण्डीचरणाश्रितश्रीचण्डी-चरणाम्बुजमधुमधुपायितचेतःश्रीकालीप्रसादकाव्यचञ्चुविरचिते कालीतत्त्वसुधासिन्धौ द्वात्रिं-शत्तरङ्गः समाप्तः ॥

वेदाब्धिसिन्धुचन्द्राङ्के माघे दिनचतुष्टये ।
समाप्तिमगमद्ग्रन्थः कालीतत्त्वसुधार्णवः ॥
व्यलेखि वकुयत्नेन पद्मलोचनशर्म्मणा ।
काश्यां सुरधुनीतीरे स्थित्वा सूर्य्यजवासरे ॥

विषयः । १प्रथमतरङ्गे,—भूमिकाकथनं । तरङ्गनियमः । पशुलक्षणं । आस्यालक्षणादिकं । दीक्षाशब्दनिर्व्वचनं । गुरुं विना पुस्तकस्थमन्त्रग्रहणे दोषः । दीक्षाया अभावे दोषः । अशु-रादिभ्यो मन्त्रग्रहणे दोषः । सिद्धमन्त्रे दोषाभावः । सिद्धमन्त्रनिरूपणं । निषिद्धगुरोर्मन्त्रग्रहणे मन्त्रत्यागः प्रायश्चित्तञ्च । स्वप्नलब्धमन्त्रसंस्कारः । निषिद्धप्रसिद्धलक्षणादियुक्तगुरुनिरूपणं । मन्त्र-विशेषे गुरुविशेषः । पञ्चादिमन्त्रभेदे गुरुगोचरमाहात्म्यं । गुरुमाहात्म्यादिकथनं । गुरुशब्दार्थक-थनं । शिष्यलक्षणादिकं । ब्राह्मणस्य शूद्रशिष्यकरणे शूद्रादिमन्त्रग्रहणे च दोषकथनं । स्त्रीशूद्रयोः प्रणवस्वाहायुक्तमन्त्रदानविचारः । कलावागमोक्तदीक्षावश्यकता । तन्त्रादिशास्त्रे हेतुवाद-संशय—निन्दादिकरणे दोषकथनं । तन्त्रतद्वक्तृप्रशंसा । तन्त्रागमशब्दयोर्व्युत्पत्तिकथनं । २, ३, ४र्थे

तरङ्गे,—निराकारस्य ब्रह्मणः साकारत्वनिरूपणं। शक्त्यादीनामभेदनिरूपणं। द्वाविंशदक्षर-
नामार्थकथनं। दक्षिणापदव्युत्पत्तिः। कालीमन्त्रप्रशंसा। दक्षिणकाली-सिद्धकालीप्रभृतीनां
मन्त्रकथनं। वीरभावलक्षणं। पशुभावलक्षणं। दिव्यादिभावनिरूपणं। सप्तविधाचारनिरू-
पणं। कलौ पशुभावप्राशस्त्यं। प्रतिनिधिद्रव्यनिरूपणं। पशुभावादौ पूजाकालव्यवस्था। पूजा-
धिकारिनिरूपणं। पुरोहितप्रतिनिधिनिषेधः। पशुभावेऽपि बलिदानप्राशस्त्यं। विष्णवे
मांसदानविधानं। अवैधहिंसायां दोषः। पूजाधारप्रतिमादिनिरूपणं। पुष्पचन्द्रयोः पूजन
प्राणप्रतिष्ठानिषेधः। ५, ६, ७, ८, ९म तरङ्गे,—कालीतारादिविषये चक्रादिविचाराभावक-
थनं। अकथह—ऋणिधनि—नक्षत्रराशि-कुलाकुल-हर-अकडम-षट्पद-वर्गचक्रनिरूपणं।
दीक्षाकालस्थानादिकथनं। सप्तपरिधानप्रकारः। मन्त्रशब्दव्युत्पत्तिः। षट्चक्रविधिः। दीक्षा-
प्रयोगः। कलसप्रमाणं। कलसशब्दनिरुक्तिः। सर्व्वौषधिः। नवरत्नानि। पञ्चपल्लवाः। उपदेशः।
विशेषकुलदीक्षा। स्वकुलदीक्षा। मन्त्रस्य षट्साधनप्रकाराः। मन्त्रस्य दशसंस्काराः। मातृका-
यन्त्रं। कुलीनानां संस्कारप्रयोगः। मालाविधानं। अक्षमालोत्पत्तिः। वर्णमालोत्पत्तिः। तज्ज-
पप्रकारः। करमालाविधानं। विष्णुविषये विशेषादिकथनं। गुटिकानिर्म्माणं। अक्षतादिना
संख्यानिषेधः। महाशङ्खमालाविधिः। मणिनियमः। मुखपुच्छनियमः। शोधनविधिः। गन्धा-
ष्टकप्रभेदः। जपप्रकारः। मालासंस्कारः। पञ्चगव्यकथनं। पुरश्चरणलक्षणं। तत्स्थानं। कूर्म्म-
चक्रं। भक्ष्यादिनियमः। पुरश्चरणे भोजनपरिमाणं। भोजनपात्रं। जपस्थानादिनियमः।
तर्पणहोमाद्यनुकल्पकथनं। सावित्री गायत्री। तज्जपप्रकारः। वैदिकगायत्रीजपे मालाविधा-
नं। घटस्थापनप्रयोगः। १०; ११, १२, १३, १४श तरङ्गे,—वीरपुरश्चरणविधिः। तत्प्रयोगः।
ग्रहपूजाविधिः। ग्रहाणां वर्णभेदः। नवग्रहहोमकाष्ठनिरूपणं। ग्रहकवचं। कुमारीपूजास्थान-
क्रमोपचारदानक्रमनिरूपणं। तत्प्रयोगः। ग्रहणपुरश्चरणविधिः। ग्रस्तास्ते ग्रस्तोदये वा दीक्षापु-
रश्चरणयोर्निषेधः। सूर्य्योदयास्तपुरश्चरणविधिः। एवं चन्द्रस्य। राशि-वार-तिथि-नक्षत्र-योग-
करणपुरश्चरणविधिः। संक्रान्तिपुरश्चरणं। शरत्कालपुरश्चरणं। जपरहस्यं। मुखशोधनं।
कुल्लुकामन्त्रादिकथनं। सेतुप्रकरणं। तत्साधनादिप्रयोगः। महासेतुसाधनादिप्रकरणं। निर्व्वा-
णसाधन-तत्प्रयोगः। मन्त्रार्थचैतन्यं। प्राणयोगः। दीपनी। अशौचभङ्गमन्त्रकथनं। मन्त्रशि
खा। षड्ध्वसङ्गार्थकथनं। मन्त्रस्य अमृतीकरणं। सप्तच्छदाप्रयोगः। मन्त्रस्य निद्राभङ्गः। आद्या-
या एकाक्षरमन्त्रप्रयोगः। रहस्यान्तरप्रयोगः। मन्त्रसिद्ध्युपायः। अकारादिवर्णानां ध्यानं।
मन्त्रशुद्धिप्रयोगः। योनिमण्डलध्यानं। ककारतत्त्वभावना। प्रफुल्लबीजध्यानं। मन्त्रस्थानध्यानं।
मन्त्रध्यानं। कालीबीजध्यानं। श्यामाया द्वाविंशाक्षरमन्त्रध्यानं। एवं तारायाः। पञ्चोपचार-
दानादिमुद्रा। कुलवृक्षनिरूपणं। १५, १६, १७, १८, १९, २०श तरङ्गे,—प्रातः कृत्यं। शौच-
विधिः। दन्तकाष्ठपरिमाणकथनादिकं। गुरुध्यान-स्तोत्र-कवचादिकथनं। क्षौरमन्त्रकथनं।
स्नानविधिः। गङ्गामाहात्म्यादिकं। तान्त्रिके कर्म्मणि सौरोक्तेषु। तिलकविधिः। रुद्राक्षधा-

रणं। शङ्खादिसंस्कारः। सन्ध्याप्रयोगादिकथनं। पार्थिवशिवपूजाविधिः। मृत्तिकाप्रमाणं। वि-ल्वपत्रदानादिक्रमः। विल्वपत्रचयननिषिद्धदिनकथनं। प्रणाममन्त्रः। पुष्पादिदानफलं। मुखवाद्यविधानं। प्रदक्षिणफलं। निर्म्माल्यधारणफलं। पूजाप्रयोगः। विल्ववृक्षस्य उत्पत्तिः। विल्वमूले मृत्युफलं। पुष्पप्रतिनिधिः। वासुदेवविषये रक्तचन्दनदानफलं। तुलसीचयन-निषिद्धदिनं। गौरकल्पे विशेषपुष्पकथनं। २१, २२, २३श तरङ्गे,—श्यामाया नित्यपूजाविधिः। पूजास्थाननिरूपणं। आसननिरूपणं। भूतशुद्ध्यादिनिरूपणं। प्राणप्रतिष्ठा। मातृकादिन्यासाः। प्राणायामः। ध्यानान्तरकथनं। अन्तर्यजनविधिः। यन्त्रनिर्म्माणाधारादिकथनं। शौचक्रमाद्ये प्रायश्चित्तं। अर्घ्यपात्रपरिमाणं। तत्र क्रमः। कामकलानिरूपणं। लेलिहानमुद्रादिकथनं। अष्टादशोपचारादिकथनं। तत्तन्मन्त्राः। गन्धदाने अङ्गुलिनियमः। पाद्यादिनिर्म्माणक्रमः। निर्व्विकल्पकमर्घ्यं। मधुपर्कपरिमाणादिकथनं। षोड़शाङ्गादिधूपनिर्म्माणं। नैवेद्यपात्रादिनि-रूपणं। ब्राह्म्यादिमातृकाणां ध्यानं। लोकपालमन्त्राः। अस्त्रमन्त्राः। महाकालध्यानं। तर्पण-विधानं। नवदीपविधिः। आरात्रिकविधिः। नित्यहोमविधिः। विष्णुविषये नित्यहोमः। माष-भक्तबलिविधिः। नित्यजपविधानं। प्रणामविधिः। आत्मसमर्पणं। संहारमुद्रा। प्रार्थनामुद्रा। नैवेद्यमाहात्म्यं। पादोदकमाहात्म्यं। श्यामापूजाप्रयोगः। बलिदानप्रकरणं। शिरोदानविधिः। रुधिरदानविधिः। स्वगात्ररुधिरदानं। कुण्डविधिः। स्रुक्स्रुवविधिः। २४, २५, २६, २७, २८, २९, ३०, ३१, ३२श तरङ्गे,—होमविधिः। स्थण्डिलनिर्म्माणं। होमद्रव्यप्रमाणं। अभिषेकविधिः। तत्फलं। पूर्णाभिषेके विशेषकथनं। संविदासाधनपरिपाटी। शक्तिं विना अर्च्चनपाने दोषः। शक्तयः। वर्ज्जनीयाः शक्तयः। विजयापाने कालनियमः। वीराणां स्नानसन्ध्योपासनतर्पणादि-निरूपणं। युवतीवेशधारणविधिः। सुधाघटस्थापनं। कारणस्य वैशिष्ट्यकथनं। वह्न्यादीनां कलानिरूपणं। द्रव्यशोधनं। शापविमोचनं। हंसमन्त्रः। पात्रपरिमाणं। असंस्कृतकारणे दोषः। कर्पूराद्यस्तोत्रं। अन्यविधस्तोत्रं। कवचं। सहस्रनाम-शतनामादिस्तोत्रं। भूतलिपिः। अस्याः प्राणप्रतिष्ठादिप्रयोगः। लतासाधनप्रयोगः। शक्तिशुद्धिः। पञ्चतत्त्वानि। कुण्डगोलग्रहणादिवि-धिः। दूतीयजनं। कुलनायिकाः। चितासाधनं। शवसाधनं। तत्र स्थानासनादिनिरूपणं। एतत्प्रयोगः। दुर्गानाममाहात्म्यं। वर्णकोषः। बीजकोषकीर्त्तनञ्च।

No. 2957. ज्ञानसङ्कुली। Substance, country-made paper, 19 × 4 inches. Folia, 12. Lines, 9 on a page. Extent, 297 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Siuḍi, Zillá Vírabhúma, Kuladánanda Mukhopádhyáya. Appearance, old. Verse. Correct.

Jnána-saṅkulí. A treatise on essoteric Yoga. Apparently a Tantra.

Beginning नमोऽस्त्वव्यक्तपुरुषं परं ब्रह्म च सर्व्वदा ।
शब्दस्पर्शरूपरसगन्धाकाशविवर्ज्जितं ॥
साध्विकानान्तु चिह्नानामेतद्बृहच्च नश्वतः ।
सृष्टिपालनसंहारं ततृतं त्रितयात्मकं ॥
प्रथमं सर्व्वलोकानां सर्व्वराज्यसुखप्रदं ।
प्राचीनावच्चमव्यक्तं शिवाकारत्वनामयं ॥
कैलासशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं ।
प्रच्छत्यखिलमा देवी प्रचि ज्ञानं महेश्वर ॥ इत्यादि ।

End. वदन्ति सारसर्व्वस्वमुमासे शिवभाषितं ।
सिद्यन्ति सर्व्वयोगीनां नात्र कार्य्या विचारणा ।

Colophon. इति योगशास्त्रे उमामाहेश्वरसंवादे ज्ञानसङ्कुलोग्रन्थः समाप्तः ।

विषयः । चतुर्दशविद्यानिरूपणं । अध्यात्मविद्यानिरूपणं । शाम्भवीविद्याप्रशंसा । खेचरीमुद्राकथनं । शाम्भवीमुद्राकथनं । चिदग्नि-बौद्ध-चार्व्वाकाणां मतकीर्त्तनं । क्षित्यादिपञ्चभूतानां प्रत्येकं पञ्चगुणनिरूपणं । पञ्चतत्त्वेभ्यः सृष्टिप्रक्रिया । निराकारभजनावश्यकता । पञ्चशरीरधारणकथनं । शिव-शक्तिनिरूपणं । चिधाशक्तिस्थानकथनं । षट्चक्रस्थानं । देहस्थदशविधवायुकथनं । नाड़ीभेदनिरूपणं । त्रिदेव-त्रिभाव-त्रिगुणकारणकथनं । ज्ञान-दयादीनां पित्र-प्रसूत्वादिना उल्लेखनं । ब्रह्मज्ञानस्वरूपनिरूपण । यतिधर्म्मकीर्त्तनं । योगनियमकथनं ।

No. 2958. दायभागव्यवस्था । Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 258 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Siuḍi, Zillá Vírabhúma, Kuladánanda Mukhopádhyáya. Appearance, old. Prose. Correct.

Dáyabhága-vyavasthá. A *Responsa prudentum* on the Dáyabhága or the law of inheritance. By Sárvabhauma.

Beginning. अथ दायभागव्यवस्था । पित्रा्यनन्तरं तद्धने पुत्रादिभिः सम्बन्धिभिर्ना विभागः क्रियते । इत्यादि ।

End. शाकेऽग्निमङ्गलशरास्थकलानिधाने
श्रीराधवावनिपतेर्व्वधवत्सलस्य ।
प्रीत्यर्थमाशु रचिते + + दायभाग
+ + व्यवस्थितिमयोऽस्तम उत्तरङ्गः ॥

भिन्नदेशागमानामित्यविरुद्धमिति ।
धीरेषु साञ्जलिपुटं विनिवेदनं मे
युष्मादृशोऽत्र गुणतो प्रथयन्तु दोषे ।
यन्निर्णयाद्भुतकृतः पथि मे प्रयाणं
तस्मादियं चपलतापि न दूषणीया ॥
ये ग्रन्थनिर्म्मितिपरिश्रमदूनचित्ता
मादृङ्मणीषिजनकर्म्मणि चानुरक्ताः ।
तेषाममत्सरहृदां मधुरेणतर्क-
पञ्चाननात्मककृतिर्मुदमातनोतु ॥

Colophon. इति सकलहितार्थं वन्द्यवंशावतंसः
कृतवसतिरमुष्मिन् विश्रुतोत्कासमाजे ।
सकलमुनिमतैर्यं निर्म्ममे सार्व्वभौमः
स खलु वचिरवन्धो ग्रन्थराजः समाप्तः ।

विषयः । पितृकृतविभागव्यवस्था । उपरते पितरि भागव्यवस्था । विभागानधिकारिणः । विभाज्याविभाज्ययोर्व्यवस्था । विणविभागः । चिरप्रोषितवंशस्यागतस्य विभागः । स्त्रीधनादिनिरूपणञ्च ।

No. 2959 कालीसहस्रनामस्तोत्रम् । Substance, country-made yellow paper, 15 × 5 inches. Folia, 11. Lines, 8 on a page. Extent, 220 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Siudi, Zillá Vírabhúma, Kuladánanda Mukhopádhyáya. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Káli-sahasranáma-stotra. A complete copy of the hymn noticed under No. 409 (Vol. I, p. 233). It is a part of the Kálíkula-sarvasva Tantra.

श्रीशिव उवाच ।

Beginning. कथितोऽयं महामन्त्रः सर्व्वमन्त्रोत्तमोत्तमः ।
यमासाद्य मया प्राप्तमैश्वर्य्यपदमुत्तमं ॥
कथितेयं महाविद्या सर्व्वविद्यास्वनुत्तमा । इत्यादि ।

End. स्तोत्रं पठेदेतदनन्तपुण्यं कालीपदाम्भोजपरो मनुष्यः ।
विधानपूजाफलमस्य सम्यक् प्राप्नोति सम्पूर्णमनोरथोऽसौ ॥
भक्ताः श्रीचरणारविन्दविमुखाः स्वर्गाभिनो भोगिनो
ब्रह्मोपेन्द्रशिवात्मिकार्चनसुखं नो केऽपि संलेभिरे ।

श्रीमत्सद्गुरुभक्तिपूर्व्वकमहाकालीपदाध्यायिनो
मुक्तिर्मूर्त्तिमती स्वयं स्तुतिपरा भुक्तिः करस्थायिनी ॥

Colophon. इति कालीकुलसर्व्वस्वे शिवरामसंवादे कालीसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तं ।

विषयः । कालिकायाः स्तुतिः ।

No. 2960. उत्पत्तितन्त्रम् । Substance, country-made paper, 14 × 3 inches. Folia, 57. Lines, 7 on a page. Extent, 642 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Siuḍi, Zillá Vírabhúma, Kuladánanda Mukhopádhyáya. Appearance, old. Verse. Correct.

Utpatti-tantra. An original Tantra treating both of the S'ákta and the Vaishṇava rituals.

Beginning. ओं नमः आद्यां जगतां विधात्रीं
कालीं महाकालकृताकृताङ्गीं ।
ध्यायेच्छिवां शङ्करमेव नित्यं
गौरीकृताङ्गार्द्धमहेशमाद्यं ॥
श्रीदेव्युवाच ।
यदुक्तं शाम्भवीतन्त्रे उत्पत्तौ यन्मया श्रुतं ।
इदानीं वद देवेश साधनं कलिसम्मतं ॥ इत्यादि ।

End. एतत्ते कथितं तुभ्यं लिङ्गचिह्नं महेशितुः ।
एकेनैव कृतार्थः स्याद्बहुभिः किमु सुव्रते ।

Colophon. इति उत्पत्तितन्त्रे त्रिशतैकाशीतिपटलः समाप्तः ।

विषयः । दिव्यवीरभावप्रशंसा । बलियोग्यपशुनिरूपणं । तत्र नर-छाग-महिष-मेष-शूकर-शशक शल्लकि गोधा-खड्गि-कूर्म्म-वानर-खराश्व-गज-विहङ्गमादिविधानं । असंस्कृत-सुरापाने दोषकथनं । मातृयोनिं विना यवनान्यादियोनिगमनेऽपि कौलिकस्य न दोष इति कथनं । भावलक्षणं । कलौ सुरापानेन भारतवर्षे वर्णभ्रंशकथनं ।

म्लेच्छराजाधिकारे कलिस्वभावकथनं । कलौ पशुभावविधानं । मद्यपानादिनिषेधः । एतदनुकल्पोऽपि निषिद्ध इति कीर्त्तनं । करमालाप्रशंसा । कामरूपे विष्णोः शवसाधनवृत्तान्त-कथनं । साधारणकलिधर्म्मकथनं । महाकालमहाकाल्योरेकात्मभावकथनं । शिवपूजाविधिः । शिवस्य परब्रह्मत्वकथनं । आत्मसमर्पणप्रकारः । वाणलिङ्गे आवाहनादिकं नास्तीतिकथनं । शिवनिर्म्माल्यजलपानादिफलश्रुतिः । प्रातःकृत्यादिनिरूपणं । शिवनिन्दादिकरणे दोषकथनं । दुर्गापूजामाहात्म्यं । अर्घ्यदानविधिः । गङ्गाजले देवतावाहनं नास्तीतिकथनं । ध्यानमन्त्रक-

षनं। विष्णुतत्त्वकथनं। दशावतारवर्णनं। म्लेच्छराज्यकालवर्णनं। गौड़देशे गर्गपुरे कल्यवमारकथनं। तस्य विवाहादिवर्णनञ्च। शिवतत्त्वकथनं। वाक्यसिद्धिनिरूपणं। जगन्नाथप्रसादमाहात्म्यं। परब्रह्मस्वरूपवर्णनं। ब्रह्माण्डोत्पत्तिकथनं। गङ्गामाहात्म्यादिकथनं। ब्रह्मादीनां जन्मविवाहादिकथनं। पञ्चविधमुक्तिनिरूपणं। गोलोकवर्णनं। शिवलोकसत्यलोकादिवर्णनं। कालिकाया निर्व्वाणदातृत्वकथनं। वाक्सिद्धिप्रमाणं। इति (तत्र पटलसंख्याया वैषम्यतया तदुल्लेखो न कृतः।)

No. 2961. कुलोड्डीशमहातन्त्रम्। Substance, country-made paper, 16 × 1½ inches. Folia, 50. Lines, 6 on a page. Extent, 1,237 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Siudi, Zillá Vírabhúma, Kuladánanda Mukhopádhyáya. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Kuloḍḍíśa-mahátantra. An original Tantra, treating of the usual Śákta rituals, observances and incantations.

देव्युवाच।

Beginning. चतुःषष्टिश्च तन्त्राणि लक्षाणि त्रिःशतानि च।
अन्यान्यपि च तन्त्राणि श्रुतानि विविधानि च॥
जामलानि च सर्व्वाणि संहिता विविधास्तथा।
श्रुता हि देवदेवेश श्रीविद्या या मया प्रभो॥
भाव+ब्रह्माणी नाथ तन्त्राण्यपि च संहिताः।
तापनीयानि कल्पानि शिवादीनां तथैव च॥ इत्यादि।

End. कर्म्मयोगमिमं देवि ज्ञात्वा कर्म्माणि साधयेत्।
एतदभ्यासतो योगी सिद्धो भवति नान्यथा॥

Colophon. इति श्रीकुलोड्डीशे महातन्त्रे चतुर्थः पटलः समाप्तः। समाप्तमिदं महातन्त्रं।

विषयः। १प्रथमपटले,—पञ्चभूताधिष्ठातृदेवताकथनं। पञ्चसप्तशक्तिनिरूपणं। पञ्चसप्तकोर्द्दीक्षाभेदतो वैष्णवशैवादिभेदकथनं। तस्या ब्रह्मरूपत्वकथनं। तदुपासनाप्रकारः। पञ्चकूटनिरूपणं। स्वप्नावतीविद्याकथनं। तत्साधनं। गन्धर्व्वविद्या। ब्रह्मविद्याया स्वरूपादिकथनं। नटी-कापालिक्याद्यष्टविधनायिकानिरूपणं। तत्र आकर्षणादिसाधनप्रकारः। कुण्डोद्भवद्रव्यलक्षणं। गोलोद्भवद्रव्यलक्षणञ्च। ब्रह्माण्डस्य शिवशक्त्यात्मकत्वकथनं। उपभोगेन मुक्तिलाभनिरूपणं। सुखमानस्य मोक्षत्वं। दुःखमानस्य नरकत्वकथनञ्च। समयाचारकथनं। कुलाचारकथनं। सुराशापविमोचनं। २,३ये,—पञ्चपञ्चाक्षरीविद्या। पञ्चमविद्या-गायत्र्यादिकथनं। भौतिकमनोमयादिविविधशरीरकथनं। मुद्रानामनिर्द्देशः। मुद्रालक्षणादिकथनं।

षोडशमहाविद्यानिरूपणं। कर्म्मसिद्धिकथनं। पीठनिरूपणं। ध्यानयोगकथनं। कर्म्मयोगकथनं। ४र्थं,—मन्त्रग्रामादिसाधनप्रकारः। आकर्षणवशीकरणादौ फलादिनियमकीर्त्तनं। सर्व्वकर्म्मसु होमावश्यकता। होमद्रव्यादिनिरूपणं। वशीकरणादौ पुष्पविशेषनियमकथनं। मालापरिभाषा। मुद्रातोषणविधानं।

No. 2962. कालीतत्त्वामृतम्। Substance, country-made yellow paper, 22 × 5½ inches. Folia, 64. Lines, 7 on a page. Extent, 1,680 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Siuḍi, Zillá Vírabhúma, Kuladánanda Mukhopádhyáya. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Kálítattvámṛita. Tantric rituals. The codex is incomplete.

Beginning. नत्वा गुरुपदद्वन्द्वं वल्लभेन्द्रेण धीमता।
कालीतत्त्वामृतं नाम तन्यते ज्ञानहेतवे॥
सहस्रारे पद्मे परमशिवगेहेऽतिकुहरे
मनोहंसश्चित्ताम्बरविवरमार्गे गतिवशात्।
नमःशान्ते कान्ते परिणतशरच्चन्द्रनिलये
परे हंसद्वन्द्वे गुरुचरणपद्मे विहरतु॥ इत्यादि।

End. आदौ व्याहृतिभिः पश्चाद्वह्निमन्त्रञ्च वर्त्तुलं। चित्पिङ्गल हन हन दह द्वन्द्वं——

Colophon. इतः परं खण्डितं।

विषयः। पशोरपि एतत्तन्त्रशास्त्रप्रदर्शनादिनिषेधः। प्रतिमादौ शिलाबुद्धौ दोषनिरूपणं। श्रवणमनननिदिध्यासननिरूपणं। अदीक्षितस्य तन्त्रशास्त्रे नाधिकार इति निरूपणं। अत्र दोषनिर्द्देशः। विहिताविहितगुरुनिरूपणं। संस्कारकथनं। दिव्यवीरपशुभेदैर्गुरोर्दीक्षाविधानं। कौलिकानां पशुमन्त्रग्रहणे प्रायश्चित्तकथनं। कुलस्वरूपलक्षणं। वैष्णवादिमन्त्रं विहाय शक्तिमन्त्रग्रहणावश्यकता। तत्र कारणकथनं। विरुद्धवादनिरसनञ्च। कलौ काल्युपासनाकर्त्तव्यता। आगमोक्तदीक्षाग्रहणानन्तर पुराणविधिना कर्म्मानुष्ठाने फलाभावकथनं। गुरुशिष्यलक्षणं. स्त्रीशूद्रेभ्यो मन्त्रदानविधिः। गुरौ शिष्यभक्तिः। दीक्षाविधानं। इति १मलहरी। चक्रविचारः। अकथह-ऋणिधनिचक्रादीनां संस्थाननिरूपणं। नक्षत्रचक्रं। नाडीनक्षत्रचक्रं। राशिचक्रं। अकडमचक्रं। वर्गचक्रं। षट्पदचक्रं। अष्टवर्गचक्रं। दीक्षाकालः। वारतिथ्यादिनियमः। महाविद्यासु कालादिनियमाभावः। दीक्षाप्रयोगः। स्वकृतदीक्षाविधिः। मन्त्रस्य छिन्न-भ्रामरादिषड्विधसाधनप्रकारः। २या लहरी। जननजीवनादिदशविधमन्त्रसंस्काराः। कुल्लौ

मालां संस्कारे विशेषकथनं। यन्त्रसंस्कारः। मालासंस्कारः। मालानां परिमाणनियमः। प्रथमादिक्रमः। शोधनप्रयोगः। निर्व्विकारचित्तानां धीराणां तत्र तत्र विशेषः। महाशङ्खमालाविधानादिकं। करमालानिरूपणं। ३या लहरी। पुरश्चरणावश्यकता। पुरश्चरणक्रमः। तत्र भक्ष्यादिनियमः। स्नानादिनियमः। मन्त्रस्य सूतकादिदोषनिरूपणं। दीपनीनिरूपणं। मन्त्रशिखा। षड्ध्वषड्वर्णभावनं। मानसोपांशुवाचिकानां लक्षणं। होमादिविधिः। अभिषेककथनं। पुरश्चरणपद्धतिः। इति ४र्थी लहरी। स्वतन्त्रतन्त्रादिमतसाधनं। सिद्धिप्रकारः। कुण्डविधिः। वास्तुनागविचारः। कुण्डदोषादिनिरूपणं। होमनियमकथनञ्च।

No. 2963. कालीविलासतन्त्रम्। Substance, country-made paper, 15 × 3½ inches. Folia, 37. Lines, 7—8 on a page. Extent, 925 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Siuḍi, Zillá Vírabhúma, Kuladánanda Mukhopádhyáya. Appearance, old. Verse. Correct.

Kálívilása-tantra. A modern Tantra treating of the usual S'ákta Tantric rites and ceremonies.

Beginning. श्रीदेव्युवाच।

देवदेव महादेव संसारार्णवतारक।
पृच्छाम्येकं महाभाग कृपया कथय प्रभो॥
कानि कानि महाभाग जम्बुद्वीपस्य भारते।
शूद्रस्य सम्मतं तन्त्रं कृपया वद साम्प्रतं॥
सद्योजात उवाच।
साधु पृष्टं सुराराध्ये धन्यासि प्राणवल्लभे। इत्यादि।

End. इत्युक्त्वा प्रययौ शीघ्रं कैलासं शिवनन्दनः।

Colophon. इति शिवभाषितं कालीविलासतन्त्रं त्रिंशत्पटलेन समाप्तं।

विषयः। १प्रथमपटले,—शिवाशिवसंवादः। तन्त्रनामनिर्व्वचनं। शूद्रस्य प्रणवस्वाहोच्चारणादिनिषेधः। २ये,—शूद्रकृतिषु प्रशस्तमन्त्रादिनिरूपणं। ३य,—स्वाहाप्रणवयुक्तकवचपाठादौ शूद्रस्याधिकारः। तस्य वैश्यत्वप्राप्तिकथनञ्च। ४र्थे,—कलौ पशुभावकर्त्तव्यता। दिव्यवीरभावादिनिषेधः। ५मे,—कालीशतनामस्तोत्रं। त्रैलोक्यमोहनाभिधानकालीकवचं। ६ष्ठे,—दीक्षाकालकथनं। दिव्यादिभावलक्षणं। परशुराम-रावणादीनां क्रमेण वीरपश्वादिभावकथनं। ७मे,—कलौ मदिरापाननियमः। कांस्यपात्रस्थनारिकेलोदकादीनां मद्यतुल्यत्वकथनं। कलौ अन्तःशाक्तत्वबहिःशैवत्वादिकथनं। तत्र वैष्णवाचारयुक्तेन मन्त्राभ्यासे सिद्धिकथनादि-

र्क। ८,—प्राणायामलक्षणादिकथनं। ९,—मङ्गलस्तोत्रं। शिवविष्णोरभेदः। तयोर्भेदज्ञाने दोषः। १०,—भुवनेश्वरीशतनामस्तोत्रं। पीत्वा पीत्वा पुनः पीत्वा पुनः पतति भूतले इत्यादिवचनानां कलौतरपरत्वं। ११,—त्रिपुरासुन्दरीशतनामस्तोत्रं। १२,—ताराशतनामस्तोत्रं। १३,—भैरवीशतनामस्तोत्रं। १४,—कलिसम्मतसामान्यपूजाविधानं। १५,—कलिसम्मतमोहनवशीकरणकथनं। अपभ्रंशभाषा (वङ्गभाषा) विद्यानिरूपणं। १६,—बगलाशतनामस्तोत्रं। १७,—मातङ्गीशतनामस्तोत्रं। १८,—कार्त्तिकध्यानमन्त्रादिकथनं। जयाविजयादीनां ध्यानादिकथनं। सिंह-मयूर-मूषिकध्यानादिकथनं। १९,—महिषमन्त्रकथनादिकं। गणेशमन्त्रकथनं। २०,—लक्ष्मीपूजाविधानं। सरस्वतीपूजाविधिः। ब्रह्मपूजा। सावित्रीपूजा। महिषमर्द्दिनीपूजाविधिः। २१,—जम्बूद्वीपे महिषमर्द्दिन्या अस्त्रादिनिरूपणं। अन्यद्वीपीयास्त्रनिरूपणं। महिषमर्द्दिन्या ध्यानादिकं। २२,—अस्याः स्वगणनिरूपणं। २३,—कालिकायाः कृष्णमातृत्ववृत्तान्तकथनं। तस्या ध्यानादिकं। २४,—कृष्णस्य कालिकास्तनपानवृत्तान्तकथनं। कृष्णसमीपे कालिकायाः कामवीजादिकथनं। २५,—ध्यानकथनं। मन्मथसाधनं। पञ्चवीजनिर्णयः। २६,—मायावीजादिसाधनं। रमावीजादिनिरूपणं। २७,—कूर्चध्यानादिकथनं। स्वाहापदादिनिरूपणं। शिञ्जिनीध्यानादिकं। २८,—शब्दब्रह्मनिरूपणं। कृष्णस्य कालिकां प्रति राधापरिचयजिज्ञासा। तत्कृतकालिकास्तोत्रं। २९,—कामवीजादिलेखनक्रमः। ३०,—स्त्रीवीजलेखनक्रमः। शारदीयपूजाया बोधननिरूपणं। ३१,—दुर्गाया ध्यानभेदकथनं। प्रणवादिस्वरूपकथनं। ३२,—भावनाप्रकारकथनं। ३३,—यन्त्रस्वरूपकथनं। वीजानां कोणादिनिरूपणं। ३४,—अनुलोमविलोमाभ्यामकारादिक्षकारान्तजपप्रकारकीर्त्तनं। शिवकृतकालिकास्तोत्रं। ३५,—कृष्णस्य मुरलीधारणविवरणं। कलौ पुरश्चरण-होमादिकरणप्रतिषेधः। गुरुपूजनेन सर्व्वसिद्धिर्भवतीतिकथनञ्च।

No. 2964. व्यवस्थासंग्रहः। Substance, country-made paper, 13 × 3 inches. Folia, 84. Lines, 6 on a page. Extent, 1,761 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Duvarájapura, Zillá Vírabhúma, Rámasadaya A'chárya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Vyavasthá-sangraha. *Responsa prudentum* on diverse questions regarding Hindu law and usage. By Mahesa.

Beginning. प्रणम्य गोपालपदारविन्दं
विलोक्य मन्वादिकृतञ्च शास्त्रं।
अवश्यकर्त्तव्यविधानहेतुं
ग्रन्थं महेशो वितनोति धीरः॥

विहितस्य निषिद्धस्य कर्म्मणो ज्ञानकारकः ।
व्यवस्थासंग्रहः सर्व्वैः पण्डितैः परिलिख्यतां ॥ इत्यादि ।

End. ध्यानेन सदृशं नास्ति शोधकं पापकर्म्मणां ।
श्वपाकेनापि भुञ्जानो ध्यायौ नैव तु लिप्यते ॥

Colophon. इति व्यवस्थासंग्रहः ।

विषयः । अशौचनिरूपणं । तद्व्यवस्था । यथाकथञ्चिद्दाहे पुनर्दाहनिषेधः । प्रेततर्पण-विधिः । अशौचान्तदिनकृत्यनिरूपणं । मासिकसपिण्डीकरणविधानं । श्राद्धाधिकारिनिरूपणं । द्रव्यशुद्धिनिरूपणं । त्रिविधमासलक्षणादिनिरूपणं । युग्मादिव्यवस्था । एकोद्दिष्टश्राद्धविधिः । संक्रान्तिनिरूपणादिकं । मद्दाष्टम्यादिनिरूपणं । जन्माष्टम्यादिव्यवस्था । दुर्गोत्सवविधिः । नवान्नश्राद्धादिनिरूपणं । अर्द्धोदययोगादिनिरूपणं । युगाद्याव्यवस्था । प्रातःकृत्यादिनिरूपणं । आचमनस्नानतर्पणादिविधानं । पार्थिवशिवपूजनविधानं । तुलसीपत्रचयनादिनियमक-थनं । चरणामृतव्यवहारप्रकारकीर्त्तनं । भोजनविधिः । कीदृशी कन्या उद्वाह्या तन्निरूपणा-दिकं । कन्याविक्रयादिदोषनिरूपणं । देवादिप्रतिष्ठाविधिः । दिव्यव्यवस्था । चौर्य्यादिदण्डवि-धानं । दायव्यवस्था । प्रायश्चित्तव्यवस्थादिनिरूपणञ्च ।

No. 2965 ज्योतिःसारः । Substance, palm-leaf, 11 × 1½ inches. Folia, 108. Lines, 4 on a page. Extent, 2,484 ślokas. Character, Bengali. Date, Śk. 1556. Place of deposit, Duvarájapura, Zillá Vírabhúma, Rámasadaya Ácháryа. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Jyotihsára. Astronomy and astrology bearing on Hindu rites, beliefs and domestic ceremonies. By Raghunátha Paṇḍit, son of Kavirája Miśra. There are several works current of this name.

Beginning तमोनिचयविध्वंसमशीतकिरणत्विषं ।
कमलोदयमानन्दादृन्दे + इकरं हरिं ॥
मिश्रश्रीकविराजराजपदवीविख्यातकीर्त्तिः पिता
यस्यासीद्गुणवान् गुणाकर इति प्रज्ञावतामग्रणीः ।
सोऽयं श्रीरघुनाथ इत्यभिहितो निर्म्माति यत्नादम्
ज्योतिःसारमपापवर्षममगे १४४४ वर्षे शतज्ञाभजः ॥
शास्त्राणामुत्तमं शास्त्रं ज्योतिषं नापरं भुवि ।
यत्र यत्नाद्विज्ञोऽपि सर्व्वज्ञः सुमतिर्भवेत् ॥

शास्त्रप्रशंसा ॥

अप्रदीपा यथा रात्रिरनादित्यं यथा नभः।

तथाऽसांवत्सरो राजा भ्रमत्यन्ध इवाध्वनि ॥ इत्यादि।

End. इति शास्त्रमित्रांशे चक्रदीपः। चक्रदीपस्य न्यासो यथा।

Colophon. इति कविराजमिश्रात्मजश्रीरघुनाथपण्डितकृते ज्योतिःसारे त्रयोदशो-ऽध्यायः। समाप्तश्चायं ग्रन्थः।

अङ्गनेऽङ्गिषडङ्गसङ्गतशरैर्याङ्के शशाङ्के मते
षष्ठे कार्त्तिकपञ्चमे कुजदिने कृष्णस्य कृष्णे तिथौ।
ज्योतिःसारसमुद्रपारममरद्भास्वत्कृपाक्षेपणौ
लब्ध्वा लेखननौकया निजकृते श्रीरामचन्द्रो द्विजः। शकाब्दाः १५५१।

विषयः। १अध्याये,—पञ्जिकाक्रमः, तत्र वार-तिथि-नक्षत्र-तदधिप-करण-योग-नन्दा-भद्रा-जया-रिक्ता-सिद्धियोगप्रभृतिकथनं। अशुभनक्षत्रकथनं। देशविशेषे योगव्यवस्था। यम-घण्टादियोगकथनं। तिथिनक्षत्रविशेषे मरणादिफलकथनं। अवमत्र्यहस्पर्शविवेकः। रविसं-क्रान्तिनिरूपणं। विष्टिनिरूपणं। दग्धतिथिकथनं। त्रिपुष्करयोगः। चन्द्रताराबलकथनं। जन्मतारादिनिरूपणं। चन्द्रदोषशान्तिनिरूपणं। २ये,—ग्रहगोचरशुद्धिः। गोचरापवादः। ग्रहशान्तिविधानं। ग्रहाणां विविधशान्तिकथनं। जन्मनक्षत्रयोगे जन्मतिथिफलं। सर्व्वौषधिक-थनं। दिक्पतिकथनं। लग्नमानबोधः। दिनपञ्जिकागणनप्रकारकीर्त्तनं। ३ये,—राशि-तद-धिपकथनं। ग्रहोच्चस्थानकथनं। मूलत्रिकोणगृहकथनं। नवांशवर्गोत्तमकथनं। त्रिंशांशविवे-क। षड्वर्गविवेकः। पृष्ठोदयादिविवेकः। अरिमित्रादिकथनं। ग्रहाणां दृष्टिनिरूपणं। भाव-विवेकः। स्थानबलनिरूपणं। वर्ष-मास-दिन-काल-होराप्रभृतीनां यथोत्तरमधिकबलित्व। ग्रहाणां दिक्-काल-चेष्टा-बलादिनिरूपणं। अष्टवर्गकथनं। केन्द्रादिनामकथनं। त्रिकोणादि-विवेकः। उपचयविवेकः। उग्रादिसप्तगणनिरूपणं। वारप्रभृतिनिर्णयः। सत्यादियुगसंख्यानि-रूपणं। ४र्थे,—वर्षाधिपादिनिरूपणं। तदानयनादिप्रकारः। आवर्त्तादिमेघनिरूपणं। वृष्टि-लक्षणं। अनावृष्टिलक्षणं। कालाशौचादिकथनं। गुरोरतिचारकथनं। तदपवादः। लुप्तसंव-त्सरकथनं। तदपवादः। वक्रातिचारे ग्रहाणां पूर्व्वापरराशेः फलदातृत्वनिरूपणं। दिग्दा-हादिषु निषिद्धकर्म्मकथनं। मलमासनिर्णयः। समयाशुद्धिः। ५मे,—विवाहकथनं। तत्र योटककथनं। नवपञ्चमद्विर्द्वादशकथनं। षडष्टककथनं। प्रीतिषडष्टककथनं। योटकापवादः। गणकथनं। नाडीशुद्धिः। नाडीयोगादिफलं। नाडीचक्रन्यासः। ग्रहशुद्धिः। कन्याया विवाहे युग्मायुग्मादिव्यवस्था। मार्गे ज्येष्ठयोर्विवाहनिषेधापवादः। सिंहमकरस्थगुरोः फलं। दशयोगशु-द्धिः। नक्षत्रपादवर्ज्जनं। चन्द्रवेधकथनं। अक्षपादिवेधकथनं। सप्तशलाकावेधकथनं। एतच्च-क्रन्यासः। पञ्चशलाकचक्र-तन्न्यासः। खर्ज्जूरवेधकथनं। तन्न्यासः। लत्ताचक्रं। पातवेधकथनं।

दन्तशुद्धिः। यात्रिप्रवेशकथनं। वैवाहिकतिथ्यादिनिरूपणं। सुतहिबुकयोगकथनं। गोधूलिनिरूपणं। हस्तोदकविधिः। लग्नादिक्रमेण कुण्डलीव्यवस्था। नववधूगृहप्रवेशः। द्विरागमनमङ्गलादिकथनं। अथ पुरःशुक्रादिदोषापवादः। केशबन्धननिरूपणं। ऋतुनिरूपणं। गर्भाधानं। पुंसवनं। पञ्चामृतं। सुखप्रसवोपायकथनं। नामकरणं। निष्क्रमणं। शिशोः प्रथमक्षौरं। अन्नप्राशनं। चन्द्रसूर्य्यदर्शनं। भूम्युपवेशनं। चूडाकर्म्म। कर्णवेधः। नित्यक्षौरं। विद्यारम्भः। अनध्यायकथनं। धनुर्व्विद्यारम्भः। उपनयनं। ६ष्ठे,—हलप्रसारणं। हलचक्रनिरूपणं। वृषचक्रनिरूपणं। वृषलक्षणं। रेखाकरणं। बीजवपनं। चक्रन्यासः। रोपणविधिः। मृष्टिप्रस्तविधिः। केध्यारोपणविधिः। मेधिवृक्षकथनं। धान्यादिस्थापनं। नवान्नकथनं। नववस्त्रपरिधानविधिः। राज्याभिषेककथनं। नृपदर्शनं। नवदोलादिकारोहनं। वृक्षादिरोपणविधिः। निषिद्धवृक्षनिरूपणं। काष्ठादिच्छेदनविधिः। आर्द्रादौ रोगजन्मदोषकथनं। औषधकरणविधिः। रोगिस्नानविधिः। मङ्गलगीत-मैत्रीकरणारम्भनक्षत्रनिरूपणं। नृपादिदमनादिनक्षत्रनिरूपणं। विषाग्निदानादिविहितनक्षत्रकथनं। अस्त्रशस्त्रारम्भणकथनं। धान्यादिवृद्धिदानं। मन्त्राद्यादिधारणं। गजाश्वारोहणविधिः। कोटकरणविधिः। पुष्करिण्यारम्भः। जलाशयप्रतिष्ठा। देवतागठनविधिः। देवप्रतिष्ठाविधिः। वृक्षमहेश्वरप्रतिष्ठानक्षत्रकथनं। देवस्थापनविधिः। दीक्षाग्रहणविधिः। पशुक्रयणविधिः। क्रयविक्रययोग्यनक्षत्रकथनं। गजाश्वकार्य्यकथनं। गुणगणार्ज्जनं। ऋणप्रयोगादिनक्षत्रकथनं। नौकागठनविधिः। नौयात्राविधिः। कूर्म्मचक्रन्यासः। वास्तुभूमिलक्षणं। आयतादीनां फलं। ७मे,—लाभालाभप्रश्नककथनं। सुखदुःखप्रश्नककथनं। जयपराजयप्रश्नककथनं। यात्रायात्राप्रश्नककथनं। प्रश्नलक्षणं। प्रश्नगणनप्रकारः। जीवितमरणज्ञानं। जीवयोनिकथनं। धातुयोनिकथनं। चिन्तापरीक्षा। धातुपटलनिरूपणं। रत्नपटलकथनं। वर्णपटलकथनं। कर्प्पूरप्रकरणं। दग्धालक्षणं। तस्करस्वरूपकथनं। ८,९मे,—वेलामाननिरूपणप्रकारकथनं। गोलयोगकथनं। उत्पातमण्डलनिरूपणं। ग्रस्तोदयादौ रविचन्द्रमसोर्ग्रहणफलकथनं। त्रैलोक्यदीपनचक्रकथनं। सर्व्वतोभद्रचक्रकथनं। संक्रान्तिपुरुषलक्षणं। धर्म्मादिचिन्ता। अयनद्वयनिरूपणं। सप्तविंशतिनक्षत्रफलं। पारिभाषिकाङ्कसंज्ञाकथनं। वाटिकाराशिकथनं। जातकसंप्रत्ययकथनं। शिरोनिरूपणेन लग्नज्ञानकथनं। पितृपरोक्षे शिशुजन्मज्ञानं। जारजयोगादिनिरूपणं। वेश्यादियोगकथनं। वर्णकथनं। नक्षत्रशीलकथनं। १०मे,—चतुश्चक्र-कनकदण्ड-ध्वजयोग-राजहंसादिकथनं। छद-फणिमुखादिनिन्दितयोगकथनं। सर्व्वग्रहवीक्षितलग्नादिफलकथनं। अरिष्टकथनं। सद्भङ्गनिरूपणं। स्त्रीणां वैधव्यनिर्णयः। लग्नचिन्ता। सहजचिन्ता। सुतचिन्ता। शत्रुचिन्ता। मृत्युचिन्ता। धर्म्मचिन्ता। कर्म्मचिन्ता। आयचिन्ता। षड्वर्गफलकथनं। नवांशादिफलकथनं। विशेषग्रहयोगफलं। लग्नफलं। ११, १२, १३शे,—नक्षत्रदशानिरूपणं। मासादीनां मासदिननिरूपणं। दशावर्षादिनिरूपणं। अष्टोत्तरदशानिर्णयः। विंशोत्तरदशाकथनं। ग्रहाणां वर्षसंख्या। परदशानिर्णयः।

षोडशवर्षगुर्व्विणीचिन्ता। चित्रपटकयोगकथनं। यात्राकथनं। योगिणीनिरूपणं। वारनक्षत्रादिनिरूपणं। प्रस्थानविधिः। यात्राकाले देवस्पन्दनादिफलं। चरिप्रध्वंसादियोगकथनं। स्वप्नदर्शनफलं। छायासग्रकथनं। उपायोगकथनं। चक्रदीपकथनं। धर्म्ममार्गफलकथनं। काममार्ग-मोक्षमार्गादिफलकथनञ्च।

No. 2966 हरेकृष्णमहामन्त्रार्थनिरूपणम्। Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 5 on a page. Extent, 25 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Hetampura, Zillá Vírabhúma, Rájá Rámaranjana Chakravartí. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Harekrishṇa-mahámantrártha-nirúpaṇa. An exposition of the esoteric meaning of the mantra of Hari. By Rúpa Gosvámí.

Beginning. सुमेरुः कृष्णचन्द्रश्च साध्वी सुरतधर्म्मयोः।

हरेकृष्णमहामन्त्रं जपेद्भागवतोत्तमः। इत्यादि।

End. आगत्य दुःखं कृतवान् सर्व्वेषां व्रजवासिनां

श्रीराधाहारिचरितो हरिः श्रीनन्दनन्दनः।

Colophon. इति रूपगोस्वामिना विरचितं हरेकृष्णमहामन्त्रार्थनिरूपणं समाप्तं।

विषयः। हरे कृष्ण हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे। हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे॥ इति मन्त्रस्थनामनिर्व्वचनं।

No. 2967. हरिनामकवचम्। Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 2. Lines, 4 on a page. Extent, 22 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Hetampura, Zillá Vírabhúma, Rájá Rámaranjana Chakravartí. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Harináma-kavacha. A poem bearing the name of Hari and intended to be borne on the person as a charm. By Chaitanya.

Beginning श्रीनित्यानन्द उवाच।

कथयस्व महाबाहो नाथ नाथ जगद्गुरो।

राधाकृष्णस्वरूपत्वं महामन्त्रं प्रकाशय॥

हरेकृष्णादिकवचं मन्त्रराजफलप्रदं। इत्यादि।

End. वर्णभेदमहावीजं गोपीगोपालवेष्टितं।

Colophon. इति श्रीकृष्णचैतन्यविरचितं श्रीहरिनामकवचं सम्पूर्णं।

विषयः। हरे कृष्णेत्यादिनामाक्षरविभागेन श्रीकृष्णकवचकथनं।

No. 2968. सर्व्वाङ्गसुन्दरी। Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 48. Lines, 9 on a page. Extent, 234 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1722. Place of deposit, Hetampura, Zillá Vírabhúma. Rájá Rámaranjana Chakravarti. Appearance, old. Verse. Correct.

Sarváṅga-sundarí. A commentary on the Gítagovinda of Jayadeva. By Náráyanadása. Many other commentaries on the work have already been noticed under previous Nos.

Beginning. नत्वा श्रीहरिचरणं कुरुते सर्व्वाङ्गसुन्दरीटीकां।
श्रीनारायणदासः कविराजो गीतगोविन्दे।
आस्ते हृदि यदि वाञ्छा बोद्धुं तत्त्वेन गीतगोविन्दं।
श्रीनारायणदासात् तदाभिप्रायं शृणुत॥
महाकाव्योपक्रमे आशीर्नमस्क्रिया—इत्यादि।

End. माकन्दकन्देति चूतमहीरुहेत्यर्थः।

Colophon. इति कविराजश्रीनारायणदासकृतायां गीतगोविन्दटीकायां सर्व्वाङ्गसुन्दर्य्यां द्वादशसर्गविवरणं। शकाब्दाः। १७२२।

विषयः। जयदेवकृतगीतगोविन्दकाव्यस्य व्याख्यानं।

No. 2969. तुलसीमाहात्म्यम्। Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 5 on a page. Extent, 56 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Hetampura, Zillá Vírabhúma, Chandranáth Chaṭṭarája. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Tulasímáhátmya. Merits of the tulasí plant, the mode of collecting its leaves for worship, and the mantras appropriate for the occasion. Anonymous.

Beginning अथ तुलसीमाहात्म्यम्।
तुलसीपत्राणि राजेन्द्र विना मन्त्रेण यो हरेत्।
स याति नरकं घोरं यावच्चन्द्रदिवाकरौ॥ इत्यादि।

End. तस्य वध्या भवन्त्येते रक्षे मुक्तिश्च वैष्णवौ।

Colophon. इति तुलसीमाहात्म्यं समाप्तं ।

विषयः । तुलसीपत्रचयनादिप्रकारकथनपुरःसरं तुलस्या माहात्म्यवर्णनं ।

No. 2970. दशाचिन्तामणिः । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 184 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Hetampura, Zillá Vírabhúma, Chandranátha Chaṭṭarája. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Daśá-chintámaṇi. The effects of certain conjunctions of stars and planets on human destiny and on the rites appropriate for averting evil consequences. By Chintámaṇi, son of Kalyána.

Beginning. अभून्मङ्गला पिङ्गला धन्यका च
तथा भ्रामरी भद्रिका चोल्लका च ।
तथा सिद्धिका सङ्कटाष्टौ शिवस्तु
शिवायाः पुरो योगिनीव + च ॥ इत्यादि ।

End. दशाचिन्तामणिं सूनुः कल्याणस्य चकार हि ।
शाके पञ्चशरेष्वब्दसंख्ये राज ऋषिः किल ॥

Colophon. इति दशाचिन्तामणिः समाप्तः ।

विषयः । सङ्कटस्थानकथनपूर्ब्बकं तत्र तत्र ग्रहगोचरफलकीर्त्तनं ।

No. 2971. गीतामाहात्म्यम् । Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 3. Lines, 10 on a page. Extent, 95 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Hetampura, Zillá Vírabhúma, Chandranátha Chaṭṭarája. Appearance, old. Verse. Correct.

Gítá-máhátmya. The merits of reading and understanding the Bhagavadgítá. Author's name unknown.

Beginning. ऋषय ऊचुः ।
केनोपायेन भगवन् सर्ब्बपापक्षयो भवेत् ।
विना दानेन तपसा विना तीर्थैर्विना मखैः । इत्यादि ।

End. पठेद्गीतां सदा विद्वान् मनः कृष्णे निवेश्य च ।

Colophon. इति गीतामाहात्म्यं समाप्तं ।

विषयः । भगवद्गीताया अध्यायविशेषपाठस्य फलकथनपूर्ब्बकं समुदयपाठफलश्रुतिः ।

No. 2972. हरिभक्तिकल्पलतिका। Substance, country-made yellow paper, 10 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent, 60 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Duvarájapura, Gaurabájára, Zillá Vírabhúma, Sundaránanda Gosvámí. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Haribhakti-kalpalatiká. The rituals for worshipping Harí. The MS. is defective.

Beginning. अर्च्चनस्वरूपमाह।
उपचारैः षोडशभिर्यथाविधि यथाक्रमं।
सम्पूजनं मुरारातेरर्च्चनं परिकीर्त्तितं॥ इत्यादि।

End. इति कृताच्युतपादयुगार्च्चनो विगतमानमदादिरकुण्ठधीः।
सपरिपूर्णमनन्तसुखाम्बुधिं सपदि वन्दितुमर्हति माधवं॥

Colophon. इति श्रीहरिभक्तिकल्पलतिकायामष्टमः स्तवकः।

विषयः। (हरिभक्तिकल्पलतिकायां अष्टमस्तवकमात्रमिदं।) तत्र अर्च्चनस्वरूपकथनं। कृष्णपूजनविधिकथनं।

No. 2973. चैतन्यभागवतं। Substance, country-made yellow paper, 10 × 9 inches. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 107 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Duvarájapura, Gaurabájára, Zillá Vírabhúma, Sundaránanda Gosvámí. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Chaitanya-bhágavata A treatise on the divinity of Chaitanya, and the worship and devotion due to him.

Beginning. आजानुलम्बितभुजौ कनकावदातौ
संकीर्त्तनैकपितरौ कमलायताक्षौ।
विश्वम्भरौ द्विजवरौ युगधर्म्मपालौ
वन्दे जगत्प्रियकरौ करुणावतारौ॥
नमस्त्रिकालसत्याय जगन्नाथसुताय च।
सभृत्याय सपुत्राय सकलत्राय ते नमः॥ इत्यादि।

End. तर्कोऽप्रतिष्ठः श्रुतयो विभिन्ना नासावृषिर्यस्य मतं न भिन्नं।
धर्म्मस्य तत्त्वं निहितं गुहायां महाजनो येन गतः स पन्थाः॥ ८॥ १४॥

Colophon. इति श्रीचैतन्यभागवते अन्त्यखण्डः समाप्तः।

विषयः । १प्रथमखण्डे,—भगवद्वनारम्भप्रवीजनकथनं । भगवद्विलासवर्णनं । चैतन्यमाहा-त्म्यकथनं । २यखण्डे,—हरिगुणानुवादविहीनस्यास्य अनुपादेयत्वकीर्त्तनं । येन केनाप्युपायेन भगवत्प्राप्त्युपायस्य विपुलफलकत्वनिरूपणं । मुक्ता अपि लीलया विग्रहं कृत्वा भगवन्तं सेवन्ते—इति निरूपणं । ३यखण्डे,—चैतन्यावतारकथनं । भक्तेः प्राधान्यकथनं । मथुरागमनलीलाया वर्णनानुस-रणे अधुनातनानां दोषनिरूपणं ।

No. 2974. विनोदविलासरास । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 102. Lines, 15 on a page. Extent, 4,166 ślokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct. Hindi.

Vinoda-vilása-rása. Stories of Princes, saints, merchants and others, illustrative of the morality of the Jaina religion. By Udaya-ratna.

Beginning. सकलसमीहितमेयकरजलकरपद्मवकान्ति ।
दुरिततिमिरथाकरदलें सोवाधिव नमुं भाति ॥
अमेयगुणें वामेय जिन पारसनाथ प्रसिद्ध ।
वंदुं विपदविदारणो संपतिदायक सिद्ध ॥
चोवीसे जिनराज नामुं नेवेंधें परमसरोज ।
नित नमीइं मंगलनिधि मङ्गलदायक मोज ॥ इत्यादि ।

End. ते प्रभुपासतणें प्रसादें में पूरण कलस चढाय रे ।
आज मनोरथ सफल्या मेंतो जीत निसां चव आय रे ॥ ढाल ।
एकसो तेत्रीसमी धन्यासीरागे सार रे ।
उदयरत्न कहें आजथी वाधो होजो सवाद रे ॥

Colophon. इति श्रीज्ञानरत्नोपाख्यानविषये श्रीमल्लपत्तुन्दरीमहाबलचरित्रसम्बन्धे विनोदविलासाख्यरास सम्पूर्ण ॥

विषयः । विविधोपाख्यानकथनप्रसङ्गेन जैनधर्ममाहात्म्यादिकीर्त्तनम् ।

No. 2975. उत्तराध्ययनकथा । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 190. Lines, 10 on a page. Extent, 4,725 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Uttarádhyáyana-kathá. A Sanskrit paraphrase of the Uttarádhyáyana Sútra,—a treatise on Jain religion. By Padmaságara Gaṇi. The work was composed in Samvat 1657. (Cf. *ante*, No. 2799, Vol. VIII, p. 240.)

Beginning. प्रणम्य श्रीमहावीरं महानन्दपदप्रदम् ।
आरभ्यन्ते कथाः कर्तुमुत्तराध्ययनस्थिताः ॥

उत्तराध्ययनबृहद्वृत्तिगताः कथाः संस्कृताः कर्तुमारभ्यन्ते । आद्या अविहेसकरे । गाथायां कुलवालककथा यथा, एकस्य आचार्य्यस्य शुल्लकोऽविनीतः । तमाचार्य्यः शिक्षार्थं ताडयति । इत्यादि ।

End. शतानन्दः पुनः सर्व्वानपि पश्यति । ततोऽयं धर्म्म एव सर्व्वदुःखहरणक्षम इति चिन्तयन्नेव प्रतिबुद्धो गङ्गामुत्तीर्य्य साधुसमीपे प्रव्रजितः । अपरः सम्यक्त्वः सुव्रत एव प्रोक्तो-ऽस्तीति पञ्चविंशाध्ययने कथा समाप्ता । एतावता उत्तराध्ययनबृहद्वृत्तिगताः प्राकृताः कथाः सर्व्वा अपि संस्कृताः कृताः । तपागच्छे भट्टारकचक्रवर्त्तिश्री६ विजयसेनसूर्य्याचार्य्यश्री६ विजयदेवसूरिराज्ये संवत् १६५७ वर्षे पौषाङ्ग्रामे पण्डितप्रकाण्ड (पण्डित) श्रीविमलसागरगणिशिष्य-पण्डितपद्मसागरगणिना गणिप्रवरप्रेमसागरवाक्येन कथाः कृताः ।

Colophon. इति श्रीउत्तराध्ययनकथा समाप्ता ॥

विषयः । उत्तराध्ययनसूत्रगतानां तद्बृहद्वृत्तिगतानाञ्च प्राकृतभाषामयकथानां संस्कृतभाषया अवतारणम् ।

No. 2976. उपमितभवप्रपञ्चकथा । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 94. Lines, 15 on a page. Extent, 3,138 ślokas. Character, Nágara. Date, Sм. 1798. Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, decayed. Prose. Incorrect. Sanskrit.

Upamita-bhava-prapancha-kathá. Jaina doctrines and morals. By Hañsaratna.

Beginning. (मङ्गलाचरणादिकं पत्रत्रयातिजीर्णतया विच्छिन्नतामधिगतम् ।)

अस्त्यत्रैव तीर्थंकरचक्रवर्त्यादिसत्पुरुषरत्नप्रभवाकरं धर्मादिसकल + + + + स्थान-स्थानं मनुष्यगतिनामपुरं । तत्र च सकलसुरासुरादिशिरोरत्नपादः नार + + + + नावे-चचरमसर्व्वसंसारिसत्त्वानामत्याज्यलोकनविमलपादः । इत्यादि ।

End. दुःखत्रयं विधाय चपलात्मनादुःखदं शिवपदं समश्नुतेति ।
इत्येवं निपुणं विभाव्य भविकाः संसारदुःखत्रयी-

प्राप्यं तात्त्विकमप्यपि परमानन्दैकसंपादनं ।
मुक्ताभक्ष्यमपास्य कुपथ्यमथो चित्ता यदास्ते तथा
कुर्वीत स्वमुद्यमं यदचिरात् सर्वार्थसिद्धिर्भवेत् ॥
इत्यर्थं चन्द्रसेन सद्बुद्धिचितेच्छया ।
उपमित्या क्षमीचारो लिखिते लेखमानतः ॥

Colophon. इति श्रीउपमितिभवप्रपञ्चकथायां सप्तमोऽधिकारः ।
सम्पूर्णोऽयं प्रबन्धः । संवत् १७९८ ।

विषयः । धर्मोऽस्मिन् कर्मपरिणाम-कालपरिणति-सुमति-सदागम-अविवेक-लोभ-क्रोधादीनां राज-राज्ञी-कुमार-गुरु-मन्त्रि-सैन्यादिरूपतया समारोपेण धर्मनीतिकथनं । तत्र संसारिजीवानां मोहोदयादिपरतन्त्रताकथनं । कुसङ्गत्यागेन सत्सङ्गप्रवचनमाहात्म्यकथनप्रसङ्गेन विविधोपाख्यानकथनं । कुमित्रसंसर्गेणानिष्टकारिताकथनमुखेन कथानेककीर्तनं । मृषावादस्य नितरां दुष्टत्वकीर्तनमाख्यानकथनञ्च । विषयाभिलाषनिन्दनं । षड्रिपुरागादिनिवारणं सर्वथा यतितव्यमितिनिरूपणं । श्रावकधर्मचारित्रधर्मयोः नितरामभ्यर्हितत्वकथनं । तत्त्वज्ञानप्रसङ्गेन तार्किक-वैशेषिक-सांख्य-मीमांसक-बौद्धादीनां मतनिर्णयं संक्षेपेण समर्थ्य तेषामतत्त्वप्रतिपादनं । जैनमतस्यैव सर्वथा साधिष्ठितकथनञ्च । मद्यपान-मिथ्याभिमान-अर्थगर्विकामन-द्यूतक्रीडा-चौरकाणां नितरां दूषणीयत्वकथनमुखेन विविधाख्यानकथनं । अथ मायालोभादिविपाककथनं । तत्र तत्र चाख्यानकथनञ्च ।

No. 2977. सूक्तरत्नावली, वृत्तिसहिता । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 29. Lines, 8 on a page. Extent, 560 ślokas Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur Appearance, new. Text, verse. Commentary, prose. Incorrect. Sanskrit.

Súktaratnávalí. Jaina doctrines, morals, and places of pilgrimage illustrated with appropriate anecdotes. By Kshamákalyána. Annexed is a gloss in Sanskrit.

Beginning. श्लोः,—

चरितं सद्गुरूणाञ्च प्रायोऽनुपमुपक्रमं ।
सूक्तरत्नावलीनाम्नीं संक्षेपादिदधाम्यहं ॥

इह तावद्विघ्नपरिहारार्थं शिष्टसमयसमाचरणार्थं च समुचितेष्टदेवतानमस्कारादिरूपं भावमङ्गलमुपनिबध्नन्नभिधेयप्रयोजनादीनि सूचयन् प्रथमपद्येन चिकीर्षितं प्रतिजानीते ॥

मूलस्य,— आद्यं १ जिनाधीशं सारं १ गुरोर्वचः ।
सूक्तरत्नावलीं कुर्व्वे धर्म्मार्थाववोधिकां ॥
श्रीयाज्ञगन्नाटकतीर्थमुख्यः शत्रुञ्जयो नाम नगाधिराजः ।
यत्रादिमस्तीर्थपतिः समागात्पूर्वाङ्गसंख्यः सानुगवान् शिवाः ॥ इत्यादि ।

End. मूलस्य,—
यत्किञ्चिदुत्सूत्रनयप्रयोगं मया विमोहादिह सन्निबद्धं ।
शोध्यं सुधीभिस्तदमन्दभावाद्विधाय सत्यं मयि सुप्रसादं ॥
निष्पन्नमानन्दमयैर्जिनाद्यैः समाप्तिमैः सुखपदैरवाप्तं ।
ह्रींकारदीप्रं जिनसर्व्वमन्त्रं श्रीसिद्धचक्रं शरणं ममास्तु ॥
टीकायाः,—
एवं विधं श्रीसिद्धचक्रं मम शरणमस्तु ।
इति व्याख्यातासंक्षेपतः सूक्तरत्नावली ॥
संवन्मुनिवेदवसुश्रीवीसंख्यस्य शुभमासि वरे ।
चकुशैकादशिकायां नकुद्दावादस+क्रे ॥
सोपज्ञसूक्तरत्नावलिकाया वृत्तिरेषिका सुगमा ।
देवाधिदेवसुगुरुप्रसादतो विनिर्म्मिता मयका ॥
— — — — — — — ।

Colophon. इति श्रीसूक्तरत्नावलीवृत्तिः ॥

विषयः । जैनतीर्थावलीवर्णनं । सम्यक्श्रद्धानमेव जैनदर्शनस्य मूलमिति वर्णनं । दया-दानमाहात्म्यवर्णनं । जैनधर्म्मप्राप्त्युपायकथनं । आश्रयादिपरीहार एव तदुपायवर्णनञ्च । पार्श्वनाथस्तोत्रकथनम् । जैनधर्म्मतत्त्ववर्णनं । कलिकालमाहात्म्यवर्णनं । कामरिपुजयस्य आव-श्यकताकथनं । सत्पात्रस्वरूपादिवर्णनं । भवितव्यतादिवर्णनं । इन्द्रियाणां दुर्जयत्ववर्णनं । तज्जयात् पूर्व्वं मनोजयस्य आवश्यकतावर्णनं । प्रमादपञ्चकवर्णनं । अथ अज्ञानादष्टविधप्रमा-दकथनं । रुक्मीषमाहात्म्यवर्णनं । जिनाज्ञाप्रतिपालनमेव सम्यक्सिद्धान्तमिति वर्णनं । आत्मस्व-रूपवर्णनं । आत्मगतिवर्णनं । आत्मज्ञानिनः प्रकृतिवर्णनं । जिनप्रभोः पुरस्तात् स्वदोषप्रकटन-द्वारा आत्मनिन्दायाः श्लाघ्यत्ववर्णनं । आशीर्वचनञ्च ।

No. 2978. श्रीपालचरित्रव्याख्या । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 113. Lines, 10 on a page. Extent, 3,375 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Sinh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect. Sanskrit.

S'rípála-charitra-kathá. A Sanskrit paraphrase of Ratnaśekhara's Prákṛit work on the life of S'rípála. By Kshamákalyáua. Cf. *ante*, Nos. 2645 and 2693, Vol. VIII, pp. 110 and 146.

Beginning. ध्यात्वा नवपदीं भक्त्या श्रीश्रीपालमहीभुजः ।
चरित्रं कीर्त्तयिष्यामि स्पष्टं संस्कृतभाषया ॥
अर्हदादिनवपदानि हृदयकमलमध्ये
ध्यात्वा उत्तमं श्रीसिद्धचक्रस्य यन्त्रराजस्य
माहात्म्यं किमपि जल्पामि कथयामि ॥
अस्मिन् जम्बूद्वीपे दक्षिणभरतार्द्धस्य मध्यमे खण्डे——इत्यादि ।

End. श्रीपालनरेन्द्रकथा वाच्यमाना सती नन्दतु सच्चिरंभवतां ॥
इति श्रीपालनरेन्द्रस्य कथा श्रीसिद्धचक्रस्य
माहात्म्येन महिमयुक्ता समाप्ता पूर्णीभूता ।
वर्षे नन्दमुनाश्वसिद्धिवसुधासंख्ये शुभे + + रे
मासे निर्मलचन्द्रके सुविजया + यां दशम्यां तिथौ ।
पूज्यश्रीजिनहर्षसूरिमघवत्सद्धर्मराज्ये मुदा
श्रीश्रीपालनरेन्द्रचारुचरिते व्याख्या समासात् कृता ॥
श्रीमन्तो जिनभक्तिसूरिगुरवश्चान्द्रे कुले जज्ञिरे
तच्छिष्या जिनलाभसूरिमुनिपाः श्रीप्रीतितः सागराः ।
तच्छिष्यामृतधर्मवाचकवरास्तेषां विनेयक्षमा-
कल्याणाख्यसुपाठकेन सुधियां चेतःप्रसत्त्यै सदा ॥

Colophon. इति श्रीपालचरित्रस्य व्याख्या समाप्ता ।

विषयः । रत्नशेखरसूरिकृतप्राकृतभाषामयश्रीपालचरित्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 2979 न्यायप्रदीपः । Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 58. Lines, 12 on a page. Extent, 1,752 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, A'jimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, old. Prose. Correct.

Nyáya-pradípa. A dissertation on the Nyáya doctrine with special reference to the truth of the Bhaṭṭa theory. By Ananta Mis'ra. Not noticed in Hall's 'Contributions.'

Beginning. चतुर्मुखमुखाम्भोजवनवारणविहारिणीम् ।
वन्दे कुन्देन्दुरुचिरां भारतीं ज्ञानहेतवे ॥

इह खलु संसारानलसन्तप्तानां प्राणिनरोधरपदवीमनुसन्धित्सूनां सुखेनाभीष्टज्ञान-ममभोक्तुकामानां कृपया भगवान् जैमिनिः । अथातो धर्म्मजिज्ञासेत्यादि द्वादशलक्षणं मीमांसाशास्त्रं इत्यादि ।

End. तत्र तत्र मतादीनां निरपेक्षतया बाधकत्वनिरासादिति सर्व्वमनवद्य-मिति शम् ।

Colophon. इति सञ्जिवश्रीमदनन्तभट्टन्यायप्रदीपः समाप्तः ।

विषयः । धर्म्मस्वरूपविवेचनं । वेदस्य अपौरुषेयत्वनिरूपणमुखेन पौरुषेयत्ववादनिरस-नम् । वेदलक्षणादिनिरूपणं । विधिनिषेधार्थवादनिरूपणं । तत्तद्वाक्यभेदादिनिरूपणञ्च । कार्य्याप्रतिपादकस्य वेदभागस्य स्वार्थे अप्रामाण्यकथनं । कार्य्यान्वितशक्तिनिरूपणं । प्रमाणादि-निरूपणं । तत्र प्रत्यक्षानुमानोपमानार्थापत्तिप्रभृतीनां लक्षणादिविवेचनम् । विशेषेण शाब्द-प्रमाणनिरूपणं । तत्र तत्र विविधवादखण्डनपूर्व्वकं भाट्टमतसंस्थापनं । प्रसङ्गेन सृष्टिप्रलयवि-धानम् । मुक्तिस्वरूपादिनिरूपणञ्च ।

No. 2980. लब्धिसारः वृत्तिसहितः । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 76. Lines, 17 on a page. Extent, 3,346 ślokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1718. Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance fresh. Text, Mágadhí verse. Commentary, Sanskrit prose.

Labdhisára. Jain metaphysics, in Mágadhí with a gloss in Sanskrit. By Nemichandra. Gloss anonymous.

Beginning. वृत्तेः,—

जयन्त्यव्ययमर्हन्तः सिद्धाः सूर्य्युपदेशकाः ।
साधवो भव्यलोकस्य शरणोत्तममङ्गलं ॥
गाथार्थमनुसन्धातः शान्तिनाथोपरोधतः ।
वृत्तिर्मन्दप्रबोधाय लब्धिसारस्य कथ्यते ॥
— — — — — — — ।

मूलस्य,—
सिद्धे जिणेदचंदे आयरिय उवज्झाय साहुगणे ।
वंदिय सम्मदंसण चरित्तलद्धिं परूवेमो ॥ इत्यादि ।

End. मूलस्य,—

पडिपक्खकुमुयचंदो चउमासापुव्वपडिय अविघणमा ।
उवसामकोत्तस्स — — — — वेदगदाऊ ॥

टीका,—संज्वलनमुख्यलक्षणात् । एवं चारित्रमोहोपशमनविधानं समाप्तं ।

Colophon. इति श्रीलब्धिसारः सम्पूर्णः । संवत् १७१८ ।

विषयः । ग्रन्थेऽस्मिन् प्रधानतया पञ्च लब्धयः सप्रपञ्चं निरूपिताः । लब्धिः, प्राप्तिरित्यनर्थान्तरम् । तत्र क्षयोपशमलब्धिः । विशुद्धिलब्धिः । देशनालब्धिः । प्रायोग्यतालब्धिः । करणलब्धिश्चेति लब्धयः पञ्च । अथ अप्रशस्तानां कर्मणां अनुभागस्पर्धकानामुदयाभावः क्षयः । तेषामेवानूदयं प्राप्तानां कर्मस्वभावेन सद्‌वस्था उपशमः । तयोः प्राप्तिः क्षयोपशमलब्धिरिति । एवं विशुद्धिलब्ध्यादीनां स्वरूपादिनिरूपणं । अथ चतुस्त्रिंशद्‌बन्धप्रकृतिबन्धापसरणस्थानादिनिरूपणं । तत्र नरकगतौ देवगतौ च विशेषेण बन्धापसरणपदादिकथनं । अथ मनुष्यतिर्य्यगादिगतयः प्रथमसम्यक्त्वाभिमुखमिथ्यादृष्ट्या बध्यमानाः प्रकृतय इति कथ्यन्ते । तत्र प्रथमसम्यक्त्वाभिमुखमिथ्यादृष्टेः बन्धविभागकथनादिकं । अथ सत्कर्मप्रकृतीनां स्थित्यादिसत्त्वपूर्व्वकं प्रायोग्यतालब्धिकथनं । अपूर्व्वकरणलक्षणादिकथनं । अथ प्रकृतगुणश्रेणीनिर्ज्जराविधानकथनं । तत्र गुणसंक्रमविधानकथनञ्च । अथ देशकालसंयमाभ्यां सह प्रथमोपशमसम्यक्त्वं गृह्णतः कर्मस्थितिसत्त्वविशेषादिकथनं । अथ वेदकसम्यक्त्वस्य अवस्थाविशेष-तत्कार्य्यविभागादिप्रदर्शनं । अप्रमत्तदेशसंयतस्य गुणश्रेणीद्रव्यप्रमाणादिकथनं । अथ मनुष्यजीवदेशसंयमलब्धिस्थानानां प्रतिपातादिभेदभिन्नानां जघन्योत्कृष्टस्थानावसरनिरूपणं । तत्र प्रतिपातो नाम बहिरन्तरङ्गकारणवशेन संयमात् प्रच्यवः । अथ चारित्रमोहोपशमनाभिमुखस्वरूपादिकथनं । अथ क्षोभक्षयोपशमनविधानकथनं । अथ उपशान्तकषायस्य एकोनषष्टिविधोदयप्रकृत्यनुभागप्रदर्शनादिकं । अथ स्थिति-बन्धक्रम-करण-विपर्य्ययादिनिरूपणञ्च ।

No. 2981. दानकल्पद्रुमः । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 75. Lines, 15 on a page. Extent, 2,935 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Verse. Correct. Magadhi.

Dánakalpadruma. A collection of stories illustrating the merits of charity viewed from a Jain standpoint. By Jinavijaya.

Beginning. ऐन्द्रश्रेणिनतक्रमकमलश्रीर्विश्वगुणधाम ।
वीरवीरजिनप्रतिप्रतं प्रमे कल्पद्रुमाम ॥
वल्लभाले विद्याविपुलवरदाता जिनमेव ।

अमरचिंतनचोखें करीते प्रतिदिन गुनदेव ॥
गुरुचरणाम्बुजसेव या मूढ़मनमधुकर लीन ।
उपमारी धननीतसें गुरुसम को न प्रवीन ॥
सिद्धाचलवैभारगिरि अष्टापदगैरनार ।
समेताद्रिए पंचवरतीर्थ नमुं नितसार ॥ इत्यादि ।

End. तपगच्छमें पंडितवयरागी दीपविजयबुधराया ।
तेहनाशिष्य संवेगी सुन्दर कविद्या विजैं सवायारे ॥
तत्पदसेवक लब्धिविढ़यवर धर्मपयलोधरे ।
मायातसया प्रह्लीरासनीरचनाविधी गुरुछपमायारे ॥
— — — — — — ।
चार उल्लासें अधिकविलासें दानकल्पद्रुम गायो रो
बुधजिनविजयकहे विस्तरयो मतसाधार सुच्छायो रे ॥

Colophon. इति श्रीधनशालिचरित्रे प्राकृतबन्धे दानकल्पद्रुमाख्ये चतुर्थशाखारूपो धनशालिसंयम ।

विषयः । दानधर्मप्रशंसाकीर्तनव्याजेन धनशालिश्रेष्ठिप्रभृतीनामुपाख्यानकथनं जैनधर्म-माहात्म्यादिनिरूपणञ्च ।

No. 2982. वैद्यवल्लभः । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Extent, 294 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Vaidya-vallabha. A short treatise on the treatment of fevers. By Hastiruchi, disciple of Hitaruchi.

Beginning. सरस्वतीं हृदि ध्यात्वा नत्वा श्रीगुरु++र्ज ।
श्रीहस्तिरुचिना वैद्यवल्लभोऽयं विधीयते ॥
पूर्वंवैद्येन विधिना विधाय रोगनिर्णयं ।
पश्चात् साध्यं यथा ज्ञात्वा ततो भेषजमारभेत् ।
यतः सकलरोगेषु प्रोच्यते बलीयान् ज्वरः ।
तस्मात् तन्नीमशामयथं प्रोच्यते चिततमौषधं ॥
पूर्वंज्वरे सदा कुर्यात् रेचनं रोगशान्तये ।
पश्चाल्लङ्घनभैषज्यं कुर्यात्यो जायते सुखी ।

अथवा नागरं मुस्ता निम्बा + + सभायकौ ।
वातज्वरे प्रदातव्यो + + युक्तः कषायकः ॥ इत्यादि ।

End. मन्दाग्निमोचनयनाभिहरं नराणां
कुष्ठव्यथाक्रमिज + + + + विवन्यात् ।
सप्तसुकामवचि + + इदादिवीर्य्यं
यद्गेश्वरो हि सुरसेषु विशेष एव ॥

Colophon. इति तपागच्छोपाध्यायश्रीहितवचिमिश्रहर्षवचिकृतो वैद्यवल्लभः समाप्तः ॥

विषयः । संक्षेपेण ज्वरादिरोगाणां चिकित्साकथनं ।

No. 2983. सप्ततिकासूत्रम् । Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 64 ślokas. Character, Nágara. Date, Sм. 1598. Place of deposit, Ajimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect. Mágadhí.

Saptatiká-sútra. The elements of Jain metaphysics. By Súdharmá Svámí. Cf. *ante*, No. 2655, Vol. VIII, p. 118.

Beginning. सिद्धपए हिं महत्थं बन्धादयमंतपयड़िणाणं ।
वोच्छं सुणसंखेवं णीमंदंदि+वायस्स ॥
कइ वंधंतो वेयइ कइ वाए यड़िविसंतिठाणाणि ।
मूलुत्तरपगईसुं भंगविगप्पाउ बोधव्वा ॥ इत्यादि ।

End. दुरहि गमनिपुणपरमत्थरुइर बहुभंगदिहि वायाउ ।
अत्थाअणुसरियव्वा वंधोदयमंतकम्माणं ॥
जोजत्यम्म पड़िपत्ता अत्थो अप्पामेणवद्दोत्ति ।
तं खमिऊण बहुसुया पुरेऊणं परिकहंतु ॥

Colophon. इति श्रीसप्ततिकासूत्रं परिपूर्णं संवत् । १५९८ ।

विषयः । ग्रन्थेऽस्मिन् बन्धोदयसत्तासु समासेन प्रकृतिस्थानजीवस्थानगुणस्थानादिनिरूपणं । तत्र बन्धो नाम कर्मपरमाणूनामात्मप्रदेशैः सह वह्न्ययवयवक्षिप्तलिः वदन्योन्यानुगमः । कर्मपरमाणूनामेव विपाकप्राप्तानामनुभवनमुदयः । तथा बन्धसमयात्, संक्रमणाल्लब्धात्मलाभसमयाद्वा आरभ्य यावत् ते कर्मपरमाणवः नान्यत्र संक्रमन्ते, यावद्वा क्षयमुपगच्छन्ति, तावत् तेषां स्वरूपेण यः सद्भावः सा सत्तेतिनिरूपणं । अथ बन्धादीनामवान्तरभेदादिनिरूपणं । योगानुमापनकौशलञ्च ।

No. 2984. सप्ततिकावचूर्णिः । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 80. Lines, 12 on a page. Extent, 4,315 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, old. Prose. Incorrect. Sanskrit.

Saptatikávachúrṇi. A Sanskrit paraphrase of the work noticed under the next preceding No. By Malaya Giri.

Beginning. टीकायाः ।

अशेषकर्मांशतमःसमूहक्षयाय भास्वानिव दीप्रतेजाः ।
प्रकाशिताशेषजगत्स्वरूपः प्रभुः स श्रीयाज्जिनवर्द्धमानः ॥
श्रीयाज्जिनेशसिद्धान्तसप्ततिकामप्रदीपनः ।
कुत्सत्यातपतप्तानां सान्द्रो मलयमारुतः ॥
चूर्णयो नावगम्यन्ते सप्ततेर्मन्दबुद्धिभिः ।
ततः सुखावबोधार्थं तस्याष्टीकां करोम्यहं ॥
— — — — — — — ।

इह यच्छास्त्रं प्रकरणं वा सर्व्वविन्मूलं तत् प्रेक्षावतामुपादेयं भवति नान्यत् । ततः सप्ततिकाख्यप्रकरणमारभमाण आचार्य्यः प्रेक्षावतां प्रकरणविषये उपादेयबुद्धिपरिग्रहार्थं प्रकरणस्य सर्व्वविन्मूलतां — — — — — ततस्तेषां प्रवृत्त्यर्थमभिधेयादिकञ्च प्रतिपिपादयिषुरिदमाह ।

End.

प्रकरणमेतद्विषमं सप्ततिकाख्यं विवृण्वता कुशलं ।
यदवापि मलयगिरिणा सिद्धिं ते + + श्नुतां लोकः ॥
अर्हन्तो मङ्गलं सिद्धान् मङ्गलं संयतानहं ।
अशिश्रियं जिनाख्यातं धर्म्मं परममङ्गलं ॥

Colophon. इति श्रीमलयगिरिविरचिता सप्ततिकावचूर्णिः समाप्ता ।

विषयः । सप्ततिकाख्यजैनप्रकरणग्रन्थस्य व्याख्यानम् ।

No. 2985. आचाराङ्गसूत्रम्, (प्रथमश्रुतस्कन्धः) । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 200. Lines, 6 on a page. Extent, 3,131 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Generally correct. Mágadhí.

Ácháránga-sútra. The principles of Jaina religion. One of the leading text-books. The codex includes only the first part of the work.

Beginning. जिण वयणकप्परुक्खो अणेगसुत्तत्थसालविच्छिन्नो ।
तव नियमकुसुमगुच्छो सुगइ फलबंधणो जयइ ॥
जीवो छक्कायपरूवणाय ते सिंबहेण बंधोय ।
विरइ अहिगारो सत्थपरिस्साइ णायव्वो ॥
अंगाणयकिंसारो आयारो तस्स किं हवइ सारं ।
अणुओ गत्थो सारं तस्स वियपरूवणासारं ॥

— — — — सुयं मे आउ संतेणं भगवया एवमक्खायं इह मेगे सिंणो—इत्यादि ।

End. एस विही अणुक्कंते माहणेणं मइमया बहुसो अपडिन्नेणं भगवया एवं रीयंतेत्ति वेमित्तहायं सुयं समत्तं ॥

Colophon. इति श्रीआचाराङ्गे नवमं अध्ययनं समाप्तं ।

इति श्रीआचाराङ्गे प्रथमश्रुतस्कन्धः समाप्तः ।

विषयः । इह खलु रागद्वेषमोहाद्यभिभूतेन सर्व्वेणापि प्राणिना शारीरमानसानेकदुःखोपनिपातपीड़ितेन तदपनयनाय हेयोपादेये पदार्थपरिज्ञाने यत्नो विधेयः । स च न विशिष्टविवेकं विना । विशिष्टविवेकश्च न प्राप्ताशेषातिशयकलापाप्तोपदेशमन्तरेण । आप्तश्च रागद्वेषमोहादीनां दोषाणामात्यन्तिकप्रक्षयादेव । स च भगवान् जिन एव । अतस्तद्वचनानुयोगः प्रारभ्यते स चानुयोगः चतुर्व्विधः । धर्म्मकथानुयोगः । गणितानुयोगः । द्रव्यानुयोगः । चरणकरणानुयोगश्चेति । तत्र आचारादिकमेव चरणकरणानुयोग इति ज्ञेयं । अथ आचारोऽपि ज्ञानाचार-दर्शनाचार-चारित्राचार-वीर्य्याचारभेदादनेकविधः । तत्र आचाराङ्गस्य प्रथमे श्रुतस्कन्धे नवाध्याया वर्त्तन्ते । प्रथमाध्याये,—हिंसादिपरिहारेण जीवेषु संयमः कर्त्तव्यः । स च जीवास्तित्वपरिज्ञाने सति भवति । अत एवात्र विशेषेण जीवास्तित्वविरतिप्रतिपादनमिति ज्ञातव्यं । द्वितीयाध्याये,—विजितभावलोकेन संयमस्थितेन लोको यथा अष्टविधेन कर्म्मणा बध्यते, यथा च तत् प्रहातव्यं तथा ज्ञातव्यमितिनिरूपणं । तृतीयाध्याये,—संयमस्थितेन जितकषायेण अनुकूलप्रतिकूलोपसर्गनिपाते सुखदुःखतितिक्षा विधेयेतिनिरूपणं । चतुर्थाध्याये,—प्राक्तनाध्ययनार्थसम्पन्नेन तापसादिकष्टतपःसेविना अष्टगुणैश्वर्य्यमुद्वीक्ष्यापि दृढसम्यक्त्वेन भवितव्यमितिनिरूपणं । पञ्चमाध्याये,—चतुर्थाध्यायार्थस्थितेन असारपरित्यागेन लोकसाररत्नत्रयोद्युक्तेन भाव्यमितिविवेचनं । षष्ठाध्याये,—प्रागुक्तगुणयुक्तेन निःसङ्गतामपन्नेन अप्रतिबन्धेन भवितव्यमितिकथनं । सप्तमाध्याये,—संयमादिगुणयुक्तस्य कदाचिन्मोहसमुत्थाः परीषहाः उपसर्गा वा प्रादुर्भवेयुः, तदा अप्रमत्तेन ते सम्यक्सोढव्या इतिनिरूपणं । अष्टमाध्याये,—निर्य्याणक्रियापि सर्व्वगुणयुक्तेन सम्यग्विधेयेतिनिर्णयः । नवमाध्याये,—अष्टाध्यायप्रतिपादितः सर्व्वोऽप्यर्थः

वर्द्धमानस्वामिना सम्यगेवं विहित इति तत्प्रदर्शनमुखेन शेषसाधूनामुत्साहार्थं तस्य सम्यग्-विधानमेवावश्यकमिति सप्रपञ्चप्रपञ्चनमिति ।

No. 2986. आचाराङ्गसूत्रम्, (द्वितीयश्रुतस्कन्धः) | Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 150. Lines, 9 on a page. Extent, 3,712 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, A'jimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect. Mágadhí.

A'cháránga-sútra. The second part of the work noticed under the next preceding No.

Beginning. ॐनमः से भिक्खू वा भिक्खुणी वा गाहावइ कुलं पिंडवाय पडियाए अणुपविट्ठे समाणेसेज्जं पुणजाणेज्जायसणं पावाणं वाखाइं——इत्यादि ।

End. इमं मिलोए परते यदो सुविण विज्जइ बंधणं जस्स किंचि विसेऊणिरा संवणे अप्पतिट्ठिते कलंक ; भावपहं विमुच्च इति वेमि । विमुत्तीसम्मत्ता ।

Colophon. इति द्वितीयश्रुतस्कन्धः परिपूर्णः । आचाराङ्गसूत्रं समाप्तं ।

विषयः । प्रथमश्रुतस्कन्धे नव ब्रह्मचर्य्याध्ययनानि प्रतिपादितानि । तेषु खलु न समस्तो विवक्षितोऽर्थः अभिहितः । अतः संक्षेपेण अनभिहितार्थाभिधानाय पूर्व्वोक्तस्य विस्तारेण अनुक्तस्य च प्रतिपादनं । तत्र भिक्षुभिः नित्यानित्यदानयुक्तस्य श्राद्धस्य (गृहस्थस्य) गृहतः कदा कथं वा स्वोदरपूर्त्त्यर्थं पिण्डभिक्षा कर्त्तव्येति तद्विधिनिरूपणं । पिण्डविशुद्धिनिरूपणादिकीर्त्तनं । जुगुप्सितस्थाने भिक्षाग्रहणनिषेधकीर्त्तनं । अथ सम्पातभयात् राजकुलादिषु भिक्षुकस्य प्रवेशनिषेधकथनं । अथ भिक्षुकस्य दुग्धादिपानविधिकथनं । भिक्षादानप्रतिग्रहणविधिकथनं । भिक्षुकस्य भोजनेतिकर्त्तव्यतादिकीर्त्तनं । तत्र भक्ष्याभक्ष्यनिरूपणं । भोजनस्थानादिनिरूपणं । अथ वसतिपिण्डयोरन्वेषणार्थं भिक्षुकस्य गमनं विधेयमितिकथनपूर्व्वकं तत्र यत्र यदा यथा-विधेयं यथा च न विधेयमित्यादिनिरूपणं । वर्षाकालादौ भिक्षुकस्य इर्य्यादिविधिकथनं । भिक्षुकस्य ग्रामान्तरगमने विशेषनियमादिकथनं । तस्य वस्त्रादिनिरूपणं । महाव्रतभावनादिविधिकथनं । अनित्यताभावनाविधिकथनं । मोक्षादिनिरूपणञ्च ।

No. 2987. आचाराङ्गटीका, (प्रथमश्रुतस्कन्धः) | Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 488. Lines, 8—9 on a page. Extent, 11,382 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, A'jimganj Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Correct. Sanskrit.

A'cháránga-tíká. A Sanskrit commentary on the work noticed under No. 2985. By S'íláñka A'chárya *alias* Tattváditya.

Beginning. ॐ नमः सर्व्वज्ञाय ।

आचारशास्त्रं सुविनिश्चितं यथा
जगाद वीरो जगते हिताय यः ।
तथैव किञ्चिद्गदतः स एव मे
पुनातु धीमान् विनयार्पिता गिरः ॥
शास्त्रपरिज्ञाविवरणमतिबहुगहनं च गन्धहस्तिकृतं ।
तस्मात् सुखबोधार्थं गृह्णाम्यहमञ्जसासारं (?) ॥

इह रागद्वेषाभिभूतेन सर्व्वणापि संसारिजन्तुना शारीरमानसानेक — — — — — गणधरैरयत एव तस्यैवादौ प्रणयनमकार्य्यतः तत्प्रतिपादकस्याचाराङ्गस्यानुयोगः समारभ्यते । स च परमपदप्राप्तिहेतुत्वात् सविघ्नः । इत्यादि ।

End. परमार्थपरमकार्य्यमनन्तमं मोक्षस्थानं लिप्सुना अत्यर्थमालम्बनीयमिति ।

Colophon. तदात्मकस्य ब्रह्मचर्य्याख्यश्रुतस्कन्धस्य निर्वृतकुलीनश्रीशीलाङ्केन तत्त्वादित्यापरनाम्ना वाहरिसाधुसहायेन कृता टीका परिसमाप्तेति ।

विषयः । आचाराङ्गसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 2988. आचाराङ्गटीका, (द्वितीयश्रुतस्कन्धः) । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 221. Lines, 7 on a page. Extent, 3,666 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ajimganj, Raya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Prose. Correct. Sanskrit.

A'cháránga-ṭíká. The second part of the work noticed under the next preceding No.

Beginning. जयत्यनादिपर्य्यन्तविशेषगुणरत्नभृत् ।
+ हताशेषतीर्थशं तीर्थं तीर्थाधिपैर्नुतं ॥
नमः श्रीवीरनाथाय सदाचारविधायिने ।
प्रणताशेषगीर्व्वाणचूडारत्नाञ्चिताङ्घ्रये ॥
आचारमेरोर्गदितस्य लेशतः
प्रवच्मि तच्छेषिकचूलिकागतं ।
प्रारिप्सितेऽर्थे गुणवान् कृती सदा
जायेत निःशेषमशेषितक्रियः ॥

उक्तो नवब्रह्मचर्य्याध्ययनात्मक आचारश्रुतस्कन्धः । साम्प्रतं द्वितीयोऽग्रश्रुतस्कन्धः समारभ्यते—इत्यादि ।

End. ज्ञानयोरपि ग्राह्याग्राह्ययोरर्थयोस्तथा यतितव्यमेवेति क्रियैवाभ्युपगमी-येति । इति यो नयः सक्रियानयो नामेति — — — — ।

Colophon, इत्याचार्य्यशीलाङ्कविरचितायां आचारटीकायां द्वितीयः श्रुतस्कन्धः समाप्तः । आचाराङ्गं सम्पूर्णं ।

विषयः । आचाराङ्गसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 2989. आचाराङ्गसुखावबोधः, (प्रथमश्रुतस्कन्धः।) Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 448. Lines, 10 on a page. Extent, 13,440 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, A'jimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Correct.

A'chárāṅga-sukhávabodha. A Guzrati paraphrase of the work noticed under No. 2985. By Párśvachandra Upádhyáya.

Beginning. प्रणम्य श्रीजिनाधीशं श्रीगुरूणामनुग्रहात् ।
लिख्यते सुखबोधार्थमाचाराङ्गार्थवार्त्तिकं ॥
सुतरां शब्दशास्त्रेण येषां बुद्धिरसंस्कृता ।
व्यामोहो जायते तेषां दुर्गमे हत्तिविस्तरे ॥
ततो हत्तेः समुद्धृत्य सुलभो लोकभाषया ।
धर्म्मलिप्सूपकारायादिभागार्थः प्रतन्यते ॥

श्रीजिनशासने द्वादशाङ्गीसूत्रते वारअङ्गमाहि प्रथमाङ्ग श्रीआचामाङ्ग । जिणि कारणि मोक्षणा अङ्गज्ञानाचारादिकते इहां प्ररूपिये तिणिए श्रीआचाराङ्ग भणिये । तेह नावे श्रुत-स्कन्धितहां । पहिले श्रुतस्कन्धे—इत्यादि ।

End. इति वेमिश्रीसुधर्म्मस्वामी इमकहें जंबू प्रतें ॥ । इमकह्यं जिम श्रीभग-वन्त समीपि सांभल्यं । इति उपधानश्रुताध्ययनस्य चतुर्थोद्देशकः समाप्तः ।

Colophon. इति श्रीवृहत्तपागच्छे विहितमदाचारयत्नानां पण्डितशिरोरत्नानां श्रीसा-धुरत्नानां शिष्येण उपाध्यायपार्श्वचन्द्रेण कृते श्रीआचाराङ्गसुखावबोधे नवममध्ययनं समाप्तं ।

विषयः । आचाराङ्गसूत्रस्य गुर्ज्जरभाषया व्याख्यानम् ।

No. 2990. आचाराङ्गसुखावबोधः, (द्वितीयश्रुतस्कन्धः) । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 300. Lines, 10 on a page. Extent, 9,592 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, A'jimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Ácháránga-sukhávabodha. A Guzrati paraphrase of the work noticed under No. 2986.

Beginning. नमः श्रीवर्द्धमानाय वर्द्धमानाय सद्गुणैः ।
श्रीमत्तीर्थाधिनाथाय भव्याम्भोरुहभास्वते ॥
आचाराङ्गे द्वितीयस्य श्रुतस्कन्धस्य वार्त्तिकं ।
टीकाभिस्त्वनुसारेण लिख्यते गुर्व्वनुग्रहात् ॥

हिवे श्रीआचाराङ्गनुबीजो श्रुतस्कन्ध प्रारम्भियेछे । हितां पहिले श्रुतस्कन्धि नवब्रह्मचर्य्याध्ययनकह्या । तेहने विषेजे साधुनो आचारनथी । कह्यो हिवे ते आचार इणिश्रुतस्कन्धि विस्तारसहित कहीयेछे पहिले—इत्यादि ।

End. एतले ज्ञान अनेकियाए बिहुने विषे स्थितसाधुर ज्ञानकरी सम्यक् भावजाणीक्रियाकरी — — — इति वचनात् ।

इति विमुक्त्यध्ययनं ।

Colophon. इति श्रीमद्बृहत्तपागच्छविहितश्रीसाधुरत्नानां शिष्येण पार्श्वचन्द्रेण कृते श्रीआचाराङ्गद्वितीयश्रुतस्कन्धसुखावबोधे विमुक्त्यध्ययनं समाप्तं । समाप्तमिदमाचाराङ्गसूत्रं ।

विषयः । आचाराङ्गसूत्रस्य गुर्ज्जरभाषया व्याख्यानम् ।

No. 2991. आचाराङ्गप्रदीपिका, (प्रथमश्रुतस्कन्धः) । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 400. Lines, 8 on a page. Extent, 8,000 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Correct. Sanskrit.

Ácháránga-pradípiká. A Sanskrit gloss on the first part of the Ácháráñga Sútra. By Jinahañsa Suri.

Beginning. शासनाधीश्वरो जीयद्वार्द्धमानो जिनेश्वरः ।
भवन्ति सुखिनो भव्या यदीयवाचनामृतैः ॥
श्रीशीलाङ्काचार्य्यरचिता वृत्तिरस्ति सविस्तरा ।
श्रीआचाराङ्गसूत्रस्य दुर्व्विगाहतरा ततः ॥
अनुग्रहार्थं सभ्यानां व्याख्यातॄणां सुखावहा ।
श्रीजिनहंससूरीन्द्रैः क्रियतेऽस्य प्रदीपिका ॥

इच द्वादशाङ्गानामङ्गानां प्रथमाङ्गं श्रीआचाराङ्गं । यतो ग्रन्थाचारादीनां मोक्षाङ्गभूतानामिव प्ररूपणात् इत्यादि ।

End. अतोऽपरोऽपि साधुरनेनैव भगवता चीर्णेन पथा आत्महितममाचरन् रीयते पराक्रमते इति सुधर्म्मस्वामी जम्बूस्वामिने कथयति ॥

इति उपधानश्रुताध्ययनस्य चतुर्थोद्देशकः समाप्तः ।

Colophon. इति श्रीजिनहंससूरिविरचितायामाचाराङ्गप्रदीपिकायां प्रथमश्रुतस्कन्धः परिसमाप्तः ।

विषयः । आचाराङ्गसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 2992. आचाराङ्गप्रदीपिका, (द्वितीयश्रुतस्कन्धः) । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 256. Lines, 9 on a page. Extent, 6,024 ślokas. Character, Nágara Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect. Sanskrit.

Ácháráñga-pradípiká. A Sanskrit gloss on the second part of the Acháránga Sútra.

Beginning. अथ उक्तो नवब्रह्मचर्य्याध्ययनात्मक आचारश्रुतस्कन्धः । साम्प्रतं द्वितीयोऽग्रश्रुतस्कन्धः समारभ्यते । तस्य चायमभिसम्बन्धः । आद्ये श्रुतस्कन्धे ब्रह्मचर्य्याध्ययनानि प्रतिपादितानि — — — — — संक्षेपोक्तस्य च प्रपञ्चाय तदग्रभूता उक्तानुक्तार्थसङ्ग्राहिकाख्यतस्रश्चूडाः प्रतिपाद्यन्ते । तत्र पिण्डैषणाध्ययनादारभ्यावग्रहप्रतिमाध्ययनं यावदेतानि सप्ताध्ययनानि प्रथमाचचूडा सप्तसप्तैकका द्वितीया चूडा भावना ——— इत्यादि ।

End. चरणगुणस्थितसाधुश्चरणं । क्रिया गुणो ज्ञानं तद्वान् साधुर्मोक्षसाधनायालमिति तात्पर्य्यार्थः ॥

Colophon. इत्याचार्य्यजिनहंसविरचितायां आचाराङ्ग(प्र)दीपिकायां द्वितीयः श्रुतस्कन्धः समाप्तः । समाप्तमाचाराङ्गमिति ।

विषयः । आचाराङ्गसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 2993. साधुप्रतिक्रमणसूत्रम् । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 6 on a page. Extent, 108 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct. Mágadhí.

Sádhu-pratikramaṇa-sútra. Diurnal and nocturnal duties of Jain hermits. The rules about continence on their part. By Ratṇaprabha Súri.

Beginning. नमो अरिहंताणं। करेमि भंते सामाइयं। चत्तारि मङ्गलं। इच्छामि पडिक्कमिउं॰ । + गाम सिज्जाए । इत्यादि ।

End. खामेमि सव्वे जीवे। सव्वे जीवा खमंतु मे। मित्तीमे सव्व भूएसु। वेरं मज्झन केणइ। एवमहं आलोइय निंदिय गरहिय। दुगं छिय। सम्मंतिविहेण पडिक्कंतो वंदामि जिणे चउवीसं ॥

Colophon. इति साधुप्रतिक्रमणसूत्रं समाप्तं ।

विषयः। जैनसाधूनां दिनचर्य्याविधिकथनं। रात्रिचर्य्याविधिकथनञ्च। तत्र तेषां ब्रह्मचर्य्यादिनियमविधानकीर्त्तनञ्च ।

No. 2994. साधुप्रतिक्रमणसूत्रावचूर्णिः। Substance, country-made paper, 12 × 4 inches Folia, 16. Lines, 10 on a page. Extent, 420 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct. Sanskrit.

Sádhupratikramaṇa-sútravachúrṇí. A gloss on the Sádhupratikramaṇa-sútra. Anonymous.

Beginning. अथ साधुप्रतिक्रमणसूत्रस्यावचूरिर्लिख्यते। यथा, नमस्कारपूर्व्वकं करेमि भंते इत्यादि पठति। समभावस्थेनैव प्रतिक्रान्तव्यमिति ज्ञापनार्थं ततो मङ्गलपूर्व्वकं प्रतिक्रमणं भवतीति । इत्यादि ।

End. अत्र रात्रिप्रतिक्रमणे। इच्छामि पडिक्कमिउं॰ । गोचरचरिआए इत्यादि-सूत्रमनर्थकं रात्रावसम्भवात्। उच्यते स्वप्नादौ सम्भवाद्दोष इति ।

Colophon. इति साधुप्रतिक्रमणावचूर्णिः।

विषयः। साधुप्रतिक्रमणसूत्रस्य व्याख्यानम्।

No 2995. सिद्धान्तचन्द्रिका। Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 38. Lines, 8 on a page. Extent, 732 ślokas Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Paṇḍit S'yámalála Duve. Appearance old. Prose. Incorrect.

Siddhánta-chandriká. On the rationale of Vedantic emancipation. By Ananta Bhaṭṭa.

Beginning. नमस्कृत्य गणेशानं सच्चिदानन्दविग्रहं ।
क्रियतेऽनन्तभट्टेन रम्या सिद्धान्तचन्द्रिका ॥

इह खलु आत्मा वारे श्रोतव्यो मन्तव्यो निदिध्यासितव्यश्चेति श्रुत्या आत्मनः श्रवणादिकं कर्त्तव्यतया प्रतीयते । इत्यादि ।

End. तदा अखण्डचिद्घनतया ब्रह्मस्वरूपतया च जीवस्य निरस्तनिखिलमायोपाधिस्वरूपोऽपवर्गो भवतीति सर्व्वं समञ्जसमिति शं ।

Colophon. श्रीमदनन्तभट्टकृतौ सिद्धान्तचन्द्रिका परिपूर्णा ।

विषयः । श्रवणमननादिविधिविवेचनं । आत्मस्वरूपादिनिरूपणं । जीवस्य ब्रह्मप्रतिबिम्बत्वकथनं । एकजीववादकथनमुखेन जीवानन्त्यवादनिरसनं । जीवस्य शुद्धचैतन्यस्वरूपत्वेऽपि उपाधिकृतमालिन्यादिकथनं । ब्रह्मणो निर्व्विशेषत्वादिकथनं । उपाधिस्वरूपादिकथनं । मायाविद्यास्वरूपादिकथनं । पञ्चकोषविवेचनं । सूक्ष्मशरीरादिनिरूपणं । देहात्मवादादिखण्डनं । प्रत्यक्षानुमानोपमानशाब्दादिषट्प्रमाणलक्षणादिकथनं । तत्त्वज्ञानोपायकथनं । मोक्षस्वरूपादिकीर्त्तनञ्च ।

No. 2996. सङ्घपट्टकशास्त्रम् । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 8. Lines, 6 on a page. Extent, 108 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Verse. Incorrect. Sanskrit.

Saṅgha-paṭṭaka-śástra. On the necessity on the part of a Jain hermit to affiliate himself to some monastery or other, and on Jain duties. By Jinavallabha Súri.

Beginning. यत्किञ्चिल्लाघवीयं कुपथमथनधीर्मान्तुरस्तोकलोक-
श्लाघे सन्दर्भ मार्गं कमठमुनितपः प्लुष्टम् दुःखमुच्चैः ।
यः कारुण्यामृताब्धिर्विधुरमपि किल स्वस्य सद्यः प्रपद्ये
प्राज्ञैः कार्य्यं कुमार्गस्खलनमिति जगादैव देवं कुमस्तम् ॥
कष्टाचाभिनिवेशवानिति गुणप्राचीति मिथ्यापथ-
प्रत्यर्थीति विनीत इत्यशठ इत्यौचित्यकारीति च ।
दाक्षिण्यीति दमीति नीतिभृदिति शौर्य्यीति धैर्य्यीति स-
ज्जनाचार्य्यीति विवेकवानिति सुधीरित्युच्यसे त्वं मया ॥ इत्यादि ।

End. जिनपतिमतपुष्पे वाग्भृतः साधुवेश-
विंशतिभिरभिभूते मत्त + + + पैस्यैः ।
अवमतहृदजनानां छन्नमेव खगच्छे
स्थितिरियमधुना तैरप्रसिद्धार्थसिद्धौ ॥
सम्प्रत्यप्रतिमे कुसङ्घवपुषि प्रोज्जृम्भते भस्मक
+ व्यालग्रहवले दुरन्तदुःषमाचर्य्ये च विस्फूर्जिते
प्रौढिं जग्मुषि मोहराजकटके लोकैस्तदाज्ञापरै-
रेकीभूय सदागमस्य कथयापीत्यं कदर्थ्यामहे ॥

Colophon. इति श्रीजिनवल्लभसूरिविरचितं संघपट्टकमाख्यं समाप्तम् ।

विषयः । वैराग्योपदेशकथनमुखेन जैनसाधूनां सङ्घाश्रयस्य चैत्यवासकर्त्तव्यताकथनपुरः-सरं जैनधर्म्मसाराख्यानम् ।

No. 2997. अणुओगदारम् सूत्तम् । अनुयोगद्वारम् सूत्रम् । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 150. Lines, 6 on a page. Extent, 2,010 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect. Arddha Mágadhí.

Anuögadára. (Sanskrit, *Anuyogadvára*). On devotion to Jainism, a treatise on Jaina doctrines and beliefs.

Beginning. णाणं पञ्चविहं पण्णत्तं तंजहा आभिणिबोहियणाणं सुयणाणं ओहि-णाणं मणपज्जवणाणं केवलणाणं । तत्थ चत्तारि णाणाइं ठप्पाइं । इत्यादि ।

End. सत्तरसयाइं बत्तीसाइं चउवन्न महाराय उवमरव दारा चकुव विन्दुमता लिहिया दुक्खक्ख यवडाए ॥

Colophon. अणुओगदारं सुत्तं समत्तं ।

विषयः । इह खलु सकलसमीहितार्थसार्थसंसाधकत्वेन यथोक्तसमयसामर्थ्योपलम्भात् परमार्थमर्थयमानैः जिनवचनानुयोगकरणे यथामति यतितव्यं । स च अनुयोगो यद्यपि विविधप्रबन्धविषयः सम्भवति तथापि प्रतिज्ञातं प्रत्यध्ययनं प्रतिवाक्यं प्रतिपदञ्च उपकारित्वात् प्रथममनुयोगोऽयं विविच्यते । तत्र ज्ञायते परिच्छिद्यते वस्त्वनेन अस्मादस्मिन् वा ज्ञानं । तत्र ज्ञानावरणकर्म्मक्षयोपशमक्षयजन्यो जीवस्वतत्त्वभूतो बोध इत्यर्थः । तच्च ज्ञानं पञ्चविधं । आभिनिबोधिकं ज्ञानं श्रुतज्ञानं अवधिज्ञानं मनःपर्य्यायज्ञानं केवलज्ञानञ्चेति । तत्र अभि-निबुध्यते आत्मना स इत्याभिनिबोधः । स एव आभिनिबोधिकमिति ज्ञेयं । तत्र ज्ञानं

इन्द्रियपञ्चकमनोनिमित्तो बोध इत्यर्थः। अथ श्रुतं नाम अभिलापप्लावितार्थग्रहणस्वरूप उपलब्धिविशेषः। अवधिरवधानं इन्द्रियाद्यनपेक्षमात्मनः साक्षादर्थग्रहणम्। अथ संज्ञिभिर्जीवैः काययोगेन मनोवर्गणाभ्यो गृहीतानि मनोयोगेन मनस्त्वेन परिणमितानि द्रव्याणि मनांसीति व्यपदिश्यन्ते। तेषां मनसां पर्य्यायाश्चिन्तनगुणाः परिणामाः, तेषु ज्ञानं मनःपर्य्यायज्ञानं। अथ केवलं सम्पूर्णज्ञेयविषयत्वात् सम्पूर्णमिति ज्ञानं। तत्र पञ्चसु ज्ञानेषु प्रायः श्रुतज्ञानमेव लोकस्य हेयोपादेयेष्वर्थेषु निवृत्तिप्रवृत्तिद्वारेण श्रुतज्ञानमेव साक्षादुपकारि। अथ गुरोः सकाशात् श्रुतज्ञानानुयोगविधिकथनं। तत्र स्वाभिधायकसूत्रेण सह अर्थस्य अनुयोगते अनुकूलो वा योगोऽस्येदमभिधेयमित्येवं संयोज्य शिष्येभ्यः प्रतिपादनमनुयोग इति ज्ञेयं। अथ अनुयोगाधिकारिनिरूपणं। अथ ज्ञापिकपरिषत्, अज्ञापिकपरिषत्, दुर्विदग्धपरिषच्चेति तिस्रोऽनुयोगस्य परिषद् इति निरूपणं। निःक्षेपादिस्वरूपकथनं। नामादिलक्षणकथनं। स्थापनालक्षणादिकथनं। पर्य्यायस्वरूपादिविवेचनं। वाचनाप्रच्छनादीनां लक्षणादिकथनं। नैगमस्वरूपादिकथनं। नयनिरूपणं। शरीरलक्षणादिकथनं। तत्र राज-तलवर-माण्डलिक-चक्रवर्त्ति-वासुदेव-कौटुम्बिक श्रेष्ठि-सार्थवाहादिलक्षणकथनं। अथ नामश्रुत-स्थापनाश्रुत-द्रव्यश्रुत-भावश्रुतरूपशब्दार्थचतुष्टयनिरूपणं। सामान्यतः श्रुतस्य द्वादशाङ्गनिरूपणं। अथ नाम-द्रव्यादिस्कन्धनिरूपणं। तत्र गणकाय-निकाय-राशि-पुञ्ज-पिण्ड-निकर-सङ्घातादिस्वरूपकथनं। अथ प्रायश्चित्त-कायोत्सर्गादिनिरूपणं। अथ परमाणुद्व्यणुकादिनिरूपणं। पुद्गलादिस्वरूपकथनं। सप्तभङ्गनयस्वरूपादिकथनं। अस्तिकायस्वरूपादिकथनं। अथ दर्शन-ज्ञान-चारित्राणां सम्यक्त्वनिरूपणं। तत्र पुरुषार्थसिद्धेः ज्ञानक्रियोभयनिबन्धनत्वनिरूपणम्।

No. 2998. अनुयोगद्वारसूत्रबालावबोधः। Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 332. Lines, 8 on a page. Extent, 7,914 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ajimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Prose. Correct. Gujaráṭí.

Anuyogadvára-sútra-bálávabodha. A Sanskrit gloss on the work noticed under the next preceding No. By Máhana *alias* Somarshi Díkshita.

Beginning. प्रणिपत्य जिनं मूर्द्ध्ना सर्व्वज्ञं सर्व्वदर्शिनं।
बालानामुपकाराय वक्ष्ये तु योगवार्त्तिकं॥

श्रीदेवगुरुंश्च नमस्कृत्य अनुयोगद्वारसिद्धान्तस्य बालावबोधोऽत्यन्तमितापि मया मनी श्रीमतरमञ्ज्ञानामुपकाराय विधीयते इति। श्रीअनुयोगद्वारसूत्रस्य अर्थसंस्कृतभाषाये लेखा

एकने पुच्छतां होविषीच्छे तेभणी वार्त्तिकलोकभाषायै श्रीअनुयोगद्वारसिद्धान्तनो अर्थं आप-णी मतिने अनुसारे जिमदृष्ति मांडिवे तिम देखीने प्रारम्भो येहे छिये । इत्यादि ।

End. ते चारि अनुयोगद्वारनी समाप्तिथातां श्रीअनुयोगद्वारसूत्रपणि समाप्तथयुं ।

इति श्रीजीवर्षिग्रामाभोजमधुलिड्वाप्रोमर्षिदीक्षितेन माधवनाम्ना विरचितोऽयमनु-योगद्वारसिद्धान्तबालावबोधः ।

Colophon. इति अनुयोगद्वारसूत्रबालावबोधः समाप्तः ।

विषयः । अनुयोगद्वारसूत्रस्य गुर्ज्जरभाषया व्याख्यानम् ।

No. 2999. नयनिरूपणम् । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent, 77 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ajimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Prose. Incorrect. Sanskrit.

Naya-nirúpaṇa. Logical theses—a Nyaya treatise. Anonymous.

Beginning. अथ नयाः सप्त । नैगमः सङ्ग्रहः, व्यवहारः, ऋजुसूत्रं, शब्दः, समभिरूढः, एवंभूतरीतिरिति । अत्र नयविचारे महाननर्थोऽस्ति. तथापि लेशतो लक्षणं दर्श्यते ।

End. केचिद्दुव्यार्थिकतयापि स्वीक्रियते । अत्र एकैकनये एवावस्थानं मिथ्या-त्वं सर्व्वनयास्वीकारे सम्यक्त्वमिति ।

Colophon. इति नयनिरूपणं ।

विषयः । अथ शब्दार्थभेदेन नयास्तावद्द्विविधाः । तत्र नैगम-सङ्ग्रह-व्यवहार-ऋजुसूत्र-भेदात् अर्थनयाः चतुर्विधाः । शब्दनया अपि शब्द-समभिरूढ-भूतभेदेन त्रिविधाः । तत्र नैगम-स्वरूपं,—इह हि वस्तूनामनन्ता धर्म्माः सन्ति । ते च विविच्यमाना द्विधा भवन्ति सामान्यरूपा विशेषरूपाश्चेति । यथा जीवेषु वस्तुत्वप्रमेयत्वादयः सामान्यधर्म्माः तथा तेषां धर्म्माणां अजी-वेष्वपि उपलम्भात् । जीवेषु तु चेतनावत्त्वं विशेषधर्म्मः । धर्म्मस्यास्य अजीवेष्वप्राप्तेः । अत्र नैगमे सामान्यधर्म्मैः विशेषधर्म्मैश्च कालत्रयेऽपि समाना पदार्थप्ररूपणा कार्य्या । यथाच सामान्य-विशेषधर्म्मैः नैगमनय उपलभ्यते तथा निवासदृष्टान्त उपदर्शितः । एवंक्रमेणान्यान्यनयस्व-रूपविवेचनम् ।

No. 3000. पार्श्वप्रभुस्तवनम् । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folium, 1. Lines, 12. Extent, 13 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ajimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Verse. Correct.

Párśva-prabhu-stavana. A hymn in praise of Párśvanátha. By Samayasundara Súri. The peculiarity of this hymn is, that the first half of every foot of it is in vernacular and the other half in Sanskrit.

Beginning. भले आज भेट्यां प्रभोः पादपद्मं । फली आस मोरी जिताऽर्थं विपद्मं(?) ।
गयूं दुःखनाशी पुनः सौम्यदृष्ट्या थयूं सुखजाउं यथा मेघदृष्ट्या ॥
जिकेथास केरी करिष्यन्ति भक्तिं तिके धन्यधान्मनुष्याः प्रघत्तिं ।
भली आज वेला मया वीतरागाः चुसीमा चि भेट्या नमद्देवनागाः ।
तुम्हे विश्वमाहे महाकल्पवृक्षाः तुम्हे भव्यलोका मनोभीष्टदक्षाः ।
तुम्हे मायबापप्रियास्वामिरूपाः तुम्हे देवमोटा स्वयम्भूस्वरूपाः ॥ इत्यादि ।

End. इति स्तुतिं सज्जनसत्कृताभ्यां नव प्रभो वार्त्तिकसंस्कृताभ्यां ।
त्वत्पादपद्मप्रणमत्पुरन्दरः श्रीपार्श्व यत्रो समयादिसुन्दरः ॥

Colophon. इति पार्श्वप्रभुस्तवनं समाप्तं ।

विषयः । अर्द्धप्राकृतार्द्धसंस्कृतश्लोकेन भगवतः पार्श्वनाथजिनेन्द्रस्य स्तोत्रव्याजात् माहा-त्म्यकथनं ।

No. 3001. प्रतिष्ठाविधिः । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 91. Lines, 9 on a page. Extent, 2,126 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect. Sanskrit and Mágadhí.

Pratishṭhá-vidhi. On the consecration of Jain images and temples, and the rituals appropriate for a variety of Jain rites.

Beginning. प्रणम्य श्रीमहावीरं सर्व्वामरौघसंयुतं ।
जिनबिम्बस्य प्रतिष्ठापूजां वक्ष्ये यथागमतः ॥
विनीतो बुद्धिमान् प्रीतो न्यायोपात्तधनो महान् ।
शीलादिगुणसम्पन्नः श्राद्धो ऽत्र प्रशस्यते ॥
देशकालादिभावज्ञो निर्म्मदः शास्त्रमार्गगः ।
सदाचारादिगुणोपेत + + कः सोऽत्र शस्यते ॥ इत्यादि ।

End. इत्येवं खेचरेन्द्रप्रवरगणयुते दोषमुक्तेऽवलग्ने
श्राद्धोद्देशानुसारिस्फुटशकुनवलेत्युत् + कलामङ्गले ॥
पीयूषाम्बुप्रवाहे क्षितिपतिजनतो कार्य्यमाचर्य्य ते वै-

शेषामचीवक्ष्मौ परिचयवविदा वासराः सफलयन्ति ॥
अर्पितमनर्पितवस्तु तत्त्वमुदितं नयद्वयादेवं ।
येषे सङ्कृतमिदं कृताभिषेका जयन्ति जिनाः ॥

इति प्रतिष्ठादीक्षामुद्रार्णविधिः। — — — — — — — — —

Colophon. इति श्रीप्रतिष्ठाविधिः सम्पूर्णः ॥

विषयः। जिनप्रतिमादिप्रतिष्ठाविधिकथनं। तत्र भाव (टवक्क) लक्षणकथनं। आचार्यलक्षणकथनं। जिनबिम्बनिर्म्माणादिफलकथनं। ऋषभनामादिचतुर्विंशतिसंख्यकजिनानां मध्ये टङ्कस्य कस्यचित् जिनबिम्बस्य निजवासस्थाने स्थापने दोषकथनं। बिम्बप्रतिष्ठाप्रकारकथनं। तत्र अभिषेकविधिकथनं। वेदिकानिर्म्माणादिविधिकथनं। कुम्भस्थापनादिविधिकथनं। कलशाचारकरणविधिकथनं। प्रतिष्ठायोग्योपकरणविधिकथनं। नन्द्यावर्त्तादिनिर्म्माण-तत्पूजनादिविधिकथनं। सुरदेवी-विजयाप्रभृतीनां जिनजननीनां पूजाविधिकथनं। रोहिण्यादिषोडशविद्यादेवीनां पूजाविधिकथनं। आदित्यादिलोकान्तिकदेवपूजाकथनं। इन्द्रादीनां दिक्पालानां पूजाविधिकथनं। नवग्रहपूजाविधिकथनं। एवं अमरलोकवैमानिकलोकदेवादिपूजाकथनं। क्षेत्रपालादिपूजाविधिकथनं। ब्रह्मलोकदिक्पालपूजाविधिकथनं। भूतबलिविधिकथनं। अङ्गन्यासादिविधिकथनं। अष्टदलपद्मे पूजाविधिकथनं। शान्तिघोषणस्तुतिकथनं। षोडशाभरणदानेन पूजाविधिकथनं। करन्यासादिविधिकथनं। धर्म्माचार्य्यपूजनविधिकथनं। सकलीकरणादिविधिकथनं। दिक्कुमार्य्युत्सवविधिकथनं। इन्द्रमहोत्सवविधिकथनं। जिनबिम्बस्थापनविधिकथनं। तत्र अष्टादशविधस्नानप्रकारकथनञ्च। जिनबिम्बस्य पुरतः क्षेत्रनौमस्याधारणादिदानविधिकथनं। विवाहदीक्षाग्रहणादिविधिकथनं। एवं इत्यादि यावत् यथोक्तविधानेन जिनबिम्बप्रतिष्ठा भवतीति निरूपणं। अथ देवीप्रतिष्ठाविधिकथनं। तत्र देवत्रिधा। प्रासाददेवः, सम्प्रदायदेवः कुलदेवश्चेति। तत्र प्रत्येकं प्रतिष्ठाविधिकथनं। अथ जैनमन्त्रदीक्षाविधिकथनं। अथ सिद्धचक्राराधनविधिकथनं। अथ ज्ञानपञ्चम्यां चैत्यवन्दनविधिकथनं। प्रतिक्रमणादिविधिकथनं। ब्रह्मचर्य्यादिव्रतविधिकथनं। अङ्गुमालारोपणविधिकथनं। सामान्यतः प्रतिष्ठाफलादिनिरूपणञ्च।

No. 3002. पिण्डविशुद्धिबालावबोधः। Substance, country-made paper. 12 × 4 inches. Folia, 29. Lines, 13 on a page. Extent, 1,158 ślokas, Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect. Gujaráṭí.

Piṇḍa-visuddhi-bálávabodha. A Guzraṭi paraphrase of Jinavallabha Súri's treatise on the purity of food *Piṇḍavisuddhi.*

Beginning. श्रीमहावीरजिनेशं नत्वा श्रीसोमसुन्दरगुरुं च।
पिण्डविशुद्धिबालावबोधरूपं तनोम्यहं॥
देविंदवंदवंदियपयारविंदेभिवंदिय जिणिंदे।
वुच्छामि सुविहियहियं पिंडविसोहिं समासेणं॥

देवतानां इंद्र स्वामी। तेषां इंद्र। समूह। ते देवरी। वंदित। वांदिवो पादारविन्द। परमपद। इत्यादि।

End. आचार्य्यं रुपस्य श्रीविजयो। इम श्रीजिनवल्लभसूरिसिद्धान्तनाजाय + + + + पवर बोलद बर। इत्यूजाविजयो।

Colophon. इति तपागच्छनायकश्रीसोमसुन्दरसूरिशिष्यविजयमानभट्टारकप्रभुश्रीरत्नशेखरसूरिशिष्येण संवेगदेवगणिना समर्थितः पिण्डविशुद्धिबालावबोधः सम्पूर्णः।

विषयः। जिनवल्लभसूरिविरचितस्य पिण्डविशुद्धिनामकप्रकरणस्य गुर्ज्जरभाषया व्याख्यानम्।

No. 3003. सूत्रकृताङ्गटीका, (द्वितीयश्रुतस्कन्धस्य।) Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 288. Lines, 12 on a page Extent. 10,146 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, A'jimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Correct. Sanskrit.

Sútrakritáñga-ṭíká. A commentary on the Sútrakritáñga Sútra. By S'ílácharya, assisted by Kahari Gaṇi. The MS. includes only the second part of the work.

Beginning. प्रथमश्रुतस्कन्धानन्तरं द्वितीयः समारभ्यते। अस्य चायमभिसम्बन्धः। इहानन्तरश्रुतस्कन्धे योऽर्थः समासतोऽभिहितोऽसावेवानेन श्रुतस्कन्धेन सोपपत्तिको व्यासेनाभिधीयते। त एव विधयः सुसंगृहीता भवन्ति। येषां समासव्यासाभ्यामभिधानमिति। यदि पूर्वश्रुतस्कन्धोक्त एवार्थोऽनेन दृष्टान्तद्वारेण सुखावगमार्थं प्रतिपाद्यते--इत्यनेन सम्बन्धेनायातस्यास्य श्रुतस्कन्धस्य सम्बन्धीनि सप्त महाध्ययनानि प्रतिपाद्यन्ते। इत्यादि।

End. एतदुभययुक्त एव साधुरभिप्रेतमर्थं साधयत्युक्तञ्च। सव्वेसिं पि नयाणं बहुविह वत्तव्वयं निसामेत्ता। तं सव्वनयविसुद्धं जं चरणगुणट्ठिओ साहू॥

समाप्तमिदं नालन्दाख्यं सप्तममध्ययनं।

Colophon. इति समाप्तेयं सूत्रकृतद्वितीयाङ्गस्य टीका। कृता चेयं शीलाचार्य्येण वाहरिगणिसहायेन॥

विषयः। सूत्रकृताङ्गाभिधानजैनसूत्रस्य द्वितीयश्रुतस्कन्धीयव्याख्यानम्।

No. 3004. उद्वाहचन्द्रिका । Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 28. Lines, 9 on a page. Extent, 692 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, A'jimganj, Paṇḍit S'yámalála Duve. Appearance, decayed. Prose and verse. Correct.

Udváha-chandriká. On the laws relating to marriage. By Govardhana Upádhyáya.

Beginning. नवीननीरदश्यामं रामं राजीवलोचनं ।

प्रणम्य क्रियते रम्या पाणिपीडनचन्द्रिका ॥

तत्र गौतमः । गृहस्थः सदृशीं भार्य्यां विन्देतानन्यपूर्व्वां यवीयसीं ।

याज्ञवल्क्यः । अविप्लुतब्रह्मचर्य्यो + लक्षण्यां स्त्रियमुद्वहेत् । अनन्यपूर्व्विकां कान्तामसमानार्षगोत्रजां ।

अरोगिणीं भ्रातृमतीमसमानार्षगोत्रजां यवीयसीं । इत्यादि ।

End. गर्भाधानविहीनानां स्त्रीणां कर्म्माधिकारिता ।

भर्तॄणां विषये नैव नियमारोपणे तेष्वपि ॥

इति गोलकोत्पत्तिरिति शम् ।

Colophon. इत्युपाध्याय श्रीगोवर्द्धनविरचिता उद्वाहचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मचर्य्यानन्तरं दारपरिग्रहविधिकथनं । विवाहस्य नित्यत्वादिनिरूपणं । विवाहलक्षणादिविवेचनं । अष्टविधविवाहभेदनिरूपणं । ब्राह्मेतराणां विवाहानां कलौ वर्ज्जनीयत्वादिकथनं । विवाहयोग्यकन्यालक्षणादिनिरूपणं । अधिवेदनादिविधिविवेचनं । वरलक्षणादिनिरूपणं । कन्यादानादिविधिकथनं । कुशण्डिकादिविधिकथनं । दाम्पत्यधर्म्मकथनं । विशेषेण स्त्रीधर्म्मकथनं । सापिण्ड्यादिनिरूपणञ्च ।

No. 3005. जीवाभिगमटीका । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 224. Lines, 19 on a page. Extent, 8,299 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, A'jimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Jívábhigama-ṭíká. A gloss on the Jain sútra entitled Jívábhigama. By Malayagiri.

Beginning. नमः श्रीवर्द्धमानाय ।

प्रणमत पटुमहतेजःप्रतिहतनिःशेषमदजनतिमिरं ।

वीरं धरतीर्थमोहिरदघटाध्वंसकेसरिणं ॥

प्रणिपत्य गुरून् जीवा जीवाभिगमस्य हृतिमचमलघ्वां ।
विदधे गुरुपादप्रसात् विनोधमात्रुमचचिर्यां (?) ॥

इह रागद्वेषाद्यभिभूतेन सांसारिकेण सत्त्वेनाविसम्यग्शारीरमानसिकदुःखोपनिपातनि-
पीड़ितेन तदपनोदाय हेयोपादेयपदार्थपरिज्ञाने यत्न आस्थेयः । स च विशिष्टविवेकप्रति-
पत्तिमन्तरेण न भवति । इत्यादि—

End. जयति प्रस्फुटविमलज्ञानविभावितसमस्तवस्तुगुणः ।
प्रतिहतपरतीर्थमतः श्रीवीरजिनेश्वरो भगवान् ॥
सरस्वती तमोहन्त्रिन्दुज्योत्स्नेव निघ्नती ।
नित्यं यो मङ्गलं दिश्याज्जुनिभिः पर्य्युपासिता ॥
जीवाभिगमं सूत्रं विवृण्वता+पि मलयगिरिणेह ।
कुशलं तेन लभन्तां मुनयः सिद्धान्तसम्बोधं ॥

Colophon. इति श्रीमलयगिरिविरचिता जीवाभिगमटीका सम्पूर्णा ।

विषयः । जीवाभिगमनामधेयजैनसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 3006. आवश्यकसूत्रम् । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 145. Lines, 11 on a page. Extent, 3,576 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit. A'jimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Generally correct. Mágadhí.

A'vaśyaka-sútra. A compilation from the leading Sútra texts treating of the principles of the Jain faith and rituals. By Sudharmá Svámí. The work is highly prized on account of its fullness.

Beginning. जयइ जगजीवजोणी वियाणओ जगगुरुजगाणंदो ।
जगणाहो जगबन्धू जयइ जगपियामहो भयवं ॥
जयइ सुयाणं पभवो तित्थयराणं अपच्छिमो जयइ ।
जयइ गुरुलोगाणं जयइ महप्पा महावीरो ॥ इत्यादि ।

End. सव्वेसिं पिनयाणं बहुविहव+ध्वं निसामेत्ता ।
तं सव्वनयविसुद्धं जं चरणगुणट्ठिओ साहू ॥

पडक्खाणनिज्जुत्ती समत्ता ।

Colophon. इति श्रीआवश्यकसूत्रं समाप्तं ॥

विषयः । ज्ञानादिस्वरूपनिरूपणं । कायिकवाचिकादियोगनिरूपणं । तत्र औदारिक-वैक्रिय-आहारक-तैजस-कार्मणभेदेन कायिकस्य पञ्चविधत्वादिनिरूपणं । जीवस्वरूपकथनम्-

तेन जीवात्मप्रदेशादिनिरूपणं। क्षेत्रस्वरूपादिनिरूपणं। अवगाहनादिस्वरूपनिरूपणं। अथ मतिश्रुत्यवधिमनःपर्य्यायभेदेन पञ्चविधज्ञानकथनं। वर्गणास्वरूपादिकथनं। ज्ञानद्वारनिरूपणं। अवधिभेदनिरूपणं। क्षेत्रद्वारादिनिरूपणं। एवं प्रतिपात-क्षेत्रादिद्वारनिरूपणं। अनुयोगभेदनिरूपणं। अनावृतादिभेदनिरूपणं। निर्युक्त्यनुगम-सूत्रानुगमरूपद्विविधानुगमस्वरूपादिनिरूपणं। अथ सामायिकनिर्युक्तिनिरूपणं। तत्र विनेयस्य मा भूदेकान्तेनैव ज्ञाने अनादरः क्रियायाञ्च तन्नूनतायामपि पक्षपात इत्यतो द्वयोरपि केवलयोरभीष्टफलसाधकत्वनिरूपणं। आचार्य्यशिष्ययोर्गुणदोषनिरूपणं। निर्ग्गमनविधिप्रतिपादनं। नवगणधरविवरणादिकथनं। विशेषेण जन्मद्वार-गोत्रद्वार-कालद्वारादिनिरूपणं। तत्र तत्र मन्त्रसिद्ध-यात्रासिद्ध-तपःसिद्धादिनिरूपणं। अथ जीवहितकथनमुखेन संयमादिनिरूपणं। तत्र समग्रसंयमभारोद्वहनात् वृषभ इत्यादिक्रमेण चतुर्व्विंशतिजिनानां नामनिर्व्वचनादिकथनं। जिनवन्दनादिविधिनिरूपणं। साधुवन्दनादिविधिनिरूपणं। प्रतिक्रमणविधिकथनं। कायोत्सर्गविधिकथनं। प्रत्याख्यानविधिकथनं। दशविधमुत्तव्रतविधानकथनं। प्रत्याख्यानादिशुद्धिनिरूपणञ्च।

No. 3007. शिष्यहिता। Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 444. Lines, 15 on a page. Extent, 24,088 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, A'jimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, old. Prose. Incorrect. Sanskrit.

Sishyahitá. An elaborate commentary on the work noticed under the next preceding No. By Haribhadra. The work is commonly called Avaśyskaṭiká.

Beginning. प्रणिपत्य जिनवरेन्द्रं वीरं श्रुतदेवतां गुरून् साधून्।

आवश्यकविहितिर्मुक्त्युपदेशादहं वक्ष्ये॥

यद्यपि मया तथान्यैः कृतास्य विवृतिस्तथापि संक्षेपात्।

त+ चि सत्वानुग्रहहेतोः क्रियते प्रयासोऽयम्॥

इहावश्यकप्रारम्भोऽयुक्तः। प्रयोजनादिरहितत्वात् कण्टकशाखामर्द्दनादिवत्। इत्येवमाशङ्कापनोदाय प्रयोजनादि पूर्व्वं प्रदर्श्यत इत्युक्तञ्च प्रेक्षावतां प्रवृत्त्यर्थं फलादितितयं स्फुटं— इत्यादि।

End. भावनिःक्षेपनिक्षणीतिमायार्थः। शिष्यहितायां प्रत्याख्यानविवरणं समाप्तमिति॥

व्याख्यायावश्यकमिदं यदवाप्तमिह शुभं मया पुण्यम्

शुभं प्रत्याख्यानं लभतां भव्यो जनस्तेन॥

Colophon. समाप्ता चेयं त्रिपथिका नामावच्छकटीका ।

विषयः । नावच्छकाभिधाननैयायिकग्रन्थस्य व्याख्यानम् ।

No. 3008. मुद्राराक्षसटीका | Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia 50. Lines, 6 on a page. Extent, 863 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Siṅgura, Zillá Vírabhúma, Pratápachandra Bhaṭṭáchárya. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Mudrá-rákshasa-ṭíká. This is a two-fold work, first, a metrical paraphrase of the story of Viśákhadatta's drama, entitled Mudrárákshasa, second, gloss on the text of Viśákhadattra. By Dhuṇḍhivyása.

Beginning. सिन्दूरारुणगण्डमण्डलमदामोदभ्रमद्भृङ्गिका-
झङ्कारेण कलेन कर्णमुरजध्वानेन मन्द्रेण च ।
सञ्चौर्य्यंचिकरीतिमेति शिरसः प्रस्यन्मदाम्भोक्षणं
यस्य श्रीगणनायकः स दिशतु श्रेयांसि भूयांसि वः ।
चक्रिरङ्गैरुपेताय पुमर्थामरभूरुहे ।
शङ्कराय नमस्कुर्म्मो निगमाय नयाय च ॥
ढुण्ढिनाम्ना बुधेनेदं मुद्राराक्षसनाटकं ।
शास्त्रमङ्गलदृष्टं सत् स्फुटं व्याख्यायतेऽधुना ॥
श्रीमद्विशाखदत्तीये मुद्राराक्षसनाटके ।
कथोपोद्घातमात्रञ्च संविधानावबुद्धये ॥
नन्दानां क्षत्रियकुलमिति पौराणशासनात् ।
कल्पादौ नन्दनामानः केचिदासन् महीभुजः ॥
सर्व्वार्थसिद्धिनामासीत् तेषु विख्यातपौरुषः । इत्यादि ।

End. अविच्छिन्नश्रेयःप्राप्तिसाधनमनेन श्रुतिस्मृतीतिहासपुराणप्रसिद्धमिति शेषं ॥
बुधो ढुण्ढिर्नाम्ना जगति विदितो लक्ष्मणसुधी-
सुतः श्रीमद्व्यासान्वयजलधिचन्द्रस्य तनयः ।
स्फुटं सारं व्याख्यन्नयमुपविदग्धाल्पकविभो-
र्नियोगात् प्रौढार्थं कुवलयमुदे नाटकमिदं ॥

Colophon. इति श्रीढुण्ढिव्यासविरचितायां मुद्राराक्षसटीकायां सप्तमोऽङ्कः ।
अथ चतुर्थेऽङ्के कविः चतुरतरचाणक्यनीतिविषयसंविधानकोपक्रमतया प्रमोदभर-

समनुभवन्तः सरसाः सहृदया जगति दुर्लभा इति मन्वानः स्वयमेव श्रीयनाटकसंविधानक्रमं राघववचनव्याजेन प्रकटीति स्म।

कार्य्योपक्षेपमादौ तनुमपि रचयंस्तस्य विस्तारमिच्छन्
बीजानां गर्भितानां फलमतिगहनं गूढमुद्भेदयंश्च।
कुर्व्वन् बुद्ध्याविमर्शप्रसृतमपि पुनः संहरन् कार्य्यजातं
कर्त्ता वा नाटकानामिममनुभवति क्लेशमस्मद्विधो वा॥

एवं नाटकीय + + भिः सद्व्याख्यानरणकविहृदयाभिमतार्थाविष्करणप्रयासोऽपि व्याख्यातुरनुमोदयितव्यः सहृदयैरिति प्रार्थयामः॥

कतिचन्नाटकव्याख्यातरसविस्तरसंविधानप्रवीणः क्रमं चापव्याख्यानौ बहुविषमतमोव्याप्तचार्थैर्वचोभिः। तत्तत्स्थले तदनुसरणविविधक्लेशमस्मद्विधानां राजश्रीनाथस्वकार्य्यानुमतिसुविहितं वीक्ष्य तुष्यन्तु सन्तः॥

विषयः। विश्वादत्तप्रणीतमुद्राराक्षसस्य व्याख्यानं। तत्र प्रथमतः संक्षेपात् पद्येन एतन्नाटकीयेतिवृत्तकीर्त्तनञ्च।

No. 3009. ज्ञानदीपिका। Substance, country-made yellow paper, 13 × 4½ inches. Folia, 42. Lines, 11 on a page. Extent, 5,605 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Siṅgura, Zillá Vírabhúma, Pratápachandra Bhaṭṭáchárya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Jṇána-dípiká ALIAS **Mahábháratatátparya-ṭíká.** A gloss on the Mahábhárata. By Devabodha. The codex contains only the A'raṇyaka-parva.

Beginning. श्रीभर्गः पादशाखानखतुहिनकराः पञ्च पान्तु त्रिलोकीं
+ स्यदैत्येन्द्रकान्तावदनकमलिनी + + नं सदयन्तः।
येभ्यो येभ्यिकेयः खरशिशिरकरग्रासवैरं स्मरन्नि-
प्रेक्षः पीयूषधाराः शरदममलतया भाति लक्ष्मच्छलेन॥
उगात्र (उदयः) चिजमण्डो यद्वाङ्मयजलाशये।
पारेतमःप्रकाशाय तस्मै द्वीपभुवे नमः॥
आरण्ये देवबोधस्य वाङ्मयौषधिव + यः
ज्वलन्ति सज्ज्योत्योतदृशिताध्वभूमयः॥
वनवासप्रतिज्ञापालनपापक्षमं तीर्थयात्रा इन्द्रादिलोकपालेभ्यः शिवाच्च दिव्यास्त्रप्राप्तिः धर्म्म-

हनूमत्प्रभृतिभ्यो वरप्राप्तिश्च इत्येवं पाण्डवानां ताभ्यां द्वैताद्वैतवनाभ्यामुपलक्षिता धर्म्मार्थ-कामसोक्षाः सोपाया आरण्यकपर्व्वतात्पर्य्यार्थः । इत्यादि ।

End. प्राचीं गुरूणां पुण्यपरिचयप्राप्तसिद्धीर्नि कामं निर्व्वाणं प्राचीयप्रकृतिविष-दृशाकारभास्वत्प्रमाति ॥

Colophon. इति परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यभट्टारकश्रीमद्देवबोधस्य कृतौ महाभारततात्पर्य्यटीकायां ज्ञानदीपिकायामारण्यकं पर्व्व समाप्तमिति ।

विषयः । महाभारतीयारण्यकपर्व्वव्याख्यानं ।

No. 3010. ज्ञानदीपिका । Substance, country-made paper, 10 × 2⅛ inches. Folia, 9. Lines, 7 on a page. Extent, 259 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Siṅgura, Zillá Vírabhúma, Pratápachandra Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Prose. Correct.

Jnánadípiká ALIAS **Mahábháratatátparya-ṭíká.** Another volume of the work noticed under the next preceding No. It contains the Viraṭa-parva.

Beginning. अज्ञानतिमिराम्भोदमुक्ताय व्यासभानवे ।
नमो भवरविग्रन्थावीथिरवमालिने ॥
पद्मपादिपदाम्भोजमकरन्दाम्बुबिन्दुभिः ।
देवबोधवचोऽक्षपीतवा+संमज्जयेत् ॥

कथं विराटनगरे इत्यादि । सभां विराटस्य ततोऽभिजग्मुरित्यन्तस्य विराटपर्व्वणः चतु र्व्वर्गफलसाधनीभूतं सत्यं सुप्रयुक्तायामप्यज्ञातवासकर्म्मताप्रतिज्ञायां न चालनमिति तात्पर्य्यार्थः । तथा विराटेत्यादेः सर्व्वं दैवतवादित्यन्तस्य वननिर्व्वाणाय अज्ञातचर्य्यापरिग्रहः इत्यादि ॥

End. अनवेन आचाराद्वनाद्वारोपितादित्यर्थः । स्वीयो भागिनेयः । इतं सुतं । अन्वजानीत अनुमतवान् ॥

Colophon. इति परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यभट्टारकश्रीमद्देवबोधकृतौ भारततात्पर्य्यदीपिकायां ज्ञानदीपिकायां विराटपर्व्व समाप्तं ।

विषयः । महाभारतीयविराटपर्व्वव्याख्यानं ।

No. 3011. दुर्बोधपदभञ्जिनी नाम महाभारतटीका । Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 62. Lines, 14 on a page. Extent, 2,769 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Siñgura, Zillá Vírabhúma, Pratápáchandra Bháṭṭachárya. Appearance, old. Prose. Correct.

Durbodha-padabhaṇjiní-ṭiká. Glossarial notes on all the difficult passages in the Mahabhárata. By Vimalabodha.

Beginning. श्रीमहाभारताख्यानदुर्बोधपदभञ्जिनी ।
टीका विरच्यतेऽस्माभिरादिपर्व्वक्रमादियं ।

तत्रादिवाक्यं । ॐनमो भगवते वासुदेवाय । ॐनमः पितामहाय । ॐनमः प्रजापतिभ्यः । ॐनमः कृष्णद्वैपायनाय । ॐनमः सर्व्वविघ्नविनायकेभ्यः । लोमहर्षणपुत्र उग्रश्रवाः सौतिः पौराणिको नैमिषारण्ये शौनकस्य कुलपतेः द्वादशवार्षिके सत्रे । सुखासीनानभ्यगच्छद् ब्रह्मर्षीन् संशितव्रतान् । इति । नन्वेकेनैव भगवन्नमस्कारेण विघ्नहेतुसकलदुरितप्रशमसिद्धेः किमिति पञ्चनमस्काराः क्रियन्ते । उच्यते,—सत्यमेकस्यैव इते प्रयोजनभेदोपकल्पितमूर्त्तिभेदाः पञ्चैव नमस्काराः । तथाहि व्यापकगुरुत्वात् प्रथमतो भगवन्नमस्कारः । उक्तञ्च वासुदेवः सर्व्वमिति स महात्मातिदुर्लभ इति । ततश्च वृद्धिगुरुत्वेन पितामहस्य । इत्यादि ।

End. यथ वा जनः प्राणी पिपासुः काञ्जिकं पिबति, तथाहं सोमं पिबामि नापि कश्चिन्मो भूस्यतः पक्षी यत्र भूमं पश्यति तत्रैवऽपिबति तदनुकारी सोममहं पिबामीत्यर्थः किन्तु आहृत्य कश्चित्तो भृत्यैः सह इति शेषः पूर्ववत् ।

Colophon. इति श्रीविमलबोधकृतमहाभारतीयसर्व्वपर्व्वदुष्करश्लोकार्थटीकेयं समाप्ता ।

विषयः । समग्रमहाभारतीयविषमपदव्याख्यानं ।

No. 3012. कृत्यरत्नावली: । Substance, country-made paper, 9 × 5 inches. Folia, 121. Lines, 9 on a page. Extent, 2,782 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Siñgura, Zillá Vírbhúma, Pratápachandra Bhaṭṭáchárya. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Kṛitya-ratnávalí. Summary descriptions of all the modern Hindu rites and ceremonies together with their rituals. By Rámachandra Bhaṭṭa, son of Viṭṭhala, and grandson of Bálakṛishṇa Bhaṭṭa. This is distinct from the work noticed under No. 1112 (III, p. 73.)

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

नमस्कृत्य रमानाथं भट्टविट्ठलसूनुना ।
कृत्यरत्नावली रम्या रामचन्द्रेण रच्यते ॥

तत्र । तिथिकृत्ये च कृष्णादिं व्रते शुक्लादिमेव च । इति वचनात् चैत्रकृष्णप्रतिपदमारभ्य तिथिकृत्यान्युच्यन्ते। तत्र चैत्रकृष्णप्रतिपदि कृत्यविशेषः पद्मपुराणे,—

चैत्रे मासि महाबाहो पुण्या प्रतिपदापरा। इत्यादि।

End. त्रयस्त्रिंशद्देवताश्च तुतानुक्ताः अष्टौ वसवः, एकादशरुद्राः द्वादशादित्याः प्रजापतिश्च वषट्कारश्चेति ॥

Colophon. इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणाभिज्ञतत्सदुपाध्यायलक्ष्मणभट्टात्मजविट्ठलभट्टाभिधबुधवरसूनुधर्मशास्त्रपारावारीणश्रीमद्रामचन्द्रभट्टविरचिता कृत्यरत्नावली समाप्ता। ग्रन्थोऽयं समाप्तः।

विषयः। चैत्रकृष्णप्रतिपदि स्नानविधानं। तत्र नारीनीराजनविधानञ्च। तिथिद्वैधे व्यवस्थानिरूपणं। वारुणीविधानं। चैत्रशुक्लप्रतिपदि संवत्सरारम्भकथनं। तत्र पूजादिविधानं। नवरात्रपूजारम्भकथनं। प्रपादिदानमाहात्म्यकीर्त्तनञ्च। घटोत्सर्गविधिकथनं। चैत्रशुक्लतृतीयायां गिरिजागिरिशयोः दोलनविधानं। मन्वन्तरादौ पिण्डदानरहितश्राद्धकरणावश्यकता। चैत्रशुक्लपञ्चम्यां श्रीपूजनविधानं। तत्र अष्टम्यामशोककलिकापानादिविधिः। पुनर्वसौ कोटित्यस्नानविधानञ्च। रामनवमीव्रतविधिकीर्त्तनं। चैत्रशुक्लैकादश्यां दोलयात्राविधिः। तत्र द्वादश्यां दमनोत्सवकीर्त्तनं। चैत्रपौर्णमासीकृत्यकथनञ्च। वैशाखकृत्यनिरूपणं। तत्र स्नानविधिकथनं। अश्वत्थमूले जलदानादिविधानं। अक्षयतृतीयाविधिः। गौरीव्रतव्यवस्थादिकथनं। समुद्रस्नानविधिः। परशुरामजयन्तीविधानं। वैशाखशुक्लसप्तम्यां गङ्गाया उत्पत्तिकथनं। तत्पूजाविधिः। नृसिंहजयन्तीविधानं। नृसिंहपूजाविधिः। ज्यैष्ठकृत्यनिरूपणं। ज्यैष्ठशुक्लतृतीयां रम्भाव्रतविधानं। तत्र चतुर्थ्यामुमाया जन्मकथनं। तत्पूजाविधिः। दशहराविधिः। गङ्गाया अभावे अन्यस्यां सरिति तत्पूजाकर्त्तव्यता। पूर्णिमायां वटपूजनादिविधिः। तत्र तालवृन्तजलादिदानफलकथनञ्च। आषाढकृत्यनिरूपणं। रथयात्राविधिः। विष्णुशयनविधानं। चातुर्मास्यव्रतविधानं। तत्र गुडतैलफलादिवर्ज्जने प्रत्येकं फलश्रुतिकीर्त्तनं। श्रावणादिषु मासेषु प्रत्येकं व्रतकथनं। शाकव्रत-दधिव्रत-पयोव्रतादिनिरूपणं। चातुर्मास्ये वर्ज्जनीयशाकमूलफलादिनिरूपणं। दशविधशाककथनं। श्रावणकृष्णद्वितीयायामशून्यशयनव्रतविधानं। तत्र सङ्कष्टचतुर्थीविधानं। शुक्लचतुर्थ्यां दूर्वागणपतिव्रतविधिः। नागपञ्चमीविधिः। द्वादश्यां पवित्रारोपणविधानं। उपाकर्म्मविधिकथनं। भाद्रकृत्यनिरूपणं। तत्र कृष्णचतुर्थ्यां बहुलचतुर्थीव्रतविधानं। जन्माष्टमीव्यवस्थादिनिरूपणं। तत्र विधानकथनं। अमावस्यायां कुशग्रहणविधिः। शुक्लतृतीयायां हरितालिकाव्रतविधानं। चतुर्थ्यां सिद्धिविनायकव्रतविधानं। अत्र चन्द्रदर्शनादिनिषेधकथनं। पञ्चम्यामृषिपञ्चमीव्रतविधानं। षष्ठीव्रतविधिः। सप्तम्यां मुक्ताभरणव्रतविधानं। दूर्वाष्टमीव्रतविधानं। महालक्ष्मीव्रतविधानं। एकादश्यां वामनावतारकथनं। श्रवणद्वादशीकथनं। विष्णुशृङ्खलयोगविधिः। रात्रौ पारण-

निषेधः। अनन्तव्रतविधानं। अक्षुनाम्नीचौव्रतविधानं। भागवतलक्षणकथनपूर्व्वकं पौर्णमास्यां तद्दानमाहात्म्यकथनं। आश्विनकृत्यनिरूपणं। अपरपक्षश्राद्धविधिः। महालयाविधिः। तर्पण-विधिः। चन्द्रषष्ठीव्रतविधानं। अपिण्डकश्राद्धनिरूपणादिकं। मघात्रयोदशीविधिः। नवरात्र-पूजाविधानादिकीर्त्तनं। चण्डीपाठक्रमादिकीर्त्तनं। कुमारीपूजनविधिः। लौहाभिसारिक-विधिकीर्त्तनं। देव्याः प्रतिपदादिपूजाप्रकारकथनं। उपवासविधिः। आश्विनशुक्लसप्तम्या-मुपाङ्गललिताव्रतविधिः। षष्ठ्यां बोधनादिविधिः। बलिदानक्रमादिकथनं। दुर्गापूजा-नुष्ठानक्रमकीर्त्तनं। कोजागरव्रतविधानादिकं। कार्त्तिककृत्यनिरूपणं। तत्र स्नानविधिः। पञ्चनदस्नानादिविधिः। तुलस्यादिमालाधारणमाहात्म्यकथनं। कूष्माण्डपूरणशिम्ब्यादिभक्षण-निषेधकथनं। कृष्णचतुर्थ्यां सस्त्रीकस्य दशरथस्य पूजाविधानकीर्त्तनं। गोवत्सद्वादशीव्रत-विधानं। यमोद्देशेन सन्ध्याकाले दीपदानविधानकथनं। उल्कादानादिविधिः। सुखरात्रि-लक्ष्मीपूजाविधिः। द्यूतप्रतिपद्विधिः। बलिराजपूजनादिविधानं। गोक्रीड़नविधिः। भ्रातृ-द्वितीयायां यमपूजनादिविधिकथनं। चतुर्थ्यां नागव्रतविधानं। गोष्ठाष्टमीविधिः। जगद्धात्री-पूजाविधिकीर्त्तनं। विष्णुत्रिरात्रविधिः। विष्णूत्थानविधिः। चतुर्द्दश्यां विश्वेश्वरप्रतिष्ठामाहात्म्य-कथनपूर्व्वकं तत्पूजाविधानकीर्त्तनं। मार्गशीर्षकृत्यनिरूपणं। तत्र कृष्णाष्टम्यां भैरवस्य उत्पत्तिकथनपूर्व्वकमुपवासविधानं। शुक्लतृतीयायां रम्भाव्रतविधानं। पञ्चम्यां नागपूजाविधिः। षष्ठ्यां मल्लारिपूजनविधानं। स्कन्दषष्ठीपूजाविधिः। मार्गपौर्णमास्यां दत्तात्रेयपूजाविधानं। पौषकृत्यविधिः। तत्र अष्टकाश्राद्धविधिः। बुधपूजनादिविधानं। माघकृत्यनिरूपणं। तत्र स्नानविधिः। यमप्रीत्यर्थं तिलदानविधानकथनं। यमतर्पणविधिः। अर्द्धोदयमाहात्म्यादि-निरूपणं। कृष्णचतुर्थ्यां ढुण्ढिपूजनविधिः। वरदाचतुर्थीविधिः। पञ्चम्यां श्रीपूजनविधिः। माघीसप्तमीविधिः। भीष्मतर्पणविधिः। फाल्गुनकृत्यनिरूपणं। तत्र शिवरात्रिविधिकथनं। तत्र प्रयोगकथनं। गोविन्दद्वादशीविधानं। होलिकाविधिः। तत्र पूजादिकथनं। दोल-यात्राविधिकथनं। मलमासकृत्यनिरूपणं। तत्र गुड़सर्पिरादिदानविधिः।

No. 3013 ज्योतिःसङ्ग्रहः। Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 55. Lines, 6, on a page. Extent, 1,266 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Singura, Zillá Virabhúma, Pratápachandra Bhaṭṭácharya. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Jyotihsangraha. A manual of astrology. By Shashṭhidása. This is distinct from No. 1826, (*ante* V, 131).

Beginning. यः पूर्व्वं शिरसा ससागरसरिद्द्वीपादिभिर्मीलिया

धत्ते पङ्कजवत्सदा त्रिभुवनं यस्येच्छया जायते ।

संख्यानं विलयश्च नोऽस्य सततं सर्व्वार्थसिद्धिप्रदं

हृत्पद्मे विलसत्सनन्तवपुषोऽनन्तस्य पादाम्बुजं ॥
अभ्यासार्थं बालकानां ज्योतिःसंक्षेप उच्यते ।
ज्योतिर्ग्रन्थात्तथान्यस्मादाहृत्य वचनानि च ॥
उपयुक्तानि लिख्यन्ते ग्रन्थेऽस्मिन् विविधं मतं ।
विवाहादीनि कर्म्माणि यात्रान्तानि ततः परं ॥

तत्र वारस्वरूपं लिख्यते,—सूतकादिपरिच्छेदो दिनमासाब्दपालया । इत्यादि ।

End. मेषे चैव दशाहानि चित्रायामर्द्धमासकं ।
मूलेन जायते मोक्षः पूर्व्वाषाढ़े त्रिपक्षकं ।
उत्तरे दिनविंशत्या रेवत्यान्तु दिनत्रयं ॥

Colophon. इति षष्ठीदासविरचितो ज्योतिःसङ्ग्रहः समाप्तः ।

विषयः । वारस्वरूपकथनं । कालवेलाकथनं । वारवेलाकथनं । तिथिनिरूपणं । दग्ध-तिथिनिर्णयः । करणानि । विष्टिभद्रा । नक्षत्रगणनिर्णयः । अधोमुखनक्षत्राणि । नक्षत्रमूलर्क्ष-निर्णयः । योगनिर्णयः । राश्यादिनिर्णयः । मेषादीनां विशेषनामकथनं । तेषां क्रूरसौम्य-त्वादिविवेकः । ग्राम्यारण्यादिराशिकथनं । दिक्पतिकथनं । लग्नमाननिर्णयः । होराद्रेक्काणा-नवांशद्वादशांशादिनिरूपणं । उच्चनीचकथनं । मूलत्रिकोणकथनं । केन्द्रादिकथनं । उपचयसंज्ञा-कथनं । त्रिकोणचतुरस्रकथनं । द्वादशभावविचारः । ग्रहाणां संज्ञावर्णादिनिरूपणं । तेषां शुभाशुभकथनं । दृष्टिनिरूपणञ्च । जात्यधिपवेदाधिपकथनं । चन्द्रशुद्ध्या ग्रहसञ्चारफलकथनं । नैसर्गिकमित्रशत्रुसमादिनिरूपणं । ग्रहाणां गोचरशुद्ध्यादिनिरूपणं । अष्टवर्गकथनं । ग्रहाणां शान्तिकथनं । नक्षत्रशुद्धिकथनं । जन्मतारादिविशेषकथनं । वेलानिर्णयः । अमृतादियोग-निर्णयः । सिद्धि-दग्ध पाप-यमघण्टादियोगकथनं । क्रकचादियोगकथनं । संक्रान्तिनिरू-पणादिकं । शनिचक्रादिनिरूपणं । तिथिषु द्रव्यविशेषभक्षणफलकथनं । कालाशुद्धिनिरूपणं । ग्रहणनिरूपणं । भूकम्पादिफलकथनं । अम्बुवाची । विवाहः । नवबध्वागमनं । गर्भाधानादि-दशसंस्कारनिरूपणं । सन्ध्याकरणविधिः । परीक्षाविधिः । नववस्त्रादिपरिधानं । नवदोला-द्यारोहणं । पुष्करिण्यारम्भः । नौकागठनं । नौकायात्रा । राजदर्शनं । जलप्रवाहः । बीज-वपनं । धान्यच्छेदनं । बीजधारणं । धान्यादिसंस्थापनं । नवान्नं । देवतागठनं । तत्प्रतिष्ठा-दिकथनं । गृहारम्भादिकथनं । क्रयविक्रयादिनिरूपणं । ऋणदानादिकथनं । रोगिणां शुभा-शुभज्ञानकथनञ्च ।

No. 3014. रसगङ्गाधरः । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 402. Lines, 7 on a page. Extent, 8,420 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Paṇdit Kálidása Vidyávágíśa. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Rasagaṅgádhara. A treatise on rhetoric and literary criticism. By Jagannátha Bhaṭṭa, Paṇḍitarája.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

स्मृतापि तरुणातपं करुणया हरन्ती नृणा-
मभङ्गुरतनुत्विषां वलयिता शतैर्विद्युतां ।
कलिन्दगिरिनन्दिनीतटसुरद्रुमालम्बिनी
मदीयमतिचुम्बिनी भवतु कापि कादम्बिनी ॥
श्रीमज्ज्ञानेन्द्रभिक्षोरधिगतसकलब्रह्मविद्याप्रपञ्चः
काणादीराक्षपादीरपि गहनगिरो यो महेन्द्रादवेदीत् ।
देवादेवाध्यगीष्ट स्मरहरनगरे शासनं जैमिनीयं
शेषाङ्कप्राप्तशेषामलभणितिरभूत्सर्व्वविद्याधरो यः ॥
पाषाणादपि पीयूषं स्यन्दते यस्य लीलया ।
तं वन्दे पेरुभट्टाख्यं लक्ष्मीकान्तं महागुरुं ॥
— — — — — — — — ।
निर्माय नूतनमुदाहरणानुरूपं
काव्यं मयात्र निहितं न परस्य किञ्चित् ।
किं सेव्यते सुमनसां मनसापि गन्धः
कस्तूरिकाजननशक्तिभृता मृगेण ।
मननतरितीर्णविद्यार्णवो जगन्नाथपण्डितनरेन्द्रः ।
रसगङ्गाधरनाम्नीं करोति कुतुकेन काव्यमीमांसां ॥ इत्यादि ।

End. शब्दशक्तिपर्यायत्वेन अनेकेषां प्रश्नानां एकपदनिवेदितोत्तरत्वेन प्रकारान्तरैश्च बहुप्रभेदत्वं दिङ्मात्रेण उदाह्रियते,—किं कुर्व्वते दरिद्राः का सारवती धरा मनोज्ञतरा, कः पावनस्त्रिलोक्यां । इति । श्रीकमलाकुचकस्तूरिकाकेलिपत्राङ्कुराय श्रीनन्दनन्दनाय नमः । शुभं भूयात् ।

Colophon. इति पण्डितराजाभिधानभट्टजगन्नाथकृतौ रसगङ्गाधरः ।

विषयः । काव्यस्वरूपनिरूपणप्रसङ्गेन अन्यान्यमतखण्डनपुरःसरं काव्यस्य रमणीयार्थप्रतिपादकशब्दरूपत्वव्यवस्थापनं । रसात्मकादिवाक्यस्य काव्यत्वे गौरवमिति मते धावतीत्याद्यावतिप्रसक्तिः स्यादिति निरूपणं । प्रतिभैव तत्कारणमिति निरूपणं । उत्तमोत्तम-उत्तम-मध्यम-अधमभेदेन काव्यस्य चतुर्विधत्वव्यवस्थापनं । अन्यार्थप्रदर्शनमुखेन चित्रमीमांसादिमतखण्डनं चित्रकाव्यनिरूपणप्रसङ्गेन काव्यप्रकाशमतखण्डनं । द्विविधध्वनिनिरूपणं । रसस्वरूपनि[illegible] भट्टनायकादिमतोत्थापनपूर्व्वकं रसस्वरूपविवेचनं । रसस्य आनन्दरूपत्वे कथ[illegible]

स्थायिभावत्वेन कथं नव सहृदयानां प्रवृत्तिरित्यत्र समाधानं। शृङ्गारादिभेदेन रसस्य नवविधत्वकथनं। अष्टावेव रसा नाट्ये न शान्तस्तत्र युज्यते इत्यादिमतखण्डनं। स्थायिभावादिस्वरूपविवेचनं। रत्यादीनां लक्षणकथनं। आलम्बनादिनिरूपणं। संयोगविप्रलम्भभेदेन द्विविधशृङ्गाररसकथनं। करुणरसः। शान्तरसः। रौद्ररसः। दान-दया-युद्ध-धर्म्मभेदात् वीररसस्य चातुर्व्विध्यकथनं। एतच्च प्राचीनानामनुरोधेन स्वमते तु वीरस्य बहवः प्रकारा इति तन्निरूपणं। अद्भुतरसः। हास्यरसः। स्मित-हसित-विहसित-उपहसित-अपहसित-अतिहसितलक्षणं। भयानकरसः। वीभत्सरसः। रसानां प्राधान्ये ध्वनिव्यपदेशहेतुत्वं, गुणीभावे तु रसालङ्कारत्वमितिकथनं। भगवद्भक्त्यादीनां भावत्वं न तु रसत्वमितिप्राचीनमतानुमोदनं। रसविरोधिनिरूपणं। रसविशेषे वर्णनीयकथनं। माधुर्य्य-ओजः-प्रसादभेदेन त्रिविधगुणनिरूपणं। तेषां रसविशेषपोषकत्वकथनं। गुणानां रसधर्म्मत्ववादखण्डनं। तत्र प्राचीनमतेन श्लेषादिदशविधगुणान् लक्षणोदाहरणप्रदर्शनपूर्व्वकं तन्मध्ये केषाञ्चित् माधुर्य्यादिषु त्रिषु अन्तर्भावनं केषाञ्चित् खण्डनञ्च। अश्राव्यत्वनिरूपणं। सर्व्वे अश्राव्यभेदाः काव्यसामान्ये वर्ज्जनीया इति कथनं। रसेषु वर्ज्जनीयव्यवस्थापनं। रीतिकथनं। भावध्वनिनिरूपणं। व्यभिचारिणः। वात्सल्यं रसान्तरमितिमतखण्डनं। निर्व्वेदादीनां स्वरूपनिरूपणं। अत्र सर्व्वत्र स्वोक्तौ समीचीनयुक्तिप्रदर्शनं। एवं परत्र ज्ञेयं। रसाभासनिरूपणं। भावाभासनिरूपणं। भावशान्तिः। भावोदयः। भावसन्धिः। भावशबलता। अर्थशक्तिमूलध्वनेः द्वादशविधत्वमितिकथयतो मम्मटभट्टस्य मताक्षेपः। शब्दशक्तिमूलध्वनेर्द्वैविध्यकथनं, एवमर्थशक्तिमूलस्य। अनेकार्थस्य शब्दस्य प्रकरणादिना एकार्थस्मरणे नानामतोपपादनं। व्यञ्जनाकथनं। शब्दशक्तिमूलध्वन्यादेरवान्तरभेदनिरूपणं। अभिधामूलध्वनिः। लक्षणामूलध्वनिः। शक्तिग्रहविचारः। लक्षणाविचारः। उपमारूपकादौ लक्षणाया उपयोगितादिनिरूपणं। सारोपासाध्यवसानादिविवेचनं। उपमालङ्कारनिरूपणं। अत्र काव्यप्रकाशचित्रमीमांसादिमतखण्डनं। उपमेयोपमाप्रकरणं। अनन्वयप्रकरणं। असमालङ्कारनिरूपणं। तत्र २ युक्तिकथनं। अन्यान्यमतखण्डनञ्च प्रायः सर्व्वत्र ज्ञेयं। स्मरणालङ्कारनिरूपणं। रूपकप्रकरणं। परिणामप्रकरणं। सन्देहालङ्कारनिरूपणं। भ्रान्तिमत्प्रकरणं। उल्लेखप्रकरणं। अपह्नुतिप्रकरणं। अतिशयोक्तिप्रकरणं। तुल्ययोगिताप्रकरणं। दीपकप्रकरणं। प्रतिवस्तूपमाप्रकरणं। दृष्टान्तालङ्कारनिरूपणं। निदर्शनाप्रकरणं। व्यतिरेकालङ्कारनिरूपणं। सहोक्तिप्रकरणं। विनोक्तिः। समासोक्तिप्रकरणं। परिकरालङ्कारः। श्लेषप्रकरणं। अप्रस्तुतप्रशंसाप्रकरणं। पर्य्यायोक्तिप्रकरणं। व्याजस्तुतिप्रकरणं। आक्षेपप्रकरणं। विरोधाभासप्रकरणं। विभावनाप्रकरणं। विशेषोक्तिप्रकरणं। असङ्गतिप्रकरणं। विषमालङ्कारनिरूपणं। समालङ्कारनिरूपणं। विचित्रालङ्कारनिरूपणं। अधिकालङ्कारः। अन्योन्यालङ्कारः। विशेषालङ्कारः। व्याघातप्रकरणं। शृङ्खलालङ्कारः। एकावल्यलङ्कारः। काव्यलिङ्गालङ्कारनिरूपणं। अर्थान्तरन्यासः। अनुमानप्रकरणं। यथासंख्यप्रकरणं। पर्य्यायप्रकरणं।

परिहत्यलङ्कारः । परिसंख्यालङ्कारः । अर्थापत्तिः । विकल्पालङ्कारः । समुच्चयालङ्कारः । समाधिः । प्रतीपप्रकरणं । प्रौढोक्त्यलङ्कारः । ललितालङ्कारः । प्रहर्षणालङ्कारः । विषादनालङ्कारः । उल्लासालङ्कारः । अवज्ञालङ्कारः । लेशप्रकरणं । तद्गुणालङ्कारः । अतद्गुणालङ्कारः । मीलितालङ्कारः । सामान्यालङ्कारः । उत्तरालङ्कारनिरूपणञ्च ।

No. 3015. अलङ्कारसर्व्वस्वं । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 73. Lines, 9 on a page. Extent, 1,620 ślokas. Character, Nágara. Date, Sm 1922. Place of deposit, S'ántipura, Paṇḍit Kálidása Vidyávágíśa. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Alaṅkára-sarvasva. A gloss on the author's aphorisms on rhetoric. By Rájánakaruchaka.

Beginning. ॐ नमो गणेशाय ।

नमस्कृत्य परां वाचं देवीं त्रिविधविग्रहां ।
निजालङ्कारसूत्राणां वृत्त्या तात्पर्य्यमुच्यते ॥

इह हि तावद्भामहोद्भटप्रभृतयः चिरन्तनालङ्कारकाराः प्रतीयमानमर्थं वाच्योपस्कारकतया अलङ्कारपक्षनिक्षिप्तं मन्यन्ते । तथाहि इत्यादि ।

End. तस्मादाश्रयाश्रयिभावेन चिरन्तनमतानुसृतिरिति शिवम् ।

समाप्तमिदमलङ्कारसर्व्वस्वम् ।

Colophon. इतिः श्रीमद्राचार्य्यवर्य्यराजानकरुचकस्य । संवत् । १९२२ ।

विषयः । अलङ्कारस्वरूपविवेचनं । अत्र भामहवद्भटोद्भटादीनां प्राचीनालङ्कारिकाणां मतोपन्यासपुरःसरं अभ्यर्हिततमत्वनिर्व्वाचनं । गुणालङ्कारादीनां अन्योन्यमन्यत्वे हेतुप्रदर्शनं । व्यङ्ग एव वाक्यार्थीभूतः काव्यजीवितमितिनिरूपणं । अविवक्षितवाच्यादिव्यङ्गभेदकथनं । अर्थशक्तिमूल-शब्दशक्तिमूल शब्दार्थशक्तिमूलभेदेन त्रिविधगुणवृत्तवदाभासनिरूपणं । अत्र अवान्तरविभागादिप्रदर्शनञ्च । एवं परत्र ज्ञेयं । अनुप्रासः । यमकं । उपमा । अनन्वयः । उपमेयोपमा । स्मरणं । रूपकं । परिणामः । सन्देहः । भ्रान्तिमान् । उल्लेखः । अपह्नुतिः । उत्प्रेक्षा । अतिशयोक्तिः । तुल्ययोगिता । दीपकं । प्रतिवस्तूपमा । दृष्टान्तः । निदर्शना । सहोक्तिः । विनोक्तिः । समासोक्तिः । परिकरः । श्लेषः । समासोक्तिश्लेषविचारे विविधमतोपपादनं । रसवत् । प्रेयः । ऊर्जस्वी । अप्रस्तुतप्रशंसा । पर्य्यायोक्तं । अर्थान्तरन्यासः । व्याजस्तुतिः । आक्षेपः । विरोधः । विभावना । विशेषोक्तिः । अतिशयोक्तिः । असङ्गतिः । विषमं । समं । विचित्रं । अधिकं । अन्योन्यं । विशेषः । व्याघातः । कारणमाला । एकावली । मालादीपकं । सारः । काव्यलिङ्गं । अनुमानं । यथासंख्यं । पर्य्यायः । परिवृत्तिः । परिसंख्या । अर्थापत्तिः । विकल्पः ।

समन्वयः। समाधिः। प्रत्यनीकं। प्रतीपं। सामान्यं तद्गुणः। अतद्गुणः। उत्तरं। सूक्ष्मं। व्याजोक्तिः। वक्रोक्तिः। स्वभावोक्तिः। भाविकं। उदात्तं। भावसन्धिः भावोदयः। भवलता। संसृष्टिः। सङ्करः। सन्देहसङ्करादिविवेचनञ्च।

No. 3016. वेदान्तचिन्तामणिः। Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 48 Lines, 11 on a page. Extent 1,782 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Paṇḍit Kálidása Vidyávagíśa; another copy at Ulá, Post Ráṇághâṭa, Zillá Nadíyá, Dínanátha Bhaṭṭáchárya. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Vedánta-chintámaṇi. Dissertations on the leading topics of the Vedánta doctrine. By Govardhana, son of Ghanaśyáma Bhaṭṭáchárya, a native of the Punjab. This is distinct from No. 2200, (*ante*, VI, p. 262).

Beginning. श्रीगणेशाय नमः।

शुद्धाद्वैतं सर्व्वशक्तिं जड़जीवादिकारणं।
साकारं सच्चिदानन्दं वन्दे श्रीपुरुषोत्तमं॥
मायावादतमोनाशभक्तिमार्गप्रकाशयोः॥
सूर्य्याचन्द्रमसौ नौमि श्रीमद्वल्लभविट्ठलौ॥
भक्तो गुरुश्रीव्रजवल्लभस्य पितुर्घनश्यामत आप्तविद्यः।
गोवर्द्धनो बालनिबोधनाय वेदान्तचिन्तामणिमातनोति॥ इत्यादि।

End. यो गोवर्द्धनवाक्सुधोदधिभवः सद्वाक्तितार्थप्रदः
स्वान्तध्वान्तनिवारको गुरुघनश्यामोक्तिशाणोज्ज्वलः।
विद्वद्भिः करुणापरैर्हृदि धृतः सोऽयं मनीषप्रदो
यावच्चन्द्रदिवाकरं विजयतां वेदान्तचिन्तामणिः॥

Colophon. इति श्रीमद्वेदव्यासविष्णुस्वामिमतपद्धतीकमलपत्रसमश्चनमार्त्तण्ड श्रीमद्वल्लभाचार्य्यचरणाजपत्रटीकचितेन मोक्षगवल्लमातामहगोस्वामिश्रीव्रजवल्लभचरणैकतानेन तैलङ्गवेल्लनाटीश्वातीयतितिरिशाखीयापस्तम्बबाधूलगोत्रोद्भवपञ्चमनुपनामकघनश्यामभट्टात्मजेन स्वपितृसकाशात लब्धविद्येन गोवर्द्धनाख्यकविना कृतं वेदान्तचिन्तामणौ पञ्चदशं प्रकरणं सम्पूर्णं। पूर्णोऽयं वेदान्तचिन्तामणिः।

विषयः। जगत्कर्त्तृनिरूपणमुखेन सृष्टिप्रक्रियादिनिरूपणं। वेदान्तशास्त्रार्थसङ्ग्रहः। परोक्षब्रह्माणिविषये शाब्दमेव प्रमाणमितिनिरूपणं। वेदस्य ब्रह्मवाक्यत्वकथनं। जीवस्यास्य जीवब्रह्मांशत्वकल्पनकथनं। त्रिविधकार्य्यनिरूपणं। जगतो ब्रह्मोपादानत्वनिरूपणं। प्रपञ्च-

सत्यत्वनिरूपणं। आविर्भावतिरोभावावेव उत्पत्तिविनाशाविति निरूपणं। तार्किकाणामारम्भवादस्वरूपकथनपूर्व्वकं तदाक्षेपकथनं। विवर्त्तवादकथनपूर्व्वकं तन्निरसनं। अविकृतपरिणामवादस्थापनं। वह्नेः विस्फुलिङ्गवत् जीवानां ब्रह्मांशत्वनिरूपणं। ब्रह्मणः सच्चिदानन्दरूपत्वं आकाशवत् व्यापकत्वञ्चेतिकथनं। जीवोद्गमसंसारनिरूपणं। जीवान्तर्यामिस्वरूपविवेकपूर्व्वकं शुद्धाद्वैतार्थनिरूपणं। मायावादखण्डनं। ब्रह्मणो निर्व्विशेषत्ववादखण्डनं। ब्रह्मणः साकारत्वकथनं। शास्त्रे मायाशब्दस्य हरिसामर्थ्यादिवाचकत्वकथनं। शक्तिधर्म्माभेदनिरूपणपूर्व्वकं द्वैतवादनिराकरणं। विशिष्टाद्वैतविचारः। शैवशाक्तमतखण्डनं। चराचरस्वरूपपुरुषोत्तमस्वरूपनिरूपणं। प्रकृतिपुरुषतत्त्वकथनपूर्व्वकं भगवद्धामनिरूपणं। शुद्धाद्वैतमते आशङ्कानिराकरणं। भक्तिरेव हरितोषणोपाय इति निरूपणं। भक्तिस्वरूपादिविवेचनं। श्रीकृष्ण एव परब्रह्मेतिनिरूपणं। सद्गुरूपसदनस्यावश्यकता। भगवद्भजनप्रक्रियादिकथनं। मालाधारणावश्यकता। ऊर्द्धपुण्ड्रादिकर्त्तव्यता। मुक्त्यपेक्षया भक्तेर्द्दुर्लभत्वकीर्त्तनञ्च।

No. 3017. श्रीसूक्तभाष्यं। Substance, country-made paper, 8 × 3 inches. Folia, 6. Lines, 8 on a page. Extent, 107 ślokas. Character, Nágara. Date, SM. 1885. Place of deposit, S'ántipura, Paṇḍit Kálidása Vidyávágiśa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

S'rísúkta-bháshya. A commentary on the S'rísúkta hymn of the Ṛig Veda Sañhitá. By Rávaṇa.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः।

श्रीसूक्तस्यार्थः। तत्रेयमाख्या। जातानि विश्वानि भूवनानि धनानि वा वेद इति जातवेदा अग्निः तस्य सम्बोधनं। हे जातवेदः हे अग्ने गृहे कुले वा इत्यध्याहारः। मम गृहे लक्ष्मीं धनाधिष्ठात्रीं देवतां आवह। आ सम्यग्भावेन प्रापय। इत्यादि।

End. दीर्घं वेदोक्तं आयुः आयुष्यं लक्ष्मीप्रसादात् प्राप्नोतीति सम्बन्धः॥ १६॥

Colophon. इति श्रीरावणकृतं श्रीसूक्तस्य भाष्यं समाप्तं। संवत् १८८५।

विषयः। ऋग्वेदान्तर्गतश्रीसूक्तस्य व्याख्यानं।

No. 3018. भावार्थदीपिका। Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 100. Lines, 9 on a page. Extent, 1,684 ślokas. Character, Nágara, Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Paṇḍit Kalidása Vidyávágiśa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Bhávártha-dípiká. A commentary on S'aṅkara Ácháryá's Ánanda-laharí, a hymn in praise of S'iva. By Brahmánanda.

Beginning अलिकुलमण्डितगण्डं प्रत्यूहव्यूहतिमिरमार्त्तण्डं ।

सिन्दूरारुणशुण्डं देवं वेतण्डतुण्डमवलम्बे ॥

सत्सम्प्रदायप्रथनाय निर्ये शिष्टैश्चतुर्भिः सह योऽवतीर्णः ।

उक्तो रहस्यागमतन्त्रराजे श्रीशङ्कराचार्य्यगुरुं तमीडे ॥

इह यद्यपि स्वर्गापवर्गसाधनतया विविधदेवताराधनक्रियाः ——— इत्यादि ।

End. पद्भ्यामित्यादि श्लोकत्रयमधिकं वर्त्तते। तत्तु भगवद्भाष्यकारशङ्कराचार्य्यकृतं न भवति । किन्तु केनचित् प्रक्षिप्तं भवति । अतो न व्याख्यातं । श्लोकशतकमेव व्याख्यातं ।

Colophon. इति श्रीब्रह्मानन्देन विदुषा कृता सौन्दर्य्यलहरी भावार्थदीपिका समाप्तिमगात् ।

विषयः । शङ्कराचार्य्यकृतानन्दलहर्य्या व्याख्यानं ।

No 3019. अवतारवादावली । Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 325 Lines, 6—7 on a page. Extent 4,212 slokas Character, Nágara Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Paṇḍit Kálidása Vidyávágís'a Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Avatára-vádávalí. Polemical dissertations on the non-dual theory as bearing upon incarnations. By Purushottama, son of Pítámbara. The object of the work is to refute all doctrines discussed in Sanskrit works, which are hostile to the unity of the divine and the human soul.

Beginning श्रीकृष्णाय नमः ।

अभवदतिरमालं जिष्ण (?) विद्युज्जटालं

प्रलयजलदजालं यत्स्वपाकृतेषु ।

शिशिरमुखमयूखैर्भक्तसन्तापचालं

स गिभुरखिलकालं मदृशां गोचरोऽस्तु ॥

नमामि श्रीमदाचार्य्यान् प्रभून् श्रीविट्ठलेश्वरान् ।

यदृशो करुणापूर्णा मादृशां सर्व्वसिद्धिदे ॥

— — — — — — — — — — ।

ये तत्त्वदीपभाष्यप्रभृतिषु सौक्ष्म्येण सुस्थिता वादाः ।

पद्ये तानवतार्य्ये प्रकटीकुर्व्वेऽत्र युक्तिमद्वाक्यैः ॥ इत्यादि ।

End. [illegible]
[illegible]।
[illegible]
[illegible]॥

Colophon. इति श्रीमद्[illegible] [illegible] पुरुषोत्तम[illegible] [illegible]वादः [illegible] सम्पूर्णः। श्रीः।

विषयः। चिच्छक्तिमिथ्यात्वोपपादनमुखेन वेदान्तपुराणादीनां संवादेन समन्वयेन च शैवादिमतनिरसनपूर्व्वकं शुद्धाद्वैतवादसंस्थापनं। एतन्मते जीवपरमेश्वरयोरंशांशिभाव इति विवेचनीयं। अथ सर्व्वेषां वेदान्तानां भगवत्परत्वनिरूपणं। तेषां तत्प्रतिपादकत्व-कथनञ्च। वेदान्तवाक्यानां समन्वयकथनं। श्रीतदर्शनलक्षणं। ब्रह्मसूत्रतात्पर्य्यकथनं। सत्य-ज्ञानादिवाक्यानां लक्ष्यार्थत्ववादनिरसनं। तद्वाच्यत्वनिरूपणञ्च। प्रकाशाश्रयन्यायेन ब्रह्मणि धर्म्मधर्म्मिभावोपपत्तिकथनं। श्रुतीनां विरोधपरिहारकथनं। अस्थूलमित्यादिवाक्येषु पर्य्यु-दासादिविचारः। उपाधिपक्षखण्डनं। यद्वाचानभ्युदितमित्यादिश्रुतिव्याख्यानदूषणं। भग-वच्छरीरस्य अप्राकृतत्वव्यवस्थापनं। ब्रह्मणः केवलनिर्व्विशेषत्वकेवलसविशेषत्ववादखण्ड-नपुरःसरं उभयलिङ्गत्वनिरूपणं। ब्रह्मणः साकारत्वसंस्थापनं। भक्तिरेव तद्दर्शनोपाय इति-निरूपणं। अहिकुण्डलिन्यायेन तस्य विविधाकारत्वकथनञ्च। अनन्तरूपस्य भगवतः किं सर्व्वा-ण्येव रूपाणि तुल्यानि उतैकं मुख्यमितराणि गुणभूतानीतिविमर्शनं। अप्पयदीक्षितकृतशिव-तत्त्वविवेकमतखण्डनं। ब्रह्मोपनिषदीयनारायणकृतशङ्करानन्दकृतव्याख्यानयोराक्षेपः। प्रणव-स्वरूपनिरूपणादिकं। वासुदेव एव परब्रह्म इति निरूपणं। अत्र सर्व्वासामुपनिषदां संवादकथनञ्च। चन्द्रचन्द्रिकान्यायेन जगतो भगवच्छक्तिकत्वनिरूपणं। चतुर्व्यूहनिरूपणं। शिवशम्भुरुद्रेशानादिशब्दाः मुख्यया वृत्त्या वासुदेवे एव उपतिष्ठन्ति अन्यत्र तु शिवादौ गौणमि-तिनिरूपणं। अष्टाङ्गोपासनास्वरूपकथनं। पुराणवाक्यानां समन्वयकथनं। विष्णुतत्त्वनिर्णय-कारमताक्षेपः। भगवन्महेश्वरादिशब्दनिर्व्वचनं। यज्ञेषु शिविशब्दतात्पर्य्यकथनं। वियदधि-करणादिविमर्शनञ्च। उपक्रमोपसंहारयोः कुत्र प्राधान्यमितिविवेचनं। पुरुषशब्दवाच्य-निरूपणं। भगवानेव महापुरुषशब्दवाच्य इतिनिरूपणं। ब्रह्म किं निमित्तं उत उपादान-मित्यत्र नानावादकथनं। आत्मशक्तिनिरूपणं। जगतामादिकारणनिरूपणं। ऋतं सत्य-मित्यादिमन्त्राणामर्थकथनपूर्व्वकं विरोधपरीहारः। दहरोपासनानिरूपणं। अन्तर्यामिनिरू-पणं। सृष्टिप्रक्रियाकथनं। भगवद्गीताभागवतादिश्लोकानां विरुद्धत्वेन प्रतीयमानानां तात्-पर्य्यादिनिरूपणं। हरिहरयोरभेदकीर्त्तनं। भगवद्गीताया अनुवादत्ववादखण्डनं। तस्याः शिवपरत्वमतनिरसनञ्च। भगीरथेन विष्णुपादोद्भवा गङ्गा आनीता न तु हैमवतीतिनिरू-पणमुखेन गङ्गायाः द्वैविध्यकथनं। नीलकण्ठेन कण्ठे कालकूटधारणं न खलु स्वसामर्थ्यात्

किन्तु भगवच्छक्तिप्रभावादेवेतिनिरूपणं। अत एव निर्व्वाणं सर्व्वाधिदर्शनमः श्रेयिनादिकम वासुदेवं एव पर्य्यवस्यति, किञ्च शिवपार्व्वतीसर्व्वविभूतिरानन्दाकारो भगवानेव सकलवेद-वेदान्तप्रतिपाद्यः, परमशिवस्तु तस्य मुख्यविभूतिरूपः समुच एवेति राधान्तकथनं। श्रीमद्भाग-वतस्य निखिलवेदान्तार्थनिष्कर्षरूपत्वकथनं। प्रत्यक्षरं भगवच्छब्दनिर्व्वचनं। भगवन्माहात्म्य-कीर्त्तनं। तदवतारनिरूपणं। भगवन्मूलरूपस्य चतुर्भुजत्वकथनं। नारायणादिशब्दनिर्व्वचनं। भगवन्मूर्त्तिनिरूपणं। पुराणेषु अर्थवादपरिकल्पनायां दोषकीर्त्तनं। पुराणैर्द्दमभिविप्राः प्रोक्ता-च्चद्रलयैव च। चतुर्भिर्भगवान् विष्णुर्द्वाभ्यामन्ना प्रकीर्त्तिता। इत्यादिस्कन्दसंहितावाक्यस्य शिवात्मभूतसमुचविष्णुपरमितिनिरूपणं। तामसादिपुराणनिरूपणं। सात्त्विकाद्यनुष्ठानफ-लकीर्त्तनं। अधोक्षजशब्दनिर्व्वचनप्रसङ्गेन शिवपदकूषणं। भगवत्सेवायामेकान्तिन एव अधि-कारिणो नान्ये इति निरूपणं। मनुष्येषु ये हि देवांशसम्भूतास्तेषां विष्णुपूजनमेव स्वधर्म्मः, इतरेषां दैत्यांशतया शिवे एव भक्तिर्भवतीत्युपपादनं। गायत्र्यर्थविचारः। तस्याः शिवादि-परत्ववादखण्डनं। सन्ध्यानुष्ठाननित्यता। 'आग्नेयो वै ब्राह्मण' इत्यादि श्रुत्या अग्निसाध्यकर्म्म-भिरग्न्यात्मयाजिनः शिवस्य यजनरूपमाराधनं ब्राह्मणकुलस्य प्रतिपादितमितिवादखण्डनं। भगवद्भजनाकरणे दोषकथनं। भगवत्कृतशिवाराधनबोधकवचनानां तात्पर्य्यकथनं। सर्व्व-भूताश्रयस्य भगवतो युधिष्ठिरसाहाय्यकरणमपि धर्म्मसंस्थापनायेति रहस्यकीर्त्तनं। मैत्र्यधि-कादिमतनिन्दनं। अरुन्धतीन्यायेन भगवानेव सर्व्वशास्त्रप्रतिपाद्य इतिनिरूपणं। पञ्चपाशु-पतादीनां मोहशास्त्रत्वकथनं। सात्त्वतशास्त्रनिरूपणप्रसङ्गेन सात्त्वतस्य जन्मादिप्रमाण-कीर्त्तनं। मोक्षोपायादिकीर्त्तनं। श्रीकृष्णरूपमेव भगवतो मुख्यमूर्त्तिरितिनिरूपणं। तद्धामादि-कथनं। तत्परिकरनिरूपणं। निराकारवादखण्डनं। कृष्णाय देवकीपुत्राय इत्यादि छान्दोग्य-वाक्यतात्पर्य्यकथनं। प्रभासलीलायाः सङ्गतिकथनं। श्रीकृष्णेन असुरविनाशाय मर्त्यलोको-पयिकं रूपं यद्गृहीतमासीत् तस्यैव नटवत् परित्यागोऽस्यां लीलायां न तु स्वरूपस्य इति तच्छरीरस्य अप्राकृतत्वनिरूपणं। उपसंहारः।

No. 3020. व्यङ्ग्यार्थकौमुदी। Substance, country-made paper, 10 × 4½ inches. Folia, 88. Lines, 12 on a page. Extent, 3,282 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Paṇḍit Kálidása Vidyávágíśa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Vyangártha-kaumudí. A commentary on Bhánudatta's Rasa-manjarí, a treatise on rhetoric. By Vis'veves'vara Paṇḍit.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः।

हेरम्बमम्बुजाक्षं चाम्बकमम्बरमपि च जगदम्बां।

प्रणमामि प्रणतस्थैर्य्यवृन्दसमुद्धरणाय ॥

यस्य सम्यक्प्रतिपत्तिरस्य' लक्ष्मीधरस्य विवर्णं धरायाः ।

विश्वेश्वरेण क्रियते समासात् समञ्जसार्था रसमञ्जरीयं ॥

प्रारिप्सितसमाप्तिप्रतिबन्धकदुरितनिवृत्तये कृतं मङ्गलं शिष्यशिक्षायै निबध्नाति श्रीमी-षमिति ।

End. मञ्जरीत्येकदेशोपादानमिति नियम ।

श्रीमच्छ्रीमत्खिलतनदसीमश्रीमन्मूर्द्धन्यताकलनसकलधन्यतायाः ।

लक्ष्मीधरोपमङ्गल मुदं प्रसूतां विश्वेश्वरस्य कृतिरस्य चिरस्य लोके ॥

Colophon. इति श्रीविश्वेश्वरपण्डितकृता रसमञ्जरीटीका व्यङ्ग्यार्थकौमुदी समाप्ता ।

विषयः । भानुदत्तकृतरसमञ्जर्य्या व्याख्यानं ।

No 3021. अणुभाष्यम् । Substance, country-made paper, 10 × 5½ inches. Folia, 342. Lines, 8 on a page. Extent, 6,479 ślokas. Character, Nágara. Date. Sm 1909. Place of deposit, S'ántipura. Paṇḍit Kálidása Vidyávágíśa, Appearance, new. Prose. Generally correct.

Anubháshya. A commentary on the Vedánta Aphorisms of Vyása. By Vallabha A'chárya. The standpoints of the commentator are the absolute unity of the divine and the human soul, and the supreme divinity of Kṛishṇa. His object in the work is the refutation of all Hindu doctrines hostile to his theory.

Beginning. श्रीगोवर्द्धननाथाय नमः ।

अथातो ब्रह्मजिज्ञासा । इदमत्र विचार्य्यते वेदान्तानां विचार आरम्भणीयो न वेति । किं तावत् प्राप्तं नारम्भणीय इति । कुतः ? इत्यादि ।

End. नानामतध्वान्तविनाशनक्षमो वेदान्तदुग्धाब्धिविकाशने पटुः ।

आविष्कृतोऽयं भुवि भाष्यभास्करो

मुधा + + + + + यत नान्यवर्त्मसु ॥

पुरन्दरमदोद्भवप्रचुरदृष्टिसंपीडित-

स्वकीयवरगोकुलावनपरायणो लीलया ।

क्षितावनतदुष्टिभिः परिपपोष बालाम् गिरिं

दधार स स एव हि श्रुतिशिरस्सु संराजते ॥

Colophon इति श्रीमद्वेदव्यासमतानुवर्त्तिश्रीवल्लभाचार्य्यविरचिते ब्रह्मसूत्राणुभाष्ये चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थः पादः । संवत् । १९०९ ।

विषयः। विष्णुस्वामिमतानुसारेण ब्रह्मसूत्रव्याख्यानं। तथा हि, रामानुजाचार्य्य-विष्णु-स्वामि-मध्वाचार्य्य-निम्बार्काचार्य्यप्रवर्त्तितानां क्रमेण श्री-रुद्र-माध्व-सनकोपपदानां यथाक्रमं विशिष्टाद्वैत-शुद्धाद्वैत-शुद्धद्वैत-द्वैताद्वैतमतसम्बन्धिनां सुप्रसिद्धानां चतुर्णां वैष्णवसम्प्रदायानां मध्ये वल्लभाचार्य्योऽयं विष्णुस्वामिमतप्रवर्त्तकतया वैष्णवैराचार्य्य इति ख्यातां पदवीमभिषेकपुरःसरं समधिजगाम। एतन्मते शुद्धाद्वैते जीवपरमेश्वरयोः सेव्यसेवकयोरंशांशिभावो जलबिन्दुजलाशययोरिव। सर्व्वमेवेदं परिदृश्यमानं वस्तुजातं भगवत एव आविर्भवति लूतातन्तुरिव व्येति च तत्रैव। तथा मायिकगुणसम्पर्कशून्यः परमेश्वरः श्रीकृष्ण एव उपास्यदेवः। किञ्च एतदुपासनयैव सर्व्वशोकोपरितमोक्षप्राप्तौ आनन्दाविर्भावात्मोक्षः नान्यदेवोपासनया अन्यदेवोपासनाकर्त्तव्यताबोधनपरश्रुतयश्च श्रीकृष्णविषयकपरमानुरागप्राप्तिद्वारा परम्परया मोक्षसाधिकाः।

No. 3022. काव्यप्रदीपः। Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 207. Lines, 10—11 on a page. Extent, 5,407 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, S'ántipura, Paṇḍit Kálidása Vidyávágiśa. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Kávya-pradípa. A commentary on Mammaṭha Bhaṭṭa's *Kávya-prakás'a*, a treatise on rhetoric. By Govinda Mahámahopá-dhyáya.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः।

सोमादेव्याः प्रथमतनयः केशवख्यातजन्मा
श्रीगोविन्दो रुचिकरकवेः प्रेमपात्रं कनीयान्।
श्रीमन्नारायणचरणयोः सम्यगाधाय चित्तं
नत्वा सारस्वतमपि महः काव्यतत्त्वं ब्रवीति॥

वचनसन्दर्भविशेषरूपस्य ग्रन्थस्य प्रारिप्सितत्वेन श्रोतुमुचितायाः सेव्यमानायाश्च वाग्देव्या आस्पदभूतां कविभारतीं तदभिन्नत्वेन अध्यवसितां प्रारिप्सितप्रतिबन्धकदुरितशान्तये ग्रन्थकृत् संस्तौति नियतिकृतेति। इत्यादि।

End. परिशीलयन्तु सन्तो मनसा सन्तोषशीलेन।
इममद्भुतं प्रदीपं प्रकाशमपि यः प्रकाशयति॥
दीपिकाद्वितयं काव्ये प्रदीपद्वितयं धृतौ।
सन्ततौ सम्यगुत्पाद्य गोविन्दः शर्म्म विन्दति॥

Colophon. इति श्रीमन्महामहोपाध्यायश्रीगोविन्दविरचिते काव्यप्रदीपे अर्थालङ्कार-निर्णयो नाम दशम उल्लासः समाप्तः ।

विषयः । मम्मटभट्टकृतकाव्यप्रकाशस्य व्याख्यानं ।

No. 3023. रत्नपालचरित्रम् । Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 48. Lines, 15 on a page. Extent, 558 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Verse. Incorrect. Gujráṭi bháshá.

Ratnapála-charita. A biographical account of Ratnapála, a Jain saint, and praise of Jain duties. By Kavimohan, or Mohan the poet. The work is in Guzrati verse.

Beginning. सकलश्रेणिमंदिरतणीदायक अनुदिन जेह ।
तेजें कोर रूपच्छै तेहथीधरीयै नेह ॥
अविन्याशी अव्यय अवज अक्षयकलो अलख ।
निराकार निरुपाधिगुण नविनसकारद्पख ॥
आदि अनादिरूप ममन्यारो कलो निरवेद ।
रूपा अरूपी जीवनो + पदार्थीसकैभेद ॥ इत्यादि ।

End. चोस्यै घरि घरि मंगलमालाथांभलतां एरासजो ।
वमकधकंचणलीलालच्छीमोहन विजयै विलासजो ॥

Colophon. इति श्रीरत्नपालचरित्रे कविमोहनविरचिते चतुर्थकाण्ड ।

विषयः । रत्नपालस्य ऋषेः सविस्तरजीवनवृत्तान्तकीर्त्तनमुखेन जैनधर्म्ममाहात्म्यकथनम् ॥

No. 3024. उपासकदशाङ्गबालबोधिनी । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 53. Lines, 10 on a page. Extent, 1,524 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Prose. Correct.

Bálabodhiní ALIAS **Subodhiní** ALIAS **Upásaka-dasânga-bálabodhiní.** A Guzrati paraphrase of the Upásakadasánga of the Jains.

Beginning. प्रणम्य श्रीमहावीरं जगदानन्ददायकं ।
उपासकदशाङ्गस्य वक्ष्ये व्याख्यां सुबोधिनीम् ॥

तेणं कालेणं तेणं समएणं चंपानामं नयरी हुत्था। तेसणं चंपाए पुण्णभद्दनामा चेइयए हत्था। वण्णओ तीसे णं चंपाए नयरीए कूणिए नामं राया हुत्था। इत्यादि।

End. इमे हि वाउइणं देवयाई दि ति + उद्देसगाण समुद्दिसिए। अणुन्नाए अज्झयणं होइ ति इमीज्झ ॥

Colophon. इत्युपासकदशाङ्गव्याख्या समाप्ता।

विषयः। जैनोपासकदशाङ्गस्य गुर्जरभाषया व्याख्यानम्।

No. 3025. विपाकाङ्गसूत्रवृत्तिः। Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 47. Lines, 8 on a page. Extent, 782 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ajimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Prose. Incorrect. Sanskrit.

Vipákáñga-sútra-vritti. A Sanskrit gloss on the Vipákáñga Sútra, a Jain treatise on works and their retributions. By Abhayadeva A'chárya. The text has been noticed under No. 2887, (*ante*, VIII, 319).

Beginning. प्रणम्य श्रीवर्द्धमानं वर्द्धमानश्रुताध्वना।
विपाकश्रुतशास्त्रस्य वृत्तिरेयं विधास्यते ॥

अथ विपाकश्रुतमिति कः शब्दार्थः। उच्यते विपाकः पुण्यपापरूपं कर्मफलं। तत् प्रतिपादनपरं श्रुतमागमो विपाकश्रुतमिदं। इत्यादि।

End. अथ येन जिनागमे भक्तिपरा इति।

Colophon. वृत्तिरियं संविग्नमुनिजनप्रधानश्रीजिनेश्वराचार्यचरणकमलचञ्चरीककल्पस्य श्रीमदभयदेवाचार्यस्य। इति समाप्तोऽयं ग्रन्थः।

विषयः। जैनकर्मविपाकसूत्रस्य व्याख्यानम्।

No. 3026. वर्द्धमानदेशना। Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 182. Lines, 12 on a page. Extent, 5,096 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ajimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Prose. Incorrect. Mágadhí interspersed with Sanskrit.

Varddhamánadeśaná. A paraphrase, in Arddhamágadhi, of certain lectures and sermons of Varddhamána Jina, illustrated by a number of stories descriptive of Jain duties and moral precepts. By Rájakírti Gaṇi.

Beginning. नमः श्रीपार्श्वनाथाय वाञ्छितार्थप्रदायिने ।
करोमि गद्यबन्धेन श्रीवर्द्धमानदेशनां ॥

अस्मिन् जम्बूद्वीपे भरतनामक्षेत्रं वर्त्तते तस्मिन् भरते वाणिज्यनामनगरोऽस्ति । इत्यादि ।

End. जम्बूस्वामी समभावभावितात्मा धर्म्मपरायणो जातः ।

अस्मिन् ग्रन्थे यत्किञ्चिदुत्सूत्रदूषणं भवति तत्सर्व्वं श्रुतधराः शोधयन्तु गतमत्सराः ॥

Colophon. इति श्रीवृहत्खरतरगच्छे श्रीजिनभद्रसूर्य्यान्तेवासिवाचनाचार्य्यश्रीपद्ममेरुगणिशिष्यश्रीमतिवर्द्धनगणिशिष्यश्रीमेरुतिलकगणिशिष्यश्रीदयाकलशगणिशिष्यामरमाणिक्यगणिशिष्यश्री[illegible]गणिशिष्यवाचनाचार्य्यश्रीरत्नलाभगणिशिष्येण श्रीराजकीर्त्तिगणिना श्रीवर्द्धमानदेशनायां गद्यबन्धेन प्रणीतायां तेतलीपिताप्रतिबोधो नाम दशम उल्लासः समाप्तः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । वर्द्धमानजिनोक्तार्द्धमागधीभाषामयदेशनाच्छायारूपोऽयं प्रबन्धः । तत्र एकदा जम्बूद्वीपे भरताभिधानक्षेत्रे वाणिज्यनामनगरे भगवान् वर्द्धमानो गोष्ठीं चकार । तत्र धर्म्मदेशनाशुश्रूषया समागतानां मध्ये कश्चित् आनन्दनामा श्रेष्ठी भगवता "भो भव्यलोकाः जन्मजरामरणदुःखवियोगादिपूर्णोऽयं मनुष्यलोकः । अस्मिन संसारसागरे निमग्नानां जीवानां मानुषजन्मतावत् दुर्लभं । तथापि आर्य्यक्षेत्रे चोत्तमकुले प्रसूतिः दुर्लभः । दुर्लभः खलु उत्तमगुरुलाभः । दुर्लभश्च पुनः धर्म्मश्रवणं नाम । एवं ज्ञात्वा निद्राक्रोधादिकषायान् विहाय विधाय च परमोत्तमं धर्म्मानुष्ठानं सम्यक्त्वमधिगम्य आरामशोभावत् सुखमनुभवन्तिति" कथिते तदारामशोभादृष्टान्तविवरणं जिज्ञासुरसौ भूय एव भगवन्तं पप्रच्छ । अथ भगवान् तद्विवरणमेवमाह स्म । तत्र स्थानपुराभिधाननगरनिवासिनः अग्निशर्म्मनामधेयस्य विप्रवर्य्यस्य कन्याया दृष्टान्तकीर्त्तनं । अथ भगवान् पुनराह स्म । जीवदयादिव्रतानि । तत्र तत्र विविधोपाख्यानकथनञ्च । प्रथमतो जीवदयारूपाणुव्रतकथनपूर्वकं सत्यभाषणरूपद्वितीयाणुव्रतकथनं । तत्र २ विविधोपाख्यानकथनञ्च अदत्तादानपरदत्तादानपरस्वविरतिरूपतृतीयाणुव्रतविधितद्विवरणादिकथनं । शीलरूपचतुर्थाणुव्रतविधितद्विवरणादिकथनं । परिग्रहपरिमाणरूपपञ्चमाणुव्रतविधितद्विवरणकथनं । अथ रात्रिभोजनाभावव्रतकथनं । तत्र विविधोपाख्यानकथनञ्च । अथ त्रिविधगुणव्रतविधिकथनादिकं । दिग्व्रतविधिकथनादिकं । भोगोपभोगव्रतविधिकथनादिकं । अनर्थदण्डविरतिव्रतविधिकथनादिकं । सामायिकव्रतविधानादिकथनं । देशावकाशिकव्रतविधानादिकथनं । अथ कुव्यापारपोषध-आहारपोषध--ब्रह्मव्रतपोषध-शरीरसत्कारपोषधरूपचतुर्विधपोषधव्रतविधानादिकथनं । आनन्दस्य जैनधर्म्मादिग्रहणवृत्तान्तकथनं । अथ जम्बूस्वामिना सह सुधर्म्मस्वामिनः संवादेन कामदेवाभिधानश्रावकस्य चरितकीर्त्तनं । तत्र धर्म्मनिदेशक-पङ्क्तिभेदक-निद्राच्छेदक निर्वंशक-हत्यापापिरूपपञ्चविधाततायिनिरूपणादिकथनं । तत्र २ उपाख्यानकथनञ्च । अथ श्रावकस्य चुलणीपितुश्चरित्रवर्णनं । अथ सुरदेवनामधेयस्य श्रावकस्य चरितकीर्त्तनं ।

अथ चुल्लशतकनामकस्य श्रावकस्य चरितकथनं। अथ कुण्डकोलिकसंज्ञकश्रावकस्य चरित्रकथनं। अथ द्रामकश्रावकचरित्रकथनं। अथ सद्दालपुत्रश्रावकस्य प्रतिबोधादिकथनं। अथ महाशतकनामधेयश्रावकस्य चरितकथनं। अथ नन्दनीप्रियनामकश्रावकस्य प्रतिबोधादिवर्णनं। अथ भविकानां प्रतिबोधार्थं तेतलीपितृनामधेयस्य श्रावकस्य चरित्रकथनं। अथ एवंच दशाध्ययनतया विविधोपाख्यानकीर्त्तनमेवेति दैयम्।

No. 3027. विक्रमसेनकुमारचउपई। Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 35. Lines, 14 on a page. Extent, 1,500 ślokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1805. Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Incorrect. Hindi.

Vikramasena-kumára-chaupai. A Hindi poem on the loves of Kumára Vikramasena and Lílávatí. Anonymous.

Beginning. सुदाता संषेसरोपूरण परम उल्लास।
सांनिधकरज्यो सांचि+अधिकफलेसुउ+स॥
सारदचंदसमो व+वदन अनोपमजाय।
+रदसुपसप्रेचो+मकवचनविलाय॥
चरणकमलसद्गु+नण+सेवुं दिन आय।
कि+योकुंजरकरै ते समय+कुणजाय॥ इत्यादि।

End. विक्रमचरितनै चोपइ+चोपंधरच्योमैजो इजौ।
अधिको+ +भाख्योमोर मिछादुक्कड+होइजौ॥
भावकरीनै येमरभणस्यै ते सेवरमचोवरस्यैजौ।
एम वंधि सदा संभलस्यै तास मनोरथफलस्यैजौ॥
डाणाभावममोजेसै माइमानणामरसुखदाइजौ।
दिनदिन चढ़ती तेजमयाइ दिनदिन होलति पाइजौ॥

Colophon. इति श्रीविक्रमसेनकुमारचउपई समाप्त। संवत् १८०५।

विषयः। विक्रमादित्यकुमारस्य विक्रमसेनाभिधानस्य लीलावत्या सह परिणयादि-वर्णनम्।

No. 3028. कयवन्नाचउपई । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 22. Lines, 16 on a page. Extent, 262 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Kayavanná-chaupaí. A Hindi poem giving the substance of a discourse between Varddhamána Jina and one Abhayakumára on religious benefactions. Anonymous.

Beginning. स्वस्तिश्रीसुखसम्पदादायक अरिहन्त देव ।
सेवकने सुखे मने नाम जपुं नितमेव ॥
समरुं सरसति सामिनि प्रणमु सद्गुरुपाय ।
कयवन्नाचोपई क + दानधनमदीपाय ॥
प्रथमसंबंधश्रीमा + यो श्रीगौतमस्वामिनिसुब्धि ।
सुगुरश्रीअभयकुमरसन्मीसरचिवुजि ॥ इत्यादि ।

End. सरसवाखनकारप + तौ तौसउ परर कयवुतीजौ ।
पूरौसुंणताश्री यो श्रीकथ्यो धरमकरणमन उलस्योजौ ॥

Colophon. इति श्रीकयवन्नाचउपई समाप्त ।

विषयः । वर्द्धमानेन सह अभयकुमारस्य संवादेन दानधर्ममाहात्म्यकीर्त्तनम् ।

No. 3029. न्यायबोधिनी । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 48. Lines, 9 on a page. Extent, 1,069 ślokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1702. Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, decayed. Prose. Correct.

Nyáya-bodhiní. The elements of the Nyáya and the Vais'eshika systems of philosophy, in describing which the author refutes all adverse doctrines. By Durgádatta Sanmis'ra.

Beginning. प्रणम्य परमेशानं स्वर्गापवर्गकारणम् ।
क्रियते बालबोधाय सुबोधा न्यायबोधिनी ॥
तत्र प्रमाणादिषोडशपदार्थानां साधर्म्यवैधर्म्याभ्यां तत्त्वज्ञानादात्यन्तिकदुःखनिवृत्तिरूप-
परमपुरुषार्थसिद्धिः इति भगवानक्षपादः । तत्र प्रमाणस्वरूपं तावद्विवेचनीयं । इत्यादि ।

End. इति तत्तत्प्रकारतानिरूपकमेव तत्कार्य्यकारणभावविशेषत्वमिति ।

* **Colophon**. इति पण्डितश्रीदुर्गादत्तविरचिता न्यायबोधिनी सम्पूर्णा। समाप्तोऽयं ग्रन्थः। शकाब्दाः १७०१।

विषयः। न्यायवैशेषिकमतनिरूपणम्। तत्र प्रमाणादिषोडशपदार्थानामुद्देशक्रमेण प्रमाणपदार्थनिरूपणम्। प्रत्यक्षानुमानोपमानशब्दभेदात् तस्य चतुर्विधत्वनिरूपणमुखेन चार्वाकादीनां तदन्यतमत्वकथनं। प्रत्यक्षमात्रप्रामाण्यवादिनो चार्वाकादीनां मताक्षेपकथनम्। प्रमेयपदार्थनिरूपणं। तत्र कणादोक्तद्रव्यादिपदार्थानामन्तर्भावादिनिरूपणं। माध्यमिकादिमतखण्डनं। आत्मस्वरूपलक्षणपरीक्षादिनिरूपणं। परमात्मानुमानप्रकारकथनं। हेत्वाभासादिनिरूपणं। वादजल्पादिस्वरूपादिकथनं। अपवर्गसाधनादिकथनञ्च॥

No. 3030. नवपदप्रकरणम्। Substance, country-made paper, 12 × 4 inches.. Folia, 64. Lines, 12 on a page. Extent, 1,632 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, A'jimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Incorrect. Arddha Mágadhí.

Navapada-prakaraṇa. A metaphysical disquisition on truth and untruth and the modes of ascertaining them, from a Jain standpoint. By Jinachandra Gaṇi *alias* Devagupta A'chárya, disciple of Kakkáchárya.

Beginning. नमिऊण वद्धमाणं निच्चं सम्भवयाइं संखेवा।
नवभेयाइं वोच्छं सद्धावमणुग्गहट्ठाए॥
जारिसओ जइभेओ जह जायइ जह य दोसगुणा।
जयणा जह चइ ठाइ भंगोत्तर भावणाभेया॥ इत्यादि।

End. इइ नवपयं चोएयं रइयं सीसेण ककसूरिस्स।
सविषा जिणचंदेणं सरय+मधुमर्थं च॥

Colophon. इति श्रीमत्ककसूरिश्रीकक्काचार्यशिष्येण जिनचन्द्रगणिना श्रीदेवगुप्ताचार्य इत्युत्तरनाम्ना विरचितं नवपदप्रकरणं समाप्तं। इति।

विषयः। इह खलु सर्व एवायं जीवो नारकतिर्यङ्नरामरगतिरूपविविधविभीषिकाद्यावर्तने शब्दादिपञ्चविषयसुखरूपाभिमतोपदर्शितनानाविधाविद्याभिनवकरनिकराकीर्णसङ्कीर्णसुखसकरन्दे जननमरणप्रसूतदुःखापद्भयङ्करे संसारारण्ये निरन्तरमत्युन्दरावरतकरणेन मिथ्यात्वकुटिलपथचरणेनैव भ्राम्यते। न च तदा कश्चिदेनं जानाति, यदुतैव एव भवेऽनेकविभीषणव्याघ्रनिवासअनिताननदुःखसम्भानहेतुरिति। एवं शारीरमानसानेककष्टेनायासप्रोषितस्य मिथ्यात्वादिनवभावाननजननमरणपरिवर्त्तनात् निर्वेदितमतिरीतिना-

चारित्रिकस्य सकलसत्त्वापायमोहमहदभिरतिशयदुःखजलपापवर्गमार्गप्रदर्शकस्य कमपि चलार्थं गुरुपर्योरेवं प्रपन्नस्य सम्यक्त्वसम्यग्ज्ञानलाभः सम्पद्यते। सम्यक्त्वं मिथ्यात्वादिपञ्चदशपदार्थानां परिज्ञानात् सम्पद्यते। तदत्र मिथ्यात्वादिकं प्रत्येकं नवभिर्द्वारैर्निरूपितम्। तत्र द्वाराणि तावत् यादृशो यत्स्वरूपो मिथ्यात्वरूपो गुण इत्येको भेदः। यद्भेदे ये भेदा यस्यासौ यद्भेदो यावद्भेद इति द्वितीयो भेदः। येन प्रकारेण स उत्पद्यते इति तृतीयो भेदः। यथाच दोषा गुणाश्च यथा तद्विपक्षे दोषाः सम्भवन्तीति चतुर्थो भेदः। यथा च तदा सेवने गुणाः सम्भवन्तीति पञ्चमो भेदः। गुरुसम्यक्त्वोपगतकषायतया यत्नेषु कर्तव्येति षष्ठो भेदः। यथा चातीचारास्तेषु सम्भवन्तीति सप्तमो भेदः। यथा चैतेषामभावः सर्वथा सम्पद्यते इति अष्टमो भेदः। यथैतेषां गुणानां परिपोषार्थं भावना भाव्यते—इति नवमो भेदः। एतानि नवद्वाराणि प्रत्येकं मिथ्या-त्वादिषु ज्ञेयानि। तत्र मिथ्यात्वं, सम्यक्त्वं, अणुव्रतानि पञ्च, त्रीणि गुणव्रतानि, शिक्षाव्रतानि चत्वारि, एतानि सर्वाणि द्वाराणि सम्यक्परीक्षितानीति ज्ञेयम्॥

No. 3031. नवपदप्रकरणविवृतिः। Substance, country-made paper, 14 × 6 inches. Folia, 219. Lines, 15 on a page. Extent, 60,106 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Prose. Correct. Sanskrit.

Navapada-prakaraṇa-vivṛiti. A Sanskrit commentary on the work described under the next preceding number. By Dhanadeva Yaśodeva.

Beginning. सद्ध्यानधनप्राप्ता कर्मद्वारिद्रविद्रुतौ ॥
निर्वृतिः साधिता येन तं नमामि जिनप्रभुम् ॥
जयति जिनकर्ममुक्तं आत्मगुणमविमलकेवलपताकः ।
चिद्गात्मरक्षतपूजः स जगन्निवेदको वीरः ॥
यस्याः प्रसादयानेन लीलया ज्ञानसागरं ।
तरन्ति विबुधाः सा मे सन्निधत्तां सरस्वती ॥
मम बुद्धिकुमुद्विनीयं यस्य प्रमदप्ररोदये सद्यः ।
यायात विकाससमसं तान् भक्त्या निजगुरून् नौमि ॥
श्रीदेवगुप्तसूरिर्विरचितवान् नवपदप्रकरणं यत् ।
विवृतिं तस्य विधित्सुर्विज्ञापये सज्जनानेवं ॥

— — — — — — —

इह चादावेव प्रकरणकाराऽभीष्टदेवतास्तवदैवतास्तवमभिधेयादिकञ्च प्रतिपादयितुकामो गाथामाह । नमिऊण इति ।

End. जिनस्थं सर्व्वं यदादावुक्तं तदेव पर्य्यन्ते निगदितमिति न दोष इति गाथार्थः ॥

इयञ्च गाथा पूज्यपादैः स्वटीकायां न व्याख्याता । तथादर्शेषु पुनर्लिखिता दृश्यते इति मया व्याख्यातेति ॥

Colophon. इति श्रीमदुकेशगच्छीयश्रीकक्काचार्य्यशिष्येण जिनचन्द्रगणिना श्रीदेवगुप्ताचार्य्येत्तरनाम्ना विरचितस्य नवपदप्रकरणस्य विवृतिः समाप्तेति ॥

— — — — — — — ।

उपाध्यायो यशोदेवो धनदेवाख्यनामकः ।
नङ्गोऽपि चाहुलचक्रे वृत्तिमेतां सविस्तरां ॥
एकादशशतसंख्येष्वब्देष्वधिकेषु पञ्चपञ्चाशं ।
अणहिलपाटकपुरे सिद्धा केशीयवीरजिनभवने ॥

विषयः । देवगुप्ताचार्य्यविरचितनवपदप्रकरणाभिधानजैनप्रकरणस्य विस्तरशो व्याख्यानम् ।

No. 3032. दण्डकबालावबोधः । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 16. Lines, 9 on a page. Extent, 574 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, A'jimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Prose. Incorrect. Gujráṭi.

Daṅḍaka-bálábodha. A Gujráṭi translation of Devagupta A'chárya's *Daṇḍaka*, a collection of hymns in praise of Jina. As the name implies, it is intended for the use of girls.

Beginning. नमिउं चउवीसजिणे । इति कहतां । रिषभादिक चउवीस तीर्थंकर प्रते । नमस्कारकरीनैं । तसुतणविचारलेस देसणउं । ते तीर्थंकरे कह्यो । इत्यादि ।

End. श्रीजिनहंस आचारजरेजराज्ये । श्रीधवलचंद्रनै शिष्ये गजसाररयामाणि लिख्यो । विचारस्तवनरूपविनती । आपरे आतमारे हितरीकारणरे ॥

Colophon. इति श्रीदंडकबालावबोधः सम्पूर्णः ॥

विषयः । जिनहंससूरिकृतदण्डकाभिधानमागधीभाषामयस्तोत्रस्य गुर्जरभाषया अवतारणम् ।

No. 3033. जीवविचारबालावबोधः। Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 7. Lines, 8 on a page. Extent, 130 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit. Ájimganj Ráya Dhanapat Siñh, Baháдur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Jívavichára-bálábodha. A Gujráṭi translation of the *Jíva-vichára,* a treatise on animated creation. Anonymous.

Beginning. श्रीजिनाय नमः। तीने त्रिभुवनसमंधत्युपातारैविषै दीवासमनजमए-मर विषर प्रकाशमनाकरवचारश्रीमहावीरस्वामी भवि। नमिजय करता नमस्कारकरीनर। इत्यादि।

End. संक्षेपकरिनर उधर्यो कीधो। विस्तीर्णसिद्धान्तरूपीया समुद्रतंती॥

Colophon. इति श्रीजीवविचारबालावबोधः सम्पूर्णः।

विषयः। सर्वेमागधीभाषामयजीवविचारप्रकरणस्य गुर्जरभाषया व्याख्यानम्।

No. 3034. धनपालचरियम्। Substance, country-made paper, 13 × 8½ inches. Folia, 132. Lines, 12 on a page. Extent, 494 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Dhanapála-chariya. The history of Dhanapála, a banker, who obtained emancipation through the instruction of Nemínátha, a former Jina. By Devendra Súri.

Beginning. वंदिषो सुव्वयजिणं सुंदरिसणारं पुरंमि भवयच्छे।
जत्य सामसिया विहारो कराविओ किंपितवचुच्छं॥
जयतीए पउमजम्मे विजयावयरीए मारिओ सच्छो।
जयसारंति जिणभिवे यूयं दयुं पूसइयं मां॥
पत्तासुवोहि बीयं वेयावचं च काउ समणीर्ण।
चरिउं च वेरैरं + + अनभवमत्थे सवसियाजया। इत्यादि।

End. परसत्ता वकरयणा होगम्मवरा सुवत्तलंकारा।
सुविहियमकवार+सामं इत विचुलसिया सुररं॥

Colophon. इति। ग्रन्थाग्र ४५०० ॥ श्रीः।

विषयः । तत्र नेमिनाथाभिधानजिनवरस्य प्रसादेन रत्नपुरनिवासिनः चम्पाधर्ममयस्य कस्यचित् श्रेष्ठिनः सम्यक्त्वप्राप्तिपूर्वकनिर्वाणप्राप्तिविवरणवर्णनमुखेन तस्य चरित्रजीवनवृत्तान्तकीर्त्तनम् ।

No. 3035. चित्रसेनचतुष्पदी । Substance, country-made paper, 12 × 3½ inches. Folia, 18. Lines, 16 on a page. Extent, 680 ślokas. Character, Nágara. Date, SM. 1849. Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Incorrect. Hindi.

Chittrasena-chatuspadí. Anecdotes of Chitrasena, a king, illustrating the merits of almsgiving. Anonymous.

Beginning. श्रीरिसहेसरपयकमल पणमित्र धरि चाईंद ।
श्रुतधर मनवचनरच सुंदरो समाजरइंद ॥
सुगतिपंथचारे चच्छें दानशीलतपभाव ।
पिन जनगुन परिष्ठो श्रीयो दानतयो प्रसाव ॥ इत्यादि ।

End. तासपरवरजकचसुपसायं चरसति सुनिजरपाई ।
रामविजे उपकान्त र+ चौपईविकानेरचयाई ॥
पंडित चतुर साधुजनप्रेरचए उद्यम उपजायो ।
एहं गंथसुचायो मायो + सोभागसवायो ।

Colophon. इति श्रीदानचर्त्तानुमोदनाधिकारे श्रीचित्रसेनचतुष्पदी । ग्रंथ सम्पूर्ण । संवत् १८४९ ।

विषयः । जैनमतोक्तदानविधिनमाहात्म्यादिवर्णनप्रसङ्गेन पद्मावत्या मन्त्रिणा च रत्नसारेण सह चित्रसेनभूपालस्य संवादादिवर्णनम् ।

No. 3036. जम्बूकुमाररास । Substance, country-made paper, 12 × 3½ inches. Folia, 49. Lines, 11 on a page. Extent, 1,023 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Incorrect. Hindi.

Jambukumára-rása. A discourse between S'ántinátha, a Jina, and Jambukumára, on the merits of good conduct. By Nayavimala Gaṇi.

Beginning. प्रणमी पासजिणंद दयाचरणमणसुखकार ।
जम्बूस्वामी तणो कहुं सरसकथा अधिकार ॥
शीलव्रतपवित्रा धरीकरपीड्यण जियकीध ।
रामाअमरं वयरागीण चकचकशावीकीध ॥ इत्यादि ।

End. एहमितुवो इहुशीलजेधावई तासजगमसुप्रमाणवे ।
भणतां सुणतां मङ्गलमाला निजरकोड़िकल्याणवे ॥
अमर जम्बूमुनिवररायाजं प्रणमुं तसपायावे ।

Colophon. इति जम्बूकुमाररास सम्पूर्ण ।

विषयः । शान्तिनाथजिनस्य जम्बूकुमाराभिधानगणधरस्य च परस्परमालापवर्णनमुख न शीलधर्ममाहात्म्यादिकथनं ।

No. 3037. अम्बडचरित्रम् । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 42. Lines, 12 on a page. Extent, 1,043 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.
Sanskrit.

Ambaḍa-charitra. The story of Goraksha, a Yoginí,—one of the thirty-two stories related by the vivified images of Vikramadityá's throne. By Muniratna Súri.

Beginning. धर्मात् सम्पद्यते लक्ष्मीर्धर्मात् रूपमनिन्दितं ।
धर्मात् सौभाग्यदीर्घायुं धर्मात् सर्व्वसमीहितं ॥
धर्म+परि+बन्धः अभिधया (?) वक्ष्य च ।
श्रावितमत्पुण्यकोत्पत्तिविनोदाय वितन्यते ॥
जम्बूद्वीपेऽत्र भरते क्षेत्रे श्रीमालवपुर्य्यपि ।
तत्र विक्रमसिंहो राट् सिंहवद्दुस्सह विक्रमः ॥
सभायामन्यदा + + समासीनोऽस्ति भूपतिः ।
पृष्टास्तेकः समायातः प्रथमोवाच साञ्जलिः ॥
शृणु त्वं कौतुकं राजन् श्रोतव्यं सदमं भवेत् ।
एषा गोरक्षयोगिन्या वर्त्तते ध्यानकुण्डिका ॥
अम्बडस्य मयाद्येको व्यापारो भवति त्रिधा ।
अनेकविषमाविष्काररत्नसमन्वितः ॥ इत्यादि ।

End. इत्थं गोरक्षयोगिप्रणीतवचनतः सिद्धोऽप्यभूः क्षितिपः ।
सम्प्राप्तेश्वरा सुकौतुकभरा भूता न वा भाविनः ॥
द्वात्रिंशत्पुत्तलिकाद्दिचरितं यद्रमयपथेन
तच्चक्रे श्रीमुनिरत्नसूरिविजयी तद्वाश्रमाणं बुधैः ॥

Colophon. इति श्रीमदम्मड़चरित्रं समाप्तम् ॥

विषयः । विक्रमादित्यसिंहासनस्थद्वात्रिंशत्पुत्तलिकोत्पत्तिकथनप्रसङ्गेन गोरक्षयोगिन्या अम्मड़स्य च जीवनवृत्तान्तकीर्त्तनं जैनधर्मप्रभाववर्णनञ्च ।

No. 3038. तात्पर्य्यदीपिका । Substance, country-made yellow paper, 14 × 4 inches. Folia, 115. Lines, 8 on a page. Extent, 3,380 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bráhmaṇi Grám, Zillá, Murshidábád, Rámánuja Maṭha. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Tátparya-dípiká. A commentary or Murárí Mis'ra's *Anargha-rághava.* By Vishṇu Paṇḍita, son of Rañga Bhaṭṭa.

Beginning. अनर्घराघवपञ्जिमद्य प्रव्याख्यामि यथामति ।
प्रायो दुर्वहशब्दार्थः प्रथमाङ्को विचार्य्यते ॥
सरामलक्ष्मणो यत्र कौशिको भगवान् स्वयम् ॥
\+ + + + + + + + ।

मङ्गलोपचारपरिप्राप्तमिष्टदेवतानमस्कारमनुपादानमपीह स्वयमितिनिश्चायं दर्शयति निष्प्रत्यूहमिति । भगवत ऐश्वर्य्यादिभाजस्ते जीवने उपासके सम्यक् भावयामः । किमर्थं । निष्प्रत्यूहं प्रत्यूहः विघ्नः तद्ध्वंसाय । अभावार्थे अव्ययमित्यादिना अव्ययीभावः । इत्यादि ।

End. मङ्कुलीशब्दः अथ पवित्ररवाचो देशावयवः ।
यस्य श्रीरङ्गभट्टोऽभूज्जनको भूतरक्षितः ॥
सवित्री यस्य सावित्री सावित्रीव पतिव्रता ।
तेनेयं निर्मिता विष्णुपण्डितेनातिसुन्दरी ॥
टीका मुरारेर्भ्रियतां विबुधा हृदि यत्नतः ।
— — — — — — — ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीरङ्गभट्टात्मजश्रीविष्णुपण्डितकृतायां तात्पर्य्यदीपिकायां मुरारिटीकायां सप्तमाङ्कविवृतिः सम्पूर्णा ।

विषयः । मुरारिमिश्रकृतानर्घराघवस्य व्याख्यानम् ।

No. 3039. स्मृतिचन्द्रिका। Substance, country-made yellow paper, 19 × 8 inches. Folia, 68. Lines, 6 on a page. Extent, 1,886 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Lohágaṇja, Zillá Murshidábád, Rámánuja Maṭha. Appearance, decayed. Prose and verse. Correct.

Smṛiti-chandriká. Summaries of the leading topics of the Smṛiti. By Vámadeva Bhaṭṭáchárya.

Beginning. प्रणम्य राधिकाकान्तं वन्देऽपीडुहमुज्ज्वलं ।
क्रियते वामदेवेन रम्येयं स्मृतिचन्द्रिका ॥

तत्र प्रथमतो नामस्वरूपमभिधीयते । धर्म्मेति शास्त्रवचोक्तं धर्म्मेति वचसंज्ञयं । गुणद्रा-व्यात्मकं नाम प्रत्यक्षं वेदशास्त्रयोः । इत्यादि ।

End. अतएव नित्यनैमित्तिक इत्यत्र नित्यमावश्यकं नैमित्तिकमुपरागादिनि-मित्तकमिति शम् ।

Colophon. इति श्रीवामदेवभट्टाचार्य्यविरचिता स्मृतिचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । शास्त्रवादीनां नामनिरूपणं । सङ्कल्पवाक्यविवेचनं । देवपूजाविधिकथनं । दानफलादिविवेचनं । तुलापुरुषादिमहादाननिरूपणं । वापीकूपतडागाद्युत्सर्गविधिकथनं । अश्वत्थकरणमाहात्म्यकथनं । तदुत्सर्गफलकीर्त्तनञ्च । स्नानविधिकथनं । तर्पणवाक्यादिविवेचनं । सन्ध्यादिविधिकथनं । बलिवैश्वदेवविधिकथनं । काम्यबलिविवेचनं । पितृयज्ञनिरूपणं । श्राद्धसपिण्डनादिकालनिरूपणं । अशौचनिरूपणं । शौचनिरूपणं । द्रव्यशुद्धिकथनं । वृषोत्सर्गविधिविवेचनं । मलमासादिनिरूपणं । कालाशुद्धिनिरूपणं । चूड़ोपनयनादिविधिनिरूपणं । अनध्यायनिरूपणं । विवाहविधिकथनं । सपिण्डतादिविवेचनं । सौधर्म्मनिनिरूपणं । नित्यनैमित्तिककृत्यनिरूपणञ्च ।

No. 3040. सन्दर्भचिन्तामणिः। Substance, country-made paper, 18 × 4 inches. Folia, 94. Lines, 8 on a page. Extent, 3,690 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Lohágaṇja, Zillá Mushidábád, Rámánuja Maṭha. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Sandarbha-chintámaṇi. A commentary on Mágha's *S'iśupála-badha.* By Chandras'ekhara, son of Vishṇu Paṇḍita.

Beginning. यद्गुणध्यानमात्रेण तमोऽपसरति क्षणात् ।
तदेव परमाश्चर्य्यं परं ज्योतिरुपास्महे ॥

कर्मोधंबमिनिषिद्धार्थैरेवर्धवल्लभयोषि ।
सद्यो + + सुधाधारौ विष्णवे गुरवे नमः ॥
यज्ञाचामिव मूर्त्तिभिः समजनि येषां पुरा वल्लभा
श्रीगोपाल इति श्रुतोऽतिविषदं साध्यायमध्यापितः ।
आस्नामन्वगुणातिरेकभणितिर्लोकः सकाम्लाचरं
यस्कौशिककथामधुव्रतभरश्रीरोऽपि नापेक्षते ॥
भासामि + + धरतः सुधांशु
श्रीराम्बुधेरिव विधोरिव रोचिरेषः ।
श्रीरङ्गभट्ट इति स्फुरदमूल गुरुः
+ + + + मणमयकल्पतवत्सतोऽपि ॥
— — — — — — — ।
जातः समाप्रकारं + + + यथाभूत् त्रिवात् ॥
स्कन्दः श्रीयुतचन्द्रशेखर इति ख्यातः समासज्ञके ।
कष्टे यं + + नस्य निर्भरमिदं साहित्यविद्या सती ।
लब्धा भूरिरसस्य भिन्नपुरवान् भाव्यापि न प्रेक्षते ॥
— — — — — — — ।

आदौ महाकाव्यारम्भे वस्तुनिर्देशं कुर्वन् कर्त्तव्यविघ्नविघातार्थं भगवतः श्रीलक्ष्मणाच-रति । श्रिय इति ।

End. क्षितिधरपतिः श्रीपतिमहाविति पाठः मेघाभिति महिमाचार्य्याः । शिव-रिवोऽस्त्वन्दः ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीविष्णुपण्डिततनूजन्मश्रीचन्द्रशेखरकृतौ सन्द-र्भचिन्तामणौ माघटीकायां पञ्चमः सर्गः ।

विषयः । माघकृतशिशुपालवधाभिधानमहाकाव्यस्य पञ्चमसर्गाणां व्याख्यानम् ।

No. 3041. पदचन्द्रिका । Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 64. Lines, 8—10 on a page. Extent, 1,368 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Loháganja, Zillá Murshidábád, Rámánuja Maṭha. Appearance, decayed. Prose. Incorrect.

Pada-chandriká. A gloss on the *Das'a-kumára-charita* of Daṇḍí. By Kavindra A'chárya Sarasvatí.

Beginning. जटाजूटलसद्गङ्गं भुजङ्गपतिमण्डनं ।
नमामि यामिनीकान्तकान्तभालस्थलं शिवं ॥

मुनीति । भुवनद्वयानां चतुर्दशभुवनद्वयानां । पातालद्वयानामप्यर्थः । पिष्टपं भुवनं जगदि-त्यमरः । चान्ता प्रकृतिरेवान्त इत्यपि । अमरमाला नायिका ।

End. चाकचक्य मनसि कृत्वा इत्यर्थः । योगान् विविधोपायान् । योगो युक्तौ च सन्नद्धौ कर्मणा लब्धलाभयोः । ऐक्यदार्ढ्य प्रयोगे च विष्कम्भादौ तथात्मनि । उपाये भेषजे शास्त्रे द्रविणे वसने धने । विश्रब्धघातिनि ध्याने युक्तिन्याये च योजने ॥ इति मचीपः ।

Colophon. इति श्रीसकलशास्त्रार्थसार्थकौशलप्रेमपीयूषसारस्वताम्बुप्रवर्षिताशेषयशः-प्रमुदितसुपरिचितचन्द्रवतीभूतसर्वविद्यानिधानश्रीमद्दण्ड्याचार्य्यसरस्वतीकृतायां दशकुमारव्या-ख्यायां पदचन्द्रिकाभिधानायां विश्रुतचरितं नाम अष्टम उच्छ्वासः ॥

विषयः । दण्डिकृतदशकुमारचरितस्य व्याख्यानम् ।

No. 3042. दशकुमारभूषणम् । Substance, country-made paper, Folia, [illegible]. Lines, 8 on a page. Extent, 950 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ajimganj, Paṇḍit S'yámalála Duve. Appearance, decayed. Prose. Incorrect.

Daśakumára-bhúshaṇa. A gloss on the *Das'a-kumára-charita* of Daṇḍí. By S'ivaráma, son of Krishṇaráma, and grandson of Triloka-chandra.

Beginning. अपर्णया हैमवत्या युक्तः स्थाणुः प्रसीदतु ।
सर्वतापप्रशमनः सर्वाभीष्टफलप्रदः ॥
इन्दिरानुजया युक्तो देवो चक्रधरानुजः ।
भूतये भवतो भूयाद् योग्ययोगसुखान्वितः ॥
गणेशपादाम्बुजसक्तचेता नरेशसम्पूजितपादपद्मः ।
सुरेशतेजा विरजा मनोज्ञस्त्रिलोकचन्द्रोऽजनि स द्विजाग्रः ॥
— = — — — — — ।
जाताः सुतास्तस्य च कृष्णरामो मनोजवस्तस्य सुता बभूवन् ।
तेष्वग्रजः पूज्यपदारविन्दः प्रसादवित्तः शिवरामनामा ॥
गोविन्दरामोऽथमुकुन्दरामो जातः क्रमात् केशवरामसंज्ञः ।
करोमि टीकां निजबन्धुधर्मदे मनोज्ञां शिवरामसंज्ञः ॥

मुर्वीति । भुवनस्य जगतो हस्ताभ्यां दक्षिणादिभिः कश्यपस्य इन्द्रस्य गुरोः पितामहस्य मकु-मजादुत्पन्नादीनाञ्च । इत्यादि ।

End. कुमारसूते देवालये । भग्नपार्श्वे तिर्य्यक्पार्श्वे । यथेति प्रकृतीः शोकान् ॥

Colophon. इति श्रीविश्वेश्वरचन्द्रात्मजरामकृष्णमिश्रकृतौ दशकुमारभूपचरिते अष्टम उच्छ्वासः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

विषयः । दण्डिकृतदशकुमारचरितस्य व्याख्यानम् ।

No. 3043. आचारचन्द्रिका । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 85. Lines, 6 on a page. Extent, 2,016 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bráhmaṇí-gráma, Zillá Murshidábád, Rámánuja Maṭha. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

A'chára-chandriká. A digest of the Smṛiti rules regarding daily religious duties. By Ramápati.

Beginning. आचार इह विधेयं विधेयां लोकचेतसे ।
आचारचन्द्रिकां रम्यां वितनोति रमापतिः ॥

तत्र मनुः । ब्राह्मे मुहूर्त्ते बुध्येत धर्मार्थौ चानुचिन्तयत् । कायक्लेशांश्च तन्मूलान् वेदत-त्त्वार्थमेव च ॥ इत्यादि ।

End. तत्र चानेनापनीयते । येन रात्रावपि चान्नं न स्यात् । तच्च चान्नं प्रात-रेवेति गुरुचरणा इति ।

Colophon. इत्युपाध्यायश्रीरमापतिविरचिताचारचन्द्रिका समाप्ता । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

विषयः । सुप्तोत्थितस्य प्रातःकृत्यादिनियमकथनम् । तत्र मूत्रपुरीषाद्युत्सर्गविधिकथनम् । आचमनस्वरूपकथनम् । तद्विधिकथनञ्च । दानादौ प्रौढपादनिषेधकथनम् । प्रौढपादकथनञ्च । यथा द्वादशमलकथनम् । आचमनानुकल्पादिविधिकथनम् । पश्चादौ दन्तधावने शौचादि-कथनम् । दन्तधावनादिविधिकथनम् । प्रातःस्नानादिविधिकथनम् । प्रातःसन्ध्यानियमादि-कथनम् । वह्निमीलनाद्युपादिनिषेधकथनम् । कातीयस्नानप्रयोगकथनम् । सन्ध्याकालपरिमाणा-दिकथनम् । प्राणायामादिविधिकथनम् । तर्पणविधिकथनम् । कातीयतर्पणप्रयोगविधिकथनम् । देवपूजादिप्रकारकथनम् । पुष्पविवेकः । शिवमाहात्म्यकीर्त्तनम् । वैश्वदेवबलिकर्मविधिकथनम् । महायज्ञप्रयोगादिकथनम् । नित्यश्राद्धविधिः । भिक्षादानविधिकथनम् । गोग्रासदानविधिकथनम् । अतिथिपूजादिविधिकथनम् । भोजनादिविधिकथनम् । भक्ष्याभक्ष्यनिरूपणम् । द्रव्यशुद्ध्यादिकथनम् । शयनविधिकथनञ्च ।

No. 3044. अमृतलहरी । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 5 on a page. Extent, 41 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Bráhmaṇí-gráma, Zillá Murshidábád, Rámanuja Maṭha. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Amṛitalaharí. A hymn in praise of the River Yamuná. By Jagannátha Paṇḍita.

Beginning. मातः पातकपातकारिणि तव प्रातः प्रयातस्तटं
यः कालिन्दि महेन्द्रनीलपटलस्निग्धां तनुं वीक्षते ।
तस्यारोहति किं न धन्यजनुषः स्वान्तं नितान्तोल्लस-
न्नीलाम्भोधरवृन्दवन्दितवपुर्देवो रमावल्लभः ॥
नित्यं पातकभङ्गसङ्गमजुषां श्रीकण्ठकण्ठत्विषां ।
तोयानां यमुने तव स्तवविधौ को याति वाचालताम् ।
येषु प्राग्विनिमज्ज्य सज्जनितरां रत्नाकराम्भोरुह-
स्फूर्जद्धामरवीजितामरपदं जेतुं वराको नरः ॥ इत्यादि ।

End. गङ्गाकान्तसुते कृतान्तभगिनि श्रीकृष्णनित्यप्रिये
पापोन्मूलिनि पुण्यधात्रि यमुने कालिन्दि तुभ्यं नमः ।
एवं नामविधौ पठन्ति खलु ये नित्यं महोन्नता
नानामन्त्रितसंख्यजन्मजनितं पापं सवादुज्झति ॥
अयं पण्डितराजेन श्रीजगन्नाथशर्मणा ।
स्तवः कलिन्दनन्दिन्या निर्मलो निरमीयत ॥

Colophon. इति श्रीजगन्नाथपण्डितराजकृतामृतलहरी समाप्ता ।

विषयः । स्तोत्ररूपेण यमुनाया जलमाहात्म्यादिवर्णनम् ।

No. 3045. अमरविवेकः। Substance, palm-leaf, 17 × 2 inches. Folia, 162. Lines, 5 on a page. Extent, 3,924 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Lohágaṇja, Zillá Murshidábad, Rámánuja Maṭha. Appearance, decayed. Prose. Correct.

Amara-viveka. A gloss on the *Amarakosha.* By Mahes'vara.

Beginning. वन्दे तं परमानन्दं वामार्द्धेनोमया युतं ।
यज्ज्ञो भुजङ्गवद्रूपं विपरीतत्यते जगत् ॥

इह खलु श्रीमदमरसिंहविरचितस्य नामलिङ्गानुशासनस्य निर्विघ्नपरिसमाप्त्यर्थं
ात्तं मङ्गलं ग्रन्थादौ शिष्यशिक्षार्थं निबध्नाति । यस्येति । यो धीरः समाधस्य अतिगम्भीरस्य
ामकत्वयोः समुद्रस्य यस्य —— इत्यादि ।

End. बहुः सहिताः समर्थितः शिक्षित इत्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीमदमरविवेके महेश्वरेण विरचिते सामान्यकाण्डोऽन्तिमः समाप्तः ।
समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

विषयः । अमरसिंहकृतनामलिङ्गानुशासनस्य व्याख्यानम् ।

No. 3046. प्रश्नोत्तरसमुच्चयप्रकाशः । Substance, country-made paper, 12 × 3½ inches. Folia, 40. Lines, 13 on a page. Extent, 1,646 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect. Sanskrit and Mágadhí.

Praśnottara-samuchchaya-prakáśa. A gloss on Hiravijaya-suri's *Pras nottara-samuchchaya*, a treatise on Jain duty. By Vijaya Gaṇi.

Beginning श्रियं शिवो जिनानां जन्तूनां धर्मकारिणां सम्यक् ।
श्रीवर्धमानतीर्थाधिराजमभिनम्य सद्भक्त्या ॥
श्रीतायैसायैजि + + प्रश्नो मुनराजि शिक्षणे ।
श्रीहीरविजयसूरिप्रसादिताजि प्रबोधाय ॥ युग्मम् ॥

महोपाध्यायश्रीविमलहर्षगणिशिष्यप्रश्ना यथा । भक्तमो बहुशो भीति । नाथानां चतु-
र्विंशतिभेदाश्चैव विंशतिभेदे द्विविधसुर्मुक्तप्राणः । इत्यादि ।

End. अथ यावदवस्थानाभावा इति सन्भावने मतु + तत्स्थिरे+ मिति ।

Colophon. इति श्रीसकलसूरिपुरन्दरपरमगुरुतपागच्छाधिराजभट्टारकश्रीश्रीहीर-
विजयसूरिप्रसादीकृतप्रश्नोत्तरसमुच्चये——शिष्यपण्डितश्रीकीर्तिविजयगणिसमुच्चिते चतुर्थः प्रका-
शः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

विषयः । प्रश्नोत्तरसमुच्चयस्य व्याख्यानम् ।

No. 3047. गाथीसमुच्चयम् । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent, 85 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Nádí-samuchchaya. Rules for the examination of the pulse, the eyes, the urine, and the tongue for the ascertainment of disease. Anonymous.

Beginning. करस्याङ्गुष्ठमूले या धमनी जीवसाक्षिणी ।
तच्चेष्टया सुखं दुःखं ज्ञेयं कायस्य पण्डितैः ॥
एकचित्तः प्रसन्नात्मा शिरोज्ञानविशारदः ।
स्पृशेदङ्गुलिभिर्नाडीं विचारं हृदिये सुखे ॥
आदौ च वहते पित्तं मध्ये श्लेष्म प्रकीर्तितं ।
अन्ते प्रभञ्जनः प्रोक्तस्त्रिधा नाडीपरीक्षणं ॥ इत्यादि ।

End. ज्वरः स एव कथितस्तद्रूपं कोष्ठ उच्यते ।
साध्यासाध्यं विनिश्चित्य कथितं पूर्वपण्डितैः ॥

Colophon. इति नाडीसमुच्चयं पूर्णतामगात् ।

विषयः । नाडीपरीक्षाविधिकथनं । पित्ताद्याधिक्ये नेत्रपरीक्षादिविधिकथनं । मूत्र-परीक्षादिविधिकथनं । जिह्वापरीक्षाविधिकथनं । संक्षेपेण मानप्रमाणकथनञ्च ।

No. 3048. नाडीपरीक्षा । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 46 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ajimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Nádíparikshá. Rules for the examination of the pulse and descriptions of the different character the pulse assumes under different diseases. By a Jain physician; name not given.

Beginning. प्रणम्य जगदुत्पत्तिस्थितिसंहारकारणं ।
सर्वोपकर्मयोद्धारं त्रैलोक्यशरणं जिनं ॥
पूर्वं परीक्षयेन्नाडीं पश्चाद्रोगं परीक्षयेत् ।
नाडीरोगपरीक्षायामतीते नापि विभ्रम ॥ इत्यादि ।

End. मन्दं मन्दं शिथिलशिथिलं व्याकुलं व्याकुलं वा ।
स्थित्वा स्थित्वा वहति धमनी याति नाशञ्च सूक्ष्मा ॥
नित्यस्थाने पुनरिति पुनः पिङ्गला वा प्रसिद्धा ।
+ + रेवं बहुविधि+राः सन्निपाता असाध्याः ॥

Colophon. इति नाडीपरीक्षा समाप्ता ॥

विषयः । ज्वरादौ नाडीपरीक्षाविधिकथनं ।

No. 3049. कालतत्त्वविवेचनम्, वा कालतत्त्वविवेचनसारोद्धारः।
Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 158. Lines, 10—11 on a page. Extent, 4,278 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, S'ántipur, Rámanátha Tarkaratna. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Kála-tattva-vivechana. On times meet for the performance of religious ceremonies and details of some of the principal ceremonies. By S'ambhu Bhaṭṭa, son of Bálakṛishṇa, and disciple of Khaṇḍadeva.

Beginning. श्रीखण्डदेवः प्रणिपत्य सद्गुरुं
मीमांसकाम्भसरोजभास्करम्।
कर्मोपादेयनिर्णयकालयोः
संक्षेपतोऽहं प्रकरोमि निर्णयम्॥
रघुनाथकृता+यात् कालतत्त्वविवेचनात्।
समुद्धरामि सारांशान् ग्रन्थान्तरधृतान्यपि॥
तत्र मासश्चान्द्रसौरसावननाक्षत्रभेदेन चतुर्विधः। इत्यादि।

End. अग्रे च पितृकर्मकालः प्रकीर्णककालश्च निरूपयिष्यते॥ इति शम्।
श्रीबालकृष्णकविनन्दनशम्भुनो-
दोषैर्युता कृतिरियं विदुषां न योग्या।
इहु तथापि परकृतिविचार + +
+ + समेति महतामपि दोषराशिः॥

Colophon. इति श्रीमत्पूर्वोत्तरमीमांसापारावारीणधुरीणश्रीखण्डदेवान्तेवासिक-विनयबालकृष्णसुतशम्भुभट्टकृते कालतत्त्वविवेचने मासादिनिर्णयः समाप्तः।

विषयः। तत्र चान्द्रसौरसावननाक्षत्रभेदेन चतुर्विधमासनिरूपणम्। चूडोपनयनविवाहादिषु मासविशेषनिरूपणं। संवत्सरनिरूपणम्। मलमासविवेचनम्। भानुसंक्रान्त्यादिमासनिरूपणं। तत्र तत्र कृत्यविशेषनिरूपणम्। चैत्रादिमासपञ्चाङ्गतादिमतविमर्शनञ्च। उपाकर्मविधिकथनं। पुण्याहादिवचनकथनं। अथ तिथिभेदनिरूपणं। तत्रोपवासक्रमप्राप्तमात् तत्प्रसङ्गेन अन्यथापि वार्षिकृत्येषु विशेषतः प्रतिपदादिनिर्णयः। विस्तरेण जन्माष्टमीव्रतनिरूपणं। दीपावलीविधिनिरूपणम्। विस्तरेण एकादशीव्रतनिरूपणं। वटसावित्र्यादिव्रतविधिकथनं। उपाकर्मविधिनिरूपणं। इष्टियागयागादिकालनिरूपणं। प्रकृतीष्टिकालनिरूपणं। विकृतीष्टिकालनिरूपणं। सोमयागादिकालनिरूपणं। एकभक्तकालनिरूपणं। नक्तव्रतकालनिरूपणं। अयाचितभक्ष्यभोजनकालनिरूपणं। सामान्यतो व्रतदानादिकालनिरूपणं। व्रतादिसमाप्तिकालनिरूपणं। कार्त्तिकादिस्नानकालनिरूपणञ्च।

No. 3050. ईश्वरवादः । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 18. Lines, 10 on a page. Extent, 440 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ajimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Prose. Incorrect.

I'śvaraváda. An essay on the existence of the Godhead, proved by pure reason, and the refutation of all atheistical doctrines. By Chitradhara S'armá.

Beginning. शाकाकूपानुकमेव ककुदस्थितपदम्भासतः सन्निधानं
प्राप्तास्तौ नतूपरापि प्रचितमतनया योग्यतां द्योतयन्तौ ।
भूयो नेत्यापयन्तौ चकितमुपनिषन्मुग्धरामाभिरामा
वक्षोजे ब्रह्मतां हरिरवतु स वो वामविष्यावमतीतः ॥

श्रोतव्यो मन्तव्य इति श्रुत्यावयवं विचीयते । तत्र प्रमाणवाक्यमात्रादेव श्रवणं मननान्न तु वेदादेव । श्रोतव्यः श्रुतिवाक्येभ्यो मन्तव्यश्चोपपत्तिभिः । इति स्मृतावपि श्रुतिपदं प्रमाणवाक्योपलक्षकमिति निष्ठाः । तेषामयमाशयः श्रुतिवाक्यश्रवणवत्यैव मननाङ्गत्वे नियमादृष्टकल्पनं बाधकं । इत्यादि ।

End. नास्ति नास्तिकस्यापि कस्यापि कथायामवसर इति हताः परिपन्थिनः ।
यस्याः सन्ति सनेतया परिलसत्तृष्णाधया बाधया
श्रीवत्स प्रतिपक्षयापर+ + कपटकोलाख्यया ।
कामिन्येव स राधया परिचितो भूयोऽनुमित्या हरिः
कारं कार + + मोदमयतां चित्तेकवित्तश्रियं ॥

Colophon. इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीश्रीचित्रधरशर्मप्रणीत ईश्वरवादः परिपूर्णः ।

विषयः । अनीश्वरवादखण्डनमुखेन केवलमनुमानेनैव ईश्वरसिद्धिरिति सप्रपञ्चप्रपञ्चनम् ॥

No. 3051. चिकित्साकलिका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 35. Lines, 13 on a page. Extent, 2,013 ślokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1830. Place of deposit, Ajimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Chikitsá-kaliká. A manual of practice of medicine. By Tíshata Áchárya.

Beginning. कर्मादिचिकित्सादिप्रभृतादीन्
आत्मा नमस्कृत्य पितुश्च पादान् ।

कृता चिकित्साकलिकेति योगै-

र्मालामरोजैरिव तीसटेन ॥

चारीतसुश्रुतपराशरभोजदेव-

भेडाग्निवेशचरकादिचिकित्सकोक्तैः ।

एभिर्मयैव सुचयक्लिरिति प्रसिद्धै-

र्डाम्भरीयरचनावचिरप्रबन्धैः ॥

— — — — — — ।

ये वातपित्तकफजास्त्रिविधा द्विधा वा

काये मनस्यपि च सन्त्यपरे नराणां ।

साध्याः क्वचित् क्वचिदपि प्रभवन्ति याप्याः

केचित् क्वचित् पुनरसाध्यतमाः प्रदिष्टाः ॥ इत्यादि ।

End. एषा चिकित्साकलिका सदर्थमञ्जा भिषक्षट्पदवृन्दसेव्या ।

निरूपिता हृद्यशतैश्चतुर्भिर्योगैः समस्तैरिव तीसटेन ॥

+ + विशाखा चङ्कुसुमादिसाकोदर्थैर्योगविशेषरत्नैः ।

चाय्यां चिरं सदुगुणकण्ठिकेव कण्ठे स्थिता वैद्यमहीपतीनां ॥

Colophon. इति श्रीतीसटाचार्य्यविरचिता चिकित्साकलिका समाप्ता । संवत् १८१०।

विषयः । तत्र कर्म्मजदोषजभेदात् रोगाणां द्विविधत्वनिरूपणं । वातपित्तकफनिरूपणं । तत्र रोगिणः नाडी-मूत्र-मल-जिह्वा-शब्द-स्पर्श-सुखरूपपरीक्षायाः व्यवस्थाकथनं । नाडी-ज्ञानादिनिर्णयः । संक्षेपेण साध्यादिज्ञानसंख्यादिनिरूपणं । पित्तादिप्रकोपनिदानकथनं । वमनविरेचनादियोगकथनं । पथ्यापथ्ययोर्योग्यतानिरूपणं । अथ ज्वरचिकित्साकथनं । तत्र विविधयोगकथनं । अतीसारचिकित्साकथनं । सङ्ग्रहणीचिकित्सा । अर्शश्चिकित्सा । भगन्दर-चिकित्सा । शोफचिकित्सा । एवं उदर-गुल्म-विद्रधि-गलगण्ड-विस्फोटक-श्लीपद-वातरक्त-वि-सर्प-कुष्ठ-श्वित्र-प्रमेह-पाण्डुरोग-श्वास-कास-रक्तपित्त-तृष्णा-छर्दि-हिक्का-शूल-मदात्यय-मूत्रकृच्छ्र-शोथ-कृमि-शिरोरोग-नेत्ररोग-नासारोग-कर्णरोग-मुखरोग-व्रणरोगादिषु प्रत्येकं चिकित्साविधा-नकथनपूर्वेण विविधभैषज्ययोगनिरूपणं । अथ शल्यतन्त्रकथनं । भूततन्त्रनिरूपणं । कौमार-तन्त्रनिरूपणं । विषतन्त्रनिरूपणं । रसायनतन्त्रनिरूपणं । वाजीकरणविधिकथनादिकञ्च ।

No. 3052. धर्म्मचर्चा । Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 15. Lines, 13 on a page. Extent, 426 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ajimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect. Gujaráṭi Bháshá.

Dharma-charchá. Dialogues, in Gujarati, on duty, the prime-occupation of man. The duty is here viewed from a Jain standpoint. Anonymous.

Beginning. ॐ अरिहन्ताय नमो ॥

अथ वचनका श्रीधर्मपरीक्षा श्रीतमाय लिखियेछे। कोइकभव्यो मिथ्यात्वीगुरुने पुछे। जे श्रीगुरुसाहब वचन सांभलज्यो। तिवारे श्रीगुरुदयवंत तथा इते कहिवा लागा दुःखे छे। तिवारे मिथ्यात्वीजी जे संसारमध्ये जेतला जीवछै ते सरव जीवने——इत्यादि।

End. आजमी ऊकमकरी+ वे सर्वीकरीमामां छां ते माथे फरकां इच्छे नथी इति तत्त्वम् ॥

Colophon. इति धर्मचर्चा सम्पूर्णा।

विषयः। जीवानां धर्म एव परमश्रेयःसाधनं। स च जिनेन्द्रोक्त एव परमार्थरूप इति कथनमुखेन संक्षेपेण जैनधर्मतत्त्वकथनम्।

No. 3053. भक्तामरस्तवावचूरिः Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 6. Lines, 12 on a page. Extent. 202 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, A'jimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, old. Prose. Incorrect. Sanskrit.

Bhaktámara-staváváchúri. A gloss on the *Bhaktámara-stotra*, a hymn in praise of Jina. Anonymous.

Beginning. नमो वीतरागाय।

नमस्कृत्य महावीरं निर्म्वाणाम्बुमहोदधिं।
भक्तामरास्तोत्रस्य अवचूरिर्वितन्यते ॥

किल इति सत्यावधारणार्थं। अहमपि प्रथमं जिनेन्द्रं स्तोष्ये स्तवनं करिष्यामि यं प्रथमं जिनेन्द्रं सुरलोकनाथः सम्यक् प्रकारेण——इत्यादि।

End. अन्यापि माला नानाविधैः पुष्पैः क्रियते। किं पुनर्मानतुङ्गं मानेन अवहारेण तुङ्गं उच्चैस्तरं।

Colophon. इति श्रीभक्तामरस्तवावचूरिः।

विषयः। भक्तामराभिधानजिनेन्द्रस्तोत्रस्य व्याख्यानम्।

No. 3054. हैमकोषावचूरी । Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 116. Lines, 12 on a page. Extent, 4,657 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Paṇḍit Syámalála Duve. Appearance, decayed. Prose. Incorrect.

Hemakoschávachúrí. A gloss on Hemachandra's Sanskrit dictionary. Anonymous.

Beginning. प्रणम्य श्रीवर्द्धमानं जिनेन्द्रं जितमन्मथं ।
क्रियते बालबोधाय हैमकोषेऽवचूरिका ॥

तत्र चिरं प्रतिष्ठां प्राप्तं शास्त्रं शब्दानुशासनं यस्येति कर्तुर्विशेषणं । शास्त्राणि सिद्धान्तपारायणादीनि । एतावता च शब्दानुशासनेनास्य एककर्तृकत्वमाह । एकस्यज्ञापकताभ्योऽर्थवादात् प्रतीतिरिद्वाद्येऽपि दर्शनार्थं । शब्दानुशासनस्य कोशेनं तदधीनः शब्दविद्यानां प्रवर्त इति प्रदर्शनार्थं । रूढान् शब्दान् व्याचष्टे प्रकृतिप्रत्ययविभागेनान्वयव्यक्तिता व्युत्पत्तिरहिताः इत्यादि ।

End. गुणाभावः सम्मुखं भवति । शमोऽभियोक्तिम् सत्त्वक् च । चचरमचलीति पृषोदरादित्वात् साधुः । + + + +समं + + चम् + + ममःशब्दवाने महसार्थः ।

Colophon. इति षष्ठकाण्डस्य अवचूरी समाप्ता । श्रीरस्तु ।

विषयः । हेमचन्द्रकृताभिधानचिन्तामणेर्व्याख्यानम् ।

No. 3055. संग्रहणिसुत्तबालावबोधः । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 71. Lines, 10 on a page. Extent, 2,162 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect. Gujaráti Bhásha.

Sañgahaṇi-sútta-bálábodha. A Gujaráṭí translation of the *Sangrahaṇi-sútra* of the Jains, designed for the instruction of girls.

Beginning. नमः जिनाय ।

नमस्कारकरीने वर्धमान आदिशब्द देवने शिव आचार्य उपाध्याय सर्वसाधुभणी देवतादिकनी स्थिति कहीं छुं । देवतादिकनामतन कहिं छुं । भविदेवतादिकनी अवगाहना कहिये देवमां न कहिं छुं । पमेयं कहिसां । इत्यादि ।

End. संघयणछवकषोयो एतन एवमीमाननंदो अवरंमी भवणी वाणमी श्रीमवायोरमी श्राणमभवणीता वमीपमार्णो ॥

Colophon. इति श्रीसंग्रहणिसूत्रबालावबोधः सम्पूर्णः ।

विषयः । त्रैलोक्यदीपिकापरनामकस्य सङ्ग्रहणीसूत्रस्य गुर्जरभाषया अर्थकथनम् ।

No. 3056. संग्रहणीसूत्रचम्बूकार्थः । Substance, country-made paper, 12 × 6 inches. Folia, 80. Lines, 8 on a page. Extent, 1,343 ślokas. Character, Nágara. Date, Sм. 1844. Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Sañgrahaṇí-sútra-chambúkártha. An abridged paraphrase of the Jain *Sañgahaṇisútra* in Gujarátí. Anonymous.

Beginning. नमस्कार करीने अरिहंतादि पंच परमेष्ठि प्रतें । स्थिति आयुः कहस्युं । भवनस्थ कहस्युं । अवगाहना कहस्युं । देवमान कहस्युं । प्रत्येकें प्रत्येकें कहस्युं देवतानें । इत्यादि ।

End. मलधारगच्छाधिराजश्रीहेमचन्द्रसूरिगुरुंथाउजा श्रीश्रीमहावीरव-चनोर्द्ध तीर्थजयवंत वर्त्ताइमद ॥

Colophon. इति श्रीसङ्ग्रहणीसूत्रचम्बूकार्थः सम्पूर्णः । संवत् १८४४ ।

विषयः । त्रैलोक्यदीपिकापरनामधेयस्य सङ्ग्रहणीसूत्रस्य गुर्जरभाषया संक्षेपेण अर्थ-कथनम् ।

No. 3057. श्रीकल्पसङ्ग्रहः । *Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 48. Lines, 11 on a page. Extent, 1,617 ślokas.* Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect. Sanskrit, interspersed with Mágadhí.

S'ríkalpa-sañgraha. A collection of Mabávíra's lectures on Jain duty, illustrated by many stories.

Beginning. कल्याणानि समुल्लसन्ति विशदत्युद्दाममाग्यास्पद-
स्याः सम्पद्विधा विलासचतुराः चेतोऽभ्यवः दृश्यते ।
याभिः शान्तिमुपैति श्रीनिततिभिः सार्कं न किं किं भवे
यस्मात् सज्जनमन्वहं सुविपुलं यस्यानुभावात्कुपि ॥

स चार्थ श्रीकल्पः श्रीसर्वज्ञप्रणीतः । सर्वज्ञप्रणीतमेव च शास्त्रं प्रमाणं । वक्तुः सर्वज्ञत्वा-भावे शास्त्रस्यापि प्रामाण्याभावात् । इत्यादि ।

End. उर्व्वी गुर्व्वी मदनुजलदः सागरः कुम्भजन्मा
व्योमोद्योतौ रविहिमकरौ तौ च चक्राद्रिपीठे ।
सप्रौढः श्रीजिनपरिवृढः सोऽपि यस्य प्रणेता
स श्रीसंघस्त्रिभुवनगुरुः कस्य न श्लाघनीयः ॥
यद्व्याख्यानमचङ्गतं यदुचितं यन्ने न चालापनं ।
यच्चक्रे किल नानुबन्धनविधिर्मे धर्म्मलाभाशिषः ।
सम्बन्धश्च न मौक्तिको यदपि वा नौचित्यमन्यत् कृतं
तन्मोदस्फुरितं मदीयमखिलं संघोऽधुना क्षाम्यतु ॥
कश्चित्क्वापि कथञ्चिदेव यदयं सम्भाषितः क्रियया
यद्वा ना + नुयोगतः क्वचिदपि सम्भाषितः सादरं ।
सोत्साहं दुपरोधनश्च यदि वा कश्चिन्नियुक्तः क्वचित्
सन्तः सर्व्वमपि प्रसन्नमनसा क्षाम्यन्तु तन्मेऽधुना ॥

Colophon. इति श्रीकल्पसूत्रः समाप्तः ॥

विषयः । सर्व्वज्ञश्रीजिनेन्द्रप्रणीतमेव शास्त्रं प्रमाणमिति निरूपणं । धर्म्मार्थकाममोक्षेषु चतुर्ष्वपि पुरुषार्थेषु श्रीजैनधर्म्म एव मुख्य इति निर्णयः । तत्र अहिंसा सत्य-अस्तेय-त्याग-मैथुन-वर्ज्जनेष्वेव सर्व्वो धर्मः प्रतिष्ठित इति निरूपणं । पर्य्युषणाकल्पमाहात्म्यकथनं । अथ विजयसेनाभिधानभूपतेरुपाख्यानकथनं । तपोमाहात्म्यकीर्त्तनव्याजेन नागकेतोरुपाख्यानकथनं । अथ चतुर्दशस्वप्नादिद्वात्रिंशल्लक्षणपुरुषलक्षणकथनं । स्वप्नविवेककथनं । तत्र श्रुतानुभूतचिन्तनादिरूपनवविधकारणकथनञ्च । स्वप्नस्य चतुर्दशगुणकथनं । महावीरजिनेन्द्रस्य जन्माभिषेकादिवर्णनं । तस्य प्रव्रज्याग्रहणमहोत्सवादिवर्णनं । इन्द्रभूति अग्निभूतिप्रभृतीनामेकादशसंख्यकानां द्विजोत्तमानां तच्छिष्यत्वग्रहणकथनं । इन्द्रभूत्यादीनां गणधरत्वकथनं । भगवतो धर्मदेशनाकीर्त्तनं । एवं पार्श्वनाथजिनेन्द्रस्य वृत्तकीर्त्तनं । नेमिजिनेन्द्रचरित्रकथनं । जिनेन्द्राणां परस्परं निर्व्वाणप्राप्तिकालान्तर्य्यकथनं । द्विसप्ततिविधकलानिरूपणं । अथ स्त्रीणां चतुःषष्टिविधकलानिरूपणं । आदिनाथचरित्रकथनं । स्थविरावलीनिरूपणं । सामाचारिकथनं । मिथ्यादुष्कृतादिकथनञ्च ।

No. 3058. सज्जनचित्तवल्लभः । Substance, country-made paper, 13 × [illegible] inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 83 ślokas. Character, Nágara Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanpat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Sajjana-chitta-vallabha. Lessons on Jain duty, in verse. Anonymous.

Beginning. नत्वा वीरजिनं जगत्त्रयगुरुं मुक्तिश्रियो वल्लभं
पुष्पेषुक्षय+नीतबाणनिवहं संसारदुःखापहं।
वक्ष्ये भव्यजनप्रबोधजननं ग्रन्थं समासादहं
नाम्ना सज्जनचित्तवल्लभमिमं शृण्वन्तु सन्तो जनाः॥
रात्रिश्चन्द्रमसा विनाब्जनिकरैर्नो भाति पद्माकरो
यद्वत्पण्डितलोकवर्जितसभा दन्तीव दन्तं विना।
पुष्पं गन्धविवर्जितं मृतपतिः स्त्रीवेह तद्वन्मुनि-
श्चारित्रेण विना न भाति सततं यद्यप्यसौ शास्त्रवित्॥ इत्यादि।

End. वृत्तैर्विंशतिभिश्चतुर्भिरधिकैः सल्लक्षणेनान्वितै-
र्ग्रन्थं सज्जनचित्तवल्लभमिमं श्रीमल्लि(वा)षोदितं।
श्रुत्वा+त्मेन्द्रियकुञ्जरान् समदनान् + + + ते दुर्जयान्
विद्वांसो विषयाटवीषु सततं संसारविच्छित्तये॥

Colophon. इति सज्जनचित्तवल्लभः समाप्तः।

विषयः। सांसारिकसुखस्यानित्यतादिकथनमुखेन जिनानुशासनोक्तसम्यक्चारित्रमेव परमसुखसाधनमिति निरूपणम्।

No. 3059. त्रिशती, वा मनोरमा। Substance, country-made paper; 15 × 6 inches. Folia, 18. Lines, 10 on a page. Extent, 569 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, old. Verse. Correct.

Manoramá ALIAS **Triśatí**. A treatise on the treatment of fevers of different kinds. By Rátulasárdñgadhara.

Beginning. उदयगिरिशिरःस्थो निद्रया मूढमेत-
ज्जगदुदयदमोघं निष्क्रियं नैऽनिशं यः।
चलिततमतमिस्रोद्दामदारिद्र्यवारि-
प्रसरकिरणौघः स्वाम्बुदेवः स देवः॥
— — — — — — ।
प्रणम्य पद्मासनदक्षदक्षसदक्षदक्षाधिपतीन गुरूंश्च।
ज्वरस्य चैवाकृतिभेषजानि वदामि किञ्चिद्विबुधप्रियेऽस्मिन्॥ इत्यादि।

End. व्याधीनां वा वसप्राप्तैरेवमारोग्यमाप्नुयात्॥
सुधीरभूत् संसदि भूपतीनां सम्मानभाग् नागरवंशजन्मा।

दोपद्मनाभ्यः सुकविः कलावान् दयानिधानं भुवि देवराजः ॥
तस्यात्मजः शार्ङ्गधरश्चिकीर्षोपतिं विवेचं विपुराव सस्तत् ।
ध्यायन्निमां वैद्यमुदे विद्योतनम्बरिहृदे च विवृतिं चकार ॥
सत्यमुपचतुरा वा कवित्वस्तुतिकौतुकात् ।
सन्तः सन्ततमेवैतामाश्रियन्तु मनोरमां ॥

Colophon· इति श्रीवैकुण्ठाश्रमविद्याराजसुतशार्ङ्गधरेण कृता विवृती सम्पूर्णा ॥

विषयः । सर्व्वविधज्वरचिकित्साविधिकथनं । विविधयोगविधानञ्च ।

No. 3060 विशेषार्थबोधिका, वा राघवीवृत्तिः। Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 164. Lines, 17 on a page. • Extent, 8,286 ślokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1880. Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Viśeshártha-bodhiká ALIAS **Rághaví-vṛittí**. A commentary on the Raghuvaṅśa of Kálidása. By Guṇavinaya Gaṇi, disciple of Jayasoma Gaṇi.

Beginning· ध्यात्वा तां ब्रह्मपूर्णामविगमविगमं तन्वतीं दत्तपद्मां
सेवां संप्राप्तदेवासुरविसरशिरोमौलिघृष्टाङ्घ्रिपद्मां ।
यस्याः सद्भुधुमधोऽब्धनममयमः श्रोतुमहमत्रोत्ते
+ + इभेऽस्तकाद्यावधिषु परमयं श्रीतमासाद्यमानिः ॥
— — — — — — — —।
कुर्व्वे श्रीरघुवृत्तिं तथा भव्यार्थदीपकपण्डिताम् ।
प्राप्य श्रीमद्वरचराचार्यं शिष्यप्रबोधकृते ॥
यद्यप्यत्रपरचिताः पूर्व्वेषां वृत्तयो विशेषयुताः ।
तदपि तदेकीकरणार्थवाचायासोऽस्तु मे सफलः ॥

वागर्थेति । नन्वत्र प्रकृतकाव्यकरणादौ किमर्थं देवतानमस्कारादिविस्तरणं । तत्तु मान्य प्रतिबन्धकप्रत्यूहव्यूहमदोषायेति + चेत् तत् किं नमस्याया एव तदर्थम—इत्यादि ।

End· शाखिबलिवसीनां चेति यत्नं। यत्नौवे मुहिरिति वैजयन्त्यामुक्तत्वात् श्रोपमादोषः। मन्दाक्रान्तावृत्तम् ॥

Colophon· इति श्रीमद्बृहत्खरतरगच्छीयवाचनाचार्य्यश्रीप्रमोदमाणिक्यगणिशिष्य-वाचनाचार्यश्रीजयसोमगणिशिष्यश्रीगुणविनयगणिविरचितायां विशेषार्थबोधिकाख्यायां श्रीरघु-वंशवृत्तौ एकोनविंशः सर्गः । — — — — — — ।

भूषकचक्रवर्त्तिन्द्रदारतत्त्वाधिकारनिष्णाते ।
विजयिश्रीमद्रुकअरभूपाके मान्यविबुधजने ॥
— — — — — — —
विक्रमतो रसदरिभजरसमश्रिवर्ष जनोत्सवोत्कर्ष ।
श्रीमद्विक्रमनगरे विहितेयं विमलमतिगम्या ॥
— — — — — — — ।

संवत् १८८० ।

विषयः । कालिदासकृतरघुवंशस्य व्याख्यानम् ।

No. 3061. वच्छराजहंसराजचौपई । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 38. Lines, 17 on a page. Extent, 1615 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Correct. Gujráṭí Bháshá.

Vachchharája-hañsarája-chaupaí. The story of Vatsarájá, a king, illustrating Jain doctrines and duty. By Jinodaya Surindra.

Beginning. (प्रथमपत्रं खण्डितम् ।
मन्त्रीवचनराय जागीयो ।
श्रालसमोड़ी श्रंगोरे सुतो सोद्द जगावीयो ।
निद्राकिधीभंगीरे ।
कोपानल राजा श्रवो रातालोचन कोधारे ॥ इत्यादि ।

End. एह संबंधसुरासणोजी कहे श्रीजिनोदयसुरिंद ।
भणे गणे श्रवणे सुणे जौतिंहा घर आणंद ॥

Colophon. इति श्रीवच्छराजहंसराजचौपई समाप्त ।

विषयः । वत्सराजस्य चरित्रकीर्त्तनप्रसङ्गेन जैनधर्ममाहात्म्यादिकीर्त्तनम् ।

No. 3062 वृहच्छान्तिस्तोत्रम् । Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent, 85 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, decayed. Prose and verse. Incorrect Sanskrit.

Bṛihachchhánti-stotra. Hymns to Jinas for the removal of evils. Anonymous.

Beginning. भोभो भव्याः शृणुत वचनं प्रस्तुतं सर्व्वमेतत्

ये यात्रायां त्रिभुवनगुरोरार्हता भक्तिभाजः ।

तेषां शान्तिर्भवतु भवतामर्हदादिप्रभावा-

दारोग्यश्रीधृतिमतिकरी क्लेशविध्वंसहेतुः ॥

भोभो भव्यलोका इह हि भरतक्षेत्रे विदेहसम्भवानां समस्ततीर्थं कृता । इत्यादि ।

End. रोगाः प्रणश्यन्ति भयानि यान्ति

नाशिष्टदेवाः परिपूरयन्ति ।

शुभानि कार्य्याणु + + + हर्षं

जिनेश्वराणां पदपूजनेन ॥

सर्व्वमङ्गलमाङ्गल्यं सर्व्वकल्याणकारणम् ।

प्रधानं सर्व्व + माणां जयत्यजितशासनम् ॥

Colophon. इति श्रीबृहच्छान्तिस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । शान्तिविधानकथनमुखेन जिनानां माहात्म्यादिकथनम् ।

No. 3063. सिन्दूरप्रकरटीका । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 37. Lines, 13 on a page. Extent, 1,097 Ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new. Prose. Generally correct. Sanskrit.

Sindúra-prakara-ṭíká. A commentary on the Sindúra-prakara. By Harshakírti Súri. (*Ante* No. 2689, VIII, p. 143.)

Beginning. श्रीमत्पार्श्वजिनं नत्वा निःश्रेयस + कारकं ।

सद्यः संस्मृतिमात्रेण प्रत्यूहव्यूहवारकं ॥

श्रीचन्द्रकीर्त्तिसूरीणां सद्गुरूणां प्रसादतः ।

सिन्दूरप्रकरव्याख्या क्रियते हर्षकीर्त्तिना ॥

ग्रन्थकर्त्ता आदौ इष्टदेवतानमस्काररूपमङ्गलाचरणपूर्व्वकं श्रोतॄन् प्रति आशीर्व्वाद-दमाह,— सिन्दूरेति । पार्श्वप्रभोः श्रीपार्श्वनाथस्य क्रमयोश्चरणयोरित्यादि ।

End. सिन्दूरप्रकरनाम्नो वरपि कृता ॥

सिन्दूरप्रकरस्यास्य व्याख्यायां हर्षकीर्त्तिभिः ।

सूरिभिर्विहितायान्तु सामान्यप्रक्रमोऽजनि ॥

तपागच्छे नागपुरीय + + श्रीचन्द्रकीर्त्त्याख्य सूरिराजाः ।

तेषां विनेयर्षभहर्षकीर्त्तिः सूरीश्वरो वृत्तिमिमामकार्षीत् ॥

Colophon. इति श्रीसिन्दूरप्रकरटीका समाप्ता।

विषयः। सोमश्रीसिंहसूरिमुक्तावल्यपराभिधानसिन्दूरप्रकरस्य व्याख्यानम्।

No. 3064. उपदेशमालाबालाबोधः। Substance, country-made 14 × 5 inches. Folia, 75. Lines, 19 on a page. Extent, 5,522 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct. Gujráṭi Bháshá.

Upadeśamálá-bálábodha. A Guzrati glossary on the Upades'amálá of Somasundara Súri, designed for the use of girls. Anonymous.

Beginning. श्रीवर्द्धमानजिनवरमानम्य तनोमि बालबोधाय।
प्राकृतवार्त्तारूपं विवरणमुपदेशमालायाः॥

नमिउण—इति। जिनवरेन्द्र श्रीतीर्थङ्करदेव नमिउण नमस्करी। इन्द्रनरेन्द्र उपदेशदेशनी माला केहि बुच्छामि। इत्यादि।

End. उपदेशमाल श्रीमहावीर जीवनां मीपनी।
तेह भवि सिद्धान्तप्राय जाणिवी॥

Colophon. इति श्रीश्रीश्रीश्रीश्रीगच्छनायकपरमगुरुभट्टारकश्रीसोमसुन्दरसूरिकृतोपदेशमालाबालाबोधः समाप्तः।

विषयः। उपदेशमालाप्रकरणस्य गुर्ज्जरभाषया व्याख्यानम्।

No. 3065. लघुशान्तिस्तोत्रं। Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folium, 1. Lines, 18 Extent, 21 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Incorrect.

Laghu-śánti-stotra. A hymn in praise of Jina for averting evils and cure of epidemic diseases. By Mánadeva.

Beginning. शान्तिं शान्तिनिशान्तं शान्तं शान्ता शिवं नमस्कृत्य।
स्तोतुः शान्तिनिमित्तं मन्त्रपदैः शान्तये स्तौमि॥
ओमिति निश्चितवचसे नमो नमो भगवतेऽर्हते पूजां।
शान्तिजिनाय जयवते यशस्विने स्वामिने दमिनां॥ इत्यादि।

End. यश्चैनं पठति सदा शृणोति भावयति वा यथायोगं।

स हि शान्तिपदं यायात् सूरिः श्रीमानदेवश्च ॥

Colophon. इति लघुशान्तिस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । शान्तिप्रार्थनव्याजेन शान्तिजिनेन्द्रमाहात्म्यकथनम् । मारीभयनिवारणाय-मिदं स्तोत्रं निर्मितमिति जैनाः ।

No. 3066. त्रिंशिकाबालाबोधः । Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 237 S'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Correct. Gujráti Bháshá.

Triñsiká-bálábodha. A Guzrati gloss on the Jayatribhuva-triñs'iká of Abhayadeva-súri, designed for the use of girls. Anonymous.

Beginning. जय तिहुयणेति । जय सर्व्वोत्कर्षेण वर्त्तस्व । हे त्रिभुवनवरकल्पवृक्ष त्रैलोक्यमाहिवरप्रधानकल्पवृक्षोपमान । — — — — — — त्रिभुवन कहता ऊर्द्धलोक अधोलोक मृत्युलोक । तेह माहि कल्याण मांगल्य—इत्यादि ।

End. इत्यामुणिवरश्रीअभयदेवसूरिनवअइना विवरणाकरणहारत्वया + + ण सूरे + नवर । णणिकि स्यावर अनंदित त्रैलोक्यसाधितसत्यावर ॥

Colophon. इति त्रिंशिकाबालाबोधः सम्पूर्णः ।

विषयः । अभयदेवसूरिकृतजयत्रिभुवनत्रिंशिकाभिधानपार्श्वनाथजिनेन्द्रस्तोत्रस्य गुर्ज्जरभाषया व्याख्यानम् ।

No. 3067. तत्त्वकौमुदी । Substance, country-made paper, 12 × 6 inches. Folia, 189 Lines, 13 on a page Extent, 7,210 S'lokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, new Prose Incorrect. Sanskrit.

Tattva-kaumudí. A commentary on the Samyaktvasaptatiká of Jambu-svámí. By Sañghatilaka Súri, disciple of Guṇas'ekhara Súri.

Beginning. श्रीसर्व्वज्ञाय नमः ।

चञ्चामीकरवप्ररोहरतरस्फारस्फुरद्दोलन-

प्रोद्यत्कुन्तलकान्तकान्तिवरविश्वश्चाग्रगर्भेश्वरः ।

Col इन्मोद्योतसुजातमौक्तिकसुमः स्वेच्छानुरूपं फलन्
कल्पद्रुर्वृषभप्रभुर्विजयते व्याख्या + साचादिव ॥
— — — — — — —।
दिक्शां साचिमदस्मदं शककुलव्यापालचूडामणिं
येन ज्ञानकलाकलापमुदितं निर्म्माय षड्दर्शनी।
प्राकाश्यं गमितानि + न यशसा सार्थं + सर्व्वागम-
ग्रन्थज्ञो जयताज्जिनप्रभुगुरुर्विद्यागुरुर्नः सदा ॥
एतेषां गुणशालिनां पदपयोजन्मद्वयीसेवनात्
सञ्जाताधिगमः ससंघतिलकाचार्य्यो जडोऽप्यक्षमा।
पूर्व्वाचार्य्यकृतेर्विचारचतुरज्ञातार्थसार्थाद्भृतेः
सम्यक्त्वायगमसप्ततेर्विवरणं कर्त्तास्मि संक्षेपतः ॥

इह हि हेतुयुक्तिदृष्टान्त + + दृष्टशासने श्रीमज्जिनशासने सकलकर्त्तव्येषु परमसम्पदु-
पादानकारणं संसारपारावारतारणं सम्यक्त्वमेव ब्रुवतेऽर्हन्तः। इत्यादि।

End. निःश्रेयससाधकानि भवन्तीति गाथार्थः।
या श्रीजिनेशसमयाम्बुधितो गृहीता
सम्यक्त्वतत्त्वमणिसप्ततिका व्यधायि।
पूर्व्वैर्मुनीश्वरवरैरधुना मया तु
सोत्तेजिता विवृतिशाणकसत्त्वयोगात् ॥
जैनवाक्यमनन्तार्थं शेमुषी न कृशा भृशम्।
अत उक्तं यदुत्सूत्रं तन्मिथ्या दुष्कृ+मम ॥

Colophon इति श्रीरुद्रपल्लीयगच्छगगननभस्तलदिनकरश्रीगुणशेखरसूरिपट्टावतंस-
श्रीसङ्घतिलकसूरिविरचितायां सप्ततिकाटीकायां तत्त्वकौमुदीनाम्न्यां द्वादशोऽधिकारः समा-
प्तः। समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

विषयः। जम्बूस्वामिकृतसम्यक्त्वसप्ततिकाभिधानजैनसन्दर्भस्य व्याख्यानम्।

No. 3068 शान्तिस्तोत्रवृत्तिः। Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 14. Lines, 9 on a page. Extent 346 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ajimganj, Rája Dhanapat Sinh, Bahádur. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

S'ántistotra-vṛitti. A commentary on the work noticed under No. 3065. By Harshakírti.

Beginning. श्रीमन्तं बोधिदं नत्वा सदर्थज्ञानसिद्धये ।
कुर्व्वे शान्तिस्तवस्यार्थं व्याख्यामेतां सुबोधदां ॥

तत्र पूर्व्वमस्य स्तवस्योत्पत्तिः कथ्यते । सा चेयं—

सूरयो मानदेवाख्या इहगच्छे पुराऽभवन् ।
एकदा तु चतुर्म्मासीं नद्दूलनगरे च ते ॥
तस्मिन्नेव तु समये शाकम्भरीपुरेऽजनि ।
शाकिनीमाद्युपद्रवेणार्दितो भृशम् ॥
महातिशयौ सूरीन्द्रमानदेवान्तिके तदा ।
सङ्केनालोच्य मनुजाः प्रेषितास्तत्र ते गताः ॥
— — — — — — — ।

अथ सूत्रं प्रारभ्यते । शान्तिमिति + अहं शान्तिं षोडशजिनं नमस्कृत्य तमेव शान्ति-
जिनं प्रति स्तौमि इत्यादि ।

End. श्रीसङ्घे व्यन्तरकृतोपद्रवनिवारणार्थमकारीति सम्प्रदायः ।
नागपुरीयतपोगच्छनाथाः श्रीचन्द्रकीर्त्तिसूरीन्द्राः ।
तच्छिष्यहर्षकीर्त्तिसूरिरिमां वृत्तिमातनुत ॥

Colophon. इति श्रीशान्तिस्तोत्रवृत्तिः समाप्ता ।

विषयः । मानदेवकृतलघुशान्तिस्तोत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 3069. श्राद्धदिनकृत्यम् । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 20. Lines, 11 on a page. Extent, 468 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ajimganj, Rája Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Incorrect. Ardha Mágadhí.

S'ráddhadina-kritya. Duties of Jain househoIdrs. By Jambusvámí.

Beginning. श्रीवीतरागाय नमः ।
वीरं नमिऊण तिलोयभाणुं विसुद्धनाणं सुमहागियाणं
वुच्छामि स+ चदिणस्स कि+ जिणिंदचंदाणय आगमाओ ॥
नवकारेण विबोहो अणुसरणं सावओ वयाइं मे ।
जोगो चिय वंदणओ पच्चक्खाणं च विहि पु+ ॥ इत्यादि ।

End. च+ नमाणय जिणुत्तमाणं नर मणुयं नर विब्भमेणं ।
जसे विवड्ढं इह तस्स पुण्णं तं सब्भमिच्छामिय दुक्कडंमि ॥

Colophon. इति श्रीश्राद्धदिनकृत्यं समाप्तं ।

विषयः । जैनश्रावकानां प्रातःकृत्यादिशयनान्ताह्निककार्य्यनिरूपणम् ।

No. 3070. आनन्दश्रावकसम्बन्धः । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 13. Lines, 14 on a page. Extent, 404 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ajimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect. Gujráti Bháshá.

A'nanda-śrávaka-sambandha. Anecdotes of a Jaina householder named A'nanda, illustrating Jain duties. By Mára Muṇi.

Beginning. वर्द्धमानजिनवरचरणनमतां नवनिधि थोर ।
अभिनवं आणंदनी कथां भणीश्यो सवकोर ॥
पविशो इवि चवसर जनिराजीयोजी ।
इवि जाति तिवर कालवर तिविघग्रहजी ॥ इत्यादि ।

End. रतनचरणवाचक गुरुमाचरो चेमनंदनसुखकार ।
चेमकीरतिगुरुबंधवनर कह्यर प्रभवर मुनिश्रीमार ॥

Colophon. इति श्रीमदानन्दश्रावकसम्बन्धः सम्पूर्णः ।

विषयः । आनन्दाभिधानश्रावकस्य चरित्रकीर्त्तनप्रसङ्गेन जिनोक्तदानशीलादिमाहात्म्यकथनम् ।

No. 3071. धर्म्मोपदेशः, व्याख्यासहितः । Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 14. Lines, 10 on a page. Extent, 472 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, A'jimganj, Rája Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Text, verse, commentary, prose. Generally correct.

Dharmopadeśa. Lessons on Jain duties with an exegesis. Anonymous.

मूलस्य,—

Beginning. बहुधाभरणं पुरुषः पुरुषाभरणं प्रधानतरलक्ष्मीः ।
लक्ष्म्याभरणं दानं दानाभरणं सुपात्रञ्च ॥

टीकायाः,—

मेदिनीमण्डलं पुरुषा एव प्रकीर्णिकाः । परमार्थतः पुरायवचतुरनरैः । यतो आगमे पे

भव्यानामाके सर्वे सत्पुरुषाभमानरसकम्मांनः । यथा पुरुषसिंहे श्रीमोबेन्दूरे सिन्दुरवात्ते एवं भूमि मेविद्दुरवे—इत्यादि ।

मूलम्,—

End. कल्पद्रुः कुरुते भाववती यदि बाल् वरैवी नद्दुः ।

सत्पपाः पश्चिमीपंचाक्षराणां नदा + र्च ॥

टीकायाः,—

चिपुषाः कल्पपा भांवे मनोरमाः । कथावद्गाम्यशेषरः । प्राग्नमुखामलमाकडा बुद्धिः श्रीमाद्विकी, वैनयिकी, कार्मिकी, पारिणामिकी च ॥

Colophon. इति धर्मोपदेशः ।

विषयः । जिनेन्द्रानुशासनानुकूलनीतिनिरूपणम् ।

No. 3072. सिन्दूरप्रकरव्याख्या । Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 32. Lines, 15 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Ájimganj, Ráya Dhanapat Siñh, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect. Sanskrit.

Sinduraprakarana vyákhyá. A commentary on the work noticed under No. 2609. (*Ante* VIII, p. 143.) By Dharma-súri.

श्रीपार्श्वनाथाय नमः ।

Beginning. इह हि प्रवर्त्तमानाः शिष्टजनाः सर्वासविधिविधये विशदमनाः सम्यक्षकलजनार्थं + + + ज्ञानपरिज्ञानाग्रधेन समुचितेष्टदेवतानमस्कारपुरःसरमेव प्रवर्त्तन्ते — — — — — — — — — तावदादौ मोदपदं समुपदिशति । सिन्दूर इति । पार्श्वप्रभोः क्रमयोर्नखवोर्वेवद्युतिभरो नखकान्तिसमूहो वो युष्मान् पातु रक्षतु संवलितपरित्प्रतिपालादिति शेषः । इत्यादि ।

End. सोमप्रभाचार्ये इति कृतकारनामकरणमिति इमार्के । समजाद्विति सूक्तं ॥

श्रीजिनपालखरतरिशिरोषेण विशदता धर्के ।

धर्मेण सोऽस्य श्रीमे तेन जगतीऽस्योतु धर्मपरः ॥

— — — — — — —।

Colophon. इति श्रीसिन्दूरप्रकरव्याख्या सम्पूर्णा ॥

विषयः । श्रीपार्श्वनाथकृतिमुक्तावलयप्रतिपादनसिन्दूरप्रकरव्याख्यानवस्तुमेव व्याख्यानम् ।
